همشهری

پنجشنبه ۴ آذر ۱۴۰۰ • ۱۹ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳ • سال بیست و نهم • شماره ۸۳۷۱ • ۲۴ صفحه • ۸ صفحه راهنما و ویژه تهران • ۳۰۰۰ تومان

HAMSHAHRI • ISSN 1735-6386 • Vol.29 • No.8371 • THU • NOV.25 • 2021

صفحه ۱۷

ویژه‌نامه آخر هفته را از دست ندهید

مژده لواسانی، مجری:
حرف زدن از ناکامی‌ها دردی را دوا نمی‌کند

تینا عیسائیان، کاپیتان تیم ملی بسکتبال:
۱۶ سال انتظار کشیدم

رضا فیاضی، بازیگر:
افتخار می‌کنم که مرا با ژانر کودک بشناسند

همراه گزارش‌هایی درباره
ترسناک‌ترین مثلث تاریخ
همه‌چیز درباره برمودا، مخوف‌ترین نقطه کره‌زمین از تخیل تا واقعیت

شانه‌هایی برای گریه کردن
در مواجهه با افراد سوگوار، چه بگوییم؟

آخرین دقایق زندگی آرمان چطور گذشت؟
پرونده جنجالی قتل غزاله سحرگاه دیروز با قصاص آرمان بسته شد
صفحه ۲۱

فرمانده سپاه تهران بزرگ در گفت‌وگو با همشهری خبر داد
مقابله با آسیب‌های اجتماعی در قلب تهران
صفحه ۲

آخر هفته در گذرگاه‌های پاییزی پایتخت
شهرداری با گستردن برگ‌های درختان، جلوه‌ای از فصل پاییز را به نمایش گذاشته است

عکس: همشهری/ محمد عباس‌نژاد

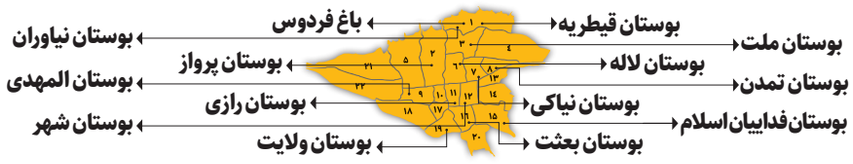

نشانی دیگر گذرگاه‌های پاییزی تهران را در صفحه ۳ بخوانید

تمام احتمالات بازگشت به آموزش مجازی

بازگشایی نیم‌بند مدارس دوام دارد؟

درحالی که دبیر کمیته علمی ستاد ملی مبارزه با کرونا می‌گوید که باید در بازگشایی مدارس تجدیدنظر شود، وزارت آموزش و پرورش عنوان می‌کند مجوز برگزاری کلاس‌های حضوری فقط به مدارس ایمن داده می‌شود
صفحه ۱۶

عبور دلار از مرز حساس

قیمت دلار آمریکا از مرز ۲۹هزار تومان گذشت

روند صعودی قیمت دلار که از ۱۰ روز پیش آغاز شده دیروز هم ادامه یافت، روز چهارشنبه قیمت هر دلار آمریکا در آستانه آغاز مذاکرات هسته‌ای از مرز حساس ۲۹هزار تومان عبور کرد.
دیروز درعین حال صف خرید ارز دولتی جلوی صرافی‌های رسمی و دولتی سنگین‌تر شد.همزمان قیمت سایر ارزها ازجمله درهم امارات هم افزایش یافت؛ به‌طوری که قیمت درهم امارات که مبنای محاسباتی قیمت دلار در کف بازار ارز تهران است رکورد تازه‌ای را خلق کرد و از مرز ۸هزار تومان عبور کرد. این رشد پرسرعت قیمت دلار در شرایطی اتفاق افتاد که قرار است ۴روز دیگر مذاکرات هسته‌ای در وین از سر گرفته شود. صفحه ۴ را بخوانید.

از باغ انار تا زمین خشخاش

طی سال ۲۰۲۰ حدود ۲۲۴هزار هکتار زمین در افغانستان زیر کشت خشخاش رفته است

۸۳درصد از تریاک تولیدی در جهان طی ۴سال گذشته، محصول افغانستان بوده است
صفحه ۲۳

یادداشت

فرشته زمانی؛ دبیر رویداد پاییز برگ

برگ‌های پاییزی میدان مشق

ایده رویداد «پاییز برگ» از جایی به‌وجود آمد که فضای پاییزی را در میدان مشق می‌دیدم اما به‌دلیل قرار داشتن برخی ساختمان‌های دولتی امکان تردد دائم شهروندان در این محدوده وجود نداشت. حتی دانشجویان هنر هم که در این موقع شروع به عکس گرفتن می‌کردند، نمی‌توانستند به‌کار خود ادامه دهند و به آنها تذکر می‌دادند که عکس نگیرند. از طرف دیگر می‌بینیم که در شهرهایی مانند تهران نمی‌شود زیبایی‌های فصل‌های زمستان و پاییز را درک کرد. مثلا برگ‌های پاییزی به محض اینکه روی زمین می‌افتند، جمع‌آوری می‌شود. انجمن دانش‌آموختگان دانشگاه هنر برای این کار پیشقدم شد و با همکاری شهرداری منطقه ۱۲ برگ‌ها را در بخشی از میدان مشق جمع کردیم و درهای آن هم به روی مردم باز شد.
در سال‌های ۹۶، ۹۷ و ۹۸ در میدان مشق و در فاصله میان دانشگاه هنر و سردرباغ ملی این کار ادامه پیدا کرد. هنرمندانی که دعوت کردیم هم در طول‌روزهای جشنواره حضور داشتند و آثاری مثل چیدمان، ساخت مجسمه و آثار تعاملی را انجام دادند. در سال سوم سازمان زیباسازی حامی این طرح بود و نزدیک ۲۰هنرمند هم حضور داشتند. شهروندان هم از اجرای این رویداد باخبر شده بودند و استقبال خیلی خوب بود. حتی بعضی از مسئولان وزارت خارجه که در ساختمان مجاور بودند هم به محل پاییز برگ آمدند.
برگ‌های خشک اگر زیر پا نروند برای مدت قابل‌توجهی و شاید تا یک هفته به همان شکل باقی می‌مانند اما موقعی که لگد می‌شوند، ممکن است زودتر پوسیده شوند و اگر باران هم بیاید این روند را سریع‌تر می‌کند. در ۲سال اول طرح شهرداری برگ‌ها را جمع می‌کرد. در سال سوم ما هم در این بخش شرکت کردیم و بعد از پایان رویداد، برگ‌ها را به پارک شهر بردیم و در جایی انباشته کردیم تا تبدیل به کود گیاهی شود. متأسفانه کرونا باعث شد که در سال‌های بعد این طرح ادامه پیدا نکند ولی حالا باز هم گذرهای پاییزی در نقاط مختلف شهر ایجاد شده که جای خوشحالی دارد.

در جلسه‌ای میان شهردار تهران و وزیر راه و شهرسازی

سازوکار سرویس‌دهی بین‌استانی متروبررسی شد

شهر

شهردار تهران دیروز هم با وزیر راه و شهرسازی جلسه‌ای داشت و هم با مدیرعامل شرکت توانیر. در جلسه نخست سازوکار سرویس‌دهی بین‌استانی متروی تهران بررسی شد و در جلسه دوم هم موضوعات مربوط به کاهش مصرف انرژی و هوشمندسازی.
به گزارش همشهری، شهردار تهران درباره خروجی جلسه خود با وزیر راه و شهرسازی توضیحاتی را ارائه کرد. علیرضا زاکانی در حاشیه دیدار و جلسه خود با رستم قاسمی، وزیر راه و شهرسازی گفت: «در این جلسه حمل‌ونقل ریلی در استان تهران به‌عنوان یک موضوع یکپارچه مدنظر قرار گرفت و قرار شد با همکاری شرکت متروی تهران، شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی و با پشتیبانی که از سوی وزارت راه و استانداری انجام می‌شود بتوانیم شرایطی را ایجاد کنیم تا موضوع حمل‌ونقل بین‌استانی حل شود.» شهردار تهران افزود: «تصمیم گرفته شد طی ۲هفته تحقیقات لازم ناظر به تکمیل متروی پرند، متروی تهران - ورامین، رفع موانع اولیه برای ادامه مترو تا پردیس و ایجاد تمهیدات لازم برای ارائه خدمت ریلی در هشتگرد انجام شود. به‌دنبال این هستیم به لطف الهی برای چگونگی اقتضای ادامه خدمت‌دهی تا شهریار از مسیر غرب تهران نیز تحقیقات لازم انجام شود.»

اثربخشی ۹۵درصدی «پاستوکووک» در پیشگیری از کرونای شدید

کرونا

رئیس انستیتو پاستور ایران از اثربخشی ۹۵درصدی پاستوکووک در پیشگیری از ابتلا به کرونای شدید خبر داد و گفت که این واکسن تا ۶۷درصد هم از ابتلا به کرونای علامت‌دار جلوگیری می‌کند.
علیرضا بیگلری، این توضیحات را به ایسنا داد و درباره آخرین نتایج ارزیابی فاز سوم مطالعه بالینی واکسن پاستوکووک، گفت: «بسیاری از واکسن‌های معتبر کووید- ۱۹ در دنیا حاصل همکاری ۲ یا چند کشور است. انستیتو پاستور ایران هم باتوجه به سابقه ۲دهه همکاری که با کوبا داشته است، واکسنی را با انستیتو فینلای کوبا تولید کرد که کارآزمایی آن هم در کوبا و هم در ایران انجام شد.» براساس اعلام او، نتایج کارآزمایی فاز سوم واکسن در ایران که از اردیبهشت در ۸کشور روی ۲۴ هزار نفر آغاز شده بود، در هفته جاری تحلیل نهایی شد و مطالعه به پایان رسید. او ادامه داد:« نتایج تحلیل و آنالیز نهایی مطالعه واکسن پاستوکووک، فراتر از پیش‌بینی‌ها بود و نشان داد که واکسن تقریبا در نزدیک به ۱۰۰ درصد افراد توانسته آنتی‌بادی خنثی‌کننده ویروس را تولید کند که خبر بسیار خوبی بود و در کمتر واکسنی از دنیا می‌توان این نتیجه را مشاهده کرد.»
به‌گفته رئیس انستیتو پاستور ایران، در کنار همه اینها واکسن پاستوکووک توانست در بیش از ۹۵ درصد موارد از بیماری شدید و بستری‌شدن پیشگیری کند که این هم فراتر از پیش‌بینی‌ها بود. واکسن مانند کمربند ایمنی در رانندگی کار می‌کند. کمربند ایمنی جلوی تصادف را نمی‌گیرد، اما اگر تصادف رخ داد، شدت ضایعه را کم می‌کند.
او در ادامه گفت:« واکسن پاستوکووک از مهر امسال در سبد واکسیناسیون کشور قرار گرفته است. از آنجایی که کارآزمایی ما از سن ۱۸ تا ۸۰ سال بوده است، این واکسن در بزرگسالان و افراد بالای ۱۸ سال مصرف می‌شود. در عین حال در کارآزمایی ما نکته مهم این بود که یک‌سوم افرادی که وارد کارآزمایی شدند، از بین داوطلبانی انتخاب شدند که یک بیماری زمینه‌ای اعم از دیابت، فشار خون و... داشتند. بنابراین استفاده از این واکسن در افرادی که حتی بیماری زمینه‌ای هم دارند، در شرایطی بسیار مطمئن، می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد.» به‌گفته بیگلری، این واکسن در کودکان هم مجوز استفاده را از سن ۲ سال تا ۱۸ سال کسب کرده است. البته این قسمت از کارآزمایی آن در کشور کوبا انجام شد. کمیته ملی واکسن ایران هم با توجه به مجوزی که از سوی سازمان غذا و داروی ایران صادر شده و مطالعه را پذیرفته است، موافقت کرد که هر واکسیناسیونی علیه کرونا برای افراد زیر ۱۸ سال، از سن ۱۲ سال آغاز شود و به‌طور کلی فعلا در کشور واکسن کرونا در کودکان، به افراد ۱۲ تا ۱۸ سال تزریق می‌شود. البته واکسن پاستوکووک مجوز برای تزریق به گروه‌های سنی پایین‌تر را هم دارد.
او گفت:« در کودکان طبق مصوبه کمیته فنی واکسن، ۲ دوز از این واکسن تزریق می‌شود و فعلا با توجه به شرایط به دوز یادآور در این گروه سنی نیاز نیست. البته اگر واریانت‌های جدید بروز یابد، ممکن است در کودکان هم به دوز یادآور نیاز باشد، اما فعلا در کودکان به تزریق ۲ دوز اصلی واکسن پاستوکووک اکتفا می‌شود. در بزرگسالان علاوه بر ۲ دوز اصلی، یک دوز بوستر یا سوم هم تزریق می‌شود. این دوز سوم را که یادآور واکسن‌های دیگر هم می‌تواند باشد، به نام پاستوکووک پلاس می‌شناسیم.» او درباره صادرات این واکسن هم توضیح‌هایی داد. به‌گفته او، این واکسن در ۸استان به‌صورت بسیار شفاف تست شده و اعضای هیأت علمی ۸ دانشگاه علوم پزشکی کشور بر کارایی و عوارض واکسن نظارت کردند. بر این اساس نخستین قدم، انتشار مقاله نتایج است و مهم است که مقاله کارآزمایی سوم منتشر شود. قدم بعدی دریافت مجوزهای سازمان بهداشت جهانی خواهد بود.

سرلشکر سلامی: تا پیروزی راه زیادی باقی نمانده است

سیاست

اجتماعات بزرگ بسیجیان کشور که به مناسبت هفته بسیج از ۲۹آبان تا ۵آذر برگزار می‌شود، همچنان ادامه دارد. روز گذشته نیز نمایش اقتدار بسیجیان خراسان جنوبی با سخنرانی فرمانده کل سپاه و تجمع بزرگ ۵هزار نفری بسیجیان تهران بزرگ با سخنرانی جانشین فرمانده کل سپاه برگزار شد. سردار سرلشکر پاسدار حسین سلامی، فرمانده کل سپاه خطاب به بسیجیان گفت: به برکت شما امروز دشمن در حال زوال است و دیگر تمرکز بر این سرزمین ندارد؛ شما دشمن را در جبهه‌های مختلف تعقیب می‌کنید، هرگز عقب‌نشینی را تمرین نکرده‌اید و همواره در حال پیشروی هستید. به گزارش تسنیم، سرلشکر سلامی با بیان اینکه تا پیروزی راه زیادی باقی نمانده است، یادآور شد: برای رسیدن به موفقیت باید حول محور ولی فقیه بایستیم و تجربه ما و وعده سنت جاری الهی این است که قوی باشیم تا به پیروزی برسیم؛ هر ملتی تسلیم شد، ذلیل می‌شود. دشمن در حال زوال است. بسیج جبهه وسیع گشوده و دشمن را در جبهه‌های مختلف دنبال می‌کند. صحنه‌های خطرناک تمام شده است. صحنه‌های سخت وجود دارد ولی خطرناک نیست؛ چراکه شما بسیجیان قوی شده‌اید.
سرتیپ پاسدار علی فدوی، جانشین فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی هم که در تجمع بزرگ ۵هزار نفری بسیجیان تهران بزرگ تحت عنوان «نمایش اقتدار حضور بسیج» سخن می‌گفت، اظهار کرد: دشمنان ضعیف و بزدل ما جرأت نمی‌کنند با جنگ سخت و نظامی با ما درگیر شوند، زیرا هم‌اکنون ۳۴سال است که از پایان جنگ تحمیلی می‌گذرد، ولی دشمن جرأت نکرده حتی یک تیر هم به سمت ما شلیک کند و از این به بعد هم جرأت نخواهند کرد.
به گزارش ایرنا، جانشین فرمانده کل سپاه پاسداران گفت: مشکلاتی که کشور در اقتصاد به آن گرفتار شده، در شأن ملت نیست، حتماً باید در این عرصه بسیج و قدرت بیکران بسیجیان با تمام توان وارد شود.

دوچرخه
ضمیمه‌ی الکترونیک امروز همشهری، ویژه‌ی نوجوانان

● کرونا و هوای آلوده در کمین شهر
● چگونه مصرف اینترنت را مدیریت کنیم؟
نگاهی به آثار زیبای «سارا ساپلینا»
● سفر به دنیایی کاغذی
دوچرخه‌ی امروز را آنلاین بخوانید:
@docharkheh_weekly
newspaper.hamshahrionline.ir
hamshahrionline.ir/service/children

بازگشت همه به سوی اوست
شورای اسلامی شهر تهران
درگذشت پدر بزرگوار سرکار خانم زهرا شمس احسان، عضو محترم شورا را به خانواده محترم و همه بازماندگان تسلیت می‌گوید و برای آن مرحوم از خدای بزرگ غفران و رحمت الهی مسئلت می‌دارد.
مهدی چمران، رئیس شورای اسلامی شهر تهران

6 260641 200359 >
6 260641 200014 >

فرمانده سپاه تهران بزرگ در گفت‌وگو با همشهری خبر داد:

مقابله با آسیب‌های اجتماعی در قلب تهران

دفاعی

هفته بسیج و سالروز تشکیل بسیج مستضعفین به فرمان بنیانگذار انقلاب در پنجم آذرماه ۱۳۵۸ بهانه گفت‌وگوی دیروز همشهری با فرمانده سپاه محمد رسول‌الله(ص) تهران بزرگ در پایان همایش بسیجیان در مصلی تهران بود؛ گفت‌وگویی که در سپاه حضرت ولیعصر تهران انجام شد و سردار سرتیپ حسن حسن‌زاده درباره مهم‌ترین ماموریت‌های سپاه و بسیج در مسائل کرونا و معیشت پاسخگوی سوالات ما بود. بخش دوم این گفت‌وگو در آینده منتشر می‌شود.

همایش ۵هزار نفری بسیجیان تهران بزرگ دیروز در مصلی برگزار شد./ عکس: همشهری- امیر پناه‌پور

مقابله و دفع تهدیدهای امنیت، ماموریت اصلی شماست. از بین مشکلات کرونا، تنگناهای معیشتی و برخی تهدیدات و خرابکاری‌های خارجی در داخل، کدام‌یک در اولویت اصلی ماموریت‌های شماست؟

رهبر معظم انقلاب سال ۱۳۹۸ گفتند که منطق تشکیل بسیج رفع تهدید و تبدیل تهدید به فرصت بوده است. بعد هم ۱۳ آبان ۱۳۵۸ را مثال زدند که آمریکا تهدید کرد انقلاب نوپا را از بین ببرد و در عمل هم ناوهایش را آورد، بعد امام(ره) تصمیم گرفت که بسیج را شکل دهد. بسیج که شکل گرفت، نه‌تنها آن تهدید رفع شد، بلکه فرصت تمام‌عیار و جامعی برای انقلاب اسلامی به‌وجود آمد. امام خمینی(ره) نیز جمله‌ای دارند که همین موضوع را به شکل دیگری تداعی می‌کند و آن شعار معروف ایشان است که اگر در کشوری نوای دلنشین تفکر بسیجی طنین‌انداز شد، چشم طمع دشمنان و جهانخواران از آن دور می‌شود و الا باید هر لحظه منتظر حادثه بود.

بر همین اساس نیز حوزه عمل بسیج را گسترش دادید؟

بله. حضرت امام(ره) بسیج را محدود به مرز، مکان و جغرافیا نمی‌دانند. الان که این را می‌گوییم همه می‌پذیرند، ولی ۲۰ سال پیش نمی‌پذیرفتند. امروز که بسیجیان مدافع حرم به سوریه رفته‌اند و در عراق حضور پیدا کرده‌اند یا نهادهای فرهنگی و اجتماعی دارند در اروپا شکل می‌گیرند و در آفریقا و جاهای دیگر بسیجی دارند، دیگر آن صحبت‌های حضرت امام(ره) قابل پذیرش شده است. امام(ره) فرمودند باید بسیج جهان اسلام تشکیل شود و امروز تشکیل شده است. امروز در عراق، سوریه، یمن و فلسطین بسیجی و تفکر بسیجی داریم. الان تفکر بسیجی عربستان‌سعودی، بازیچه دست آمریکایی‌ها را در یمن زمینگیر کرده است.

برای بحران‌های سال‌های اخیر کشور چه اقداماتی در کنترل تهدیدات امنیتی ناشی از آنها داشتید؟

مقابله با بحران‌های طبیعی مثل سیل سال ۱۳۹۸ خوزستان، گلستان، لرستان و مازندران که یک بحران ملی بود به‌علت حاکمیت همین تفکر است. فلسفه وجودی بسیج امنیت‌آفرینی هم برای کشور، هم برای ملت و هم برای جهان اسلام است. برخی تصور می‌کردند بسیج فقط برای زمان جنگ است، بعد که جلوتر آمدیم و زلزله لوشان اتفاق افتاد، بسیجی‌ها وارد میدان شدند. بعد مشکلات محرومیت و مباحث معیشتی پیش آمد، یک بسیج سازندگی ایجاد شد تا مباحث محرومیت‌زدایی و ایجاد اشتغال و کمک‌های دیگر را دنبال کند. زمانی بعدتر با بحران‌های طبیعی دیگری مثل سیل مواجه شدیم؛ بسیج آمد و کارهای بزرگی انجام شد. در ۲ سال اخیر هم بحث مقابله با کرونا پیش آمد و به شکل‌های مختلف برایش تجربه کسب کردیم. الان در عرصه سازندگی ما بالغ بر ۲هزار و ۴۰۰ گروه جهادی داریم. خوب است مردم ما بدانند که گروه‌های جهادی ما تخصصی هستند؛ مثل گروه جهادی معماری، عمران، آبادانی و سلامت. گروه جهادی شهید همدانی ما به‌صورت تخصصی در مقوله دندانپزشکی فعالیت می‌کند. گروه جهادی داریم که از همین تهران خودمان با پشتیبانی مردم به کرمان و مشهد می‌روند؛ یک هفته در حاشیه مشهد مستقر می‌شوند و چهار پنج نیروی تخصصی خدمات ارائه می‌دهند. ما گروه جهادی مشاوره داریم که دارند کار می‌کنند. ما در یک سال گذشته در تهران بزرگ ۲هزار و ۹۰۰ جهیزیه به جوان‌هایی که برای ازدواج مشکلات داشتند، تقدیم کردیم.

هزینه‌ها از کجا تامین می‌شود؟

ما ۴۰ تا ۵۰ درصد هزینه‌هایش را در سپاه تامین می‌کنیم، بقیه‌اش را مردم، مساجد و پایگاه‌ها می‌دهند. ما هزار و ۶۰۰ وام اشتغال‌زایی برای کارگاه‌های کوچک و متوسط داریم. این وام‌ها از ۵میلیون تا ۲۰ میلیون متفاوت هستند؛ خیلی‌هایشان دارند فعالیت می‌کنند و درآمدی کسب کرده‌اند. یکی از این کارهای جهادی بسیج بحث آزادسازی زندانیان است. ما بالغ بر ۴۰۰ زندانی را با کمک مردم، خیرین، بسیج و پایگاه‌های بسیج آزاد کرده‌ایم. جالب است بدانید اولویت را هم روی کودکان و زنانی که زندانی هستند، گذاشته‌ایم تا آسیب‌های اجتماعی نداشته باشیم.

در بحث کرونا ماموریت‌های زیادی داشتید. شاخص‌ترین آنها چه بود و چه سهمی در کنترل بیماری داشتید؟

در بحث کرونا ابتدا ماسک در کشور نبود. بنیاد برکت پول داد و ماسک خرید ولی اجازه ندادند ماسک وارد کشور شود. بسیج و هیأت‌ها پای کار آمدند و خیلی از مساجد و پایگاه‌های بسیج محل تولید ماسک شدند. ما کمتر از چند هفته مشکل ماسک را حل کردیم. کمی که زمان گذشت کاملا سیستمی از وزیر وقت بهداشت درخواست کردیم که روند صدور مجوز را کوتاه کنند؛ کمتر از یک هفته مجوز گرفتیم و در همین سپاه تهران و سپاه سیدالشهدا خط تولید ماسک با دستگاه‌های تمام اتومات را راه انداختیم. تولید، بسته‌بندی و توزیع رایگان ماسک، گان، شیلد و مواد ضدعفونی را هیچ شبکه‌ای نمی‌تواند انجام دهد. ما گروه جهادی داریم که هر ۲هفته یک‌بار به محروم‌ترین نقاط کشور می‌روند و هر پنجشنبه و جمعه‌ای که آنجا حضور پیدا می‌کنند بین ۵۰۰ تا هزار بیمار می‌بینند، عینک‌هایشان را آماده می‌کنند و تحویل‌شان می‌دهند. در بحث غربالگری وزارت بهداشت و درمان در تهران بزرگ حدودا ۲۵ درصد اطلاعات مردم را در سامانه سیب داشتیم. این هم طی چند سال انجام شده بود. بسیج در تهران سالن زد و سیستم و خطوط مختلف گذاشت و اطلاعات مردم را ثبت کردند و کمتر از ۳ماه رقم ثبت اطلاعات در سامانه سیب به بالای ۹۵ درصد رسید. مسئولان بهداشت و درمان به من گفتند ما اگر می‌خواستیم همان روند را برویم شاید ۵سال دیگر طول می‌کشید.

چه عملکردی در مواجهه با سوانح طبیعی همچون سیل، زلزله و بازسازی‌ها داشتید؟

شیوه بسیج این است که بیشترین کار را با بهترین کیفیت و کمترین هزینه ارائه کند. ما در پلدختر خانه‌هایی ساختیم که همه اذعان کردند به لحاظ کیفی و زیبایی نظیر ندارد. خانه‌هایی که بچه‌های تهران در خوزستان ساختند تا ۸ ریشتر مقاومت دارد. گروه تخصصی معماری ما فقط کارهای طراحی و نقشه‌کشی را انجام می‌دهد. رهبر معظم انقلاب و فرمانده کل سپاه ما را موظف کرده‌اند که در همه دولت‌ها به آنها کمک کنیم؛ در بحث اقتصادی، در رفع مشکلات و به‌ویژه بحران‌ها.

خدمات شما معنای جبران نواقص و ضعف کارکردهای نهادهای مسئول در امورات مختلف مردم را دارد یا مکمل آنها محسوب می‌شود؟

بعضی وقت‌ها این کارهای ما ناکارآمدی‌ها و کم‌کاری‌ها را جبران می‌کند و بعضی وقت‌ها هم مثل سیل و زلزله بحران پیش می‌آید و ظرفیت سیستم بهداشت و درمان یا توان امداد و نجات به اندازه کافی در کشور نیست. در دنیا وقتی اتفاقی می‌افتد از چند کشور به کمک آنها می‌روند ولی در چند سال اخیر ما کمترین کمک را درخواست کرده‌ایم چون ما توانی به نام بسیج داریم که خیلی گسترده است. بعضی وقت‌ها ناکارآمدی سیستمی و مدیریتی داریم که بسیج آمادگی دارد ظرفیت‌های خودش را به میدان بیاورد.

عوارض معیشتی ناشی از کرونا تنها بخشی از فشارهای اقتصادی تحمیل شده بر مردم بودند. در این خصوص چه برنامه‌هایی داشتید و دارید؟

طرح بسیج ملی مقابله با کرونا که عنوانش هم طرح حاج قاسم سلیمانی بود در مشارکت با وزارت بهداشت و درمان حرف بزرگی زد که تیم‌های آموزش دیده ما آمار ابتلا و تلفات را پایین می‌آورند. نظرات مخالف زیاد بود و اکثرا خارج از سیستم معتقد بودند امکان‌پذیر نیست، چراکه بحث کرونا تخصصی است. بعد از ۴۲ سال که از عمر بسیج می‌گذرد یکی از ویژگی‌هایش آموزش‌پذیر بودن است. بسیج می‌تواند خودش را سریع متناسب با نیاز دربیاورد. در این مرحله تیم‌های مراقبتی، حمایتی و نظارتی ایجاد شد. تیم‌های حمایتی کلا برای خود بسیج بود؛ قبوض خانواده‌ها داده می‌شد، پول دارو تامین می‌شد و کپسول اکسیژن به بیماران نیازمند داده می‌شد. فرمانده کل سپاه در جلسه‌ای دستور دادند عزیزان روزمزدی را که در میادین و بازار مشغولند شناسایی کنیم و چون در کرونا بیکار شده‌اند به آنها کمک کنیم. از اینجا بود که کمک‌های مومنانه هدفمند شروع شد. ما الان بالغ بر ۱۰۰ هزار آمار دقیق مشمول در این بخش داریم. پیک‌های موتوری به‌صورت سیستمی در محل خودشان پیامک دادند که هفته‌ای یک‌بار این سوپ را تهیه می‌کنیم؛ هر کسی بیمار دارد، کد بفرستد تا برایش ارسال کنیم.

صرف اقدامات درمانی بخش‌های مختلف جوابگو نبود و کرونا به پیک پنجم هم رسید. در این فاصله زمانی چه اقداماتی داشتید؟

در پیک پنجم کار زیادی شد. آمار تلفات ما به روزی ۷۱۵ نفر رسید که خیلی بالا بود. در جلسات ستاد کرونا و استانداری ۱۳ مشکل در کشور و تهران احصا شده بود که هر کدامش مردم را اذیت می‌کرد؛ مثلا دارو کم و گران شد، تخت‌های بیمارستان‌ها پر شده بود و کادر درمانی به ستوه آمده بودند. من در جلسه‌ای گفتم یا باید برای این ۱۳ مشکل ۱۳ راهکار و ۱۳ اعتبار تدارک ببینیم یا از راه دوم و طرح امتحان پس داده مقابله با کرونای بسیج (حاج قاسم سلیمانی) استفاده کنیم. چند الحاقیه این طرح داشت که اگر بتوانیم آمار مبتلایان را کم کنیم ۱۳ مشکل با هم حل می‌شود و این شد. ما سوله‌ای را برای نخستین بار در منطقه ۱۸ راه‌اندازی کردیم که بیماران در طول ۲۴ ساعت دارو دریافت کرده و در خانه استراحت می‌کردند، یعنی ما درمان را محله‌محور کردیم. ما در بسیج کپسول‌های اکسیژن را به خانه‌های مردم بردیم. در آخرین آمارها ۳هزار کپسول تهیه شده بود. این کپسول‌ها یک هفته استفاده می‌شد و بعد به خانواده‌های دیگر داده می‌شد. مشکل دریافت دارو و کپسول‌های اکسیژن که حل می‌شد آمار بستری کاهش می‌یافت و کادر بیمارستانی از خستگی درمی‌آمد.

در جلسات تذکر نمی‌دادید که چرا واکسیناسیون به تأخیر افتاده است؟

من بارها در دولت قبل در جلسات گفتم که برای واکسیناسیون آمادگی کامل داریم. طبیعی است که یک نگاه سیستمی کاملا آکادمیک چنین پیشنهادی را بر نمی‌تابد. دولت جدید که مستقر شد واکسن آمد. تا قبل از این می‌گفتند نمی‌شود واکسن وارد کرد که شد؛ می‌گفتند نمی‌شود بخریم که خریداری شد. برای مردم سؤال شد که چطور هفته پیش نمی‌شد ولی الان شد؟ پس می‌شود. باید از مسیرش و با یک نگاه انقلابی و بسیجی جلو برویم. مکان‌های بهداشت و درمان محدود بود. بسیج در محدودیت امکانات وسط میدان می‌آید. ما اعلام کردیم که بسیجیان را آموزش می‌دهیم تا به‌عنوان واکسیناتور و ثبت‌کننده سیستم، به کارگیری شوند. نزدیک ۲هزار و ۵۰۰ نفر را آموزش دادیم که به بحث واکسیناسیون کمک کنند. با آقای دکتر زالی همکاری خوبی داشتیم. ایشان واقعا بسیجی است و کمک کرد. اینها در بیش از ۲۰ ناحیه بسیج که در همه مناطق شهرداری قرار داشتند آموزش دیدند. ما ظرف ۲هفته، این کار را کردیم. جا نداشتیم که سوله‌های ورزشی خودمان را در اختیار گذاشتیم. آموزش و پرورش و شهرداری اماکنی داشت که از آنها کمک گرفتیم. یکی از کارهای ابتکاری ما راه‌اندازی مراکز واکسیناسیون خودرویی در تهران بود. برای این کار بوستان یاس و ورزشگاه‌های شیرودی و تختی را گرفتیم.

در کنترل آسیب‌های اجتماعی با توجه به حضور شما در جلسات شورای تامین استان چه نقش‌هایی بر عهده دارید؟

در بحث آسیب‌های اجتماعی مثل اعتیاد و در رأس آن معتادان متجاهر، مردم در محله‌هایی مثل هرندی، شوش، مظاهری و فرحزاد اذیت می‌شوند. سپاه تهران در بیش از یک سال گذشته مرکزی به نام مرکز درمان، صیانت و اشتغال به نام شهید زیادیان ایجاد کرده است. در فاز اول، این مرکز با ظرفیت ۴۰۰ نفر راه‌اندازی شد و ما فاز دوم را تکمیل کردیم که هزار و ۲۰۰ نفر به این ظرفیت اضافه شده است. این مرکز در ابتدای جاده امام رضا(ع) منطقه ۱۵ قرار دارد. ما به کسی که در این مرکز درمان می‌شود حرفه و کاری آموزش می‌دهیم. همزمان خانواده، تحت حمایت بسیج است که البته از کمیته امداد و بهزیستی نیز کمک گرفته می‌شود. وقتی فرد می‌خواهد به خانواده‌اش برگردد ما همچنان با بسیج محل هماهنگ می‌کنیم که خانواده او تحت پوشش باشد. این به‌عنوان یکی از بهترین روش‌ها پذیرفته شده است.

مکث

قرارگاه شهید اسداللهی ما در وسط محله هرندی یک قرارگاه دائمی است که تمام موضوعات را رصد می‌کنیم. این قرارگاه فقط برای هرندی نیست، بلکه برای همه محله‌های آسیب دیده است، اما مرکزیتش همانجاست. فرماندهان جنگ برای حل بحران در مرکز بحران قرار می‌گرفتند. برای هرندی همه از بیرون اقدام می‌کردند. ما هم وسط بحران قرارگاه زدیم و عملیات‌های جهادی متمرکز طراحی کردیم. بالغ بر ۳۰ فعالیت را تعریف کردیم که مرمت خانه‌های محرومان، بازسازی خیابان‌ها، پاکسازی معابر، درمان همه بیماران بی‌بضاعت و بازسازی همه مدارس جزو آنهاست.

رهبری

پیام تبریک رهبر معظم انقلاب به مناسبت هفته بسیج

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در پیامی با تبریک هفته بسیج، «همت بلند، خردمندی، درست‌اندیشی و توکل به خدا» را ابزارهای تجربه‌شده برای غلبه بر مشکلات کشور دانستند.

متن پیام رهبر انقلاب اسلامی به این شرح است:

بسم‌الله الرّحمن الرّحیم

هفته بسیج بر همگان مبارک باد، به‌ویژه بر رویش‌های تازه و باطراوت بسیجی که همچنان مانند نسل پیش از خود، فرزندان محبوبِ امام راحل عظیم‌الشأنند.

عزیزان

قدرشناس جایگاه خود باشید و بدانید که با همت بلند، و در پرتو خردمندی و درست‌اندیشی، و با اعتماد و توکل به خداوند دانا و توانا، می‌توانید در همه مسائل عمومی کشور و ملت، اثربخش و مشکل‌گشا باشید. این تجربه چند دهه ملت ایران است.

والسلام علیکم و رحمت‌الله

سیدعلی خامنه‌ای

۳ آذر ۱۴۰۰

نقل‌قول

آیت‌الله جنتی

دبیر شورای نگهبان:

باید قدردان مردم باشیم و تا آنجا که می‌توانیم مشکلات اقتصادی را کم کنیم، نباید در این مملکت کسی پیدا شود که شب را گرسنه بخوابد. اگر روحیه بسیجی حاکم باشد همه مشکلات حل می‌شود. مسئولان باید تمام تلاش خود را برای حل مشکلات اقتصادی و معیشتی به کار گیرند.

محمدجواد ظریف

وزیر امور خارجه پیشین کشورمان:

برای آنها که اول اسرائیل ورد زبان‌شان است، هزینه کردن از منافع آمریکا در خارج از کشور کافی نیست. حالا آنها می‌خواهند قانون اساسی آمریکا را لگدمال کرده و از منافع آمریکا در داخل کشور نیز هزینه کنند. آیا حد و حدودی برای این وجود ندارد؟

آیت‌الله جوادی آملی

از مراجع عظام تقلید:

نباید انتظار داشت با چند برنامه طنز، جامعه شاداب و بانشاط شود، باید بدانیم جامعه گرسنه با برنامه طنز شاداب نمی‌شود، گرچه وجود این برنامه‌ها مانعی ندارد لکن اگر مشکلات اساسی مردم برطرف شود قطعا امید و نشاط به جامعه باز خواهد گشت. این مملکت به لطف‌الهی همه‌چیز دارد، با وجود این همه منابع و سرمایه‌های مادی و معنوی فراوانی که در این کشور وجود دارد، مردم را کمیته امدادی اداره کردن ننگ است!

مولوی شیراحمد عمار مهاجر

رئیس ارتباط خارجه طالبان:

قرار است هفته آینده یك هیأت از کشور ایران برای بررسی و گفت‌وگو با مقامات افغانستان درباره مسائل مختلف به هرات سفر کند.

گروسی در گزارشی به اعضای شورای‌حکام، دیدارهای خود را با مسئولان ایرانی بی‌نتیجه ارزیابی کرد

ادامه ابهام‌آفرینی‌های آژانس درباره ایران

دیپلماسی

نخستین روز از نشست فصلی ۳ روزه و البته مجازی شورای‌حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی دیروز در حالی برگزار شد که به‌نظر می‌رسد فضاسازی و ابهام‌آفرینی‌های آژانس پیرامون فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای جمهوری اسلامی همچنان ادامه دارد و گروسی در این نشست دیدارهای اخیر با مسئولان ایرانی را بی‌نتیجه دانست، اما اعلام کرد که به تلاش‌ها برای دستیابی به توافق مناسب ادامه می‌دهد. اعضای شورای‌حکام آژانس قرار است در جریان این نشست ۳ روزه با تمرکز بر پرونده ایران، درباره کمیته همکاری‌های فنی، راستی‌آزمایی و نظارت بر فعالیت‌های هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران به بحث و تبادل نظر بپردازند؛ موضوعی که براساس اخبار منتشرشده از نخستین روز این نشست به‌نظر نمی‌رسد دستاورد روشنی به‌همراه داشته باشد؛ چراکه شواهد موجود از استمرار ابهام‌آفرینی‌های آژانس درباره پرونده فعالیت‌های هسته‌ای کشورمان حکایت دارد. براساس آنچه در جریان سفر اخیر رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی روی داد، به‌نظر می‌رسید دوطرف در مسیر دستیابی به توافق‌های مؤثری برای رفع ابهام‌های ایجاد شده در فعالیت‌های هسته‌ای ایران گام برمی‌دارند، اما همانگونه که پیش‌بینی می‌شد، آژانس همچنان به فضاسازی علیه برنامه هسته‌ای ادامه می‌دهد.

در حالی که گروسی در جریان سفر به تهران و دیدار با وزیر امور خارجه کشورمان و رئیس سازمان انرژی اتمی ایران، ضمن تأکید بر رویکرد فنی، حرفه‌ای و بی‌طرفانه آژانس، سفر خود را نشانه‌ای از اراده برای گفت‌وگو و درک متقابل، رفع مسائل و ارتقای همکاری‌ها با جمهوری اسلامی ایران عنوان کرده و از آمادگی آژانس برای حل و فصل موضوع‌های باقیمانده طی ماه‌های آتی در همکاری نزدیک با جمهوری اسلامی ایران خبر داده بود، اما گزارش گروسی در نخستین روز از نشست شورای‌حکام آژانس و همچنین سخنان وی در کنفرانس خبری پس از نشست نشان می‌دهد آژانس همچنان قصد دارد با ادامه ابهام‌آفرینی‌ها درباره فعالیت‌های هسته‌ای ایران، خط فشار بر جمهوری اسلامی در آستانه ازسرگیری مذاکرات وین را دنبال و به‌مثابه بخشی از برنامه غرب علیه ایران عمل کند.

تناقض‌های گروسی

تناقض در گفته‌های گروسی زمانی بیش‌از پیش به‌چشم می‌آید که وی پس‌از بازگشت از تهران، با وجود اینکه نشست خبری خود را به زمان دیگری موکول کرد، اما در گفت‌وگوی اختصاصی با شبکه «پرس‌تی‌وی» دیدارهایش در تهران را سازنده عنوان کرده و گفته بود که «روابط آژانس و ایران دائمی است و روند مداومی دارد. درمجموع سفر به تهران بسیار سازنده بود. برخی مسائل مهمی وجود دارد که باید در سطح فنی درباره‌شان صحبت کنیم و مشغول آنها بودیم.» این موضوع در حالی است که بررسی محتوای گزارش مقدماتی گروسی در نخستین روز نشست شورای‌حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نشان می‌دهد قرار است در همچنان بر پاشنه سابق بچرخد و آژانس و مدیرکل آن، قصدی برای شفاف‌سازی و گره‌گشایی از پرونده فعالیت‌های هسته‌ای ایران ندارند. مدیرکل آژانس در گزارشی به نشست شورای‌حکام درباره سفرش به تهران، مذاکرات انجام‌شده با مقام‌های ایرانی را درباره موضوع‌های باقیمانده پادمانی بی‌نتیجه ارزیابی کرده‌است. گروسی در این گزارش ضمن اشاره به دیدارهایش با وزیر امور خارجه و رئیس سازمان انرژی اتمی ایران، اعلام کرده: «با وجود تلاش‌های من، این مذاکرات و رایزنی‌های گسترده برای رسیدگی به مسائل پادمانی باقیمانده ایران که در ۲ گزارش به تفصیل شرح داده شد، بی‌نتیجه بود.»

مدیرکل آژانس همچنین ادعا کرده است که «عدم‌دسترسی به کارگاه کرج (مجتمع تسا) به این معناست که احیای نظارت و بازرسی بر همه تأسیسات و مکان‌های ایران در رابطه با برجام تکمیل نشده‌است»؛ موضوعی که گروسی آن را برخلاف توافق صورت گرفته میان آژانس و ایران در ۲۱ شهریورماه سال‌جاری (۱۲ سپتامبر ۲۰۲۱) ارزیابی و عنوان کرده‌است که «این مسئله به‌صورت‌جدی بر توانایی آژانس برای تداوم اطلاع از وضعیت این کارگاه تأثیر می‌گذارد؛ چیزی که به‌طور گسترده در رابطه با بازگشت به برجام ضروری شناخته شده‌است.» گروسی در بخش دیگری از این گزارش اعلام کرده که این گزارش «درباره راستی‌آزمایی و نظارت در جمهوری اسلامی ایران در پرتو قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد، فعالیت‌های مرتبط آژانس در چندماه گذشته را پوشش می‌دهد و تا ۲۳ فوریه ۲۰۲۱ (۵اسفندماه ۱۳۹۹)، آژانس اجرای تعهدهای هسته‌ای ایران تحت برجام را راستی‌آزمایی و نظارت کرده‌است.»

نشست فصلی شورای حکام آژانس بین المللی انرژی اتمی دیروز برگزار شد.

مکث

ایران از آژانس چه می‌خواهد

برگزاری نخستین روز از نشست فصلی شورای‌حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در وین نشان داد مسئولان این نهاد همچنان تحت تأثیر سیاسی‌کاری‌های طرف‌های غربی و آمریکایی، درصدد فضاسازی و ابهام‌آفرینی پیرامون فعالیت‌های هسته‌ای ایران هستند و باوجود تأکید مسئولان ایرانی بر اعتمادسازی و پرهیز از سیاسی‌کاری، مباحث فنی چندان محوریتی در بررسی‌های آژانس ندارد. دراین میان اما جمهوری اسلامی ایران چه انتظاراتی از این نهاد بین‌المللی دارد. در ادامه به مهم‌ترین مطالبات ایران از آژانس که درجریان سفر اخیر رافائل گروسی به تهران در صحبت‌های مسئولان کشورمان منعکس شد، اشاره می‌کنیم:

- **تعامل سازنده با آژانس در چارچوب موافقتنامه پادمان**
- **تقویت اعتماد متقابل میان ایران و آژانس**
- **اعمال رویکرد فنی، حرفه‌ای و بی‌طرفانه در طرح مباحث موجود میان ایران و آژانس**
- **پرهیز آژانس از دخالت دادن رویکردهای سیاسی و دوری از تأثیرپذیری از سیاسی‌کاری‌های دشمنان ایران**
- **ابهام‌زدایی از فعالیت‌های هسته‌ای ایران ازسوی آژانس باتوجه به همکاری‌های انجام شده**
- **پایان دادن به طرح بحث‌هایی که از گذشته باقی مانده و به آنها پاسخ‌های لازم ارائه شده است و بستن پرونده موضوع‌های گذشته**
- **کمک آژانس به ایران در راستای بهره‌برداری هرچه بیشتر از ابعاد گوناگون فناوری هسته‌ای که بر زندگی مردم تأثیر بسزایی دارد؛ ازجمله توسعه تولید برق هسته‌ای**

مکث

واکنش ایران به اظهارات گروسی

وزیر امور خارجه دیروز با وانگ یی وزیر خارجه چین تلفنی گفت‌وگو کرد و در این مذاکرات با تشریح رایزنی های همه جانبه جمهوری اسلامی ایران با ۴+۱ و سفر مدیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی به تهران، تاکید کرد: توافق اصولی برای حل مشکلات فنی با آژانس در این سفر حاصل شده و پیگیر صدور بیانیه مشترک در اولین فرصت ممکن هستیم.

حسین امیر عبداللهیان افزود: جمهوری اسلامی ایران با اراده کامل وارد مذاکرات وین برای حصول توافق خوب می شود و با توجه به خروج غیرقانونی آمریکا و عدم پایبندی طرف اروپایی، چنانچه آنها با اراده لازم برای اجرای تعهداتشان وارد مذاکرات بشوند، امکان دسترسی سریع به توافق وجود دارد.

توافق کلی با آژانس حاصل شده است

بهروز کمالوندی سخنگوی سازمان انرژی اتمی هم در واکنش به اظهارات گروسی گفت :گفت‌وگوها در فضای سازنده مطرح شد و دو طرف در ارتباط با چگونگی پیگیری موضوعات مورد علاقه به توافقات کلی رسیدند.

کمالوندی یادآور شد: با توجه به فشردگی این سفر که در آستانه نشست شورای حکام صورت گرفته بود و ضیق وقت، طرفین ضمن توافق بر روی کلیات موضوعات مورد نظر، موافقت کردند که به رایزنی‌های خود برای تکمیل چارچوب و جزییات تداوم همکاری‌ها همچنان ادامه دهند.

گزارش ۲

آلودگی هوای پایتخت، پای ناظران اداره کل محیط‌زیست استان تهران را به منابع تولید آلاینده‌های ثابت باز کرد

صنایع زیر ذره‌بین نظارت

زینب زینال‌زاده
خبرنگار

طرح پایش صنایع و نیروگاه‌ها توسط اداره کل محیط‌زیست استان تهران در راستای کاهش آلودگی هوا به‌طور مستمر با جدیت اجرا و پیگیری می‌شـــود؛ اقدامی که باید قبل از رسیدن به بحران کنونی و قرار گرفتن تهران در میان ۱۰شهر آلوده جهان صورت می‌گرفت، اما طرح پایش به‌مثابه ضرب‌المثل «ماهی را هروقت از آب بگیری تازه است» می‌تواند کورســـوی امیدی باشد برای تماشای آسمان آبی در پایتخت. منابع مختلفی در انتشار ذرات آلاینده نقش ایفا می‌کنند که نیروگاه‌ها، صنایع و پالایشگاه‌ها با سهم ۳۴درصدی در سکوهای بالا قرار دارند و لذا طرح پایش آنها توسط مسئولان اداره کل محیط‌زیست استان تهران شروع شده است؛ طرحی که به‌گفته معاون این اداره تا پایان سال ادامه خواهد داشت و ناظران با جدیت موضوع آلایندگی صنایع و نیروگاه‌ها را پیگیری و درصورت تخلف اعمال قانون می‌کنند. زهره عبادتی به همشـــهری گفت که در دوره‌های گذشـــته صنایع بزرگ و کوچک و حتی نیروگاه‌ها پایش شده‌اند و اقدامات خوبی هم صورت گرفته است، اما امسال باتوجه‌به وضعیت اضطرار طرح پایش روزانه پیگیری و با موارد تخلف برابر قانون به‌شدت برخورد می‌شود. او در ضرورت اجرای این طرح گفت: «از ابتدای سال بارش‌های خوبی نداشتیم و تغییرات اقلیمی در کشور نمایان شده و پیش‌بینی‌ها مبنی بر این است که در فصل زمستان هم به‌دلیل کمبود بارش‌ها، تغییرات جوی، کاهش دمـــا و بروز پدیده اینورژن با روزهای آلوده بیشـــتری مواجه شویم؛ ازاین‌رو در راستای پیشگیری و ایجاد شرایط متعادل، طرح پایش در دستور کار قرار گرفت؛ هرچند باتوجه‌به افزایش منابع آلاینده متحرک و ترافیک شـــاید پایش‌ها خیلی مؤثر نباشـــند، اما بر حســـب وظیفه عمل می‌کنیم.» به‌گفته او، تمـــام صنایع بزرگ و کوچک، پالایشگاه‌ها، نیروگاه‌ها و کارخانجات از جمله کارخانه سیمان و حتی مراکز معاینه فنی در این طرح زیـــر ذره‌بین ناظران اداره کل محیط‌زیست استان تهران قرار دارند.

اعمال قانون در برابر تخلف

طبق قانون، ناظران اداره کل محیط‌زیست اســـتان تهران می‌توانند صنایع آلاینده را پلمب کنند. عبادتی با تأیید این موضوع گفت: «طبق آنچه در قوانین پیش‌بینی‌شده ما وظیفه نظارتی داریم و کارشناسان در چارچوب همین مسئولیت از صنایع بزرگ و کوچک و حتی نیروگاه‌ها بازدید می‌کنند و درصورت مشاهده آلایندگی ابتدا اخطار می‌دهند. صنایع متخلف فرصت ۲۴ساعته دارند تا نسبت به رفع آلودگی از طریق نصب فیلتر جذب دوده و سایر تجهیزات کاهنده آلودگی، اقدام کنند؛ در غیراین صورت با حکم مراجع قضایی پلمب می‌شوند.»

توسعه شهری به سمت صنایع

وجود صنایع در بافت‌های شهری همواره مورد انتقاد بوده و هست، اما معاون اداره کل محیط‌زیست استان تهران گفت: «برابر قانون فاصله صنایع با بافت شهری باید حداکثر ۲ونیم کیلومتر باشد، اما امروز شاهد هستیم صنایعی چون شن و ماسه و سیمان در دل بافت‌های مسکونی قرار گرفته‌اند که سبب نارضایتی مردم هم شده است. تأمل در تاریخچه این صنایع نشان می‌دهد ابتدا کارخانه‌ها وجود داشتند و سپس توسعه شهری صورت گرفته است؛ ازاین‌رو تخلفی متوجه صنایع نیست و ما هم در اداره کل محیط‌زیســـت تلاش می‌کنیم با رصد و پایش میزان آلایندگی آنها، تا حدودی مشکلات این همجواری را کاهش دهیم.»

پسماندسوزی، پدیده‌ای آلاینده

پسماندســـوزی مشـــکل و معضل جدی جنوب و جنوب‌غرب تهران است که زهره عبادتی به آن اشاره و عنوان کرد: «پسماندسوزی پدیده جدیدی نیست، اما در سال‌های اخیر به‌شدت افزایش‌یافته و به‌دلیل اینکه در حواشی و حریم محدوده شهری انجام می‌شود، لذا براساس قانون بخشداری‌ها و شهرداری در ساماندهی و نظارت آنها نقش جدی دارند که متأسفانه شاهد اقدامات تأثیرگذار نیستیم؛ بنابراین در راستای طرح پایش صنایع به‌این موضوع هم نگاه ویژه‌ای داشته‌ایم و در یک‌ماه گذشته ۲۹۷مورد شناسایی و با آنها برخورد شده است.»

لزوم اجرای طرح «کهاب» در جایگاه‌های پمپ‌بنزین

طرح کهاب (کاهش، هدایت، انتقال و بازیافت بخار بنزین) برای اجرا در جایگاه‌های پمپ‌بنزین پیش‌بینی‌شده است که به‌گفته معاون اداره کل محیط‌زیست استان تهران در راســـتای این طرح باید تجهیزاتی روی نازل‌ها و زیر مخازن نصب شود. زهره عبادتی با بیان اینکه قانون پیش‌بینی کرده تا پایان امسال در تمام جایگاه‌های کلانشهرها ازجمله تهران باید این تجهیزات نصب شـــوند، تأکید کرد: «به‌دلیل بالا بودن قیمت تجهیزات، جایگاه‌داران تمایلی به این کار نداشتند؛ ازاین‌رو آمارها بسیار کم است، اما این مورد در قانون پیش‌بینی‌شده و لازم‌الاجراست و به‌هرحال طرح باید اجرایی شود.» به‌گفته این مقام مسئول در قانون، وزارت نفت و سازمان برنامه‌وبودجه مکلف هستند تسهیلاتی با عنوان حق اجرای طرح کهاب به جایگاه‌داران بدهند تا جبران هزینه شود، ولی تاکنون اقدام خاصی در این بخش صورت نگرفته است.

پایش یک‌ماهه به روایت اعداد

- ۲۳۶۷ صنایع کوچک‌مقیاس
- ۲۴۴ صنایع بزرگ‌مقیاس
- ۸۰ شهرک صنعتی
- ۱۲۷ مرکز معاینه‌فنی
- ۲۹۷ واحد پسماندسوزی
- ۱۹۶ صنایع شن و ماسه

اعمال قانونی صورت گرفته
توقف فعالیت ۳۴ واحد
دریافت اخطار زیست‌محیطی ۱۷۸ واحد

آخر هفته در گذرگاه‌های پاییزی پایتخت

شهرداری تهران با گستردن برگ‌های درختان در بوستان‌ها، جلوه‌ای از فصل پاییز را در نقاط مختلف شهر به نمایش گذاشته است

عکس: همشهری/ محمد عباس‌نژاد

محمد سرابی
خبرنگار

گزارش

پاییز را با باران و خنکی هوا می‌شناسند، ولی مهم‌ترین نشانه آن برگ‌های زرد و نارنجی و قهوه‌ای درختان است. تصویر آشـــنایی از درختانـــی که رنـــگ عـــوض کرده‌اند و پیاده‌روهایی که پر از برگ‌های رنگارنگ هســـتند. با وجود انبوه ساخت‌وساز و آلودگی هوا و آب، همچنان در شهرهای ما می‌توان درخت‌ها را دید که به بقای خود ادامه می‌دهند اما پیاده‌رویی که با برگ فرش شـــده باشد، کمتر پیدا می‌شود. برای همین شهرداری تهران تصمیم گرفته قسمتی از برگ‌های خشک پاییزی در یک خیابان را جارو نکند و گذرگاه‌ها و درنگ‌هایی ایجاد کند تا تردد شـــهروندان از آنها با موسیقی خش‌خش برگ‌ها زیر پای‌شان، همراه شود؛ به همین خاطر چند روزی است که ســـمفونی برگ‌های پاییز در نقاطی از پایتخت در حال برگزاری است و اتفاقا چند شهر دیگر کشـــور هم از چنین طرحی الگو گرفته‌اند. بنابراین تا هنوز فصل زرد در شهر جاری است، می‌توانید لحظاتی را در گذرگاه‌های پاییز ســـپری کنید و با عکس‌های جذاب، تصاویری به یادگار به ثبت برسانید.

البته در هفته جاری اســـتقبال شـــهروندان از معابر مخصوص پیاده‌ها که با فرشـــی از برگ پر شده قابل توجه بوده تا جایی کـــه برخی از مناطـــق ۲۲گانه و مجموعه‌های گردشگری شهرداری قصد دارند از فردا دوباره گذرگاه‌های پاییز را که به‌واســـطه بارش باران، کیفیت خود را از دست داده بودند، احیا کنند. این جلوه زیبای شهر که با عناوینی مانند گذرگاه‌های پاییزی، گذر برگ‌ریزان یا عناوین مشابه نامیده می‌شود، اکنون در بسیاری از شهرهای ایران به اجرا درمی‌آید و منحصر به یک شهر خاص نیست. اگر یک روز عصر که هوا خیلی سرد یا آلوده نیســـت به این گذرگاه‌ها بروید، جمعی از شـــهروندان را می‌بینید که به تماشای این منظره دل‌انگیز آمده‌اند و در این میان شـــادی و بازی بچه‌ها بیشتر از همه دیدنی است. سال پیش انبوه برگ‌های پاییزی در میدان مشق تهران توجه شهروندان را جلب کرد و امسال این رسم در نقاط بیشتری در شهر اجرا می‌شود. امســـال پارک ملت میزبان برگ‌هاست ولی در دیگر بوستان‌های بزرگ هم می‌توانید فرش برگ را ببینید.

تعویض دائم برگ‌ها

علی‌محمد مختاری، مدیرعامل سازمان بوستان‌ها و فضای سبز شهرداری تهران درباره گذرگاه‌های پاییزی می‌گوید: «شـــهرداری از مدتی پیش این کار را انجام می‌داد و محل آن معمولا بوســـتان‌های شهری است. امسال یک نمونه از این گذرگاه‌ها در پارک ملت ایجاد شده و بخش دیگر از پارک هم به نورپردازی به شکل دالان اختصاص پیدا کرده است.» اما برگ‌های پاییزی مدت زیادی روی زمین باقی نمی‌مانند. این برگ‌ها در چرخه طبیعت باید تجزیه و در اثر رطوبت به خاکبرگ تبدیل شوند. این روزهایی که بارندگی‌های پراکنده‌ای در شـــهر رخ می‌دهد، برگ‌ها هم مرطوب می‌شوند و در مدت کوتاهی روند فساد در آنها شروع خواهد شد. مختاری در این‌باره می‌گوید: «وقتی در یک پارک گذر پاییزی ایجاد می‌شـــود، همزمـــان باید به فکر تبدیل برگ‌ها به خاکبرگ هم بود. به همین دلیل در برخی پارک‌هـــا چاله‌هایی به ایـــن منظور حفر می‌شود تا توده برگ‌های خیس را در آن دفن کنند.» برگ‌ها تا وقتی خشک و تمیز هستند، برای قدم‌زدن و بازی‌کردن بچه‌ها مناسب به‌نظر می‌رسند و برای حفظ استقبال شهروندان باید آنها را دائما تعویض کرد؛ وظیفه‌ای که به‌کار روزمره کارگران فضای سبز افزوده شده است.

به‌گفته مدیرعامل سازمان بوســـتان‌ها و فضای سبز شـــهرداری تهران هر یک از مناطق ۲۲گانه شهر هم می‌توانند با توجه به موقعیت بوســـتان‌های خود این طرح را اجـــرا کنند. به همین دلیل ممکن اســـت در هر یک از پارک‌های محله خود هم پیاده‌راه‌های پر از برگ را ببینید.

این روزها که هر کســـی باید در شبکه‌های اجتماعی حسابی داشته باشـــد و معمولا افراد پیام‌های کوتاه با تصویر درختان پاییـــزی می‌گذارند، کمبود فضای پاییزی مناسب در شـــهرهای ســـیمانی و آسفالتی بیشـــتر به چشـــم می‌آید. هنوز یک‌ماه برای تجربه قـــدم‌زدن روی فرشـــی از برگ‌هـــای پاییـــزی باقی‌مانده است.

چند نمونه از پیاده‌راه‌های پاییزی کشور

- معاون خدمات شهری شهرداری مشهد: برای بهره‌مندی شـــهروندان از زیبایی‌های پاییز ۷۲معبر پاییزی در بوستان‌های منتخب مناطق ۱۳گانه شهر ایجاد شده است.
- معاون خدمات شهری شهردار اصفهان: برگ‌های ۲ خیابان چهارباغ خواجو و پیاده‌راه چهارباغ عباسی جمع‌آوری نمی‌شود تا امکان استفاده شهروندان از زیبایی‌های فصل خزان مهیا شود.
- رئیس سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری کرج: شـــهرداری کرج امسال برگ‌های پاییزی را از سطح پارک‌های پرتردد و بزرگ شهر جمع‌آوری نکرده و این امر با استقبال شهروندان همراه شده است.
- معاون سازمان مدیریت پسماند شهرداری ارومیه: با جمع‌نکردن برگ‌های پاییزی در ۴ نقطه شهر؛ خیابان شهید بهشتی حدفاصل تقاطع استادان تا پل شهید بهشتی، خیابان معلم، خیابان کشاورز و ۱۲متری رفاه خیابان ولیعصر، زمینه ثبت تصاویر ماندگار را برای شهروندان فراهم می‌کنیم.

به‌جز پارک ملت در برخـــی از دیگر پارک‌های تهران هم گذر پاییزی بـــه ابتکار منطقه یا مدیریت پارک اجرا شده است. یکی از این نقاط بوستان لاله است که در شـــمال آبنمای مرکزی آن فرش برگ‌های پاییزی گسترده شده است. نشانی بعضی از گذرگاه‌های پاییزی دیگر به این شرح است:

نام پارک	آدرس
پارک ملت	خیابان ولیعصر، بالاتر از اسفندیار
پارک نیاوران	خیابان پاسداران
پارک قیطریه	بلوار قیطریه
باغ فردوس	خیابان ولیعصر، نرسیده به تجریش
بوستان شهید نیاکی	خیابان شریعتی، پایین‌تر از سیدخندان
بوستان تمدن	خیابان رسالت، خیابان کرمان
بوستان بعثت	خیابان بعثت
بوستان مجیدیه	خیابان رسالت، خیابان مجیدیه
بوستان فداییان اسلام	خیابان خاوران، نبش فرهنگسرا
بوستان شهر	خیابان بهشت
بوستان ولایت	انتهای بزرگراه نواب، بعد از پل ۹ دی
بوستان المهدی	ضلع جنوب شرقی میدان آزادی
بوستان پرواز	میدان بهرود
بوستان قائم	بزرگراه آیت‌الله سعیدی، خیابان معلم
بوستان جوانمردان	ضلع شرقی میدان المپیک
بوستان الهام	فردوس غرب، بلوار الهام
بوستان ساحل	بزرگراه آیت‌الله کاشانی، شاهین جنوبی
بوستان کلبه صحرا	بزرگراه شهید همت، بلوار کوهسار
بوستان رازی	خیابان قزوین

وزیر کشور و جمعی از مدیران شهری تهران و رئیس سازمان مدیریت بحران کشور از چند پروژه مدیریت بحران پایتخت بازدید کردند

پایگاه‌های مدیریت بحران تهران ۲برابر شوند

عکس: همشهری/ محمد عباس‌نژاد

مدیریت بحران

«تعداد پایگاه‌های مدیریت بحران پایتخت باید ۱.۵ تا ۲برابر شود تا تهران بتواند در سناریوهای مختلف آمادگـــی مواجهه با بحران را داشـــته باشـــد»؛ این جمله‌ای بود که وزیر کشور هنگام بازدید میدانی از مخزن آبرسانی اضطراری و شیر قطع اتوماتیک در شرایط بحران تهران اعلام کرد. به‌گفته احمد وحیدی، باید کمبودها در شرایط مختلف پیش‌بینی و با رویکرد محله‌محور، تجهیزات آماده شود؛ «حل مشکل باید در داخل محله انجام شـــود. موضوع تاب‌آوری نیز مهم است که باید تجهیزات بیشتری را پیش‌بینی کنیم.»

به گزارش همشـــهری، دیروز بعدازظهر وزیر کشـــور به همراهی اسماعیل نجار، رئیس ســـازمان مدیریت بحران کشور و تعدادی دیگر از مدیران شهری پایتخت از چند پروژه زیرساختی مربوط به مدیریت بحران بازدید کردند. پس از آن نیز به ســـاختمان مرکزی مدیریت بحران شـــهر رفتند تا نخســـتین جلسه ســـتاد مدیریت بحران در دولت سیزدهم با حضور علیرضا زاکانی، شهردار تهران و مهدی چمران، رئیس‌شـــورای شـــهر تهران برگزار شـــود. در این جلســـه وضعیت تهران از نظر مخاطرات بررسی و تصمیماتی برای برنامه‌ریزی‌های آینده گرفته شد.

بازدید میدانی دیروز از مخزن آبرســـانی اضطراری و شـــیر قطع اتوماتیک در شـــرایط بحران بوستان دانشـــجو آغاز شد. در ادامه این بازدید، وزیر کشـــور و همراهان به پایگاه ویژه مدیریت بحران منطقه ۶ مستقر در بوستان لاله رفتند. در این محل قرار شد در هر ناحیه تهران یک پایگاه مدیریت بحران ایجاد شود. همچنین درباره وظایف خانه دوام و چگونگی عملکردشان هنگام زلزله توضیحاتی از سوی مدیران خانه دوام ارائه شد؛ خانه‌هایی که در آنها داوطلبان از نظر موضوعات آتش‌نشـــانی و بحران آمـــوزش می‌بینند. احمد وحیدی، وزیر کشور در حاشیه این بازدید گفت: «یکی از موضوعات در تهران بحث آمادگی‌های لازم برای شـــرایط اضطراری است که باید رصد شود. به‌ویژه با توجه به شـــرایطی که تهران دارد و روی گسل واقع شده است. برهمین اساس تصمیم گرفتیم که از بخشی از این آمادگی‌ها بازدید و برنامه‌هایی را که برای توسعه لازم است، ارزیابی کنیم.

وحیدی ادامه داد: «در رابطه با ســـازماندهی مردم در زمان بحران و بحث داوطلبـــان خانه‌های دوام و پیش‌بینی تجهیزات و ســـتاد فرماندهی بازدید انجام شد. باید بیشـــتر در این زمینه رصد کنیم که آمادگی کامل درصورت بروز حادثه وجود داشته باشد. در بحث پایگاه‌های مدیریت بحران نزدیک ۱۰۰ پایگاه در تهران وجود دارد که باید ۱.۵ تا ۲برابر شـــود و با توجه به ســـناریوهای مختلف باید آمادگی‌ها را ۲ تا ۳برابر افزایش دهیم.»

وحیدی در ادامه از ایســـتگاه تقلیل فشـــار گاز در مجاورت پارک لاله بلوار کشـــاورز غربی بازدید کرد که با توضیحـــات کاوه نامدار زنگنه، معاون فنی شـــرکت ملی گاز درباره مقاوم‌سازی تاسیسات گازرسانی در مقابل زلزله و سیستم قطع اضطراری گاز در شرایط زلزله همراه بود.

سیدعلی لدنی‌نژاد، رئیس مرکز مدیریت بحران و پدافند غیرعامل و HSE آبفای استان تهران نیز در این بازدید توضیح داد: «این شیرها توسط شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی ســـاخته شدند درحالی‌که پیش از این از نمونه‌های ژاپنی با قیمت یک میلیارد و ۶۰۰میلیون تومان استفاده می‌شـــد اما قیمت شیرهای ایرانی حدود یک‌ششم شیرهای خارجی است. از ویژگی‌های این شـــیرها این است که با کمترین انرژی باز و بسته می‌شـــوند و در زمان زلزله افت فشار را تشخیص می‌دهند و قطع می‌شوند بنابراین آب ذخیره می‌شود و آب آلوده داخل مخزن نمی‌شود.

علی نصیری، سرپرست سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران هم درباره شیرها و مخازن اضطراری آب، گفت: «دلیل نصب چنین مخازن و شیرهایی این است که برای ۳روز اول پس از رخداد زلزله مهیب تا زمان رســـیدن تیم‌های امدادی حداقل میزان آبی برای هر شهروند تامین شود؛ بنابراین به‌ازای هر نفر برای زنده‌ماندن و شرب تا حدود ۳لیتر آب درنظر گرفته شده است. به این ترتیب، برای ۱۱.۵میلیون نفـــر ۳۷۴مخزن ۱۰۰ مترمکعب فولادی یعنی در هر محله یک مخزن درنظر گرفته شده است. آب در این مخازن ایستایی ندارد و آب در چرخش و وصل به شبکه است. این شیرها قطع‌کن دارند و بـــر اثر لرزش‌های مکانیکی قطع می‌شـــود. با این اقدامات اگر زلزله‌ای رخ دهد مردم تهران تشنه نمی‌مانند. تا الان ۲۹مورد از این شیرها نصب شـــد و برای ۷۲ شیر جدید مناقصه‌ها انجام شد و تا ۶ماه آینده آماده می‌شود. ۱۰۸شیر نیز سال آینده و مابقی در سال ۱۴۰۲ نصب می‌شود.»

اینطور که نصیری اعلام کرد در گذشته شورای شهر مصوب کرده ۱۰۰۰ تومان از قبض آب شهروندان برای تامین مالی این موضوع برداشته شود.

در دیدار شهردار پایتخت و مدیرعامل شرکت توانیر مطرح شد

۵۲۰ هکتار زمین تهران محصور در زیر دکل‌های برق

مدیریت شهر

شهردار تهران در دیدار با مدیرعامل شرکت توانیر گفت: در بحث خطرات زلزله به سمت و ســـویی می‌رویم تا بتوانیم گاز را از تهران حذف کنیم و شـــهر بر مدار برق اداره شود.

به گزارش پایگاه خبری شـــهر، علیرضا زاکانی در نشســـتی با محمدحســـن متولی‌زاده، گفت: بنده در دو نوبت با وزیر نیرو جلسه داشتم و درخصوص نقص روشنایی شهر و ایجاد مطلوبیت در استفاده از روشـــنایی و کاهش مصرف آن صحبت کردیم. در ایده‌های مطرح شده راندمان تبدل گاز به برق برای شهر از بعد محیط‌زیســـتی و آلایندگی، مصرف و ایمنی مؤثر و مفید خواهد بود. بر همین اساس باید در لکه‌گذاری‌هایی که برای نوسازی بافت شهری انجام می‌دهیم، این ایده را پیـــاده و امکانی فراهم کنیم که این شـــبکه در آنجا ارائـــه خدمت کند، البته این مســـئله در بلندمدت و بیش از ۴ ســـال تعریف می‌شود.

زاکانی ادامـــه داد: مـــا می‌توانیم بـــرای تعویض روشنایی در پارک‌ها و ســـاختمان‌های شهرداری پیشقدم شویم. همچنین تعویض ۳۷۰ هزار شعله چراغی که در شهر وجود دارد باید طی ۲تا ۳سال در کارهای میان‌مدت فشرده شود و حتی با سرعت بیشتری این کار را انجام و ۳ سال را به نصف کاهش داد. شهردار تهران با اشاره به صرفه‌جویی در هزار پله برقی، عنوان کـــرد: ۵۲۰ هکتـــار زمین‌هایی داریم که زیر دکل‌های فشـــار قوی قرار دارد و این مســـئله نیز باید تعیین تکلیف شـــود تا ایمنی بالا رود و مشکل حریم برای ساکنان حل شود. زاکانی ادامه داد: بحث دیگر در زمینه هوشمندســـازی و ایجاد زمینه بهره‌مندی از امکانات ســـوخت‌های غیرفسیلی اســـت. در این زمینه نخستین قرارداد را برای خرید ۵۰ اتوبوس برقی برای اســـتفاده در خیابان جمهوری بستیم. همچنین باید درخصوص وضعیت اتوبـــوس در تهران بعـــد از جبران مافات فعلی و نوســـازی و بازســـازی اتوبوس‌ها به سمت اتوبوس‌های برقـــی و خودروهـــای هیبریدی در شهر برویم.

او اضافه کرد: در بحث موتورهای برقی مذاکراتی با شرکت‌های سازنده انجام دادیم و پیشنهاد دادیم که اگر ایـــن موتورها مجهز به یک اتاقک باشـــند می‌توانند جنبه ایمنی بالاتری داشـــته و سرنشین هم اضافه کنند و هم اینکه آلودگـــی هوا از طرف موتور ســـیکلت‌ها برطرف شـــود. ۳ تا ۴ میلیون موتورسیکلت در شـــهر وجود دارد که کارگروهی تشـــکیل دادیم تا هم هویت موتـــور با صاحبش مشخص شود و هم با سیستم کنترل عبور، تبدیل موتورهای کاربراتوری به برقی را دنبال کنیم.

مدیرعامل شـــرکت توانیر نیز در این دیدار گفت: ۴۰ درصد از کل برق کشور در سیستم سرمایشی اســـتفاده می‌شـــود و بایـــد اقداماتـــی در جهت صرفه‌جویی در این بخـــش انجام دهیم. همچنین یکی دیگر از بحث‌ها درباره روشـــنایی اســـت که اقدامات ما در این حوزه باعث می‌شـــود هم شهر زیبا شود و هم مصرف انرژی کاهش پیدا کند و اگر شهرداری تهران وارد این عرصه شود الگوی سایر شهرها خواهد شد.

محمدحســـن متولی‌زاده افزود: بحث شبکه‌های فرســـوده در هســـته مرکزی شـــهر تهران بسیار مهم اســـت و در بخـــش زمین و امکانـــات در این موضوع فرصت‌های خوبی داریم که باید همکاری فی‌مابین انجام شـــود. همچنین یکی از مهم‌ترین موارد آلاینـــده مربوط بـــه مجموعه‌های متحرک ازجمله موتورسیکلت است که باید شرایط استفاده از موتورهـــای برقی را فراهم کنیـــم و این فرصت مناسبی است.

معجزه بارندگی‌ها تمام شد

با فروکش کردن بارش‌های غافلگیرکننده پاییزی، تعداد استان‌هایی که نسبت به سال قبل شاهد کاهش بارندگی هستند، از ۱۰ به ۱۶ رسید

آب

رشد محسوس بارندگی در هفته‌های گذشته باعث شد میانگین بارش‌های جوی ثبت‌شده در ۲ماه نخست پاییز تا ۱۰۰درصد بیش از مدت مشابه سال قبل افزایش پیدا کند و لااقل در آمارها شرایط آبی مساعد شد؛ اما حالا، با افول بارندگی، بهبود معجزه‌آسای شرایط آبی در آمارها نیز در حال محوشدن است. به گزارش همشهری، براساس آمارهای وزارت نیرو، میزان بارندگی‌های کشور که تا دوهفته پیش نزدیک به دوبرابر مدت مشابه سال قبل بود، با فروکش کردن بارش‌های غافلگیرکننده در حال تعدیل است و فعلاً میزان اختلاف آن با سال قبل به ۵درصد رسیده است.

روایت آمارها از بارندگی

آمارهای وزارت نیرو حاکی است در ۲ماه نخست سال آبی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ میانگین ارتفاع ریزش‌های جوی کشور به ۲۴میلی‌متر رسیده که این میزان در مقایسه با ۲۲,۸میلی‌متر بارش در سال قبل، ۵درصد افزایش نشان می‌دهد؛ اما همچنان میزان بارش‌ها در مقایسه با میانگین ۵۳ساله (۲۷,۴میلی‌متر) ۱۲درصد کاهش دارد. در اواسط آبان، اختلاف بارش‌های امسال و سال قبل معادل ۱۰۰درصد بود. حتی در ۲۲آبان نیز که میانگین بارش‌ها ۲۱,۸میلی‌متر ثبت شده بود، میزان بارش نسبت به مدت مشابه سال قبل ۸۶درصد افزایش نشان می‌دهد و در مقایسه با میانگین بلندمدت فقط یک‌درصد کاهش داشت. بارش‌های غافلگیرکننده پاییزی و توفان حاره‌ای شاهین در مهرماه، از اصلی‌ترین عوامل این بهبود آماری بودند و حالا با عادی‌شدن شرایط بارش، بار دیگر چهره واقعی خشکسالی و کم‌بارانی در حال پررنگ‌تر شدن است.

وضعیت بارش‌ها به تفکیک استان

گزارش وزارت نیرو از وضعیت بارش در کشور نشان می‌دهد بعد از ورود سامانه‌های بارشی و تداوم بارندگی‌ها در هفته گذشته، استان‌های گیلان با ۳۹۲,۲میلی‌متر، مازندران با ۲۰۴میلی‌متر و گلستان با ۱۰۰,۶میلی‌متر بارندگی به‌ترتیب پربارش‌ترین استان‌های کشور بوده‌اند؛ اما استان‌های مرکزی و جنوبی کشور وضعیت نامناسب بارشی را نسبت به مدت مشابه سال قبل تجربه کرده‌اند. در این میان استان خراسان جنوبی با ۲,۷۷میلی‌متر، سمنان با ۳,۳میلی‌متر و هرمزگان نیز با ۳,۹میلی‌متر بارندگی به‌ترتیب ۳استان کم‌بارش کشور از ابتدای سال آبی جاری تا آخر آبان‌ماه بوده‌اند. همچنین میزان بارندگی در دو استان خوزستان و ایلام نسبت به متوسط بلندمدت (۵۳ساله) به‌ترتیب ۸۱ و ۸۲درصد کاهش بارش را تجربه می‌کنند. نکته دیگر اینکه در گزارش قبلی میزان بارش‌ها در ۲۲آبان، به‌جز ۱۰استان کم‌بارش، مابقی استان‌ها، حداقل در مقایسه با سال آبی قبل بارندگی‌های مساعدتری را تجربه کرده بودند؛ درحالی‌که در پایان آبان، یعنی ۸روز بعد، از ۳۱استان کشور، ۱۶استان دارای کاهش بارش نسبت به سال گذشته هستند.

وضعیت مبهم سدها

آخرین آمارهایی که شرکت مدیریت منابع آب کشور درباره وضعیت آبی سدها منتشر کرده، مربوط به ۱۴آبان است که از کاهش ۲۷درصدی ذخایر سدها نسبت به سال گذشته و رسیدن به میزان پرشدگی مخازن سدها به ۳۵درصد حکایت داشت. پس‌از این تاریخ، عملاً شرکت مدیریت منابع آب ایران و دیگر مجموعه وزارت نیرو نه تنها آماری در مورد وضعیت سدها منتشر نکردند، بلکه انتشار برخط اطلاعات مربوط به بارش‌های ۶حوضه آبریز اصلی کشور از طریق سایت دفتر مطالعات پایه منابع آب وابسته به شرکت مدیریت منابع آب ایران نیز از ۲۴آبان متوقف شد و دسترسی کاربران به این آمار همچنان مسدود است. این سانسور آماری به حدی یکباره و پرقدرت انجام شد که برخی در فضای مجازی شایعه حمله سایبری به سامانه‌های وزارت نیرو را مطرح کردند. دیروز نیز خبرگزاری صداوسیما به نقل از یک منبع آگاه نوشت: «در دو هفته گذشته سامانه‌های مربوط به جمع‌آوری و ارزیابی میزان ذخایر سدهای ایران به‌طور کامل قطع شده است. اگرچه مسئولین بخش انفورماتیک شرکت مدیریت منابع آب خبر حمله سایبری را تأیید نمی‌کنند، اما شرایط به‌وجودآمده نشان‌دهنده قوت گرفتن حمله سایبری است.» در این خبر آمده بود: «امروز حتی دسترسی کارکنان شرکت نیز به فضای مجازی از جمله نرم‌افزار واتساپ که تا پیش از این کارکنان شرکت برای انتقال اطلاعات از آن استفاده می‌کردند نیز از بین رفته است.» ساعتی بعد از این خبر، مدیرکل دفتر مدیریت بحران و پدافند غیرعامل وزارت نیرو اعلام کرد که هرگونه خبری مبنی به حمله سایبری به سدها تکذیب می‌شود. سیداعتضاد مقیمی درباره خبر حمله سایبری به اطلاعات سدهای کشور به ایلنا گفت: نه حمله‌ای شده و نه مشکلی داریم. به‌دلیل برخی مسائل، دسترسی‌های خارج از شبکه به اطلاعات را محدود کرده‌ایم. او با تأکید بر اینکه به‌طور کلی هرگونه خبری مبنی بر حمله سایبری به سدها تکذیب می‌شود، اظهار کرد: خودمان کاملاً به اطلاعات دسترسی داریم، مشکلی از این بابت نیست و همه‌چیز کاملا تحت کنترل است.

عکس: همشهری/ علیرضا طهماسبی

همشهری مسیر نوسان تازه نرخ ارز را تحلیل می‌کند

عبور دلار از مرز حساس

قیمت دلار آمریکا از مرز ۲۹هزار تومان گذشت

ارز

روند صعودی قیمت دلار که از ۱۰روز پیش آغاز شده دیروز هم ادامه یافت، روز چهارشنبه قیمت هر دلار آمریکا در آستانه آغاز مذاکرات هسته‌ای از مرز حساس ۲۹هزار تومان عبور کرد. دیروز درعین حال صف خرید ارز دولتی جلوی صرافی‌های رسمی و دولتی سنگین‌تر شد. به‌گزارش همشهری، شیب صعودی قیمت دلار که از ۲۶آبان‌ماه آغاز شده ظرف ۲روز گذشته شتاب بیشتری گرفته؛ به‌طوری که قیمت هر دلار آمریکا از مرز حساس ۲۹هزار تومان عبور کرد و تا ساعت ۱۷ دیروز به ۲۹هزار و ۳۰۰تومان رسید. همزمان قیمت سایر ارزها ازجمله درهم امارات هم افزایش یافت؛ به‌طوری‌که قیمت درهم امارات که مبنای محاسباتی قیمت دلار در کف بازار ارز تهران است رکورد تازه‌ای را خلق کرد و از مرز ۸هزار تومان عبور کرد. این رشد پرسرعت قیمت دلار در شرایطی اتفاق افتاد که قرار است ۴روز دیگر یعنی هشتم آذرماه مذاکرات هسته‌ای در وین از سر گرفته شود.

اثر مذاکرات هسته‌ای

مشاهدات میدانی خبرنگاران همشهری از صرافی‌های سطح شهر تهران نشان می‌دهد از روز چهارشنبه هر ساعت بر حجم تقاضا برای خرید دلار افزوده شده است. دیروز طول صف‌های خرید دلار نسبت به ۲ روز گذشته افزایش یافته بود؛ موضوعی که دوباره موجب شد پلیس در بازار مداخله و منتظران در صف‌های خرید دلار را متفرق کند. به‌نظر می‌رسد با توجه به آغاز شمارش معکوس برای شروع مذاکرات هسته‌ای در هفته آینده معامله‌گران در تلاشند طی چند روز باقیمانده تا مذاکرات، حداکثر بهره را ببرند؛ به‌ویژه آنکه ابهام‌های زیادی در مورد نتایج مذاکرات هسته‌ای وجود دارد و حتی برخی خبرگزاری‌های خارجی نسبت به حصول توافق در مذاکرات هسته‌ای ابراز تردید کرده‌اند. خبرگزاری بلومبرگ روز سه‌شنبه اعلام کرد آمریکا باید خود را برای شکست در مذاکرات آماده کند. این اتفاقات یادآور رشد قیمت در آبان ماه سال گذشته و قبل از برگزاری انتخابات آمریکاست که به رشد قیمت دلار تا محدوده ۳۲هزار تومان منجر شد. تحلیلگران می‌گویند روند مذاکرات هسته‌ای می‌تواند به سرعت به نوسان قیمت دلار منجر شود. اکنون این پرسش مطرح است که قیمت ارز تا کجا صعود خواهد کرد؟

آینده قیمت ارز

از نظر تکنیکی چنانچه قیمت هر دلار آمریکا با همین سرعت رشد کند و از مرز ۳۰هزار تومان عبور کند سرعت رشد قیمت دلار بیشتر خواهد شد. ضمن اینکه نمودارها نشان می‌دهد قیمت دلار یک کف تکنیکی پرقدرت در محدوده ۲۷هزار تومان ساخته است؛ یعنی از این پس، این احتمال که قیمت دلار به کمتر از ۲۷هزار تومان نزول کند، بسیار کم است.

تحلیلگران می‌گویند حتی با فرض احیای برجام این امکان وجود ندارد که قیمت دلار با نزول مواجه شود زیرا هم میزان عرضه و تقاضا در بازار ارز متعادل نیست و هم چشم‌انداز چندان پایداری برای افت قابل توجه تورم دیده نمی‌شود.

وحید مسعودی، کارشناس بازارهای مالی در این‌باره می‌گوید: چه توافق حاصل شود و چه نشود، قیمت دلار در بازه زمانی ۲ساله روندی صعودی دارد و در درازمدت به محدوده ۴۰ تا ۴۲هزار تومان خواهد رسید. به‌گفته او اگر مذاکرات هسته‌ای فرسایشی باشد، قیمت دلار تا قبل از تابستان ۱۴۰۱، می‌تواند به ۳۲ یا ۳۳هزار تومان نیز برسد.

پوریا پرور، کارشناس اقتصادی هم معتقد است: اگر بخواهیم از سمت عرضه، بازار ارز را تحلیل کنیم، وضع صادرات مساعد است، اما زمانی که طرف تقاضا را بررسی می‌کنیم، می‌بینیم حجم نقدینگی در حال افزایش است و کسری بودجه همچنان وجود دارد.

به‌گفته او اگر از سمت تقاضا نتوانیم بحث انتظارات تورمی و هجوم ریال به بازار ارز را کنترل کنیم طبیعتا چشم‌انداز افزایش قیمت ارز تا پایان سال را شاهد خواهیم بود. علی اصغر سمیعی، رئیس سابق کانون صرافان هم با بیان اینکه دلیل اصلی افزایش قیمت‌ها ازجمله قیمت ارز، در واقع کاهش ارزش پول ملی است که در اثر رشد تورم و نرخ بهره اتفاق می‌افتد، می‌گوید: تا زمانی که نرخ تورم در ایران، با کشورهای حوزه دلار، تفاوت جدی دارد، چاره‌ای نیست جز اینکه تفاضل ۲ نرخ تورم، بر نرخ ارز افزوده شود.

او ادامه داد: ممکن است ظرف چند روز یا حتی چند ماه، به ضرب تزریق ارز، بیش از تقاضا، قیمت‌ها ثابت نگه داشته شود، اما این کار اولا برای همیشه عملی نیست، ثانیا منطقی و درست هم نیست، زیرا باعث جمع شدن فنر قیمت شده و انرژی آن ذخیره می‌شود. به‌گفته او، ثبات مصنوعی قیمت‌ها موجب می‌شود فنر قیمت ارز با اندک بهانه‌ای رها شود و قیمت دلار جهش کند؛ همانطور که در سال ۹۷ موجب شد قیمت دلار تا ۵برابر افزایش یابد.

ورود نیروی انتظامی به بازار ارز

مرکز

به‌دنبال رشد پرسرعت قیمت دلار ظرف ۲روز گذشته، دیروز نیروی انتظامی مطابق رویه سابق وارد بازار شد و حتی مطابق گزارش خبرگزاری مهر برخی معامله‌گران بازار ارز دیروز دستگیر شدند. این موضوع موجب شد اغلب صرافی‌های میدان فردوسی و چهار راه استانبول فعالیت خود را متوقف و تعطیل کنند و یا پشت شیشه صرافی خود اطلاعیه توقف خرید و فروش ارز را درج کنند. این موضوع خود جو بازار را ملتهب‌تر کرد و با کاهش عرضه ارز در بعدازظهر عملا به رشد دوباره قیمت دلار منجر شد.

گزارش کوتاه

عرضه مواداولیه صنایع شوینده از دیروز متوقف شد

شوک جدید به بازار شوینده‌ها

رئیس انجمن صنایع شوینده، بهداشتی و آرایشی در گفت‌وگو با همشهری: تولیدکنندگان مواداولیه صنایع شوینده از پذیرش نرخ‌های ستاد تنظیم بازار خودداری کردند

۲شرکت بزرگ تولیدکننده مواداولیه صنایع شوینده با خودداری از پذیرش دستور ستاد تنظیم بازار مبنی بر کاهش قیمت محصولات، از روز گذشته عرضه مواداولیه این صنایع را متوقف کردند. رئیس انجمن صنایع شوینده، بهداشتی و آرایشی در گفت‌وگو با همشهری با بیان این مطلب گفت: قیمت مواداولیه تولید محصولات شوینده، افزایش بی‌سابقه‌ای داشته و شرکت‌های تولیدی به‌رغم افزایش ۲۰تا ۲۵درصدی قیمت در خردادماه، ظرف ۳ماه گذشته بارها اعلام کرده‌اند که عرضه محصولات با قیمت‌های مصوب به هیچ عنوان امکان پذیر نیست. بختیار علم‌بیگی افزود: درخواست‌های مکرر شرکت‌های تولیدی برای نظارت بر قیمت مواداولیه به دخالت ستاد تنظیم بازار در این موضوع منجر شد و این ستاد به تولیدکنندگان مواداولیه دستور داد تا قیمت‌های خود را کاهش دهند، ولی این شرکت‌ها از پذیرش این دستور خودداری کردند و ۲ شرکت پتروشیمی کرمانشاه و صنایع شیمیایی اصفهان از روز گذشته عرضه مواداولیه را متوقف کرده‌اند. او تأکید کرد: ادامه روند فعلی قیمت‌گذاری، یا گرانی بیشتر محصولات شوینده و بهداشتی را به‌دنبال دارد یا به کاهش تولید و عرضه این محصولات در بازار منجر خواهد شد. رئیس انجمن صنایع شوینده، با اشاره به کاهش ۱۶درصدی مصرف محصولات شوینده در ۳ماه گذشته، به دلیل افزایش قیمت‌ها تأکید کرد: شرکت‌های تولیدی با توجه به احتمال افت بیشتر فروش، به افزایش قیمت تمایلی ندارند، اما ادامه تولید با هزینه‌های کنونی نیز ممکن نیست، کما اینکه افزایش ۲۵درصدی قیمت‌های مصوب در خردادماه هم برای آنها چاره‌ساز نبوده است.

به‌گفته رئیس انجمن صنایع شوینده و بهداشتی، شرکت‌های تولیدی هنوز تغییری در قیمت‌ها نداده‌اند اما با ادامه این روند، چاره‌ای جز افزایش قیمت یا کاهش عرضه شوینده‌ها باقی نخواهد ماند.

محصولات شوینده و بهداشتی بعد از ۳بار افزایش قیمت مصوب، در سال ۹۹امسال هم در خردادماه ۲۵درصد گران شدند. افزایش مصرف شوینده‌ها در پی شیوع کرونا، رشد ۳برابری تولید این محصولات را در ۲سال گذشته به‌دنبال داشته، اما افزایش شدید قیمت مواد پتروشیمی، قیمت را نیز هماهنگ با مصرف، بالا برده و به‌نظر می‌رسد افزایش قیمت دیگری هم در راه باشد. فروشندگان محصولات بهداشتی و شوینده، از افزایش قیمت این محصولات در شهریورماه خبر می‌دهند. محصولات تولید مرداد و شهریور که به تازگی در بازار عرضه شده‌اند، در مقایسه با محصولات مشابه قبلی بین ۹تا ۲۶درصد افزایش قیمت داشته‌اند.

همشهری ۲سناریوی متفاوت دولت را بررسی می‌کند

دولت بر سر دوراهی حمله به تورم

جنگ با تورم از کانال کنترل کسری بودجه یا تنظیم دستوری بازار؛ دولت کدام مسیر را برمی‌گزیند؟

تورم

گفته‌های دولتمردان نشان می‌دهد دولت هنوز بر سر راه مهار تورم با چالش مواجه است. درحالی‌که وزیر اقتصاد و رئیس سازمان برنامه و بودجه در صددند تا جلوی خلق پول از مسیر ناترازی بودجه و بانک‌ها را بگیرند و با اهرم‌های اقتصادی نرخ تورم را مهار کنند، رئیس‌جمهوری و معاون اول او، هرچند از سیاست کلی تیم اقتصادی دولت حمایت می‌کنند، اما همچنان بر اعمال سیاست‌های تنظیم بازار و کنترل قیمت‌ها هم تأکید دارند.

به گزارش همشهری، سازمان برنامه و بودجه اصرار دارد بودجه سال آینده ضدتورمی باشد، هزینه‌های جاری دولت مدیریت شود و سند دخل و خرج سال ۱۴۰۱بدون کسری بسته شود. وزارت اقتصاد هم معتقد است ماموریت بانک مرکزی و سازمان برنامه و بودجه در سال بعد برای مهار تورم از ۲مسیر ممکن خواهد بود که نتیجه آن توقف انتشار پول جدید است؛ یک مسیر جلوگیری از استقراض مستقیم و غیرمستقیم دولت از بانک مرکزی و صندوق توسعه ملی و دیگری جلوگیری از رشد ترازنامه بانک‌ها و اتکای آنها به منابع پرقدرت بانک مرکزی. مسعود میرکاظمی، رئیس سازمان برنامه و بودجه، وعده داده تورم در سال ۱۴۰۱ مهار شود.

احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد هم برنامه دولت برای مهار تورم را بر مبنای تدابیر پولی و اعتباری و بودجه‌ای با محوریت بانک مرکزی و سازمان برنامه و بودجه کشور اعلام کرده است. این در حالی است که سرگروه هماهنگی تیم اقتصادی دولت یعنی محمد مخبر در ستاد تنظیم بازار به کنترل قیمت‌ها با نرخ‌های مصوب و فروش اینترنتی کالاهای اساسی امید بسته است. همین تفاوت دیدگاه در تیم اقتصادی دولت در نبرد با تورم باعث شد سیدابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری، دیروز بار دیگر و برای چندمین بار بر ضرورت تداوم همکاری و هماهنگی مؤثر تیم اقتصادی دولت به‌منظور آرامش در بازار و تثبیت قیمت‌ها تأکید کند.

بودجه در پاستور

این تفاوت دیدگاه‌ها در حالی نمایان می‌شود که دیروز، اعضای کابینه به ریاست رئیس‌جمهوری، به بحث درباره کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۱ پرداختند و مسئولان سازمان برنامه و بودجه کلیاتی از دخل و خرج سال آینده را با اعضای دولت مطرح کردند، هرچند جزئیات این گزارش منتشر نشده اما میرکاظمی رئیس سازمان برنامه با اشاره به کاهش نرخ تورم در ۲ماه گذشته، اعلام کرده؛ با ادامه و تکمیل همین روند در سال آینده نرخ تورم مهار خواهد شد. او وظیفه سازمان برنامه وبودجه را اصلاح ساختار بودجه دانست و گفت؛ این سازمان نقش اصلی را در تغییرات بر عهده دارد به شرطی که درگیر مسائل حاشیه‌ای نشود و بقیه سازمان‌ها را نیز برای این تغییرات بسیج کند.

ماموریت صالح‌آبادی و میرکاظمی

احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد هم دیروز از برنامه دولت برای مهار تورم خبر داد و گفت: تدابیر پولی و بودجه‌ای با محوریت بانک مرکزی و سازمان برنامه و بودجه در نظر گرفته شده تا در ماه‌های آینده شاهد افزایش رشد اقتصادی، تسهیل محیط کسب‌وکار، ثبات‌بخشی به اقتصاد و مهار تورم باشیم. او با اشاره به بررسی کلیات نقشه پیشنهادی وزارت اقتصاد برای افزایش تولید و مهار تورم در ستاد اقتصادی دولت افزود: تدابیر بودجه‌ای و به‌کارگیری ابزارهای پولی ازجمله کنترل ترازنامه بانک‌ها به‌طور ماهانه، کنترل نرخ بازار بین بانکی و عملیات بازار باز از جمله این برنامه‌ها برای کنترل تورم خواهد بود. او برنامه دیگر ضدتورمی دولت را کاهش ناترازی بودجه شامل کاهش فرارهای مالیاتی و کنترل هزینه‌های دولت و فروش اموال اضافی دولتی اعلام کرد و گفت: دولت در تلاش است نوسان بازار ارز را مدیریت کند.

زمین به جای اضافه حقوق

محمدهادی سبحانیان، معاون وزیر اقتصاد هم دیروز در یک نشست خبری اعلام کرد: زمانی رشد اقتصادی محقق می‌شود که بتوانیم تورم را کنترل و بی‌اعتمادی در اقتصاد را کاهش دهیم. امیدواریم برنامه پیشنهادی وزارت اقتصاد عملیاتی شود. او با اشاره به جزئیات نقشه راه پیشنهادی این وزارتخانه درباره افزایش درآمدها و دستمزدها و تأثیر آن بر تورم و توجه به آن در برنامه وزارت اقتصاد، گفت: یکی از مسائل افزایش دومینووار دستمزدها و حقوق است و پیشنهاد ما این است که این موضوع کنترل شود و طرح‌های جایگزین ارائه شود، مثلا به جای افزایش حقوق مازاد به اسم کارکنان دولت زمین به افراد داده شود که در این خصوص سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و سازمان اداری استخدامی در حال پیگیری هستند.

تغییر روش افزایش حقوق‌ها

از سوی دیگر محمد مخبر، معاون اول رئیس‌جمهوری هم در جلسه ستاد تنظیم بازار گفت: باید زنجیره تامین و توزیع کالاهای اساسی از مبدا کنترل و کالاها به وفور با قیمت مصوب در مراکز رسمی توزیع شود. او همچنین بر ضرورت برخورد با برخی نابسامانی‌ها در بازار کالاهای اساسی تأکید و اعلام کرد: باید ارائه کالاهای اساسی مردم با قیمت مصوب به‌صورت اینترنتی ادامه یابد و درصورت امکان، فروش و توزیع برخی کالاهای دیگر نیز به این سامانه اضافه شود.

مهار تورم، بدون تورم هدف

دولت در بودجه سال آینده ۲هدف را دنبال می‌کند؛ نخست رشد اقتصادی ۸درصدی و دیگر کاهش نرخ تورم، البته بدون اعلام نرخ تورم هدف‌گذاری شده؛ در این صورت مشخص نیست سال آینده دولت تصمیم دارد تورم را تا چه محدوده‌ای کاهش دهد. نه مسعود میرکاظمی، نه احسان خاندوزی و نه مقام‌های بانک مرکزی تاکنون درباره نرخ تورم هدف‌گذاری سال آینده اظهارنظر نکرده‌اند، اما هر ۳ضلع مثلث سیاستگذاری در اقتصاد ایران تأکید دارند هدف‌شان مهار نرخ تورم است. پیش از این رئیس‌جمهوری بارها تأکید کرده پایه پولی، خط قرمز دولت است. به‌نظر می‌رسد بودجه سال آینده ایران بودجه‌ای انقباضی خواهد بود. اینکه آیا لایحه بودجه سال بعد واقعا بدون کسری بسته خواهد شد؟ و آیا می‌تواند جلوی پیشروی نرخ تورم را بگیرد؟ معمایی است که یک بخش از راز آن با انتشار جزئیات لایحه پیشنهادی دولت به مجلس نمایان خواهد شد. درحالی‌که وزارت اقتصاد و سازمان برنامه و بودجه در سیاستی همسو تلاش دارند، جلوی انتشار پول تورم‌ساز را بگیرند و نگذارند بیش از این تورم قد بکشد، سند بودجه سال آینده انعکاس برایند سیاست‌های کلان اقتصادی دولت خواهد بود.

سازمان آگهی های روزنامه
همشهری
برای درج
آگهی‌های ترحیم، تسلیت و یادبود
با شماره تلفن زیر
تماس بگیرید.
۸۴۳۲۱۷۰۰

روزهفتم
همشهری
پنجشنبه
۴ آذر ۱۴۰۰
شماره ۱۴۲

پای صحبت‌های رضا فیاضی، بازیگر، نویسنده و کارگردانی که همیشه دغدغه کودکان و نوجوانان را داشته

افتخار می‌کنم که مرا با ژانر کودک بشناسند

صفحه ۸

تینا عیسائیان، کاپیتان تیم ملی بسکتبال زنان از نخستین اعزام به مسابقات بین‌المللی می‌گوید

۱۶ سال انتظار کشیدم

صفحه ۱۱

مژده لواسانی؛ یک مجری است که شعر می‌گوید یا شاعری است که اجرا می‌کند؟

گاهی حرف زدن از ناکامی‌ها دردی را دوا نمی‌کند

صفحه ۹

یادداشت

آن دو قطره حرمت دریا داشتند!

فریدون صدیقی
استاد روزنامه‌نگاری

آب که خشک شد، رودخانه از اندوه ترک برداشت و ما همسایگان ازلی و ابدی پرخروش‌ترین رودخانه مرکزی ایران چون بادیه‌نشینان گم‌کرده مهتاب، زندگی کردن یادمان رفت. آیا ما عاشقان بی‌وفایی بودیم؟ آیا چون عاشق بودیم از عقل غافل بودیم؟ چون دوستی بهتر از عاشقی است؛ از آن رو که دوستی همان عشق همراه با عقل است. سوگند می‌خوریم ما هم عاقل و هم عاشق بودیم! پس چرا زاینده‌رود، ما را رها کرد و ناپدید شد؟ واقعا باور کردنش دشوار است که رودخانه‌ای هزارساله ناگهان عاشقان جان‌نثارش را جا بگذارد!

ناپدیدشدن زاینده‌رود فقط خواب و خاموشی زمین، خشکباری مزارع، برنج‌زاران و گندم‌زاران نیست! پریدن کاهو، خیار، گوجه‌فرنگی و پیاز از سر سفره بی‌سالاد نیست! قهر خربزه عسلی و هندوانه شیرین از دیس و بشقاب نیست! تشنگی و گرسنگی مردمانی است که به سختکوشی، قناعت و صبوری شهره‌اند. همین دوره‌ای نزدیک و همین تابستان که سی‌وسه‌پل برای چند هفته‌ای زیر پایش زاینده‌رود در خروش و غوغا بود به دوستی اصفهانی که پنجشنبه و جمعه‌ها برای روبوسی زاینده‌رود به یاد همیشه‌های کودکی و جوانی به اصفهان می‌رفت، گفتم شنیده‌اید که گفته‌اند تا باران نیامده، کوزه را نباید خالی کرد؟ یعنی حفر بی‌رویه و ویرانگر چاه برای تولید هندوانه و خربزه و خیار و کاهو همان خالی کردن کوزه و نتیجه‌اش دق‌مرگی زمین و فرونشست مخرب آن است!

آن دوست جواب داد: شنیده‌اید که آبی که ارباب ندارد یتیم است؟ یعنی عدم‌مدیریت کلان آب‌های جاری و منابع زیرزمینی آب همان گم‌شدن آب است! هر دو ساکت شدیم و دو قلپ آب خوردیم!

راست این است در مدیریت آب، باد و خاک، کوتاهی همه ما چون خورشید تابان، عیان است. دانش و مسئولیت پیشینیان درس نخوانده و بی‌مدرک اما فهیم، دردمند و دلسوز ما بادگیر، قنات و شهر بم را ساخت تا زندگی عزتمند، سازنده و میراث‌ساز بماند نه اینکه صدبرابر وزن یک هندوانه را آب هزینه تولید آن کند و به پشیزی صادر شود و خود با لب تشنه منتظر آمدن یک تانکر آب برای برگرفتن دلو حقیری آب باشد! واقعاً کاشت و برداشت هندوانه، خربزه و توت‌فرنگی در واویلای بی‌آبی در گوشه‌گوشه مناطق درگیر بحران آب رفتاری دوستانه و عاشقانه با آب است؟ تردید ندارم باغ‌ها، جنگل‌ها و پرندگان و حتی کودکانی که از دیدن چشمه، رود و آبشار محروم شده‌اند عمیقا گله‌مند وضع موجودند. ما آب را گل نکردیم، دشت تا دشت کشتیم تا کویر و گردوغبار تولید کنیم. ما زندگی در چهارفصل را زمینگیر کردیم، هنوز هم نمی‌خواهیم باور کنیم با آب مثل هوا باید دوستانه و عاشقانه رفتار کرد، این را شاعر می‌گوید:

اگر لازم باشد زنانه فکر می‌کنم
و چون سوزنی در خیالت فرومی‌روم
به دکمه‌های لباست دست می‌کشم
و زندگی را بیدار می‌کنم
می‌بوسمت
آنقدر که دهانم را با دهان تو اشتباه بگیرند

روزگار غریبی است، چه‌کسی انتظار ظهور کرونا، طغیان بی‌آبی و تحریم غیرمنتظره زندگی را داشت؟ کجا قابل‌باور بود بهای نیم‌بطر آب آشامیدنی ۵هزار تومان و قیمت پراید به ۱۷۴میلیون تومان برسد درحالی‌که تا همین دوره‌ای نزدیک پراید ۴۰میلیون و حتی ۴میلیون تومان بود!

راست این است اندوه‌های کوچک حرف می‌زنند و اندوه‌های بزرگ خاموش هستند! کم‌آبی شاید اندوه کوچکی باشد اما بی‌آبی خاموشی زیست و زندگی است! خطر بی‌آبی و نه کم‌آبی بسی جدی، تلخ و ترسناک است، چون آثار عمیقا رنج‌آوری در پی دارد. باور کنید همین دیشب‌ها که هوا به‌خاطر هزار توی آلودگی پیر شده بود، سرم را از پنجره بیرون بردم که نخ دلم را قلاب دور کمر ماه کنم، پایین بیاورم و دستی به سرش بکشم تا بیش از این داغدار ندیدن شب‌های روشن شهر زیر پوست دود نباشد، اما ماه غایب بود و ناگهان دو قطره باران از پاره ابری گمشده شیشه عینکم را مکدر کرد. پنجره را بستم تا آن دو قطره نازک مغموم را دستمال‌چین کنم، دلم نیامد در حسرت شرشر بی‌وقفه باران آن را بچینم. عینکم را گذاشتم روی میز و خیره شدم به آن دو که به‌گمانم حرمت دریا داشتند وقتی زاینده‌رود از آن دوقطره هم محروم است.

امیدواریم ابرهای بارور از دورها و نزدیک دوباره جویای حال ما شوند. قول می‌دهیم مسئولیت‌پذیر باشیم، یعنی اول فکر کنیم بعد عمل کنیم و زین‌پس آب‌ها را خشک و زیر پای زمین را خالی نکنیم! ما خیلی به لطف شما امیدواریم، چون امیدواری همان پیروزی خیلی احساسی و کمی عاقلانه است! همه شاعران هم همین نظر را دارند!

به دور فکر می‌کنم
به شبنمی با پیراهن سفید
احساس می‌کنم
راه باریکی در دلم باز شده

هر دو شعر از غلامرضا بروسان

در مواجهه با افراد سوگوار، چه بگوییم و چه نگوییم؟

شانه‌هایی برای گریه کردن

۰۶

برای بسیاری از ما مواجهه با افراد سوگوار کار سختی است، چرا که نمی‌دانیم باید از چه جملاتی برای گفت‌وگو با آنها استفاده کنیم و چطور همدلی خود را نشان بدهیم. به همین دلیل معمولاً به چند جمله تکراری آشنا بسنده می‌کنیم. اما اگر قرار باشد زمان بیشتری را در کنار یک فرد سوگوار سپری کنیم چه؟ چه باید بگوییم که همدردی خودمان را نشان دهیم و باعث رنجش بیشتر او نشویم؟

همه‌چیز درباره برمودا، مخوف‌ترین نقطه کره‌زمین از تخیل تا واقعیت

ترسناک‌ترین مثلث تاریخ

۰۷

کمتر کسی را می‌توان سراغ داشت که تاکنون خبری درباره مثلث برمودا نشنیده باشد و برای چند دقیقه هم که شده پیرامون راز آلودترین نقطه جهان فکر نکرده باشد. برمودا، نقطه‌ای مخوف در اقیانوس اطلس و محل وقوع حوادث اسرارآمیزی است که هنوز دلیل کاملاً مشخصی برای آنها وجود ندارد. مثلث برمودا در بخش جنوب‌شرقی آمریکا واقع شده و برای نخستین بار مرزهای آن توسط یک نویسنده آمریکایی به‌نام «وینست کرامر» تعریف شد.

آشپز این هفته
۳ دسر پاییزی معرفی می‌کند

به طعم خزان به رنگ بهار

۱۰

این روزها پاییز با تمام زیبایی‌هایش دلربایی می‌کند؛ از خنکای هوا گرفته تا برگ‌ریزان رنگی، حس و حال خوشی به آدمی می‌دهد. میوه‌های پاییزی هم که جای خود دارند. فقط کمی هنر و خلاقیت می‌خواهد تا حس خوب این روزها را دلپذیرتر کنیم. این کار را به هنری چون آشپزی باید سپرد. حدیث (کفایه) محمدی یکی از آشپزهای خوش‌ذوقی است که به‌راحتی از کنار میوه‌های پاییزی نگذشته و با کمی خلاقیت، طعم خاص آنها را دلچسب‌تر کرده است.

جاده جنگلی سیاهکل به دیلمان تصور شما از پاییز را برای همیشه عوض خواهد کرد

سفر به ملکوت رنگ‌ها

پاییز را پادشاه فصل‌ها نامیده‌اند و دلیل آن چیزی جز طبیعت هزارویک‌رنگ آن نیست. در این روزهای سرد پاییزی که شاید تب و تاب سفر رفتن درحال فروکش کردن باشد، برای بعضی‌ها فصل سفر تازه آغاز شده و در حال تدارک باروبنه هستند. این آدم‌ها به‌دنبال سفرهای متداول و مرسوم نیستند، بلکه ماجراجویی و همزیستی با طبیعت در فصلی که رنگ‌ها پادشاهی می‌کنند هدف این افراد است؛ خود را به جاده می‌سپارند و غرق می‌شوند در میان کوه و جنگل و دریا.

۱۲

این مسیر جذاب که از شهر سیاهکل شروع و تا منطقه اسپیلی و دیلمان ادامه پیدا می‌کند ۴۵ کیلومتر مسافت دارد و همانند باقی مسیرهای کوهستانی حداقل دوبرابر زمان عادی برای گذر از این مسیر به زمان احتیاج دارید. به شهر دیلمان که می‌رسید، ارتفاع‌تان از سطح دریا حدود ۲ هزار متر است، پس درنظر داشته باشید که این جاده پرپیچ‌وخم کاملاً شیب‌دار است و خودتان و وسیله نقلیه همراه‌تان را آماده مقابله با سختی‌های پیش‌رو کنید

فیلم گردی

فیلم لانه خرگوش

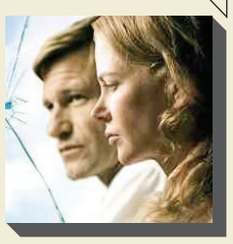

فیلم درباره زوجی است که فرزندشان را از دست داده‌اند. طبیعی است که ارتباط سه‌نفره و خوشبخت آنها دچار تلاطم می‌شود. نیکول کیدمن و آرون اکهارت، سعی می‌کنند که در این فیلم غمگین، با ایفای نقش فوق‌العاده خود مراحل کنار آمدن این زوج با این فقدان بزرگ را به تصویر بکشند؛ فقدانی که البته در جریان فیلم متوجه می‌شویم چندان هم راحت نیست و چه‌بسا یک عمر و یک زندگی برای کنار آمدن با آن نیاز باشد. در واقع در لانه خرگوش، با تلاش یک زوج برای کمک به هم در کنار آمدن با این فقدان و سوگ بزرگ را مشاهده می‌کنیم.

ما یك باغ وحش خریدیم

بنجامین که با همسر و دو فرزندش زندگی می‌کرده، همسرش را از دست داده است. همین فقدان کافی است تا او حسابی به هم بریزد و دچار مشکلات روحی و افسردگی و... شود. اما مشکلات روحی او، تنها مختص بنجامین نیستند؛ بلکه روی پسر و دختر کوچکش هم اثر می‌گذارد. همین انگیزه، کفایت می‌کند تا او به‌خاطر فرزندانش هم که شده مشکلات روحی‌اش را کنار گذاشته و شروع جدیدی در زندگی‌اش داشته باشد. همین امر است که باعث می‌شود تا با فیلمی شادتر نسبت به دیگر فیلم‌هایی که به موضوع کنار آمدن با سوگ عزیزان می‌پردازند، روبه‌رو باشیم. بنجامین با اینکه رنج بسیاری می‌کشد، اما انگیزه‌ای بزرگ برای بروز ندادن غم‌هایش دارد؛ انگیزه‌ای به نام فرزندانش. این فیلم در حقیقت به کسانی که عزیزی از دست داده‌اند، تلنگری می‌زند تا بهانه‌ها و دلایل محکم‌تری برای عدم افسردگی و ادامه دادن به زندگی پیدا کنند.

چه رؤیاهایی که می‌آیند

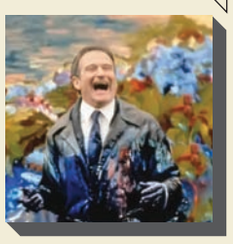

در زندگی اتفاقاتی هستند که در اختیار ما نیستند؛ اما قاعدتا و نحوه واکنش به این اتفاقات در اختیار ما بوده و کاملاً در این حوزه انتخاب داریم. اما نحوه انتخاب‌های ما در واکنش نشان دادن به این وقایع قطعی را چه چیزی مشخص می‌کند؟ معنایی که برای ما دارند. گاهی مرگ برای ما به‌معنای پایان است؛ در این صورت انتخاب‌هایی به‌شدت محدود داریم و افسرده می‌شویم. گاهی نیز مرگ تنها یک آغاز یا انتقال است، در این صورت نگرش و واکنش مبتنی بر آن فرق می‌کند. در فیلم «چه رؤیاهایی که می‌آیند» که البته یک درام فانتزی از آب درآمده است، ما با تلاش سازندگان این اثر در انتقال نگاه دوم روبه‌رو هستیم؛ تلاشی که به ما ثابت می‌کند مرگ، پایان کبوتر نیست. در واقع وقتی معنای مرگ برای شما عوض می‌شود، در این صورت می‌توانید مصیبت‌های وارده از بابت از دست دادن عزیزان را راحت‌تر تاب بیاورید و درک کنید که همه این خلأها، حرکت از یک زندگی به زندگی دیگر است.

در مواجهه با افراد سوگوار، چه بگوییم و چه نگوییم؟

شانه‌هایی برای گریه کردن

نیلوفرذوالفقاری

برای بسیاری از ما مواجهه با افراد سوگوار کار سختی است، چرا که نمی‌دانیم باید از چه جملاتی برای گفت‌وگو با آنها استفاده کنیم و چطور همدلی خود را نشان بدهیم. به همین دلیل معمولاً به چند جمله تکراری آشنا بسنده می‌کنیم. اما اگر قرار باشد زمان بیشتری را در کنار یک فرد سوگوار سپری کنیم چه؟ چه باید بگوییم که همدردی خودمان را نشان دهیم و باعث رنجش بیشتر او نشویم؟ این، مهارتی است که همه ما باید بیاموزیم. از دست دادن یکی از اعضای خانواده یا دوستان اتفاق غیرمعمولی نیست و این روزها همه ما سعی می‌کنیم به نحوی با کسانی که عزیزی را از دست داده‌اند همدردی کنیم؛ به این امید که تحمل درد و رنج برای آنها قابل تحمل‌تر شود. ویدا ساعی، روانشناس بالینی و روان‌درمانگر درباره اصول مواجهه با یک فرد سوگوار و جملاتی که باید و نباید بگوییم، توضیح می‌دهد. گاهی ما فکر می‌کنیم با گفتن بعضی جملات ظاهراً منطقی، در حال دلداری دادن به فرد سوگوار هستیم یا می‌توانیم حواس او را از اتفاقی که افتاده پرت کنیم. در حالی که این جمله‌ها نه تنها تأثیر مثبتی ندارند، بلکه ممکن است باعث خشم یا رنجش بیشتر فرد شوند. گفتن این جملات به فرد سوگوار ممنوع است.

جای او حالا خیلی بهتر است

شاید شما با گفتن این جمله سعی کنید به کسی که عزیز خود را از دست داده است، جنبه مثبت شرایطی را که در آن قرار دارد نشان دهید، اما متأسفانه از نظر فرد سوگوار چنین عبارت‌هایی می‌توانند این‌طور تلقی شوند که شما فکر می‌کنید مرگ برای فرد متوفی بهترین اتفاق بوده است. بهتر است به جای این عبارت بگویید: «فقدان بزرگی است. بسیار متأسفم». نیازی به جنبه مثبت دادن به مرگ نیست. شما هرگز نمی‌توانید مرگ را برای فرد عزادار چیز خوبی جلوه دهید، بنابراین سعی کنید به غم‌انگیز بودن این اتفاق اشاره کنید. جای فرد درگذشته خالی است و گفتن چنین جملاتی اوضاع را بهتر نخواهد کرد.

من کنارت هستم

بعضی جمله‌ها منفی به نظر نمی‌رسند اما در حقیقت تأثیری ندارند و تعارف تلقی می‌شوند، پس بهتر است به دنبال جایگزینی برایشان باشیم. گفتن این جمله که من در کنارت هستم، شاید آزاردهنده نباشد، اما ممکن است از سوی فرد سوگوار به عنوان یک احساس پوچ تعبیر شود. اگر واقعاً می‌خواهید در دسترس بودن خود را بیان کنید، دقیق باشید. به عنوان مثال می‌توانید بعد از گذشت روزهای اول سوگ بگویید: «همین روزها تو را بیرون می‌برم تا حال و هوایت عوض شود». از این طریق به او نشان می‌دهید که فقط حرف نمی‌زنید و عملاً در کنارش هستید. پای قول‌تان بمانید تا فرد سوگوار تصور نکند که فقط چند جمله برای رفع تکلیف گفته‌اید و بعد فراموش‌اش کرده‌اید.

هر کاری داشته باشید من در خدمتم

نیت شما از گفتن این جمله مثبت است اما برخی افراد با وجود نیاز به کمک، هرگز نمی‌توانند شما را در این زمینه درگیر و نیازشان به کمک را بیان کنند. بهتر است بار درخواست کمک را به دوش فرد سوگوار نیندازید، بلکه آن را خودتان به عهده بگیرید و به او بگویید که مایل هستید چه کاری برایش انجام دهید. به جای عبارت «هر کاری داشته باشید من در خدمتم»، بگویید: آیا می‌توانم در بعضی از کارها به شما کمک کنم؟ مثلاً اگر می‌خواهید از خانه خارج شوید، من می‌توانم از بچه‌ها برای چند ساعت مراقبت کنم.

واقعاً متاسفم

البته که شما از سوگوار شدن آن فرد و اتفاق تلخی که افتاده احساس تأسف و ناراحتی دارید. هرچند ممکن است این جمله احساسات شما را به‌درستی نشان دهد، اما این عبارت آن‌قدر در مراسم سوگواری تکرار می‌شود که اساساً معنای خود را از دست داده است. در واقع نیازی به گفتن نیست که شما به خاطر این اتفاق ناراحت هستید. به جای این جمله بهتر است اصلاً چیزی نگویید. گاهی اوقات کلمات نمی‌توانند احساس ما را بیان کنند. اما اگر می‌خواهید چیزی بگویید، برای جلوگیری از به زبان آوردن این عبارت تکراری، مثلاً بگویید: «فقدان دردناکی است. من تمام مدت به فکر شما هستم». جملات کلیشه‌ای عمق احساس ما را نشان نمی‌دهند و آن احساس همدردی واقعی را منتقل نمی‌کنند.

می‌دانم چه احساسی دارید

اگر شما هم از دست دادن عزیزی را تجربه کرده‌اید، ممکن است فکر کنید که می‌توانید در احساس افراد سوگوار شریک شوید. شاید تصور شما تا حدودی درست باشد اما برای فرد سوگوار شنیدن اینکه احساسش منحصربه‌فرد نیست، هرگز نمی‌تواند آرامش‌بخش باشد. بنابراین عبارت «می‌دانم چه احساسی دارید» برای او بوی همدردی نخواهد داشت. بهتر است به جای این جمله به او بگویید: «من ۲ سال پیش عزیزی را از دست دادم. اگر می‌خواستید با کسی درباره غم و غصه‌تان صحبت کنید، من در کنار شما هستم.»

گاهی سکوت بهتر است

گاهی وقت‌ها گفتن هر حرفی بی‌تأثیر است، واقعیت این است که فرد سوگوار در حال تجربه کردن یکی از تلخ‌ترین دوره‌های زندگی خود است و حالش با شنیدن حرف‌های مختلف خوب نمی‌شود. سوگواری آدابی دارد و برای هر فرد به شکل متفاوتی طی می‌شود. اینکه از فرد سوگوار بخواهیم گریه و بی‌تابی نکند یا احساساتی مانند غم و خشم را بروز ندهد، فقط باعث می‌شود مراحل سوگواری او ناقص بماند و در آینده آسیب‌های بیشتری اتفاق بیفتد. گاهی بهتر است در مواجهه با فرد سوگوار، بدون گفتن هر حرفی، سکوت کنیم و کنارش بنشینیم. اگر رابطه صمیمانه‌ای با او داریم دستش را بگیریم و اجازه دهیم اگر می‌خواهد در آغوش ما گریه کند. ما آنجا هستیم چون فرد سوگوار نیاز به همدلی و همدردی دارد نه نیاز به شنیدن حرف‌های تکراری و بی‌اثر.

حداقل دیگر درد نمی‌کشد

معمولاً این نوع تسلیت زمانی گفته می‌شود که یک بیماری طولانی‌مدت، فرد از دست رفته را تحت فشار قرار داده باشد. با این حال، اینکه مرگ کسی را برای او اتفاق خوبی بدانیم، حرف خوشایندی نیست. پذیرفتن این موضوع برای کسی که هنوز در تلاش است تا بیماری و مرگ را به عنوان یک واقعیت بپذیرد، کار آسانی نخواهد بود. ما با یک فرد سوگوار مواجه هستیم که دچار رنج فقدان یک عزیز است، او احتمالاً تجربه دعا و آرزو برای بهبود بیمار را پشت سر گذاشته و حالا احساسات متفاوتی را پشت سر می‌گذارد. شنیدن اینکه عزیز از دست رفته‌اش حالا از درد کشیدن راحت شده، چیزی از بار اندوه و دلتنگی کم نخواهد کرد پس از این جملات استفاده نکنید.

این اتفاق بالاخره برای همه می‌افتد

این عبارت معمولاً هنگامی که فردی یکی از والدین خود یا فرد مسنی را از دست می‌دهد زیاد شنیده می‌شود. درست است که همه ما مرگ و از دست دادن عزیزانمان را به عنوان بخشی از زندگی تجربه می‌کنیم، اما بیان این دیدگاه در آن لحظات ممکن است درد و رنج فرد سوگوار را کم‌ارزش جلوه دهد. به‌جای این جمله بهتر است بگویید: حتماً خیلی دلتنگ‌شان هستید. طبیعی است که فرد سوگوار می‌داند از نظر منطقی این اولین و آخرین مرگ نیست و او تنها فردی در دنیا نیست که سوگوار شده یا می‌شود. اما از دست دادن عزیز برای هر کس رنج منحصربه‌فردی ایجاد می‌کند که مقایسه آن با رنج دیگری، از شدتش کم نخواهد کرد.

دقیقاً چطور این اتفاق افتاد؟

هرچند طبیعت کنجکاو ما اقتضا می‌کند این سؤال را بکنیم تا جزئیات اتفاقی را که افتاده بدانیم، اما واقعیت این است که صحبت کردن درباره برخی از جزئیات واقعاً برای افراد سوگوار دردناک است. بنابراین بهتر است هیچ سؤالی در این‌باره نکنید. اگر آنها بتوانند درباره جزئیات صحبت کنند، این جزئیات را با شما درمیان خواهند گذاشت. اگر بسیار کنجکاو هستید می‌توانید از افراد دیگری در این باره سؤال کنید، اما پرسیدن اینکه اتفاق چگونه افتاده از فرد سوگوار، او را به مرور دوباره حرف‌هایی که ناراحتش می‌کند مجبور خواهد کرد.

شخصیت‌شناسی زلاتان ابراهیموویچ، ستاره سوئدی فوتبال

فکر می‌کند بهترین جهان است

آژاکس، یوونتوس، اینترمیلان، بارسلونا، آث‌میلان، منچستریونایتد، نام چند تیم باشگاهی معروف دیگر را باید ردیف کنیم تا نشان دهد یک بازیکن فوتبال چه کارنامه پربار و تجربه بازی در چه تیم‌های مهمی دارد؟ زلاتان ابراهیموویچ، ملی‌پوش اهل سوئد از پرافتخارترین و البته جنجالی‌ترین چهره‌های دنیای فوتبال است. زلاتان زندگی و شخصیت جالبی دارد که آشنایی با آن خالی از لطف نیست.

یک کودکی عجیب!

کاملاً تعجب‌آور است که زلاتان هر چیزی را که لازم داشت می‌دزدید! او در گفت‌وگویی به خبرنگاران گفت: «وقتی به چیزی برای خودمان احتیاج داشتیم، تمام کاری که می‌کردیم این بود که برویم به خرید و دزدی کنیم. من به خصوص رابطه خوبی با دوچرخه داشتم!» با وجود این واقعیت که زلاتان محله دوران کودکی خود را مکانی خطرناک توصیف می‌کند، بارها گفته که در آنجا بیشتر از گران‌ترین هتل‌های جهان احساس راحتی می‌کند و احساس می‌کند در خانه است، زلاتان محله کودکی‌هایش را بهشت می‌نامد. جالب است بدانید که زلاتان در مدرسه زورگویی می‌کرد و حتی به دلیل ضرب و شتم یکی از هم تیمی‌ها از حضور در یک باشگاه محروم شد.

فوتبال در کوچه و خیابان

زلاتان ابراهیموویچ از معدود ورزشکارانی است که به صورت مستقل شروع به ورزش کرده و بدون داشتن امکانات زیاد مانند زمین‌های ورزشی مناسب و با تمرین به جایگاه مورد نظرش دست پیدا کرده است. از دیگر مزایای تمرین در کوچه و خیابان، قدرت و بلندپروازی است که نصیب آدم می‌شود و با اراده قوی و پشتکار می‌توان به دنبال کردن رؤیاها پرداخت. شاید همین شروع بازی در خیابان‌ها و تمرین کردن بدون چشمداشت به زمین‌های ورزشی پر زرق‌وبرق باشگاه‌های بزرگ باعث شد تا زلاتان متعلق به ورزش فوتبال باشد نه یک جایگاه باشگاهی! زلاتان ابراهیموویچ در نسل خود تک و باورنکردنی است؛ غرور و عزت نفس زیادی دارد و در کنار نقش شخصیت قهرمانانه‌اش، کمی گستاخ، زرنگ و باهوش، سرزنده، شوخ‌طبع، بی‌ریا و روراست نیز هست. زلاتان در قلمروی ساخته خودش زندگی می‌کند و تفاوت‌هایش کاملاً آشکار است. با این حال هیچ قهرمانی‌ای در لیگ قهرمانان و دستاوردهای زیادی در عرصه بین‌المللی با فعالیت در تیم ملی سوئد نیز ندارد. اما این موضوعات به دلیل نقاط قوت دیگر اهمیت چندانی ندارد. خودش بارها اعتراف کرده که خود را موفق می‌داند و این موضوعات برایش مهم نیست.

زندگینامه فانتزی

زندگینامه زلاتان ابراهیموویچ کمی فانتزی است! این زندگینامه که در قالب یک کتاب توسط خودش نوشته شده، در سوئد منتشر شده و داستان مشکلات زندگی یک مهاجر نسل دومی با استعدادی باورنکردنی را روایت می‌کند. در زمان انتشار، این کتاب به عنوان کتاب برتر سال سوئد شناخته شد و موفقیت شگفت‌انگیز آن باعث شد فعلی به نام زلاتانرا با معنی «برتری داشتن» یا «تسلط داشتن» ساخته شود و مورد استفاده قرار گیرد. ابراهیموویچ را می‌توان ستاره‌ای چند زبانه دانست، چرا که به زبان‌های ایتالیایی، اسپانیولی، انگلیسی، سوئدی و بوسنیایی تسلط کامل و به زبان‌های صربی و فرانسوی نیز تسلط نسبی دارد. فیلمی مستند با عنوان «تبدیل شدن به زلاتان» درباره زندگی او ساخته شده که نگاهی اجمالی به گذشته آشفته او می‌اندازد. این مستند در چندین جشنواره بین‌المللی فیلم اکران شده است.

عصبانی مثل بقیه خانواده

در دوران حرفه‌ای فوتبال، زلاتان به دلیل خشونت در زمین تعداد زیادی کارت دریافت کرده است. به نظر می‌رسد این میزان از خشونت، ریشه در کودکی و زندگی خانوادگی این بازیکن دارد. زلاتان گفته است: «ما خانوادگی زودعصبی می‌شویم. در خانه ما از مکالمات سوئدی محترمانه مثل «عزیزم»، «لطفاً» و «اگر ممکن است...» خبری نبود. در خانه ما درها همیشه به هم کوبیده می‌شدند. مادرم مدام گریه می‌کرد و همه عصبانی با هم حرف می‌زدند. پدرم هم یک سرایدار بود که تنها تفریح مهمش، گوش دادن آهنگ‌های فولکلور یوگسلاو بود. این کودکی من بود؛ مادری که تحت فشار زندگی همیشه گریه می‌کرد، پدری که توی حباب خودش زندگی می‌کرد و هیچ دوستی نداشت و سانلا، خواهرم.» زندگی در خانواده‌ای آشفته و شلوغ و فضای زندگی شخصی، در شکل‌گیری شخصیت عصبی، مغرور و یاغی زلاتان تأثیر غیرقابل انکاری داشته است.

غرور به شیوه زلاتان

هلند، ایتالیا، اسپانیا، فرانسه و بعد انگلیس. مردی که در کتاب بیوگرافی‌اش اعتراف می‌کند فرقی نمی‌کند کجای دنیا باشد و مشغول چه کاری، فقط کارها باید به شیوه‌ای انجام شوند که لذتبخش باشند؛ شیوه زلاتان ابراهیموویچ. زلاتان تبدیل شده به نمادی برای ستایش غرور، مردی که از پاریس هم کوچ کرد، چون غرورش اجازه نمی‌داد پاریسی‌ها همزمان با او، برج ایفل را هم دوست داشته باشند و به پاریسی‌ها گفته بود باید بین او و ایفل یکی را انتخاب کنند! اگر ایفل ریشه در پاریس دارد و جدانشدنی به نظر می‌رسد، اما زلاتان مانند کوه یخی است که بدون وابستگی و ریشه دواندن، دور دنیا می‌گردد و خودش را محدود به مرزها نمی‌کند.

محبوب مالمویی‌ها

زلاتان ابراهیموویچ، هم یک شخصیت قوی و افسانه‌ای است که عکس آن روی دیوار اتاق طرفدارانش قرار دارد و هم پناهنده‌ای که خانواده‌اش مجبور به فرار از جنگ یوگسلاوی سابق شده‌اند! شاید همین تناقض و فاصله بلندی که برای دسترسی به این جایگاه طی کرده باعث شده که شخصیت او متفاوت شکل گیرد و به شخصیتی ناپایدار و افسانه‌ای تبدیل شود. او هم مانند بسیاری از بزرگان فوتبال از فقر و نداری به جایگاه کنونی رسیده است. مردم سوئد احترام بسیاری برای او قائل هستند. هر منطقه شهر مالمو، زادگاه زلاتان، با خاطره و داستانی از زلاتان هویت پیدا می‌کند؛ خیابانی که زلاتان دوچرخه‌اش را از آنجا دزدید یا محله‌ای که با رفقایش دعوا راه می‌انداخت.

راهنما

۵ اصل برای داشتن عزت‌نفس

زندگی آگاهانه
یعنی به واقعیت احترام بگذارید، بدون طفره رفتن و انکار. هنگام انجام هر کاری از آن آگاه باشید. سعی کنید بفهمید چه چیزهایی علایق، ارزش‌ها و اهداف شما را تحت تأثیر قرار می‌دهد. هم از دنیای بیرونی و هم از دنیای درونی خود آگاه باشید.

پذیرش خویشتن
یعنی قبول این واقعیت که افکار، احساسات و اعمال‌تان متعلق به شماست، مهربانانه و محترمانه رفتار کردن با خودتان، حتی وقتی برخی احساسات یا تصمیم‌هایتان را تحسین نمی‌کنید یا از آنها لذت نمی‌برید و نیز پرهیز از ماندن در ارتباطی طردکننده یا خصومت‌آمیز.

مسئولیت پذیری
یعنی درک کنید شما در انتخاب‌ها و اعمال‌تان مختارید و باید منبع نهایی احساس رضایت‌تان باشید. هیچ کس جز خودتان به شما خدمت نمی‌کند، کسی قرار نیست بیاید زندگی‌تان را برای شما سروسامان دهد، شما را خوشحال کند یا به شما عزت نفس بدهد.

ابراز وجود
یعنی به خواسته‌ها و نیازهای‌تان احترام بگذارید و شکل‌های مناسب ابراز آنها را در واقعیت جست‌وجو کنید. با خودتان در برخورد با دیگران با احترام و مناسب رفتار کنید. از کسی که هستید راضی باشید، به دیگران اجازه دهید این واقعیت را ببینند و از باورها و ارزش‌ها و احساسات‌تان حمایت کنید.

زندگی هدفمند
یعنی برای تعیین اهداف‌تان، مسئولیت بپذیرید، اعمالی را انجام دهید که به شما اجازه می‌دهد آنها را به دست آورید. خودتان را در مسیر موفقیت نگه‌دارید و در جهت تکمیل اهداف خود حرکت کنید.

زندگی همراه با راستی و درستی
یعنی از اصولی رفتاری پیروی کنید که شما را در اقدام‌های‌تان وفادار نگه‌دارد؛ ایجاد سازگاری و تجانس بین آنچه می‌دانید، آنچه می‌گویید و آنچه انجام می‌دهید، به قول‌های‌تان پایبند باشید، به تعهدات خود احترام بگذارید و به گفته‌های خود عمل کنید.

همه‌چیز درباره برمودا، مخوف‌ترین نقطه کره‌زمین؛ از تخیل تا واقعیت

ترسناک‌ترین مثلث تاریخ

کمتر کسی را می‌توان سراغ داشت که تاکنون خبری درباره مثلث برمودا نشنیده باشد و برای چند دقیقه هم که شده پیرامون رازآلودترین نقطه جهان فکر نکرده باشد. برمودا، نقطه‌ای مخوف در اقیانوس اطلس و محل وقوع حوادث اسرارآمیزی است که هنوز دلیل کاملاً مشخصی برای آنها وجود ندارد. مثلث برمودا در بخش جنوب‌شرقی آمریکا واقع شده و برای نخستین بار مرزهای آن توسط یک نویسنده آمریکایی به‌نام «وینسنت کرامر» تعریف شد. گفته می‌شود در یک قرن اخیر بیش از ۵۰ کشتی و ۲۰ هواپیما در این نقطه از جهان ناپدید شده است و هیچ اثری از آنها باقی نمانده اما آیا همه خبرها و تصوراتی که درباره این منطقه شکل گرفته حقیقت دارد یا برگرفته از تخیلات عده‌ای است که دلایل علمی و مستدلی برای ادعا و تصوراتشان ارائه نمی‌دهند؟ تاکنون ده‌ها فیلم سینمایی در مورد این منطقه ساخته شده که تعدادی از آنها مبتنی بر واقعیت است و تعدادی دیگر حاصل تخیل افرادی که به این نقطه ترسناک سفر نکرده‌اند و همین تضادها، کشف رازهای اسرارآمیزترین نقطه جهان را سخت می‌کند.

بلعیدن کشتی و هواپیما

ناپدید شدن هواپیمای استارتایگر در سال ۱۹۴۸ نخستین حادثه‌ای بود که در مثلث برمودا رخ داد و نگاه‌ها را به سمت این نقطه از جهان چرخاند. استارتایگر که یکی از بزرگ‌ترین هواپیماهای چهارموتوره بود، با ۲۶ مسافر و خدمه و در نزدیکی برمودا کاملاً ناپدید شد و هیچ اثری از آن باقی نماند. ماجرا زمانی ترسناک شد که چند دقیقه قبل از ناپدید شدن این هواپیما، خلبان پیامی با این مضمون که هوا خوب است و هیچ مانعی برای ادامه پرواز وجود ندارد به برج مراقبت مخابره کرده بود. در ماه‌ها و سال‌های بعد تعداد دیگری از این هواپیماها به سرنوشت استارتایگر دچار شدند، اما هیچ توجیه علمی در مورد بروز این حادثه پیدا نشد. کشتی‌هایی که گاهی از مسیر برمودا عبور کرده‌اند هم از خطر ناپدید شدن ناگهانی در امان نبوده‌اند و از کشتی «فارو» که سال ۲۰۱۸ با ۳۳ خدمه در برمودا ناپدید شد می‌توان به‌عنوان آخرین نمونه نام برد. همان موقع یک هواپیمای دیگر با ۶ مسافر در حوالی مثلث برمودا ناپدید شد و همین حوادث باعث شد تا تحقیقات در مورد رازهای مخوف مثلث برمودا از سر گرفته شود.

فرضیه‌های خیالی

کریستف کلمب، کاشف معروف ایتالیایی نخستین کسی بود که فرضیه از کار افتادن قطب‌نمای کشتی‌ها در نزدیکی مثلث برمودا را مطرح کرد. در اسنادی که از این دریانورد ایتالیایی به‌جا مانده اشاره شده که قطب‌نما در نزدیکی این مثلث جهت‌های عجیبی را نشان می‌دهد و در مواردی حتی به‌وجود یک توپ آتشین در آسمان برمودا اشاره شده است. اینکه ادعایی از این دست بر پایه حقیقت مطرح شده یا برگرفته از تخیلات کریستف کلمب بوده مشخص نیست، اما برخی دانشمندان بر این باورند که قطب‌نماها با نزدیک شدن به مثلث برمودا از کار می‌افتند. روی دیگر سکه هم خیال‌پردازی‌ها و طرح ادعاهای نامتعارفی مثل وجود موجودات فضایی در مثلث برموداست. از دیگر فرضیه‌های عجیب این است که قاره‌ای گمشده به نام «آتلانتیس» در اعماق مثلث برمودا وجود دارد و برمودا دروازه‌ای برای ورود به این قاره ناشناخته است. رؤیای سفر در زمان از هیجان‌انگیزترین تخیلاتی است که در مورد مثلث برمودا وجود دارد و خیلی‌ها دلیل ناپدید شدن کشتی‌ها و هواپیماها را با آن مرتبط می‌دانند، اما تردیدی وجود ندارد که فرضیه‌هایی از این دست به تخیل نزدیک‌تر است تا واقعیت و مبنای علمی برای آنها وجود ندارد.

متهم ردیف اول

اولین فرضیه این است که در مثلث برمودا گازهایی مثل متان به‌طور ناگهانی فوران می‌شود و این موضوع تراکم آب را کاهش می‌دهد. محققان بعد از مطالعات فراوان به غلظت زیادی از گاز متان در کف اقیانوس اطلس پی بردند. دانشمندان می‌گویند بعد از ورود کشتی به مثلث برمودا، گاز متان فوران کرده و باعث غرق و در واقع دفن شدن کشتی در اعماق اقیانوس می‌شود. تلاش دانشمندان در قسمتی از مستند تلویزیونی History به تصویر کشیده شده است. در این مستند، کاوشگر کشتی‌های غرق شده و هواپیماهای سقوط کرده در مورد خطرات حباب متان هشدار می‌دهد و می‌گوید: «برخی محققان مدعی شده‌اند که وقتی رسوبات فوران می‌کند، حباب‌های عظیمی از آب خارج می‌شود و کشتی‌ها را غرق می‌کند. در یکی از بررسی‌ها حفره‌های عظیمی شبیه دهانه پیدا کردیم که بزرگ‌ترین آنها ۶۰۰ متر بود. اگر حبابی زیر یک کشتی منفجر شود، کشتی به‌سادگی توسط آب بلعیده و غرق خواهد شد.» سایر محققان هم درباره ارتباط ترکیدن حباب‌های گاز متان با ناپدید شدن کشتی‌ها در مثلث برمودا هشدار داده‌اند و جالب اینکه گفته می‌شود کشتی‌های مدرن در برابر اینگونه تلاطم‌ها در سطح اقیانوس مقاومت می‌کنند.

متهم ردیف دوم

وجود مه الکتریکی در مثلث برمودا یکی دیگر از فرضیه‌های علمی است که طی چند سال اخیر مطرح شده و تحقیقات در مورد صحت و سقم این فرضیه هنوز ادامه دارد. برخی دانشمندان معتقدند وجود مه الکتریکی در محدوده مثلث برمودا، از دلایلی است که باعث ناپدید شدن ناگهانی هواپیما و کشتی در این منطقه می‌شود و هر جسمی با این مه الکتریکی برخورد کند ناپدید خواهد شد. وجود امواج سرکش در مثلث برمودا هم فرضیه دیگری است که می‌گوید طوفان‌های محدوده برمودا از چند جهت رخ می‌دهد و باعث واژگونی و ناپدید شدن کشتی‌ها می‌شود. به این پدیده، «گره دریایی» می‌گویند که ۳ طوفان بزرگ در ۳ جهت به هم می‌رسند و این موضوع باعث به‌وجود آمدن امواج فراطبیعی در اقیانوس اطلس می‌شود. البته در مورد گره دریایی هیچ توجیهی برای غرق شدن هواپیماها وجود ندارد.

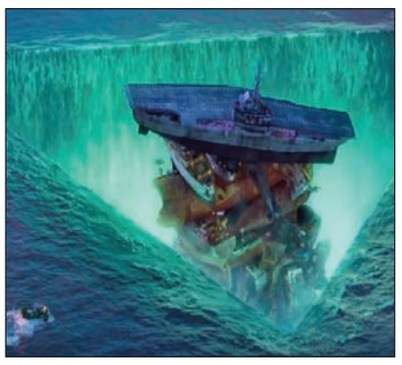

راز ناپدید شدن

بعد از ناپدید شدن هواپیما یا کشتی در اطراف مثلث برمودا هیچ اثری از آنها باقی نمی‌ماند و همین موضوع مثلث برمودا را به یکی از مخوف‌ترین نقاط دنیا بدل کرده است. در چنین مواقعی این پرسش مطرح می‌شود که چرا بعد از غرق شدن کشتی و هواپیما هیچ اثری از آنها در اقیانوس اطلس باقی‌نمی‌ماند و این یکی از رازهایی است که تاکنون پاسخ صددرصد دقیقی برای آن یافت نشده است. برخی دانشمندان برای پاسخ دادن به این سؤال سراغ حدس و گمان‌های علمی رفته‌اند. مثلاً برخی از آنها معتقدند مثلث برمودا در مسیر جریان تند آب گرم اقیانوس «گلف استریم» قرار گرفته است. این جریان از خلیج مکزیک به سمت ایسلند و بخش‌هایی از غرب اروپا می‌رسد و طبق گمانه‌زنی برخی از دانشمندان، آثار به‌جا مانده از قربانی‌های مثلث برمودا از طریق گلف استریم در آب‌های اقیانوس اطلس پراکنده می‌شود.

ماجرای ابرهای شش ضلعی

برمودا مثلثی به وسعت یک میلیون و ۳۰۰ هزار کیلومتر در فلوریدا و بخش‌هایی از پورتوریکو واقع شده و طی ۱۰۰ سال گذشته دست‌کم هزار انسان را به کام مرگ فرستاده است. به‌رغم انبوه خبرها و مطالبی که در ۱۰۰ سال اخیر درباره مثلث برمودا مطرح شده به‌نظر می‌رسد بسیاری از ناپدید شدن‌ها در این نقطه شبیه حوادثی است که در دیگر مناطق جهان رخ می‌دهد و شواهد قابل اتکایی مبنی بر تأثیر غیرعادی برمودا بر سرنوشت وسایل نقلیه که از این محدوده عبور می‌کنند وجود ندارد. دانشمندان دانشگاه کلرادو نظریه جدیدی را در مورد مثلث رازآلود برمودا مطرح کرده‌اند و به‌نظر می‌رسد تا حد زیادی به واقعیت نزدیک است. آنها به ابرهای شش ضلعی اشاره می‌کنند که در بالای این منطقه شکل گرفته‌اند، بمب‌های بادی با سرعت ۲۷۳ کیلومتر در ساعت و امواجی با ارتفاع بیش از ۱۴ متر تولید می‌کنند. این بمب‌های بادی قدرتمند، کار هواپیماها و کشتی‌هایی را که از برمودا عبور می‌کنند یکسره خواهند کرد.

حقایق خواندنی

در مورد عجایب مثلث برمودا به‌عنوان اسرارآمیزترین نقطه جهان نقل قول‌های فراوانی وجود دارد که صحت و سقم آنها محل بحث و جدل علمی دانشمندان بوده است و خواندن برخی از آنها خالی از لطف نیست. مثلاً برخی از خلبان‌ها ادعا می‌کنند بعد از نزدیک شدن به برمودا زمان را از دست می‌دهند. عده‌ای هم می‌گویند مثلث برمودا را در هیچ نقشه‌ای نمی‌توان یافت. حتی صحبت از پیدا شدن خواهر خوانده مثلث برمودا در اقیانوس آرام هم به میان آمده است. عده‌ای می‌گویند در ۱۰۰ کیلومتری ساحل توکیو منطقه‌ای وجود دارد که اتفاقات مشابه با مثلث برمودا در آن رخ می‌دهد. این عده می‌گویند در سال ۱۹۵۰ میلادی وسیله نقلیه‌ای که ۷۰۰ سرباز را حمل می‌کرد در این منطقه ناپدید شد و در ادامه ده‌ها کشتی و هواپیما در آن غرق شده‌اند. لورنس دیوید کخ، پژوهشگر سرشناس دانشگاه آریزونا و نویسنده کتاب «راز مثلث برمودا» در یک اظهارنظر رسمی مدعی شد که بخش قابل اعتنای مطالبی که درباره مثلث برمودا نوشته شده اغراق‌آمیز و متناقض است و حاصلی جز افزودن بر وحشت مردم نداشته است. اظهارات این دانشمند بیش از همه فرضیه‌های غیرعلمی به واقعیت نزدیک به‌نظر می‌رسد و هنوز برای این پرسش که چگونه هواپیماها و کشتی‌های دیگر که تعدادشان هم کم نیست به سلامت از مثلث برمودا عبور کرده‌اند و به مقصد رسیده‌اند، پاسخی پیدا نشده است. برخی کارشناسان هم معتقدند اتفاقات پیرامون برمودا می‌تواند ریشه در اشتباهات انسانی داشته باشد، چرا که هر روز تعدادی زیادی انسان از محدوده مثلث برمودا عبور می‌کنند و اتفاقی برای آنها رخ نمی‌دهد. افسانه مثلث برمودا همواره موضوعی جنجالی برای شهرت نویسندگان بوده و اینگونه است که معمای برمودا همچنان لاینحل باقی‌مانده است.

آشنایی با ترسناک‌ترین نقاط جهان: گردشگری به قصد ترس

خیلی‌ها براساس باوری که ریشه در خرافه‌پرستی دارد معتقدند که در مکان‌های مرموز و خالی از سکنه، ردی از شبح باقی مانده اما بسیاری از گردشگران مجذوب همین ترس و وحشت نهفته در چنین مکان‌های ناشناخته‌ای می‌شوند. بیشتر این مکان‌ها پر از هیجان و وحشت بوده، پیشینه خوفناکی دارند و خرافه‌پرست‌ها می‌گویند توسط ارواح تسخیر شده‌اند. این جاذبه‌های ترسناک مثل دخمه مردگان در پاریس یا دروازه جهنم در ترکمنستان، ناپایداری طبیعت و موج تغییرات در گذر زمان را نشان می‌دهند و این روزها به مقصد بسیاری از گردشگران ماجراجو مبدل شده‌اند. این گزارش ۱۰ جاذبه گردشگری ترسناک که در گوشه و کنار دنیا واقع شده‌اند را معرفی می‌کند.

اسلواکی / قلعه کنتس

این قلعه ترسناک یکی از لوکیشن‌های فیلمبرداری در فیلم معروف «سمفونی وحشت» بوده است. در مورد این قلعه روایت‌های زیادی وجود دارد. گفته می‌شود تاریخ ترسناک این قلعه به گذشته‌های دور برمی‌گردد؛ زمانی که ملکه خونخواری به نام «کنتس الیزابت باتوری» آنجا زندگی می‌کرد و قتل‌های زنجیره‌ای بی‌شماری توسط او صورت گرفت. الیزابت باتوری به واسطه قتل‌های زنجیره‌ای که مرتکب شد به‌عنوان یکی از مخوف‌ترین شخصیت‌های تاریخی اسلواکی خودش را معرفی کرد و قلعه کنتس یادگار یکی از تاریک‌ترین دوره‌های تاریخی این کشور است که هنوز هم یادآوری وحشت و توریسم وحشت است.

مکزیک/ جزیره عروسک‌ها

در این جزیره هم عروسک‌ها به شکل نمادینی آویزان شده‌اند اما با شهر عروسکی که به مرور و به واسطه ذوق یک هنرمند شکل گرفته تفاوت‌های اساسی دارد. جزیره عروسک‌ها به‌عنوان یکی از وحشتناک‌ترین جاذبه‌های گردشگری جهان شناخته می‌شود. جزیره‌ای با عروسک‌های ترسناک که از شاخه‌های درخت آویزان شده‌اند تا خاطره دختربچه‌ای که صدها سال قبل به شکل دردناکی در دریاچه نزدیک جزیره غرق شد زنده بماند. چهره رنگ پریده و نامتعارف این عروسک‌ها با گذشت زمان به یک جاذبه گردشگری ترسناک و محبوب برای مسافران ماجراجو بدل شده و آنها را برای تماشای این عروسک‌ها به این منطقه می‌کشاند.

ژاپن/ جنگل آئوکیگاهارا

در افسانه‌ها و ادبیات ژاپن این جنگل به‌عنوان آرامگاه ارواح معرفی شده و شاید به همین دلیل در سال‌های اخیر به پاتوق افرادی بدل شده که قصد خودکشی دارند. خودکشی در ژاپن آمار بسیار بالایی دارد و این جنگل یکی از پرطرفدارترین مکان‌ها برای ژاپنی‌هایی است که بنا به هر دلیلی می‌خواهند به زندگی‌شان پایان بدهند. هر سال گردشگران بسیاری از این جنگل ترسناک بازدید می‌کنند و کشور ژاپن از محل عبور و مرور گردشگران خارجی به این محل صاحب درآمد هنگفتی می‌شود. این جنگل به انواع تابلوهای راهنما مجهز شده اما از ترسناک بودن آن کم نمی‌کند.

فرانسه/ دخمه مردگان

شاید اغراق نباشد که دخمه مردگان در پاریس را ترسناک‌ترین جاذبه گردشگری دنیا معرفی کنیم. «کاتاکومب» نام گورستان قدیمی و معروف شهر پاریس است که در روزگار قدیم برای کاهش قبرستان‌ها در سطح شهر ساخته شد. ساختار این گورستان با همه گورستان‌هایی که تاکنون دیده‌اید متفاوت است و گفته می‌شود استخوان‌های بیش از ۶ میلیون نفر زیر حفره‌های کانالی که زیر این قبرستان واقع شده دفن شده است. بسیاری از استخوان‌های باقی‌مانده در سراسر دخمه مردگان دیده می‌شوند و مسافرانی که علاقه به تماشای یک دنیای دیگر در طبقه زیرین پاریس را دارند، از آن بازدید می‌کنند.

ترکمنستان/ دروازه جهنم

شاید جالب باشد که بدانید یکی از ترسناک‌ترین نقاط جهان در نزدیکی مرزهای ایران واقع شده است. دروازه جهنم نام گودال عظیم و شعله‌وری است و عوام این گودال را دریچه‌ای به‌سوی دنیایی دیگر می‌دانند. دروازه جهنم مملو از گازهای سمی و زیان‌آور است و آتشی که از درون آن زبانه کشیده حاصل نشت گاز است که به‌طور عمد شعله‌ور شده است. دروازه جهنم ترکمنستان یکی از مکان‌های اسرارآمیز جهان است که پس از ۴۰ سال خاموش نشده و هر سال هزاران گردشگر خارجی را جذب می‌کند. با گذشت این سال‌های طولانی منشأ این گودال عظیم نامعلوم است.

ایسلند/ هکلا

این منطقه هم به واسطه وقوع بیش از ۲۰ آتشفشان در محدوده آن به‌عنوان یکی از ترسناک‌ترین و به‌عبارتی به‌عنوان دومین نقطه ترسناک جهان لقب گرفته است. هکلا، منطقه‌ای آتشفشانی در کوه‌های جنوبی ایسلند است و به آن «دروازه‌ای به جهنم» هم گفته می‌شود. آنطور که در روایت‌های تاریخی آمده از سال ۸۷۴ بعد از میلاد مسیح(ع) تاکنون بیش از ۲۰ فوران آتشفشانی جدی در این منطقه رخ داده است. در سال ۱۳۴۱ میلادی یک کتاب دست‌نویس ایسلندی، دسته عظیمی از پرنده‌ها را توصیف می‌کرد که بالای دهانه آتشفشان پرواز می‌کردند و از آن موقع این باور به‌وجود آمد که این پرنده‌ها ارواح افراد نفرین شده هستند.

ایتالیا/ کلیسای مومیایی‌ها

تصورش را بکنید که قرار است به‌جایی بروید که اجساد مومیایی شده ۲ هزار انسان را یکجا ببینید. کلیسای مومیایی چنین تصویر ترسناکی را پیش روی گردشگران قرار می‌دهد و به همین دلیل یکی از مخوف‌ترین مکان‌های ترسناک جهان لقب گرفته است. صد سال است که اجساد مومیایی شده بیش از ۲ هزار انسان در راهروهای این صومعه سیسیلی قرار داده شده و نکته عجیب اینکه در این سال‌های طولانی ساختار ترسناکش حفظ شده است. مومیایی کردن خاص مقامات مذهبی راهبان بوده، اما با گذشت زمان اجساد اشراف‌زادگان و خانواده‌های افراد ثروتمند هم در این صومعه دفن شده است.

فیلیپین/ تابوت‌های آویزان

بیشتر مکان‌های ترسناکی که هر سال مورد توجه گردشگران قرار می‌گیرد براساس باورهای قدیمی و خرافه‌ها شکل گرفته‌اند و تابوت‌های آویزان در منطقه ایگوروت فیلیپین هم از این قاعده پیروی می‌کند. مردم این منطقه بر این باورند که با آویزان کردن قبر مردگان، آنها به بهشت و روح اجدادشان نزدیک‌تر خواهند بود و در همه این سال‌ها بر این باور عجیب و نامتعارف پافشاری کرده‌اند. مردم این منطقه تابوت مرده‌ها را از تپه‌ها آویزان می‌کنند و همین سنت چند صد ساله، محل زندگی آنها را به شهر تابوت‌ها بدل کرده است. این هم مورد عجیبی است که هر سال هزاران گردشگر خارجی برای تماشای انواع تابوت‌ها به این منطقه می‌روند.

ژاپن/ شهر عروسک‌ها

داستان شکل‌گیری شهر عروسک‌ها در کشور ژاپن را فقط در کتاب‌های داستان می‌توان سراغ گرفت. ماجرا از این قرار است که ساکنان یکی از روستاها به شهرهای دیگر مهاجرت می‌کنند و تنها ۳۵ نفر باقی می‌مانند. یک هنرمند محلی به نام «آیانو سوکیمی» که بانویی ۶۶ ساله بود، تصمیم گرفت عروسک‌های دست سازش با چهره را جایگزین اهالی روستا کند. این هنرمند عروسک‌ها را در مکان‌های مختلف و خانه‌هایی که ساکنانش مرده بودند یا روستا را ترک کرده بودند آویزان کرد و شهر عروسکی آرام آرام شکل گرفت. هم‌اکنون بیش از ۴۰۰ عروسک ساکن روستای ناگارو شده‌اند و این روستا را به یک جاذبه گردشگری خاص برای مسافران ماجراجو بدل کرده‌اند.

ایتالیا/ غار زیبیل

مقصد آخر، که شاید قدیمی‌ترین منطقه اسرارآمیز جهان باشد، مکانی شیطانی است که به امپراتوری روم باستان نسبت داده شده و گفته می‌شود تاریخچه آن به ۲ هزار سال قبل برمی‌گردد. یکی از نویسندگان ایتالیایی، این غار بزرگ را با صدها ورودی توصیف کرده که هر کدام آنها پنجره‌ای به دنیایی دیگر به‌شمار می‌رود. ویرژیل نویسنده‌ای است که قرن یکم قبل از میلاد مسیح(ع) درباره غار زیبیل نوشته: دروازه‌های جهنم صبح و شب باز است. این غار در شهر ناپل واقع شده و این امکان برای گردشگران وجود دارد که صداهای اسرارآمیزی که گفته می‌شود شبانه‌روز در آن شنیده می‌شود را بشنوند.

کتاب گردی

فرانکشتاین

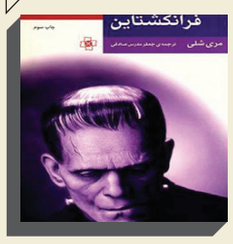

یکی از رایج‌ترین ژانرهایی که در آنها داستان‌های زیادی تولید می‌شود، ژانر علمی تخیلی است. این ژانر نیز به نوبه خودش به آثار کلاسیک و بعد از آن تبدیل می‌شود. یکی از نخستین کتاب‌هایی که به این حوزه مرتبط می‌شود، کتاب فرانکشتاین است؛ کتابی که نویسنده آن مری شلی بود. این کتاب در ابتدای قرن نوزدهم میلادی نوشته شد و برخی آن را ابتدای ادبیات علمی تخیلی می‌دانند. کتاب، درباره دانشمند جوانی است که اعضای بدن مردگان را کنار هم قرار داده و یک موجود وحشتناک و عجیب خلق می‌کند. این هیولای دست‌ساز، رد بخیه بر صورت و اندامش دارد و شروع می‌کند به شرارت و نابودگری. جالب اینکه نام این هیولا هم از نام خالقش، یعنی همان دانشمند جوان گرفته شد.

سفر به مرکز زمین

احتمالا همه کسانی که در میانسالی یا بیشتر از آن قرار دارند، کارتون‌هایی با این موضوع را به یاد دارند؛ دانشمندی که همراه با برادرزاده نوجوان خود راهی یک سفر ماجراجویانه می‌شود. این اثر را ژول ورن نگاشته و از مهم‌ترین و نخستین کتاب‌های ژانر ادبیات علمی تخیلی است. کتاب در زمانی تألیف شد که بحث دانشمندان درباره زمین و عناصر تشکیل‌دهنده آن به‌شدت جریان داشت. تا پیش از آن خیلی‌ها تصور می‌کردند که داخل زمین تهی است؛ اما دانشمندان در حال اثبات آن بودند که چنین چیزی صحت ندارد. در روزگار ما این کتاب را مناسب نوجوان‌ها می‌دانستند، هرچند که بیشتر این بزرگ‌ترها بودند که با علاقه‌ای شدید و کنجکاوی آن را دنبال می‌کردند تا ببینند واقعا داخل زمین چه خبر است.

ماشین زمان

این ایده که ما سوار ماشین زمان شده و به گذشته یا آینده سفر کنیم از دیرباز در ادبیات علمی،تخیلی جهان نقش مهمی داشته است؛ حتی به عرصه سینما و سریال‌ها و انیمیشن‌ها هم کشیده شده است. اچ.جی ولز، یکی از نخستین کتاب‌های مربوط به سفر در زمان را نگاشته؛ «ماشین زمان». نویسنده که خود یک دانشمند بوده، به راحتی توانسته با تسلطی که بر ادبیات و توصیف دارد، خواننده را با خود همراه کرده و او را به آینده ببرد. در این کتاب، شخصیت اصلی بر وسیله‌ای مکانیکی سوار شده و به آینده می‌رود. در آینده‌ای که او حضور یافته، نوع بشر به ۲ بخش اشراف و کارگران زیرزمینی تقسیم می‌شوند. اما این آینده مربوط به چه سالی است؟ کسی نمی‌داند. شخصیت اصلی سرانجام قانع می‌شود که باید به زمان خودش برگردد.

انیمیشن گردی

آخرین داستان

هنرمندان ایرانی در حوزه ساخت انیمیشن پیشرفت‌های خوبی داشته‌اند و با اینکه تا یکی، دو دهه قبل صنعت ساخت انیمیشن در ایران چنگی به دل نمی‌زد، ولی امروزه خیلی از انیمیشن‌های ایرانی صاحب جایزه و تقدیرهای جهانی هم می‌شوند. به همین دلیل است که همیشه می‌توان پیشنهادهایی از انیمیشن‌های ایرانی هم مطرح کرد که می‌تواند برای نوجوانان حسابی مهیج و سرگرم‌کننده باشد. یکی از این انیمیشن‌ها که توسط اشکان رهگذر ساخته شده، آخرین داستان است. جالب اینکه این فیلم برنده نخستین سیمرغ بلورین بهترین انیمیشن سینمای ایران از سی و هفتمین دوره جشنواره فیلم فجر هم شد. این انیمیشن، برداشتی آزاد از داستان ضحاک در شاهنامه است که توسط سازندگان آن تبدیل به این اثر سینمایی شده است. جالب اینکه این انیمیشن حتی از طرف ایران برای رقابت اسکار هم معرفی شد.

رستم و سهراب

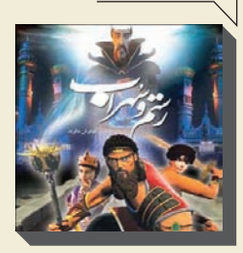

از دیگر انیمیشن باکیفیت ایرانی می‌توان به رستم و سهراب اشاره کرد که توسط کیانوش دالوند ساخته شده است. انیمیشن درباره همان داستان معروف رستم و سهراب است؛ که همه ما ایرانی‌ها با آن آشنا هستیم و دست آخر سهراب، توسط پدرش رستم، کشته می‌شود. اما در این انیمیشن، پایان‌بندی داستان تغییر پیدا کرده و مشاهده می‌کنیم که چنین اتفاق تلخی نمی‌افتد. جالب اینکه حق کپی‌رایت این انیمیشن توسط روس‌ها و اماراتی‌ها هم خریداری شده که نشان می‌دهد از چه کیفیتی برخوردار بوده است. به همین دلیل بود که همراه با اکران داخلی آن، اکران بین‌المللی آن را هم شاهد بودیم که اتفاقی مهم برای صنعت انیمیشن ایران محسوب می‌شود. برای نوجوانانی که حال و حوصله مطالعه شاهنامه را ندارند، تماشای این فیلم می‌تواند گزینه‌ای خوب برای آشنایی با فرهنگ ایرانی باشد.

بنیامین

از دیگر انیمیشن‌هایی که می‌توانید از وی‌اودی‌های ایرانی هم تهیه و تماشا کنید، بنیامین است؛ که ۳ سال پیش توسط محسن عنایتی ساخته شد. انیمیشن درباره داستان بنیامین در دوره فراعنه مصر است که برای نجات مادرش از دست سربازان فرعون، باید خطرهای زیادی را به جان بخرد. این انیمیشن بهترین انیمیشن سینمایی کشور در سی‌و دومین جشنواره بین‌المللی فیلم کودک و نوجوان اصفهان شد و جایزه‌های دیگری هم در سطح بین‌المللی دریافت کرد. این انیمیشن اکران موفقی هم داشته و ۵میلیارد تومان توانست فروش کند. این فیلم در کنار فضا و داستان فانتزی‌اش، البته رویکردی تاریخی هم دارد. چنگیز جلیلوند، ناصر طهماسب، اکبر منانی، سعید مظفری و مریم شیرزاد از جمله صداپیشگان این انیمیشن تماشایی ایرانی بوده‌اند.

عکس: محمدصادق خضرایی

پای صحبت‌های رضا فیاضی، بازیگر، نویسنده و کارگردانی که همیشه دغدغه کودکان و نوجوانان را داشته

افتخار می‌کنم که مرا با ژانر کودک بشناسند

النازعباسیان

نامش با بسیاری از آثار کودک و نوجوان گره خورده است. از «هادی و هدی» گرفته تا «زی‌زی گولو» و «دنیای شیرین» و ده‌ها کار تلویزیونی دیگر، آثاری است که رضا فیاضی با عشق و علاقه برای این گروه سنی نقش‌آفرینی کرده است. او حتی حالا که پا به سن گذاشته هم از برنامه‌سازی و کار برای کودکان و نوجوانان خسته نشده و با جدیت کارش را دنبال می‌کند. البته نامهری‌های برخی مسئولان موجب شده تا کمتر کار تصویری تولید کند و این روزها بیشتر تمرکزش در نوشتن کتاب و جریان‌سازی نمایش خلاق برای کودکان و نوجوانان است. این چهره چندی پیش در جشن امضای آخرین کتابش، به کرونا مبتلا شد و در بیمارستان بستری بود. بعد از بهبودی نسبی، سراغش رفتیم و ضمن احوالپرسی از این هنرمند ۶۸ساله، برگ دیگری از کارنامه کاری او را ورق زدیم؛ موضوعی که دغدغه همیشگی این بازیگر، مجری، صداپیشه، نویسنده و کارگردان بوده اما کمتر به آن پرداخته شده است. در ادامه بخش‌هایی از این گپ و گفت ما با این خالق کتاب‌های شعر و رمان برای کودکان و نوجوانان را می‌خوانید.

خدا را شکر حال‌تان که بهتر است؟

خدا را شکر کمی بهترم. متأسفانه برای جشن امضای کتابم در کیش در جمعی حاضر شدم و بعد از مراسم متوجه شدم که مبتلا به این بیماری شده‌ام. درس عبرتی شد برای من که کرونا را جدی‌تر بگیرم و حتی با زدن ۲دوز واکسن آسترازنکا، باز هم پروتکل‌های بهداشتی را رعایت کنم.

ان‌شاءالله همیشه سلامت باشید. جشن امضای چه کتابی؟

یک کتاب ۴جلدی از مجموعه «تیارا و نقاشی‌هایش» برای کودکان نوشتم که توسط نشر یوتاب منتشر شده. «ابرک جان کجایی؟»، «بچه فیل زورگو»، «چی می‌خوری بق‌بقووو...؟» و «شیر اخمویی که بچه‌ها را دوست داشت» عناوین این کتاب‌هاست که توسط الهه سهرابی تصویرگری شدند. این کتاب به‌گونه‌ای است که در آن تیارا نقاشی می‌کشد و با نقاشی‌هایش حرف می‌زند. در جواب تیارا، نقاشی‌هایش به او عکس‌العمل نشان داده و جان گرفته و اتفاقات جالبی می‌افتد. جالب اینکه گاهی هم به نحوه نقاشی کشیدن تیارا اعتراض می‌کنند.

این معرفی کتاب مقدمه‌ای شد تا ما را بیشتر با آثارتان آشنا کنید. اگر اشتباه نکرده باشم سال گذشته در همین ایام کرونا، شما کتاب صوتی هم منتشر کردید؟

بله؛ رمان «داستان تتو» سال گذشته از سوی انتشارات نودا منتشر شد که من این رمان را با خوانش خودم توسط مؤسسه موج کتاب صوتی کردم تا علاقه‌مندان به کتاب که فرصت مطالعه ندارند، این رمان را در هر جایی و مکانی گوش کنند. کتاب‌های دیگرم را هم به‌صورت صوتی خوانده‌ام که به‌زودی منتشر می‌شوند. دوست دارم پیام و حرف این رمان به گوش افراد زیادی برسد. چرا که این رمان داستان تلخ زندگی یک دختر نوجوان را روایت می‌کند که مخاطبش نه‌تنها گروه کودک و نوجوان بلکه بزرگسالان است. قهرمان این کتاب، ریحانه ۱۴ساله است که نابغه ریاضی است و به اقتضای سنش دوست دارد پروانه‌ای روی دستانش تتو کند اما اتفاقات عجیبی رخ می‌دهد که نگاهی روانشناختی به مسائل این گروه سنی دارد. نکته دیگر درباره کتابم این است که زبان کتاب متفاوت است و من با مخاطب دوستانه گپ می‌زنم، از آنها مشورت گرفته و مشورت می‌دهم. با همین زبان به قصه ورود کرده و موقعیت‌ها را توضیح می‌دهم. در کل من معتقدم قصه و تئاتر نوجوان، پلی برای برقراری ارتباط با دنیای آنهاست که با بهره‌گیری از عنصر خیال‌پردازی در آن می‌توان در او ایجاد انگیزه و تفکر کرد. اتفاقاً در این زمینه هم به‌تازگی کتابی چاپ کرده‌ام.

چه خوب! از این کتاب جدید هم برایمان بگویید...

کتاب «گام‌به‌گام به‌سوی تئاتر خلاق» کار جدیدم است که از مجموعه ۶جلدی «نمایش خلاق» به‌تازگی از سوی انتشارات جهاددانشگاهی منتشر شده. ۵جلد دیگر این کتاب نوشته دوستان خوبم داوود کیانیان، منوچهر اکبرلو، حسین فدایی‌حسین، اکرم ابوالمعالی و فائزه فیض است. این کتاب مجموعه‌ای کاربردی و عملی است که می‌تواند به‌عنوان یک راهنما و راهگشا برای مربیان مورد استفاده قرار بگیرد. مدرسان و مربیان تئاتر کودک و نوجوان می‌توانند با کمک این کتاب، یک نمایش خلاق را به اجرا دربیاورند. از سال ۱۳۵۵ به بعد، دو دوره مربی تئاتر بودم و تجربه‌های خوبی با بچه‌ها کسب کردم. تجربیات این سال‌های پربار را در این کتاب گنجانده‌ام.

چه چیزی شما را به این دنیای شیرین کودک و نوجوان کشاند و تا به امروز که در آستانه ۷۰سالگی هستید ثابت‌قدم نگه‌داشته؟

من همیشه دغدغه کار کودک و نوجوان را داشته‌ام و فعالیتم را فقط محدود بازیگری نکرده‌ام. نوشتن و کارگردانی برای این گروه سنی از مشغله‌های همیشگی من است. با عشق و علاقه برای آنها کار کرده و از هر فرصتی استفاده می‌کنم تا در کنار آنها باشم. وقتی می‌بینم این فرشته‌های پاک، از دیدن و خواندن آثارم خوشحال می‌شوند، حال خوبی به من دست می‌دهد. هنوز هم بازتاب‌های شیرین از سوی بچه‌ها بعد از پخش زی‌زی گولو و مجموعه‌های دیگر در شهرهای دور و نزدیک در خاطرم مانده و دلگرم‌ام می‌کند. از اینکه برای این عزیزان وقت صرف می‌کنم، حس خوبی دارم و افتخار می‌کنم که مرا با این ژانر بشناسند.

به‌نظر می‌رسد تولید فیلم و محتواهای فرهنگی برای این قشر از جامعه مغفول واقع شده. چرا برای کودک و بزرگسال کارهای متفاوت و جذاب تولید می‌شود اما برای نوجوانان که در گروه سنی حساس‌تری هستند محصولات چندانی تولید نمی‌شود؟

من معتقدم که کار باید به کارشناس و کاربلد این حوزه سپرده شود. بسیاری از افراد با تجربه در این حوزه به قول معروف استخوان خرد کرده‌اند اما هر گاه طرح یا ایده دادند به در بسته خورده‌اند. من خودم ده‌ها طرح برای این گروه سنی ارائه داده‌ام اما استقبال نشده و دلایلش هم مشخص است. بهتر است زیاد وارد این حوزه نشویم که تکرار مکررات می‌شود. اما من همیشه گفته‌ام و باز هم می‌گویم که کار نوجوان باید دارای بار آموزشی باشد. تمام تیم سازنده کار این گروه سنی باید با مسائل کودک و ذهن او آشنا باشند تا بتوانند کاری دلخواه و مرتبط و آموزنده برای آنها بسازند. خاطرم هست من در سال ۱۳۶۱ مجموعه‌ای به نام «زاغچه کنجکاو» ساختم که حتی شعر آن مجموعه مضمون و بار آموزشی داشت. همچنین در سال ۱۳۹۸ در مجموعه «امروز و فردا» نه‌تنها به‌عنوان پدر خانواده بازی کردم بلکه شاعر تیتراژ و یکی از نویسندگان هم بودم و تلاش می‌کردیم مفهوم زندگی کردن و استقلال را به بچه‌ها به‌درستی منتقل کنیم. در این مجموعه برای اینکه به‌خوبی با مخاطب نوجوان ارتباط بگیریم از بازیگران نوجوان این فیلم سؤال می‌کردم که شما در چنین ماجرایی، شخصاً چه پیشنهادها و تقاضاهایی از پدر دارید و همان‌ها را اجرایی می‌کردیم. «دنیای شیرین» هم به همین شکل بود و من برای بخش‌هایی از آن علاوه بر بازی، نویسندگی هم کرده بودم.

نزدیکی شما به فضای کتاب شما را از بازیگری دور کرده. خودتان کم کار شده‌اید یا پیشنهادها مورد قبول شما نیست؟

در سال‌های اخیر نمایش بین‌المللی «من ترامپ نیستم!» و فیلم‌های سینمایی «و با تشکر از خانواده رجبی»، «کار کثیف»، «نرگس مست» و سریال‌های «دریا نزدیک است»، «ایراندخت» و «معمای شاه» را بازی کردم. سریال «دادزن» و «اسپینجر» را هم برای شبکه نمایش خانگی و سریال «جزر و مد» را هم برای شبکه یک خوزستان بازی کردم که هنوز منتشر نشده.

هم‌اکنون مشغول چه کاری هستید؟

سریال «خانه پرتغالی‌ها» را در دست انجام دارم که به‌خاطر کرونا تصویربرداری آن دوسالی به تاخیر افتاده بود و به امید خدا بعد از بهبودی کامل از کرونا برای بازی در این سریال حاضر می‌شوم. البته ناگفته نماند چند سالی است که از آلودگی، ترافیک و همهمه تهران گریخته و به جزیره کیش آمده‌ام. در اینجا کلاس‌های هنری و کارگاه‌های مختلف برگزار می‌کنم. گروه‌های هنری‌ای هستند که با آنها کار تئاتر کودک و نوجوان را دنبال می‌کنم. یک کتابفروشی ویژه کودک و نوجوان هم راه‌اندازی کرده‌ام. قبل از همه‌گیری کرونا، در یک سالن کوچک، تئاتر عروسکی راه انداخته بودیم و استقبال خوبی از این کار شده بود. حتی برای اجرا با مراکز مختلف از جمله مهد کودک‌ها قرارداد بسته و کار به‌خوبی دنبال می‌شد اما با آمدن کرونا همه برنامه تئاتر عروسکی تعطیل شد. من هم به تهران رفتم. به‌تازگی برای از سرگیری فعالیت‌های ادبی و نمایشی این گروه سنی به کیش بازگشته‌ام و به امید خدا کمی بعد از بهبودی کامل و پایان دوره نقاهت، کار را دنبال می‌کنم.

با این علاقه‌ای که به کودکان دارید، پس باید نوه‌های تان خیلی خوشبخت باشند که پدربزرگی مثل شما دارند؟

۳نوه دوست‌داشتنی دارم که هر کدام شیرینی خاص خودشان را دارند. در واقع بیشتر این منم که با آنها حس و حال خوب و بی‌آلایش دنیای کودکی را تجربه می‌کنم.

نگاهی به ماندگارترین فیلم‌ها و سریال‌های کودک و نوجوان که با شخصیت‌هایشان بزرگ شدیم

خاطره‌سازان کودکی‌های ما

تا چند سال پیش که خبری از تبلت، تلفن همراه و بازی‌های رایانه‌ای نبود، مهم‌ترین سرگرمی کودکان و نوجوانان، تماشای برنامه‌های تلویزیونی بود که مهیج‌ترین اتفاقات را برای آنها رقم می‌زد. در آن دوره فیلم و سریال‌های ژانر کودک، طرفداران زیادی داشت و حتی بزرگسالان را به سالن‌های سینما کشانده یا پای تلویزیون می‌نشاند. برخی از این فیلم‌ها هنوز هم با گذشت زمان زیبایی‌ها و جذابیت‌های خود را دارند و برای بزرگسالان که همان کودکان دیروز بودند، حکم نوستالوژی دارند، تا جایی که بازیگران این فیلم‌ها را هنوز هم با نقشی که آن سال‌ها در فیلم‌های کودک دیده‌اند به یاد می‌آورند. با ما همراه باشید تا چند فیلم سینمایی و سریال محبوب کودک و نوجوان ایرانی را همراه با کاراکترهای محبوبشان مرور کنیم.

قصه‌های مجید

حتی شنیدن اسم «قصه‌های مجید» ما را به حال و هوای روزهای گذشته و شیطنت‌های شیرین پسرک اصفهانی می‌برد؛ چه رسد که بخواهیم دوباره به تماشای این فیلم بنشینیم. این فیلم یکی از ماندگارترین برنامه‌های ژانر کودک و نوجوان به کارگردانی کیومرث پوراحمد است که روایتی از داستان زندگی پسرکی نوجوان دارد که همراه مادربزرگش زندگی می‌کند. مهدی باقربیگی در نقش مجید و پروین‌دخت ایرانیان در نقش بی‌بی دو کاراکتر معروف این مجموعه تلویزیونی‌اند که ما همیشه آنها را با این نقش‌هایشان در ذهن تداعی می‌کنیم. این فیلم از محبوب‌ترین برنامه‌های کودک و نوجوان در اواخر دهه ۶۰ و اوایل دهه ۷۰ است.

دنیای شیرین دریا

مگر می‌شود صحبت از سریال «دنیای شیرین دریا» کرد و یادی از مرحومه پوپک گلدره نشود؟ دختر بااستعدادی که برای نخستین بار با این سریال و لهجه زیبای شمالی‌اش در دل‌ها محبوب شد. این سریال از مجموعه‌های ماندگار دهه ۷۰ است که بهروز بقایی ساخت و قرار بود در فصل‌های بعدی سریال را با همین تم در شهرهای دیگر کشور بسازد که به دلایلی هیچ‌گاه ساخته نشد. داستان این سریال از این قرار بود که دختری به نام شیرین همراه مادر و خواهر و برادرهایش در کنار خانواده دایی‌اش در شمال کشور زندگی می‌کردند و هر روز با اتفاقات جدیدی روبه‌رو بودند.

قصه‌های تابه‌تا

هیچ‌کس نفهمید که چطور یک عروسک به نام «زی‌زی گولو» با شکل و شمایل غیرعادی توانست محبوب دل کودکان و البته بزرگ‌ترها شود. مجموعه تلویزیونی «قصه‌های تابه‌تا» یکی از برنامه‌های نوستالوژیک دهه ۷۰ است که مرضیه برومند آن را ساخت تا با روایت‌های جذاب حتی بزرگ‌ترها را هم پای تلویزیون بنشاند. از زمان تماشای همین فیلم بود که ناخواسته ذهن ما امیرحسین صدیق را با نقش آقای پدر و لیلی رشیدی را با نقش مادرخانمی شناخت. همچنین رضا فیاضی، مریم سعادت و مانی نوری هم به‌ترتیب در نقش‌های جمال آقا جمالی، اعظم خانم و امیرآقا جمالی برای ما خاطره‌ساز شدند.

دانی و من

حمید گودرزی را با «دانی و من» بیشتر از همیشه به یاد می‌آوریم. بازیگری که با بازی در این مجموعه تلویزیونی در دهه ۷۰ به شهرت رسید. این سریال ویژه کودک و نوجوان را علی عبدالعلی‌زاده ساخت و به‌دلیل استقبال خوب بینندگان، فصل بعدی آن هم در سال‌های بعد ساخته شد. داستان فیلم از این قرار است که یک دایناسور (دانی) از دل یک نقاشی بیرون آمده و ماجراهایی را خلق می‌کند. حضور عروسکی با این قد و قامت در کنار آدم‌ها، جذابیت خاصی به مجموعه دانی و من بخشیده بود که حتی بزرگ‌ترها را هم ترغیب به تماشا می‌کرد. پرستو گلستانی و ابراهیم‌آبادی از دیگر بازیگران این مجموعه بودند.

دنیای شیرین

از مجموعه‌های دوست‌داشتنی کودک و نوجوان در دهه ۷۰ می‌توان به سریال «دنیای شیرین» اشاره کرد. مجموعه‌ای که بهروز بقایی ساخت و رضا عطاران، رضا فیاضی، سهیلا عزیزی، زهرا جواهری، علیرضا رئیسی، اشکان اشتیاق و سپهر آزادی در آن نقش‌آفرینی کردند. این فیلم دنیای شیرین زندگی دو خانواده را به قلم دختر خانواده یعنی شیرین (با بازی زهرا جواهری) روایت می‌کرد و بیننده را با اتفاقات جذاب خود همراه می‌ساخت. تماشای این سریال نوستالوژیک هنوز هم برای کودکان دیروز و بزرگسالان امروزی پر از خاطرات روزهای خوش کودکی است. چرا که آن روزها بیشترین لحظه‌های این نسل با تماشای برنامه‌های تلویزیونی سپری می‌شد.

کلاه قرمزی و پسرخاله

در صدر فیلم‌های کودک و نوجوان ایرانی، بی‌شک این «کلاه قرمزی و پسرخاله» است که جایگاه نخست را دارد. اثری که نخستین بار سال ۱۳۷۳ به کارگردانی ایرج طهماسب ساخته شد. از هنرمندان این مجموعه می‌توان به فاطمه معتمدآریا و به همراه صداپیشگی حمید جبلی اشاره کرد. این فیلم یکی از پرفروش‌ترین فیلم‌های تاریخ سینمای ایران است که به‌دلیل استقبال گسترده مخاطبان، در سال‌های بعد به قالب‌های مختلف با داستان‌های جذاب و متفاوت پخش شد. در نهایت در سال ۱۳۸۸ با اضافه شدن چندین شخصیت عروسکی به تلویزیون بازگشت. با پخش این مجموعه، علاوه بر عروسک‌های دوست داشتنی، ایرج طهماسب در نقش آقای مجری محبوب دل‌ها شد.

مجید دلبندم

بسیاری مجید صالحی، این بازیگر و کارگردان نام آشنای سینمای ایران را هنوز هم با کاراکتر معروف «مجید دلبندم» می‌شناسند. این شخصیت عروسکی نخستین بار با مجموعه طنز «سیب خنده» ساخته رضا عطاران به بینندگان معرفی و تکه‌کلام‌های او تبدیل به صحبت‌های روزانه اغلب مردم شد. البته این مجموعه آیتم‌های طنز دیگری هم داشت. در ادامه همین برنامه سریال مجید دلبندم مجدد به کارگردانی عطاران ساخته و مورد استقبال قرار گرفت. عروسک مجید با گویندگی مجید صالحی عروسک این مجموعه بود که در کنار بازیگرانی چون حمید لولایی، رضا عطاران، سیدجواد رضویان، زیبا بروفه، یوسف تیموری، بهراد خرازی و سپهر آزادی، محبوب‌ترین برنامه تلویزیونی را شکل دادند.

بچه‌های آسمان

مجید مجیدی در سال ۱۳۷۵ یکی از اثرگذارترین فیلم‌های سینمایی برای گروه کودک و نوجوان را ساخت که حتی بزرگ‌ترها را هم شیفته خود کرد. این کارگردان برای ساخت این فیلم نامزد دریافت جایزه اسکار شد و جزء ۵نامزد نهایی دریافت جایزه بهترین فیلم خارجی زبان اسکار سال ۱۹۹۸ بود. این فیلم در جشنواره‌های خارجی جوایز بسیاری را کسب کرده و از سوی بزرگان سینما نیز موردتقدیر و ستایش قرار گرفته است. بازیگرانی چون رضا ناجی، میرفرخ هاشمیان و بهاره صدیقی در این فیلم هنرنمایی کردند. فیلم روایتگر زندگی خواهر و برادری است که شرایط مالی خوبی ندارند و قرار است علی با شرکت در یک مسابقه ورزشی برنده کفشی برای خواهرش شود.

سمندون

از مجموعه‌های بحث‌برانگیز در ژانر کودک و نوجوان می‌توان به مجموعه تلویزیونی «سمندون» به نویسندگی و کارگردانی ناصر هاشمی در دهه ۷۰ اشاره کرد. داستان فیلم در مورد یک بچه غول دو هزار ساله به نام سمندون بود که زیر زمین خانه‌ای قدیمی زندگی می‌کند. در این مجموعه ناصر هاشمی، رشید اصلانی، داریوش اسدزاده و حمیده خیرآبادی ایفای نقش کردند. این سریال زیبا سریعاً پرطرفدار شد اما با انتقاداتی از سوی منتقدان هم روبه‌رو شد چرا که مخاطب اصلی فیلم نوجوانان بودند ولی ژانر فیلم مناسب کودک و نوجوانان نبود. در این سریال بیشتر صحنه‌های ژانر وحشت را به مخاطب القا می‌کرد که این موضوع موجب شد تا ادامه سریال ساخته نشود.

گلنار

اجازه دهید کمی عقب‌تر برگردیم و سری به فیلم‌های ماندگار کودک و نوجوان در دهه ۶۰ بزنیم. بی‌شک در فهرست فیلم‌های این دهه «گلنار» صدرنشین است. کامبوزیا پرتوی در اواخر جنگ تحمیلی این فیلم را با حال و هوای مردم درگیر جنگ ساخت و غزل شاکری را به‌عنوان بازیگر نقش اول این فیلم با نام گلنار به بینندگان معرفی کرد. گلنار برای پیدا کردن دستمالی که یادگار مادرش بود به جنگل می‌رود و ماجراهایی برایش پیش می‌آید. این فیلم با موضوعی جدید و سبکی موزیکال و وجود عروسک‌های دست‌ساز، تبدیل به یکی از محبوب‌ترین فیلم‌های کودک و نوجوان شد و نشان داد تماشای فیلم‌های شاد، نیاز مردم و کودکان در آن سال‌هاست.

مژده لواسانی، یك مجری است که شعر می گوید یا شاعری است که اجرا می کند؟

گاهی حرف زدن از ناکامی‌ها دردی را دوا نمی کند

نیلوفر ذوالفقاری

کتاب چه بخوانیم؟ فیلم چه ببینیم؟ هر طرف سر بچرخانیم پر است از پیشنهادهای مختلف، از نشریات و صفحه‌های شخصی افراد در فضای مجازی گرفته تا برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی متنوع که بسته‌های فرهنگی به شهروندان پیشنهاد می‌دهند. اما مژده لواسانی که پیش از این هم برنامه‌های تلویزیونی محبوبی ساخته و اجرا کرده، معتقد است «بسته پیشنهادی»، برنامه جدیدش، با تمرکز بر حال خوب شهروندان، پیشنهادهای متفاوتی روی میز می‌گذارد. با لواسانی از تجربه‌اش در ارائه محتوای فرهنگی به شهروندان گفت‌وگو کرده‌ایم. از او تا به حال ۲مجموعه شعر با نام‌های «خون انار گردن پاییز است» و «به چهل سالگی‌ات رسیده‌ام» منتشر شده است. لواسانی از تلاش‌هایش برای بیرون آمدن نقش شاعری از زیر چتر نقش مجری گری می گوید.

برنامه‌های زیادی وجود دارند برای پیشنهاد محتوای فرهنگی به شهروندان، ساختن فهرست‌هایی مثل «۱۰۰کتاب که باید قبل از مرگ خواند» و امثال آن هم بسیار رایج است. شما چه کردید برای اینکه این روند تکراری به شکل متفاوتی از پیشنهاد دادن تبدیل شود؟

ذات پیشنهاد هیچ‌وقت تکراری نمی‌شود. به همین دلیل هم سال‌هاست در جهان این اتفاق در حال تکرار است. مثلا همان «۱۰۰رمان که باید قبل از مرگ بخوانیم» چیزی نیست که فقط ما آن را پیشنهاد داده باشیم. موضوع پیشنهاد فیلم، کتاب و محتوای فرهنگی تکراری نمی‌شود، چون خود پیشنهادها تازه به تازه اتفاق می‌افتند. یک‌بار من با جهان‌بینی و سطح سواد و معلومات خودم پیشنهادهایی را مطرح می کنم، یک‌بار هم مثلا شخصیتی مثل پروفسور سمیعی با دانش و تجربه و آنچه خودش در زیستن تجربه کرده است. جنس پیشنهادها متنوع است. یک بسته پیشنهادی از محتوای فرهنگی را خود برنامه به بینندگان ارائه می کند. بقیه پیشنهادها را هم مهمانان برنامه مطرح می کنند. یک شب رضا یزدانی، هفته بعد گلاب آدینه و یک هفته احسان عبدی‌پور پیشنهادهایی را مطرح می کنند و طبیعی است که این تنوع از شخصیت‌ها، تفاوت خوبی در پیشنهادها ایجاد می کند. بنابراین پیشنهادها تکراری نخواهد بود. اما در فرم برنامه تلاش‌هایی کرده‌ایم برای اینکه برنامه تازگی داشته باشد.

پس تفاوت‌ها را در جای دیگری ایجاد کردید؟

فرم متفاوت است. در طراحی برنامه سعی کرده‌ایم تمرکزمان صرفا بر پیشنهاد دادن نباشد، بلکه پیشنهادهایی داریم برای حال بهتر. حتما هر کدام از ما می توانیم یک موسیقی غمگین درخشان به دیگران پیشنهاد دهیم اما انتخاب ما چیز دیگری بود. ما در پیشنهادها از خودمان پرسیدیم: چه چیزی حال آدم‌ها را بهتر می کند؟ چه چیزی باعث می‌شود که وقتی فلان کتاب را خواندیم، احساس رضایت کنیم و به‌نظرمان روز بهتری را پشت سر گذاشته باشیم؟ به همین دلیل هم در کنار پیشنهادها، مروری هم بر اخبار حال‌خوب‌کن و چهره‌های این حوزه داریم. از آن ۲زن ماهیگیر در جزیره هنگام گرفته تا سرباز راهوری که به کودکان کار درس می‌دهد یا جناب‌خان و فاضل نظری، همه چهره‌ها را از بین کسانی انتخاب کرده‌ایم که خودشان حال خوبی دارند و با کارشان حال دیگران را خوب کرده‌اند. حتما دیدن عکس سرباز راهوری که به یک کودک کار دیکته می گوید، حال همه ما را هم بهتر می کند.

چرا اینقدر روی حال خوب تأکید دارید؟ به‌نظرتان مردم این روزها به حال خوب احتیاج بیشتری دارند؟

حتما همینطور است. ما ۲سال کرونایی را پشت سر گذاشته‌ایم. اگر حتی ماجرای معیشت و اتفاقات تلخ این روزگار را کنار بگذاریم، در خانواده‌هایی که هیچ کدام از مشکلات مالی دیگران را ندارند، باز هم کرونا تأثیر منفی خود را گذاشته و زندگی‌ها را سخت کرده است. همین که آدم‌ها از دیدار همدیگر و سفر محروم شده‌اند، باعث شده حال عمومی مردم بد باشد، مشکلات اقتصادی هم به جای خود. درباره مشکلات زیاد حرف زده می‌شود و البته که کار خوب و لازمی هم هست. اما اینکه ما هم در آن یک ساعت جمعه شب دوباره از ناکامی‌ها حرف بزنیم، دردی از مردم دوا نمی‌شود. هرچند که من به‌عنوان مجری اگر یک کنایه سیاسی روی آنتن بزنم، حتما محبوب و قهرمان می‌شوم و برایم دست و جیغ و هورا می‌زنند، اما برای مردم اتفاق تازه‌ای نمی‌افتد. ما دنبال این هستیم که هفته را بدرقه کنیم و با حالی خوب، به استقبال هفته جدید برویم.

انتخاب محتوای پیشنهادی می تواند لبه تیغ باشد. خیلی‌ها می توانند کتاب یا فیلم شاهکار و مشهور معرفی کنند، اما فقط آنها که اصطلاحا خوره این موضوعات هستند می توانند پیشنهادهای کمترشناخته‌شده ارائه دهند. برای این موضوع چه فکری کرده‌اید؟

بسته پیشنهادی خودمان که توسط تیم کارشناسی در حوزه‌های مختلف آماده می‌شود. اما برای پیشنهادهایی که چهره‌ها ارائه می‌دهند، به‌عنوان افرادی که در حوزه خودشان مرجع هستند، دست‌شان را کاملا باز گذاشته‌ایم. البته نکته ما این است که کتاب و فیلم پیشنهادی، باید مناسب خانواده و مهم‌تر از همه، قابل دسترس باشد. مثلا اگر فیلم و سریال خارجی پیشنهاد داده می‌شود، مردم باید در شبکه نمایش خانگی این پیشنهادها را پیدا کنند. ساختن حال بهتر برای مردم هم، شرط ما برای انتخاب پیشنهادهاست.

حال بهتر را چه تعریف کرده‌اید؟

این نکته جالبی است اتفاقا. بهروز شعیبی به‌عنوان یکی از چهره‌های پیشنهاددهنده برنامه، گفت که قصد دارد فیلم «پوست» را معرفی کند. برایم جالب بود که فیلمی از ژانر وحشت را انتخاب کرده است. توضیح او این بود که در سینما، اگر فیلمی درخشان با وجوه درست و استاندارد ببینیم، با رضایت خاطر آن را به پایان می‌بریم. به این ترتیب لازم نیست حتما فیلم کمدی ببینیم تا حالمان بهتر شود. این نگاه درستی است و لذت تماشای یک اثر فکرشده، حالمان را بهتر می کند.

البته که چهره‌های پیشنهاددهنده هم خیلی مهم هستند. محبوبیت آنها می تواند مردم را کنجکاو کند برای شنیدن پیشنهادها...

دقیقا همینطور است. انتخاب چهره‌ها با حساسیت انجام شد. مثلا فاضل نظری را به‌عنوان شاعر برگزیده دعوت کردیم. شعر همیشه حال ایرانیان را خوب کرده است و به این فکر کردیم که در این حوزه، کدام چهره الان برای مردم محبوب‌تر است و نسل جوان شعرهایش را زمزمه می کنند؟ یا مثلا جناب‌خان که انتخاب نهایی از میان اسم‌های متعدد چهره‌های حال‌خوب‌کن بود. چهره‌های محبوب زیادند، اما ممکن است کسی آنها را دوست داشته باشد و دیگری نه. اما جناب‌خان، به‌عنوان شخصیتی که محمد بحرانی به آن فراتر از یک عروسک، جان داده است، مورد پسند همه و جذاب است. دیدن جناب‌خان به‌عنوان چهره‌ای که در یک گفت‌وگو شرکت کرده، برای بینندگان جذابیت دارد.

برای خودتان هم مطالعه منظم در این حوزه‌ها ضروری است تا بتوانید پیشنهادهای دقیق ارائه دهید، درست است؟

من محال است اسم کتابی را ببرم و آن را نخوانده باشم یا فیلمی را معرفی کنم که آن را ندیده و نقدهایش را نخوانده باشم یا با کسی گفت‌وگو کنم و درباره‌اش اطلاعاتی کسب نکرده باشم. این کار مجری را سخت می کند، چون باید مطالعه منظم و فراوان و بررسی دقیق در حوزه‌های مختلف داشته باشد.

درباره کتاب و مطالعه حرف زدید. دومین کتاب شما، در مقایسه با وضعیت نشر و استقبال از کتاب‌ها، با موفقیت عجیب و غریبی مواجه شد. به‌نظرتان چقدر از این موفقیت به شهرت‌تان تعلق دارد و چقدر از آن به‌خودتان؟

واقعیت این است که من هر کاری بکنم، حتی اگر بزرگ‌ترین شاعر جهان شوم، باز هم شعرم زیر سایه اجرا و شهرت آن قرار می گیرد. این موضوعی است که نمی‌توانم آن را کتمان کنم. تا ۱۰یا ۲۰سال دیگر هم، هر کتابی که منتشر کنم تحت‌تأثیر این شهرت است. این اتفاق ناگزیر است، مثلا شخصیتی مثل اندیشه فولادوند، چه سبک او را دوست داشته باشیم چه نه، پیش و بیش از بازیگری‌اش، شاعر است. اما همیشه شعرهایش زیر سایه سلبریتی بودنش قرار می گیرد. من هم این سال‌ها جنگیدم که کارم مستقل از شهرتم دیده شود اما در نهایت به این نتیجه رسیدم که به هر حال مردم مرا با اجراهایم به‌خاطر می‌آورند. اما اگر قرار باشد مژده لواسانی شاعر همیشه زیر چتر مژده لواسانی مجری باقی بماند، شعرش هویتی نخواهد داشت و من تلاش می کنم این اتفاق نیفتد.

چه کردید تا کتاب‌تان مستقل از شهرت اجرا، اثری قابل دفاع باشد؟

من سال‌هاست به شعر تعلق خاطر دارم. در ۱۲سالگی شعر نوشتم و برای روزنامه فرستادم، شعری که منتشر شد و مورد تقدیر هم قرار گرفت. می‌خواهم بگویم شعر گفتن از نوجوانی در من شکل گرفته و سابقه داشته است. همیشه تلاش کرده‌ام شعرهایم قابل‌دفاع باشد. اگر کسی هر دو مجموعه شعر مرا خوانده باشد و بدون بغض و قضاوت قبلی نظر دهد، می‌بیند که من در این فاصله تلاش کرده‌ام یاد بگیرم و بهتر شعر بگویم. در نهایت من هنوز هم به تلاش برای بهتر یاد گرفتن شعر ادامه می‌دهم، در کارگاه‌های نقد شعر گروس عبدالملکیان شرکت می کنم و هفته به هفته سعی می کنم شعرم پویاتر شود. اثر من باید خودش از خودش دفاع کند. اگر کتاب من خوانده نشده نقد شود و کسی بدون اینکه حتی یک‌بار آن را بخواند، بگوید این هم کتابی است مثل بقیه کتاب‌هایی که سلبریتی‌ها چاپ می کنند، کاری از دست من برنمی‌آید. اما در نهایت فکر می کنم اسم و شهرت شاعر و نویسنده، می‌تواند کتاب را تا چاپ دوم هم جلو ببرد، نه خیلی بیشتر. کتاب من تا چاپ هشتم پیش رفته و به‌نظر می‌رسد به ذائقه افرادی خوش نشسته است.

سال آینده منتظر کتاب جدیدتان باشیم؟

مجموعه شعر «به چهل سالگی‌ات رسیده‌ام» در آذرماه سال ۹۹منتشر شد. هر کتابی از من منتشر شود حتما در پاییز خواهد آمد و امیدوارم پاییز ۱۴۰۱بتوانم مجموعه شعر بعدی را منتشر کنم.

کتاب‌های ایرانی‌ای که در حافظه جهانی ثبت شده‌اند

میراث ماندگار برای جهان

یونسکو ۲۷اکتبر برابر با ۵آبان را به‌عنوان روز جهانی میراث دیداری شنیداری، برای افزایش آگاهی عمومی نسبت به حفاظت از این میراث، حمایت از مؤسسات نگهدارنده این میراث و ترویج دسترسی بیشتر به آنها گرامی می‌دارد. در حافظه جهانی، فیلم‌های مستندی مانند «جان مرجان»، «پل آزادی»، «یاد و یادگار و کودکان سرزمین ایران» و مجموعه عکس‌های تاریخی و مجموعه سروده‌ها و آثار موسیقایی انقلاب اسلامی در فهرست ملی برنامه حافظه جهانی یونسکو به ثبت رسیده‌اند. همچنین کتاب‌هایی نیز به‌عنوان نشانه‌های ایران در حافظه جهانی ثبت شده‌اند که برخی از آنها را مرور می کنیم.

وقفنامه ربع‌رشیدی

در اواخر قرن هفتم هجری قمری و در زمان غازان‌خان ایلخانی، خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی به وزارت رسید. وی برای سازماندهی، تمرکز و تداوم تحقیقات و فعالیت‌های فرهنگی و علمی، یک مجموعه بزرگ علمی، آموزشی و پژوهشی به نام ربع‌رشیدی تأسیس کرد. این بنیاد عظیم به‌صورت شهرکی علمی در حومه شهر تبریز ساخته شد که شامل کتابخانه، مدرسه، بیمارستان، مدارس عالی، پرورشگاه، کارگاه‌های صنعتی و... بود. خواجه برای تأمین پشتوانه مالی و برای اداره این مؤسسات بزرگ، دارایی‌های زیادی را وقف ربع رشیدی کرد و برای سازماندهی اداره ربع و موقوفات آن، وقفنامه‌هایی تنظیم کرد و بر اصالت این نسخه علما، دانشمندان و دیوانیان زیادی ازجمله علامه‌حلی گواهی داده‌اند. وقفنامه ربع‌رشیدی، به خط خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی است و فقط یک نسخه از آن در تمام جهان وجود دارد که در سال ۱۳۴۸از بازماندگان توسط انجمن آثار ملی ایران خریداری و به کتابخانه تبریز اهدا شد. ربع‌رشیدی پس از قتل خواجه ویران شد اما این وقفنامه تاکنون حفظ و نگهداری شده و گواه آن تشکیلات بزرگ علمی است، این اثر در سال ۱۳۸۶در حافظه جهانی یونسکو به ثبت رسید.

التفهیم

ایرانیان در حوزه نجوم و ستاره‌شناسی و علوم مربوط به آن سابقه‌ای طولانی داشته‌اند و کارهای بزرگی در این زمینه کرده‌اند. التفهیم، نخستین کتاب فارسی است که در مورد ستاره‌شناسی و هندسه و حساب نوشته شده است. ابوریحان بیرونی در کتاب التفهیم تلاش کرده مقدمات علوم ریاضی و نجوم را به زبانی ساده نسبت به اثر دیگرش کتاب قانون مسعودی، بیان کند و مخاطبان او نیز نوجوانانی هستند که با این علوم آشنایی چندانی ندارند. کتاب التفهیم از ۵۳۰پرسش و پاسخ تشکیل شده و ۴بخش دارد: هندسه، حساب (شمار)، نجوم (صورت عالم) و احکام نجوم (تنجیم). قدیمی‌ترین نسخه خطی متن عربی التفهیم (کتابت ۵۷۳) در کتابخانه چستر بیتی در ایرلند نگهداری می‌شود، اما برخی نسخه‌شناسان نسخه مورخ ۶۵۸متعلق به کتابخانه کاما در بمبئی را قدیمی‌ترین دست‌نویس متن فارسی معرفی کرده‌اند اما نسخه‌ای خطی مورخ ۵۳۸از این متن فارسی در کتابخانه مجلس شورای اسلامی در تهران موجود است. این اثر در سال ۱۳۹۰در حافظه جهانی یونسکو به ثبت رسیده است انتشارات سفیر اردهال، نسخه عکسی از نسخه خطی کتابخانه مجلس را با مقدمه فرید قاسملو، در مجموعه تاریخ علم، فرهنگ و تمدن دوره اسلامی، به چاپ رسانده است.

شاهنامه بایسنقری

دیگر صغیر و کبیر این مملکت می‌دانند که شاهنامه فردوسی بزرگ، از نمادهای ایرانیت و فرهنگی ایرانی و تاریخ کهن این سرزمین است. به همین دلیل هم بوده که بعد از شکل‌گیری آن، هر کسی که می‌خواسته به نوعی ادای دینی به فردوسی و شاهنامه و ایران داشته باشد، سعی می کرده بخشی از آن را به طرزی بنویسد و به یادگار بگذارد. شاهنامه بایسنقری، نسخه نفیس، کهن و نگارگری شده از شاهنامه فردوسی است که در سال ۸۳۳قمری (۸۰۹خورشیدی) به سفارش شاهزاده بایسنقرمیرزا (فرزند شاهرخ و نوه تیمور گورکانی) تهیه شده است. این نسخه به‌خاطر کتاب‌آرایی و نگارگری‌های قابل‌توجهی که دارد، از ارزش فراوانی برخوردار است. این اثر ۲۲نگارگری به سبک هرات دارد که از مهم‌ترین نگارگری‌های شاهنامه به‌حساب می‌آیند. مهم‌ترین امتیاز شاهنامه بایسنقری، کامل و دست‌نخورده بودن آن در مقایسه با شاهنامه‌های مشهوری همچون شاهنامه شاه‌طهماسبی است. تنها نسخه این شاهنامه در کتابخانه کاخ موزه گلستان نگهداری می‌شود و در سال ۱۳۸۶در برنامه حافظه جهانی یونسکو ثبت شده است. انتشارات بهزاد نسخه‌ای نفیس از شاهنامه بایسنقری را با جلد گالینگور و کاغذ گلاسه، در قطع رحلی منتشر کرده است.

پنج گنج نظامی گنجوی

کانون هنری بایسنقر در هرات به‌نام دارالصنایع کتاب‌سازی معروف بود و کتاب‌های پدیدآمده در دوره بایسنقری شامل نفیس‌ترین مینیاتورها و استادانه‌ترین خوشنویسی‌ها هستند که به زیبایی تمام صحافی و جلدآرایی شده‌اند. یکی دیگر از آثار مهم این کارگاه هنری، خمسه یا پنج گنج نظامی است، این کتاب ۱۱نگاره و ۷۰۶صفحه دارد و در سال ۹۱۴توسط ابی‌سعید قاضی نیشابوری کتابت شده است. این اثر در سال ۱۳۹۰در حافظه جهانی یونسکو، به ثبت رسیده و با وجود این نسخه‌های متفاوتی از آن در کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران، کتابخانه و موزه ملی ملک، کتابخانه شهید مطهری، موزه ملی ایران و کاخ گلستان، لوح ثبت جهانی آن به موزه ملک تقدیم شده است.

ذخیره خوارزمشاهی

ذخیره خوارزمشاهی مهم‌ترین کتاب پزشکی تا دوره جدید به زبان فارسی است که یک دوره کامل دایره‌المعارف پزشکی است و همه موضوعات مهم پزشکی را در برمی‌گیرد. زین‌الدین اسماعیل بن جورجانی، پزشک صاحب‌نام دربار خوارزمشاهی، در این کتاب درباره کلیات پزشکی، تشریح، فیزیولوژی، علل بیماری‌ها، انواع درمان‌ها، بهداشت، دستور تغذیه، جراحی‌ها، بیماری‌های پوستی، داروشناسی و گیاهان دارویی نوشته است، به‌گونه‌ای که این کتاب قرن‌ها مأخذی معتبر در آموزش پزشکی بوده و نگارش این اثر به زبان فارسی، در دوره‌ای از تاریخ ایران که عربی زبان علمی بوده است، برای استفاده عموم مردم از آن اهمیت زیادی دارد. این مجموعه در سال ۱۳۹۲در فهرست حافظه جهانی یونسکو به ثبت رسید. این کتاب در مجموعه‌ای ۶جلدی توسط انتشارات سفیر اردهال منتشر شده است.

کلیات سعدی

در سال ۱۳۹۴، نسخه‌ای از کلیات سعدی که در کتابخانه ملی ایران نگهداری می‌شود، در حافظه جهانی یونسکو ثبت شد. این نسخه در شیراز و ۸۰سال بعد از درگذشت سعدی کتابت شده و جزو گنجینه‌های کتابخانه ملی به‌حساب می‌آید. این نسخه از کلیات سعدی شامل بوستان، گلستان و غزلیات و دارای کتیبه‌های مزدوج مذهب با نقوش اسلیمی و گل و برگ ختایی به زر محرر، لاجورد و شنگرف است. نسخه دیگری از این اثر در کتابخانه آستان قدس رضوی نیز موجود است اما نسخه کتابخانه ملی به‌نظر مصححان کامل‌تر بوده و به کمیته حافظه جهانی معرفی شده است. این نسخه از کلیات سعدی به چاپ نرسیده اما برای مطالعه آثار این شاعر، کلیات سعدی به تصحیح محمدعلی فروغی را انتشارات دوستان منتشر کرده است.

پادکست‌خوانی

معجون

بعضی وقت‌ها رفتن سراغ کتاب‌های تخصصی و خواندن آنها سخت به‌نظر می‌رسد، مخصوصاً برای آنها که عادت به خواندن اینطور کتاب‌ها ندارند. برای این دسته افراد، گوش کردن به پادکستی که کتاب‌های تخصصی در آن خوانده می‌شود یک انتخاب عالی است. شما هم دوست دارید تاریخ را از لابه‌لای کتاب‌ها بشنوید؟ پس احتمالاً پادکست معجون یک انتخاب خوب برای شماست. مسعود فهیمی و نوید حقوقی سازندگان این پادکست هستند. منبع هر اپیزود یک یا بعضی وقت‌ها چند کتاب است و البته هر قسمت شما را به خواندن این کتاب‌ها هم دعوت می‌کند. تاریخی که درباره آن حرف می‌زنیم الزاماً یک رویداد یا اتفاق تاریخی خاص نیست، گاهی هم انتخاب سازندگان پادکست، حرف زدن از کتابی مانند «توهم رشد» نوشته دیوید پیلینگ اقتصاددان است که تغییرات اقتصاد را در طول تاریخ بررسی می‌کند.

فردوسی‌خوانی

از اسمش هم مشخص است که قرار است چه بشنویم: فردوسی‌خوانی. امیر خادم در این پادکست شاهنامه فردوسی می‌خواند. شاید با خودتان بگویید این روزها دیگر چه کسی حوصله شاهنامه خواندن دارد یا داستان‌های تکراری شاهنامه را دیگر همه شنیده‌اند، اما پادکست فردوسی‌خوانی می‌تواند نگاه شما را به شاهنامه عوض کند. ویژگی این پادکست این است که خوانش سازنده ربطی به خوانش خشک یا حماسی شاهنامه‌پژوهان ندارد، به همین دلیل انتخاب مناسبی برای کسانی است که به‌نظرشان متن شاهنامه سخت است و آن را نمی‌فهمند. سازنده موقع خواندن طوری روی جمله‌ها تأکید می‌گذارد که معنای هر بیت را کامل بفهمیم و با توضیحات تکمیلی مختصر و ضروری فهم ما را از داستان راحت‌تر می‌کند. روایت روان قصه‌ها، ویژگی دیگر فردوسی‌خوانی است.

چیروك

اولین قصه‌هایی که ما را به دنیای داستان‌ها علاقه‌مند کرده‌اند، قصه‌های عامیانه‌ای بوده‌اند که نسل به نسل منتقل شده‌اند و در گوش ما خوانده می‌شدند؛ قصه‌هایی که بنا به سلیقه و حافظه راویان تغییر می‌کنند، چون بالذات قرار نبوده مکتوب شوند. پادکست چیروک این میراث پرقصه و گران‌قدر ما فارسی زبانان را کنار هم جمع کرده و ما را به دنیای رنگارنگ قصه‌ها فارسی وصل کرده است. چیروک قصه‌های جذابی تعریف می‌کند تا به ما یادآوری کند خیلی از مسائل امروز ما صدها سال قدمت دارند. روزبه استیفایی راوی چیروک است و در هر قسمت از منابع مختلف روایتی از قصه‌ای شفاهی درست می‌کند و برایمان تعریف می‌کند. توانایی قصه‌گویی راوی در کنار توضیحاتی که از پژوهشگران قصه‌های عامیانه گرد هم می‌آورد، پادکست را تبدیل به مجموعه‌ای کرده که شنیدنش هر عشق قصه‌ای را غرق لذت می‌کند.

آشپز این هفته
۳ دسر پاییزی معرفی می‌کند

به طعم خزان به رنگ بهار

سحر غفوری

این روزها پاییز بـــا تمام زیبایی‌هایش دلربایی می‌کند؛ از خنکای هوا گرفته تا برگ‌ریزان رنگی، حس و حال خوشی به آدمی می‌دهد. میوه‌های پاییزی هم که جای خـــود دارند. فقط کمـــی هنر و خلاقیت می‌خواهد تا حس خوب این روزها را دلپذیرتر کنیم. این کار را به هنری چون آشپزی باید سپرد. حدیث (کفایه) محمدی یکی از آشپزهای خوش‌ذوقی اســـت که به‌راحتی از کنار میوه‌های پاییزی نگذشته و با کمی خلاقیت، طعم خاص آنها را دلچسب‌تر کرده است. این بانوی ۳۳ ســـاله گرچه تحصیلاتش در زمینه تربیت بدنی است اما علاقه به آشپزی او را به دنیای خلق طعم‌ها کشانده است. خودش می‌گوید: «وقتی پسرم به دنیا آمد، دوست داشتم غذاهای مقوی و متنوع برای او درست کنم. همین موضوع شروعی برای من شد تا فعالیتم را در زمینه آشپزی به‌صورت جدی‌تر دنبال کنم. بعد از چندین سال کسب مهارت و تجربه، دوست داشتم آموخته‌هایم را در اختیار دیگران قرار بدهم. در فضای مجازی صفحه ashpazi_ba_kefayeh @ را راه‌اندازی و به‌عنوان بلاگر آشپزی فعال هســـتم.» با ما همراه باشید تا بانو کفایه ما را با ۳ دسر خوشمزه به دنیای مزه‌های پاییزی ببرد.

دمنوش به

در این روزهای سرد، نوشیدن یک چای یا دمنوش گرم، جان تازه‌ای به آدم می‌بخشـــد و چنان به دل می‌چسبد که دوســـت داریم در طعم‌های مختلف این دمنوش‌ها را میل کنیم. گرچه مدتی است بازار دمنوش‌ها داغ شده و حتی افراد نوشیدن دمنوش را به هم توصیه می‌کنند اما هر دمنوشی، دمنوش «به» نمی‌شود؛ یک چای خوش‌طعم و خوشرنگ بدون مواد افزودنی و البته پر از خاصیت. این جوشانده به حدی عطر و بوی دلنشین دارد که در تهیه کمپوت، مربا و مارمالاد هم از آن استفاده می‌شود و از جمله خاصیت‌های آن خوش بو کردن فضای اتاق و حتی بوی دهان است. از نوشیدن این چای طبیعی غافل نشوید که خاصیت درمانی برای دیابت، قلب و عروق و دستگاه گوارش دارد.

مواد لازم

- **میوه «به»: به تعداد لازم**

طرز تهیه

ابتـــدا میوه‌هـــای «به» را بـــه خوبی بشویید. به‌گونه‌ای که هیچ‌گونه پرزی نداشته باشند. سپس آنها را نصف کرده و هسته‌های آنها را خارج کنید. حالا «به»ها را با رنده درشت، ریز کنید. نوبت این رسیده که این مواد رنده شده را روی یک سینی فلزی یا روحی ریخته و اجازه دهید که خشک شوند. برای خشک کردن این مواد می‌توانید سینی را کنار بخاری یا شـــوفاژ قرار دهید. اگر دستگاه میوه خشک‌کن دارید که چه بهتر؛ سرعت کار کمی بالا می‌رود. به هر حال با هر یک از این وسیله‌ها که در دسترس بود، مواد را خشک کرده و بعد داخل ماهیتابه ریخته و با حرارت بسیار کم به‌مدت ۳ دقیقه هم بزنید. مراقب باشید تا میوه‌های خشک شده نسوزند. بعد، از روی حرارت برداشـــته و داخل قوطی ریخته و در جای خنک نگـــه‌داری کنید. هـــر زمان هوس نوشـــیدن یک دمنوش خانگی و خوش طعم و رنگ کردید، کافی است ۲ قاشـــق غذاخوری از این چای به را مثل چای معمولی دم کرده و میل کنید.

نکته: جالب اینجاســـت که دمنوش «به» بر خلاف غالب چای‌های بازاری، برای نوشیدن نیاز به قند و شیرین‌کننده ندارد، زیرا خود شیرینی طبیعی دارد. حالا که در این فصل، این میوه به‌وفور پیدا می‌شود، شما می‌توانید برای یک سال این چای خوشمزه را تهیه کنید.

ترشك انار

از جمله تنقلات خوشمزه و ملس پاییزی، ترشک انار است که در اغلب شهرهای ایران تهیه می‌شود. این ترشک از تنقلات سالم و مقوی برای بدن اســـت که خواص درمانی هم دارد. ترشک انار در کنار ترشک هفت‌میوه، آلبالو، زردآلو و تمشک جزو ترشک‌های محبوب بازار است. اگر با این توضیحاتی که دادیم آب دهان شما هم راه افتاده و دلتان هوس خوردنش را کرده دست به‌کار شده و خودتان در خانه این خوشمزه ترش و ملس را تهیه کنید.

طرز تهیه

ابتدا انارها را که ترجیحا بهتر است ترش و ملس باشـــند داخل یک کاسه دان کنید. پره‌های سفید انار را حتما باید جدا کنید. سپس دانه‌های انار را همراه یک قاشق غذاخوری سرکه سفید داخل میکسر ریخته و میکس کنید. دقت کنید که فقط یک دقیقه میکس کنید تا فقط آب انارها دربیاید، اما هسته‌ها شکسته نشوند. حالا انارهای میکس شده را داخل قابلمه ریخته و روی شعله ملایم قرار دهید. در این مرحله یک شاخه نبات زعفرانی اضافه کرده و مجدد هم بزنید. به‌دلیل اینکه طبع انار ترش سرد است با استفاده از نبات طبع ترشک متعادل می‌شـــود. پس از گذشـــت ۱۰ دقیقه یک قاشـــق غذاخوری رب انار را به آن اضافه کنید. حتما و حتما از رب انار ترش استفاده کنید که طعم ترشک انار شما را بی‌نظیر خواهد کرد. سه تا چهار دقیقه روی حرارت کم قرار دهید تا براق شده و بعد شـــعله را خاموش کنید. بعد از اینکه خنک شد داخل قوطی ریخته و در یخچال نگهداری کنید.

مواد لازم

- **انار دان شده: ۳ عدد**
- **نبات: یک شاخه**
- **سرکه سفید: یک قاشق غذاخوری**
- **رب انار: یک قاشق غذاخوری**

میوه خشك

همه ما برای حفظ سلامتی ویتامین انواع ویتامین‌ها و مواد معدنی مورد نیاز باید روزانه ۲ تا ۳ عدد میوه بخوریم. اما اغلب به‌خاطر دغدغه‌هـــای مختلف این خوراکی مهم را فراموش می‌کنیم. اما حالا فصل خوبی اســـت که میوه‌های خوش طعم را برای مدت طولانی‌تر، خشـــک و ترد کنیم. کار چندان سختی هم نیست و فقط به کمی حوصله و دقت نیاز دارد. قبل از آموزش نحوه خشک کردن میوه‌ها بد نیست بار دیگر خواص میوه‌های خشـــک را با هم مرور کنیم تا اگر کســـی تا به امروز از خاصیت فراوان این خوراکی ترد بی‌خبر بود، آشنا شود. مواد مغذی موجود در این میوه‌ها تفاوت چندانی با میوه تازه ندارد. همچنین خشـــک کردن میوه‌ها آنها را از کپک زدن، تغییر رنگ یا بو دادن و خرابی، حفظ می‌کند. همچنین به‌عنوان اسنک یا میان‌وعده برای فرزندان دلبندتان جذابیت‌های بســـیاری دارد. علاوه بر اینها شما می‌توانید خوشمزه‌ترین و زیباترین دمنوش‌ها را با آنها بسازید. حتی اگر دستگاه مخصوص میوه خشک کردن هم ندارید ما به شما روش‌های ساده برای تهیه آن را آموزش می‌دهیم.

مواد لازم

- **میوه‌های فصل: به دلخواه و تعداد مورد نیاز**

طرز تهیه

برای تهیه این خوراکی خوشمزه و مغذی، هر میوه‌ای که دوست دارید را انتخـــاب کنید اما دقت داشته باشید که میوه‌ها رسیده باشند. آنها را با آب سرد بشویید. قسمت‌های لکه‌دار و خراب‌شان را جدا کنید. اگر میوه هســـته یا دانه دارد، آن را بیرون بیاورید. میوه‌ها را به‌صورت هم‌اندازه برش بزنید تا در مدت زمان یکسانی خشک شـــوند. برخی میوه‌ها مانند هلو، شلیل و سیب درصورتی که پوست‌شـــان گرفته شـــود، بهتر خشک می‌شوند. البته ناگفته نماند برای پرتقال حتما باید شهد درســـت کنید. یعنی از قبل آب و شـــکر را روی حرارت بگذارید تا غلیظ شود. وقتی کمی خنک شد، پرتقال‌ها را داخل شهد بزنید. بعد روی صافی و زیر بخاری بگذارید. یک ساعت که گذشت حتما پرتقال‌ها را زیر و رو کنید. همچنین برای موز هم وقتی روی بخاری گذاشتید زود به زود زیر و رو کنید. یا اگر می‌خواهید در فضای باز و بیرون از اتاق خشک شوند، داخل صافی بگذارید. صافی به این دلیل استفاده می‌شود که از زیر هم میوه‌ها هوا کشیده و زودتر خشک شوند. اگر روی شوفاژ خشک می‌کنید حتما روی شوفاژ کاغذ فویل بگذارید. زمان آماده شدن سیب و کیوی ۲ تا ۳ ساعت است. اگر بیشتر از این مدت بگذارید میوه‌ها خیلی خشک می‌شوند. همچنین شما می‌توانید با روش‌های دیگر مثل خشـــک کردن میـــوه در فر یا با دستگاه میوه خشک کن این کار را انجام دهید.

نکته: تهیه میوه خشک اساسا به صرفه‌تر از تنقلات دیگر است، اما برای کاهش هزینه‌ها حتی می‌توانید از میوه‌های درجه ۲ و با قیمت مناسب‌تر هم استفاده کنید.

توریسم غذایی

سفره‌های جنوب و طعم خوش ماهی‌ها

در بخش گردشـــگری غذایـــی این هفته می‌خواهیم ســـری به جنوب کشور بزنیم. شـــهر تالابی بندر خمیر یکی از شهرهای زیبای استان هرمزگان است که از شمال به کوه و از جنوب بـــه دریا و تالاب بین‌المللی خورخوران، از شرق به شهر پُل (پُهل) و از غرب به دهســـتان دژگان منتهی می‌شود. بندر خمیر با داشتن جاذبه‌ای حیرت‌انگیز این امکان را به گردشـــگران داده است تا با تنوع غذایی این خطه آشـــنا شوند. محال است مهمان جنوبی‌ها شوید و در سفره‌شان از ماهی‌های خوشمزه بی‌نصیب بمانید. اما نکته جالب اینجاست که جنوبی‌ها ماهی‌ها را در طعم و مدل‌های مختلف طبخ و تهیه می‌کنند. در ادامه چند غـــذای بومی بندر خمیر را مرور می‌کنیم.

کلمبا که به حلیم ماهی هم معروف است از غذاهای محلی این شهر محسوب می‌شود. برای تهیـــه آن به دو پیمانـــه گندم‌پرک، نصف پیمانه ســـبزی خردشده (گشـــنیز و شـــوید)، چند حبه ســـیر و مقداری فلفل تند، یک پیمانه گوشت ماهی، ۲عدد پیاز و آب و نمک و زردچوبـــه به اندازه نیاز لازم داریم. برای پخت باید گندم‌پرک را داخل آب‌جوش ریخت تا نرم شود. در ظرفی ماهی را طعم‌دار کرده و ســـپس داخل آب‌جوش دیگری ریخته تا پخته و استخوان‌های آن کامل جدا شود. در مرحله بعد در ماهیتابه، پیاز، سیر و سبزی را در روغن به همراه ادویه تفت می‌دهیم. سپس گوشـــت ماهی را به همراه فلفل تند به مواد داخل ماهیتابه اضافه می‌کنیم. در نهایت تمامی مواد را به گندمی که نرم‌شده اضافه کرده و بعد کمی حرارت، تمام مواد را ترکیب کنید.

همچنین «ماهی ســـور» یکی از مواداولیه بســـیار کاربردی و مهم و غذاهای سنتی و قدیمی بندر خمیر است که جایگاه خاصی در آشپزخانه دارد و تنوع غذایی زیادی دارد و به‌صورت‌هـــای مختلف پخته می‌شـــود. برای پخت این غذا در ابتدا ماهی ســـور را کاملا از نمک شســـته و با آب می‌جوشانند تا نمک آن گرفته شـــود. سپس ماهی سور جوشـــیده شـــده را می‌توان به هر روشی طبخ کرد.

یکی دیگـــر از غذاهای دریایـــی این خطه «مفلک» اســـت که آن را می‌توان با ماهی سوری یا ماهی تازه درست کرد، اما عمدتا با ماهی ســـوری درســـت می‌شـــود. این آماده‌سازی آن ماهی ســـوری آب‌پز شده و تیغ آن را می‌کشـــند و سپس با پیاز خرد شده و سیر ســـبزی ماهی می‌پزند. سپس ادویه، فلفل، نمک، لیمو عمانی و رب گوجه را اضافه کرده و کمی با هم سرخ می‌کنند. بعدتر آب جـــوش را به آنهـــا اضافه کرده و بلغورهای گندم خیس خورده شـــده را به آن اضافه می‌کنند. در آخر نیـــز با کفگیر مواد را هم می‌زنند تا ظاهـــری برنج مانند به‌خود بگیرد.

«ماهی سور» یکی از مواداولیه بسیار کاربردی و مهم و غذاهای سنتی و قدیمی بندر خمیر است که جایگاه خاصی در آشپزخانه دارد و تنوع غذایی زیادی دارد و به‌صورت‌های مختلف پخته می‌شود

دانستنی‌ها

سس پستو یك سس رژیمی

در بخش دانستنی‌های غذایی می‌خواهیم شـــما را با یک ســـس کاربردی و متفاوت آشنا کنیم. سس از چاشنی‌های خوشمزه است که ســـر ســـفره غذا، دلربایی کرده و همه هـــوس می‌کنند غذا یا سالادشـــان را با آن میل کننـــد. اما متأســـفانه اغلب ســـس‌های موجود در بازار بـــا رژیم‌های ســـلامتی میانه خوبی نداشـــته و دارای مواد افزودنی‌اند. اما ســـس پســـتو با همه ســـس‌هایی که تا امروز خورده‌اید متفاوت است. این ســـس نه‌تنها طعم جذابی دارد، بلکه برای ســـلامتی بدن و زیبایی پوست و مو هم مؤثر اســـت. پیشـــینه این سس ایتالیایی به شـــهر جنوا در منطقه لیگوریا برمی‌گـــردد. البته دو نظریـــه مهم درباره تاریخچه پیدایش این ســـس وجود دارد. نظریه نخســـت این اســـت که سس پستو را به روم باســـتان ارتباط می‌دهند. به این صورت که رومیان باستان خوراکی شبیه پستو داشـــتند که از ترکیب سیر، نمک، برگ گیاهان، روغن زیتون و سرکه ساخته می‌شـــد. درنظریه دوم معتقدند این سس در زمان قرون وســـطی در آشپزی لیگوریا به‌وجود آمـــده و در رژیم غذایی آنان نقش بسزایی داشـــت. جالب اســـت بدانید که ریحان نخســـتین بار در دستور یک آشپز ایتالیایی در ســـال ۱۸۶۳ به پستو اضافه شد. همچنین وقتی ریحان در فصل‌هایی کمیاب می‌شـــود، به جای آن از جعفری یا مرزنجوش استفاده می‌کنند. این سس از ترکیب مواد طبیعی چون سیر و ریحان تازه و روغن زیتون درست می‌شود. وجود سیر در این ســـس خاصیت آنتی‌اکسیدان و ضدالتهاب و ضدباکتریایی به این ســـس می‌دهد و برای درمـــان آکنه و جوش مؤثر اســـت. ریحان هم علاوه بـــر خوش طعم و رنگ کردن ســـس، خواص درمانی دارد و با خواص ضدالتهابی خود باعث پاکسازی پوســـت و بهبود چین و چروک‌ها می‌شود. از روغن زیتون هم که هـــر چه بگوییم کم گفته‌ایم. آنتی‌اکســـیدان موجود در روغن زیتون برای پوســـت و مو و دستگاه گوارش مفید است. حالا که با خواص این سس پر از خاصیت آشنا شدید بهتر است دست به‌کار شـــده و همین امروز این ســـس را در خانه تهیه کنید. ۳ فنجان ریحـــان تازه، ۴ حبه ســـیر خرد شـــده، یک و نیم فنجان گردو، ۴/۱ فنجـــان پنیر پارمســـان، یک فنجان روغن زیتون و نمک و فلفـــل به مقدار لازم مواد مورد نیاز این سس اســـت. طرز تهیه هم بسیار ساده اســـت؛ همه این مواد (جزء روغن) را داخل یک غذاســـاز با هم مخلوط کرده و دست آخر روغن زیتون را به آرامی به آن اضافه کنید تا یک سس خوشرنگ و مفید به‌دســـت بیاورید. این سس را تا ۳ماه می‌توان در فریزر نگهـــداری کرده و با انواع غذاها از جمله پاستا میل کنید.

وجود سیر در این سس خاصیت آنتی‌اکسیدان و ضدالتهاب و ضدباکتریایی به این سس می‌دهد و برای درمان آکنه و جوش مؤثر است. ریحان هم علاوه بر خوش طعم و رنگ کردن سس، خواص درمانی دارد

رژیم خاص

معجزه رژیم کتوژنیك

این روزهـــا همه جا صحبـــت از رژیم و کم کردن وزن است. تناســـب اندام و کاهش وزن نه‌تنها با اعتماد به نفس و زیبایی افراد تأثیر مســـتقیم دارد، بلکـــه مهم‌تر از همه سلامتی و پیشـــگیری از امراض مختلف را به‌دنبال دارد. یکـــی از رژیم‌های جالب که این روزهـــا طرفداران زیـــادی پیدا کرده، رژیم «کتوژنیک» یا کتو اســـت که در آن کربوهیدرات‌ها کم شـــده امـــا پرچرب و پرپروتئین است.

برای درک بهتر این رژیم یک مثال می‌زنیم. فرض کنید یک خودروی دوگانه‌ســـوز که قابلیت کار کردن بـــا گاز و بنزیـــن دارد، هنگامی که بـــا گاز کار می‌کرده، خاموش شود. در این حالت باید سراغ سوخت بنزین برود که البته بهتر هـــم کار می‌کند. بدن ما هم همین حالت را دارد؛ با دو ســـوخت کربوهیدرات‌هـــا و چربی‌هـــا کار می‌کند. وقتی کربوهیدراتش تمام شـــود ســـراغ ســـوخت دیگر می‌رود. در این حالت کتون جایگزین می‌شـــود. کتون حـــاوی چربی است که در نبود قند در بدن تولید می‌شود تا به‌عنوان ســـوخت برای تأمین انرژی در بدن اســـتفاده شـــود. پس با مصرف بسیار کـــم کربوهیدرات‌هـــا، درحالی که مصرف چربی بالاســـت، می‌توان لاغر شد. تعجب می‌کنید؟! بله، این رژیم با چربی بالاست، اما نوعی از چربی که با روغن‌های سالم مثل روغن زیتون، نارگیل و... به بدن می‌رسد. این رژیم علاوه بر کاهش چربی‌های شکم می‌تواند برای بیمـــاری مزمن چون دیابت نوع ۲ و اختلال شـــناختی مؤثر باشد. اگر شما هم مشتاق شدید تا این رژیم را دنبال کنید ابتدا باید مصرف کربوهیدرات کمتر از ۵۰ گرم در روز شده و در عوض چربی‌های سالم را جایگزین کربوهیدرات حذف شده کنید. البته این رژیم مضراتی هم دارد که بسته به تناسب وضعیت جســـمانی افراد متفاوت است. پیشنهاد ما این است که قبل از هر اقدامی برای گرفتن رژیم ابتدا با یک کارشناس تغذیه یا پزشک مشورت کنید.

در ادامـــه نمونـــه‌ای از یک رژیم کتوژنیک را از مجله ســـلامتی دکتر کرمانی برایتان آورده‌ایم:

صبحانه: املت ســـبزیجات: تخم‌مرغ +۳ قاشق غذاخوری گوجه فرنگی خرد شده +۱ قاشـــق غذاخوری پیاز خرد شده +۲ قاشق غذاخوری اسفناج خرد شده + کره.

ناهار: مرغ + کـــره + ۷۷ گرم زیتون + پنیر + روغن زیتون + ۲ قاشـــق غذاخوری سس پســـتو (مخلوط از نصف لیوان ریحان خرد شده، یک قاشـــق غذاخوری روغن زیتون، ۳۷گرم پنیر پارمزان، یک حبه سیر و ۲عدد گردو).

شام: ماهی سالمون، هر چه چرب‌تر باشد بهتر است.

سس مایونز +۶۷ گرم اسفناج + روغن زیتون + نصف لیموترش.

اگر شما هم مشتاق شدید تا رژیم کتوژنیك را دنبال کنید ابتدا باید مصرف کربوهیدرات کمتر از ۵۰ گرم در روز شده و در عوض چربی‌های سالم را جایگزین کربوهیدرات حذف شده کنید. البته این رژیم مضراتی هم دارد

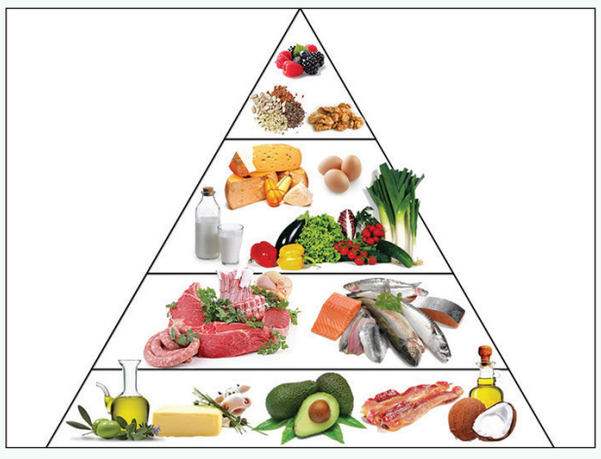

خانه‌گردی

بازی نقشه گنج بچه‌ها

سرگرم کردن بچه‌ها در خانه و البته سرگرم شـــدن با آنها در خانه، برای خـــودش یک مهارت و فن محســـوب می‌شود. اینطور نیســـت که صرفا بخواهید وقت بچه‌ها را پر کنید؛ باید این سرگرم کردن‌ها هدفمند هم باشد. گاهی با یک خلاقیت ساده، می‌توانید بازی‌های قبلـــی را تبدیل به یک بازی و فرایند جـــذاب جدید کنیـــد. مثلا می‌توانید اشـــیایی را در بخش‌هـــای مختلف خانه پنهان کنید. ســـپس روی کاغذ، نقشـــه گنجی را بکشـــید و مثلا ســـرنخ‌هایی از این گنج‌ها به‌جا بگذارید. حالا این اشیا می‌توانند یـــک اســـباب‌بازی، خوراکـــی خوشـــمزه، کتـــاب یا هـــر چیز ارزشـــمند دیگری باشند. بچه‌ها از طریق این نقشه گنج، باید بروند و این اشیا را پیدا کنند. هرقدر که شگفتانه آنها بیشـــتر باشد بازی خوشایندتر خواهد بود.

بازی موبایلی قهرمان ما

اگر دوست دارید که موبایل به دســـت، درگیر یک بازی ایرانی خاص هم بشوید، به این منظور می‌توانیـــد به بـــازی قهرمان ما فکر کنید. این بازی در دوره‌ای، بهترین بازی ایرانی زمان خودش هم شـــده بود. بازی به این شکل است که در یک شـــهر، اتفاقات عجیبی می‌افتـــد. جکی که یک کارگر ساده اســـت و لوله‌بازکنی می‌کنـــد، درگیـــر ایـــن وقایع می‌شـــود و باید فکری برای این مشکلات بکند. قصه اینجاست که موجودات زنده‌ای که داخل این شهر هســـتند، موجودات پلیدی شـــده‌اند و دســـت بـــه کارهای عجیبی می‌زنند و حسابی دردسر ایجاد می‌کننـــد. او حالا باید این مشـــکلات را رفع کنـــد. گاهی وقت‌ها هم نیازمند این است که مبارزاتی را هم با این افراد داشته باشد. بازی مراحل مختلفی دارد و شما در نقش جکی، باید در هر مرحله بتوانیـــد بر این موجودات پلید غلبه کنید.

بازی دزدان تخم‌مرغ

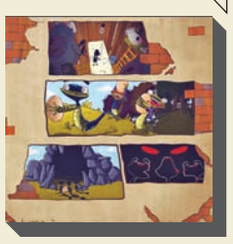

این بازی موبایلی چشـــم‌نواز هم البتـــه موضوع و داســـتان جالبی دارد. قصـــه ۴مارمولک است که به روستایی دورافتاده می‌روند. این ۴مارمولک در حال سفر کردن با هم هستند. دست بر قضا یکی از این مارمولک‌ها به غاری می‌رود و توسط هیولایی که در این غـــار زندگی می‌کند، اسیر می‌شود و دیگر نمی‌تواند فرار کنـــد. ۳مارمولـــک دیگر نمی‌توانند نجاتش بدهند، ولی با هیولا به توافق می‌رســـند که برایش روزانـــه چند تا تخم‌مرغ بیاورند تا دوست‌شان را نخورد. آنها بـــه همین دلیل ســـروقت مرغ‌هـــای روســـتا می‌روند تا مرغ‌های‌شـــان را بدزدنـــد. این کش و قوس‌هـــا و گیر افتادن‌ها و...، باعث می‌شود تا شما حسابی در این بازی ســـرگرم شـــده و لحظه‌های خوشی را با یک بازی ایرانی بگذرانید.

تینا عیسائیان، کاپیتان تیم ملی بسکتبال زنان از نخستین اعزام به مسابقات بین‌المللی می‌گوید

۱۶ سال انتظار کشیدم

حمیدرضارسولی

قرار بود برای تیم ملی والیبال زنان به میدان برود اما یک اتفاق ناگهانی او را به سمت بسکتبال سوق داد و مسیر زندگی ورزشی‌اش را به کلی تغییر داد. تینا عیسائیان حالا یکی از باتجربه‌ترین بازیکنان بسکتبال بانوان در ایران به شمار می‌رود و بیش از هر بازیکن دیگری برای تیم ملی به میدان رفته است. او در آستانه ۴۰سالگی یکی از ستاره‌های تیم ملی بسکتبال زنان ایران در مسابقات کاپ آسیا بود که چند روز قبل در امان برگزار شد. تیم ملی بسکتبال زنان به پشتوانه حضور چنین بازیکن باتجربه‌ای و تلفیقی از بازیکنان جوان و باتجربه تنها یک‌قدم تا نیمه‌نهایی کاپ آسیا و تاریخ‌سازی در ورزش ایران فاصله داشت اما به‌خاطر مصدومیت ناگهانی ۲بازیکن اصلی از جمله تینا عیسائیان، این فرصت طلایی از دست رفت. او یکی از بازیکنانی است که به‌رغم باخت نابهنگام مقابل اندونزی مورد توجه رسانه‌های خارجی قرار گرفت و به‌عنوان بازیکنی که در آستانه ۴۰سالگی تا این حد برای تیم ملی کشورش تأثیرگذار است، زیر ذره‌بین رفت. تصویر ذهنی ما از یک بسکتبالیست ۴۰ساله باید بازیکن نیمکت‌نشینی باشد که گاهی جایگزین بازیکنان جوان می‌شود اما عملکرد تینا عیسائیان هیچ شباهتی به این کلیشه‌های ندارد. کاپیتان ارمنی تیم ملی بسکتبال زنان برای توصیف فرازونشیب‌های زندگی ورزشی‌اش از این جمله کلیشه‌ای که می‌گوید «سن فقط یک عدد است» بهره می‌گیرد و زندگی ورزشی این بازیکن به کلیشه‌هایی از این دست چه شباهت غریبی دارد.

تیم ملی بسکتبال زنان به‌رغم درخشش بازیکنان باتجربه نتوانست به جمع ۴تیم پایانی کاپ آسیا راه پیدا کند اما عملکرد شما به‌عنوان باتجربه‌ترین بانوی بسکتبالیست ایرانی مورد تمجید رسانه‌های خارجی قرار گرفت. چند سال است که به‌طور حرفه‌ای بسکتبال بازی می‌کنید؟

من تا سال ۲۰۰۳ که ۲۳سالم بود برای تیم والیبال آرارات بازی می‌کردم. همان موقع به تیم ملی والیبال هم دعوت شدم اما تیم والیبال آرارات تهران به‌طور ناگهانی منحل شد و من هم بسکتبال را با همان تیم آرارات شروع کردم. وقتی به آرارات پیوستم این تیم در دسته دوم بازی می‌کرد، اما همان سال اول قهرمان دسته دوم شدیم و سال بعد با قهرمانی در دسته اول به سوپرلیگ راه پیدا کردیم. صعود به سوپرلیگ هم سکوی پرتاب من به تیم ملی بود. با تیم بسکتبال آرارات ۱۰سال قهرمان و ۲بار نایب‌قهرمان ایران شدم و روزهای خوبی را در این تیم پشت سر گذاشتم.

چقدر طول کشید تا همان جایگاهی که در والیبال داشتید را در بسکتبال پیدا کنید؟

یک سال بعد از این ماجراها به تیم ملی بسکتبال زنان دعوت شدم. خب به‌عنوان یک والیبالیست فیزیک بدنی مناسبی داشتم که در بسکتبال خیلی به کمکم آمد. در سال ۲۰۰۴بود که برای نخستین بار به تیم ملی بزرگسالان دعوت شدم و از آن موقع تاکنون برای تیم ملی بازی می‌کنم.

در آستانه ۴۰سالگی هنوز یکی از تأثیرگذارترین بازیکنان تیم ملی بسکتبال زنان به شمار می‌روید و در مسابقات کاپ آسیا هم به‌عنوان یکی از امتیازآورترین بازیکنان شناخته شده‌اید. البته سن و سال شما به سوژه برخی رسانه بدل شده‌است.

همینطور است. برخی سایت‌های خبری اعداد و ارقامی در مورد سن و سال مطرح کرده‌اند که اصلاً صحیح نیست. آنها از من به‌عنوان بازیکن ۴۹ساله تیم ملی بسکتبال زنان نام برده‌اند! درحالی که همه می‌دانند بازیکنی با این سن و سال در تیم باشگاهی هم نمی‌تواند دوام بیاورد و بازی کند چه برسد به تیم ملی. سن واقعی من حدود ۴۰سال است و افتخار می‌کنم که با این سن و سال هنوز برای تیم ملی کشورم بازی می‌کنم و بازیکن تأثیرگذاری محسوب می‌شوم. نمی‌دانم نیت آنها از مطرح کردن این شبهات چیست اما به‌عنوان یک بازیکن باتجربه یاد گرفته‌ام که به حواشی توجه نکنم و راه خودم را بروم.

شاید رعایت همین اصول باشد که شما را در مسیر درستی قرار داده. نام شما به‌عنوان کاپیتان تیم ملی بسکتبال زنان که برای نخستین بار به یک مسابقه بین‌المللی اعزام شد در تاریخ ورزش ایران ثبت خواهد شد. چند سال برای این اعزام انتظار کشیدید؟

من از وقتی والیبال بازی می‌کردم یکی از آرزوهایم این بود که برای تیم ملی ایران بازی کنم. وقتی بسکتبال را هم شروع کردم این اشتیاق در وجودم بود اما تیم ملی بسکتبال زنان به مسابقات برون‌مرزی اعزام نمی‌شد. بسکتبال زنان ایران ۴۷سال انتظار کشید و امسال برای نخستین بار به یک مسابقه بین‌المللی اعزام شد. بعد از انقلاب فدراسیون جهانی بسکتبال نمی‌پذیرفت که ما با حجاب اسلامی در مسابقات بین‌المللی بازی کنیم. برای همین تیم ملی بسکتبال ایران همه این سال‌ها را در حسرت بازی در مسابقات بین‌المللی به سر می‌برد تا اینکه مسابقات کشورهای اسلامی در ایران برگزار شد. مسئولان فدراسیون جهانی بسکتبال وقتی مسابقات کشورهای اسلامی را تماشا کردند و دیدند تیم ملی بسکتبال ایران با چه کیفیت بالایی مقام قهرمانی را کسب کرد، مجوز حضور بازیکنان باحجاب ایران در مسابقات بین‌المللی را صادر کردند. بعد از این ماجرا چندبار برای انجام بازی تدارکاتی به خارج از کشور اعزام شدیم تا اینکه موعد برگزاری مسابقات کاپ آسیا رسید.

حضور در مسابقات کاپ آسیا، نخستین اعزام رسمی تیم ملی بسکتبال زنان به یک مسابقه بین‌المللی بود. قابل پیش‌بینی هم بود که این تیم به واسطه سال‌ها دوری از مسابقات بین‌المللی در کاپ آسیا به توفیقی دست پیدا نکند. البته باید از نفس حضور در این مسابقات راضی باشید.

همینطور است. شخصاً ۱۶سال برای نخستین حضور در مسابقات برون مرزی انتظار کشیدم. بارها اعلام کردند قرار است به یک مسابقه برون‌مرزی اعزام شویم اما دست آخر خبر می‌آمد که به‌دلیل مخالفت فدراسیون جهانی با حجاب اسلامی بازیکنان ایرانی لغو شده است. حتی چندبار چمدان‌ها را بستیم و خودمان را برای نخستین اعزام آماده کردیم اما در نهایت نپذیرفتند و اعزام نشدیم تا اینکه بالاخره چند روز قبل به مسابقات کاپ آسیا اعزام شدیم.

تا آستانه نخستین برد در نخستین مسابقه برون‌مرزی هم پیش رفتید اما باز هم نشد.

همینطور است. ما در آستانه کسب نخستین برد مقابل اندونزی قرار داشتیم و امتیازها نزدیک بود. ما تا دقایق پایانی با امتیاز ۵۸بر ۵۶عقب بودیم و ۱۰دقیقه زمان تا پایان مسابقه باقی‌مانده بود که من و خانم اسماعیل‌زاده که یکی از بازیکنان اصلی تیم‌ملی است مصدوم شدیم و در نهایت مسابقه را واگذار کردیم. اگر این مصدومیت‌های بدموقع نبود به فینال مسابقات راه پیدا می‌کردیم.

بسکتبال ورزشی است که بیشتر به آمادگی جسمانی نیاز دارد. شما باید قوای جسمانی خوب داشته باشید تا بازی در ۴ کوارتر سنگین را پشت سر بگذارید. در آستانه ۴۰سالگی چطور آمادگی جسمانی‌تان را حفظ می‌کنید؟

فکر می‌کنم این قضیه ریشه موروثی دارد، چون از خانواده‌ای آمده‌ام که ورزش جزء جدانشدنی زندگی‌شان است. صمد نیکخواه‌بهرامی و مهدی کامرانی در ۳۹سالگی به تیم ملی بسکتبال مردان دعوت شده‌اند. تمرینات من با بسکتبالیست‌های جوان تفاوت چندانی ندارد و اتفاقاً با بازیکنان جوان تیم ملی رابطه خوبی دارم. تصورم این است که آنها وقتی می‌بینند یک بازیکن خوب پاس می‌دهد، خوب ریباند می‌کند و خوب هم گل می‌زند راحت‌تر بازی می‌کنند.

قبلاً گفته‌اید که سن فقط یک عدد است. چقدر به این جمله باور قلبی دارید؟

فکر می‌کنم بازیکن حرفه‌ای تا وقتی می‌تواند خوب بازی کند باید ادامه بدهد. این باور من است. من ۱۶سال است که برای تیم ملی بازی کرده‌ام و به این تیم تعصب خاصی دارم. حالا اگر کسی احساس می‌کند برای تیم ملی از من مفیدتر است بیاید و جای مرا بگیرد.

فکر می‌کنید تا چه زمانی می‌توانید به‌عنوان بازیکن و کاپیتان، جایگاه‌تان را در تیم ملی حفظ کنید؟

فکر می‌کنم دین خودم را به تیم ملی ادا کرده‌ام و دیر یا زود باید از بازی‌های ملی کناره‌گیری کنم. شاید وقتش رسیده باشد که انرژی‌ام را برای تیم باشگاهی‌ام بگذارم و روی بازی برای شیمیدر تمرکز کنم.

آشنایی با مسن‌ترین ستاره‌های ورزش ایران

پیرمردها با مشت‌های گره‌کرده

درست است که سن ورزش قهرمانی در کشورهای توسعه‌یافته به ۱۵یا ۱۶سال و در برخی موارد استثنایی به پایین‌تر از این حد هم رسیده اما کم نیستند ورزشکارانی که در ۴۰سالگی درخشیده‌اند و حتی روی سکوی نخست المپیک ایستاده‌اند. دنیای ورزش از این دست ورزشکاران کم‌نداشته و نمونه‌هایی در کشور خودمان یافت می‌شود؛ مثل جواد فروغی، تیرانداز ملی‌پوشی که دور از هیاهو به المپیک توکیو رفت و با ثبت رکوردهای حیرت‌انگیز مدال طلای این بازی‌ها را به گردن آویخت. زندگی ورزشکارانی مثل او هیچ شباهتی به کلیشه‌ها ندارد و این فرضیه را ثابت می‌کند که آمادگی جسمانی در ورزش حرف اول و آخر را می‌زند. این گزارش نمونه‌های وطنی ورزشکارانی را که در مرز بازنشستگی در ورزش ایران می‌درخشند معرفی می‌کند.

امیر حسینی
رکورددار تاریخی در والیبال

اهالی والیبال هر سال در انتظار شنیدن خبر خداحافظی امیر حسینی با دنیای توپ و تور به‌سرمی‌برند اما خبر پیوستن او به تیم دیگری روی خروجی سایت‌های خبری قرار می‌گیرد. پاسور سابق تیم ملی در والیبال ایران یک استثناست و رکوردی که به جا گذاشته به این زودی شکسته نخواهد شد. وقتی در دی‌ماه سال ۱۳۹۸ و در ۴۴سالگی با تیم شهرداری ورامین در لیگ والیبال ایران به میدان رفت، همه از ثبت رکورد مسن‌ترین بازیکن تاریخ والیبال ایران صحبت می‌کردند اما امیر حسینی بدون اعتنا به رکوردها به مسیر خودش ادامه داد و امسال در ۴۶سالگی برای تیم پیکان به میدان می‌رود. این بازیکن ۱۸۳ سانتی‌متری شاید در ظاهر قد و قامت مناسبی برای والیبال نداشته باشد اما در تیم ملی و در رده باشگاهی به همه افتخارات ممکن رسیده است. او در آخرین اظهارنظر رسمی‌اش گفته هنوز از والیبال لذت می‌برد و فعلاً قصد خداحافظی با دنیای توپ و تور و ورود به دنیای مربیگری را ندارد. رکورد مسن‌ترین والیبالیست ایران در اختیار رضا نایینی بود که تا ۴۴سالگی والیبال بازی کرد.

سیدجلال حسینی
ستون ۴۰ساله

در دنیای فوتبال از کازو یوشی میورا، ستاره سال‌های نه چندان دور فوتبال ژاپن که در ۵۴سالگی هنوز فوتبال بازی می‌کند به‌عنوان مسن‌ترین فوتبالیست جهان نام می‌برند. اگر بخواهیم به نمونه وطنی یک فوتبالیست پا به سن گذاشته اشاره کنیم باید از سیدجلال حسینی نام ببریم که در آستانه ۴۰سالگی برای پرسپولیس یک بازیکن مفید و تأثیرگذار است و در هفته‌های واپسین لیگ برتر سال قبل هم ۲گل حساس به ثمر رساند تا نقش پررنگی در قهرمانی تیمش ایفا کند. هم‌اکنون ۶بازیکن بالای ۳۵سال در لیگ برتر فوتبال ایران بازی می‌کنند، اما سیدجلال حسینی سرآمد همه آنهاست و در آستانه ۴۰سالگی، عجیب‌ترین دوران زندگی ورزشی‌اش را سپری می‌کند. نکته جالب در مورد ستاره خط دفاعی پرسپولیس این است که او از برخی مربیان لیگ برتری هم مسن‌تر است و بسیاری از هم‌دوره‌های او در تیم ملی اکنون روی نیمکت مربیگری تیم ملی یا تیم‌های باشگاهی نشسته‌اند. این بازیکن در این سن و سال دغدغه‌های یحیی گل‌محمدی را در خط دفاع برطرف کرده و نقش یک لیدر مقتدر را به خوبی ایفا می‌کند.

جواد فروغی
قهرمانی بدون لرزش دست

تا قبل از شروع بازی‌های المپیک توکیو کمتر کسی با نام و چهره جواد فروغی آشنا بود و اهالی ورزش روی قهرمانی او در این بازی‌ها شرط‌بندی نمی‌کردند. باید هم به این گروه حق داد؛ چرا که با هیچ متر و معیاری نمی‌شد برای یک تیرانداز ۴۲ساله شانس قهرمانی در بزرگ‌ترین میدان ورزشی را قائل شد. جواد فروغی اما علاوه بر ثبت رکورد جدیدی برای المپیک و کسب مدال طلای تپانچه ۱۰متر بادی، عنوان مسن‌ترین ورزشکار ایرانی را که توانسته در بازی‌های المپیک مدال بگیرد تصاحب کرد. قبل از او مرحوم محمود نامجو در المپیک ۱۹۵۶ ملبورن و در ۳۸سالگی به مدال برنز رسیده بود و این عنوان را در اختیار داشت. این پایان ماجراجویی‌های مسن‌ترین ورزشکار ایران در تاریخ بازی‌های المپیک نیست و جواد فروغی که بعد از المپیک توکیو با ثبت رکوردهای تازه قهرمان مسابقات جهانی تیراندازی شد، شانس نخست قهرمانی در المپیک ۲۰۲۴پاریس هم به شمار می‌رود. خدا را چه دیدید؛ شاید او بتواند در ۴۵سالگی دومین مدال طلای المپیک را صید کند و در ورزش ایران جاودانه شود.

صمد نیکخواه بهرامی
یادگار نسل طلایی بسکتبال

اردوی تیم ملی بسکتبال ایران برای حضور در جام‌جهانی ۲۰۲۳ با یک غایب بزرگ شروع شد و این بازیکن کسی نیست جز صمد نیکخواه‌بهرامی که در ۳۹سالگی یکی از آماده‌ترین بازیکنان بسکتبال ایران است. او به نسل طلایی بسکتبالیست‌هایی که بیش از یک‌دهه قبل در بسکتبال ایران قد علم کردند، تعلق دارد. آن موقع صمد نیکخواه‌بهرامی در کنار بازیکنانی مثل حامد حدادی، مهدی کامرانی، حامد آفاق، جابر روزبهانی و... یکی از ستاره‌های نوظهور بسکتبال ایران بود، اما حالا به مرز بازنشستگی رسیده و گمانه‌زنی‌هایی درباره احتمال وداع ناگهانی این بازیکن با بسکتبال هم به گوش می‌رسد. چه بسا حضور در جام‌جهانی ۲۰۲۳ آخرین مقصد این بازیکن در بسکتبال باشد و به اتفاق حامد حدادی و مهدی کامرانی که بیش از یک‌دهه در تیم ملی همبازی بودند وداع باشکوهی با بسکتبال داشته باشند. دست بر قضا مهدی کامرانی هم در ۳۹سالگی یک‌بار دیگر از طرف مصطفی هاشمی، به اردوی تیم ملی بسکتبال دعوت شده و به دوست دیرینه‌اش پیوسته است؛ ۲ بازیکنی که یک موقعی از آنها به‌عنوان دوقلوهای بسکتبال ایران یاد می‌کردند.

اسدالله عظیمی
ایستاده با طلا

قهرمانی اسدالله عظیمی ۵۷ساله در مسابقات بین‌المللی دوومیدانی معلولان ۲۰۱۶ خبری بود که به تیتر هیچ رسانه‌ای بدل نشد اما بدون تردید او صاحب یکی از منحصربه‌فردترین رکوردها در تاریخ ورزش ایران است. این ورزشکار بعد از قهرمانی در این مسابقات راهی بازی‌های پارالمپیک ۲۰۱۶ ریودوژانیرو شد و با کسب مدال برنز این مسابقات عنوان مسن‌ترین ورزشکار معلول ایرانی را که در این بازی‌ها مدال گرفته یدک کشید. اسدالله عظیمی پرتابگر میانه‌ای تیم ملی دوومیدانی معلولان است که در ۵۷سالگی با پرتاب وزنه به‌طول ۸متر و ۱۴سانتی‌متر مدال برنز پارالمپیک را به گردن آویخت و نامش را در تاریخ ورزش ایران جاودانه کرد. تاریخ فراموش نخواهد کرد که یک ورزشکار معلول ایرانی در ۵۷سالگی قهرمان مسابقات انتخابی پارالمپیک شد و چندماه بعد مدال برنز این بازی‌ها را به گردن آویخت. این عنوان قبلاً در اختیار محمدرضا میرزایی، عضو سابق تیم ملی دوومیدانی جانبازان و معلولان بود که در ۴۳سالگی پرچمدار کاروان ایران در بازی‌های پارالمپیک ۲۰۰۸ پکن شد؛ رکوردی که پایدار نماند و به شرحی که گفته شد، جابه‌جا شد.

مستند گردی

مستند ورزشی سنا

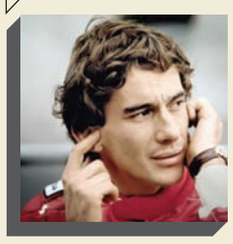

این مستند ورزشی درباره یکی از اسطوره‌های فرمول یک است؛ به‌نام آیرتون سنا. مستند هم به شکل مستندهای رایجی که چند تا مصاحبه و یک نریشن و چند تا تصویر یا فیلم را کنار هم می‌گذارند نیست. مستندی که آصف کاپادیا ساخته است، با مستندهایی آرشیوی و تصاویری واقعی شکل گرفته است. البته این مستند، درباره حادثه‌ای تلخ هم صحبت می‌کند؛ حادثه‌ای که منجر به مرگ این اسطوره هم شد. او در جریان مسابقه جایزه بزرگ سن‌مارینو در سال ۱۹۹۴جانش را از دست داد. این مستند خوش‌ساخت، از سازنده‌ای است که مستندهای او مشهور است. پس اگر به دنیای ورزش و فرمول یک و فراز و فرودهایش علاقه‌مندید، می‌توانید این مستند را تماشا کنید.

وقتی پادشاه بودیم

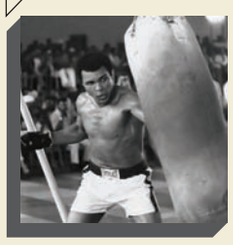

لئون گست برای ساخت این مستند تماشایی که اسکار بهترین فیلم را هم گرفته، ۲۰سال زمان صرف کرده است. این مستند، درباره معروف‌ترین قهرمانان بوکس سنگین‌وزن تاریخ این رشته است؛ در روزگاری که آن را روزگار اوج این ورزش می‌دانستند. مستند درباره مسابقه معروف «غرش در جنگل» است که در سال ۱۹۷۴بین محمدعلی کلی و جورج فورمن در جمهوری کنگوی فعلی برگزار شد. هنوز خیلی از میانسالان آن مسابقه معروف را یادشان هست. این فیلم مستند، تصاویری واقعی و مصاحبه‌هایی دست اول با چهره‌های درجه یک ورزشی روزگار خودش داشته است. ۲۰سال وقتی که برای ساخت این مستند صرف شد، ارزش‌اش را برای سازنده‌اش داشت؛ چرا که اسکار گرفت. اگر دلتان برای محمدعلی کلی و فورمن و... تنگ شده، این مستند را از دست ندهید.

مستند تپش آهن

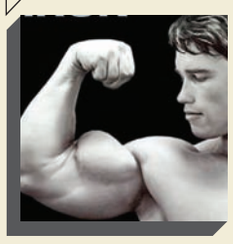

یکی از خاص‌ترین قهرمانان ورزشی که حتی خودش هم اعتراف کرده اگر فیلم زندگی‌اش را بسازند کسی باور نخواهد کرد، آرنولد شوارتزنگر است. این قهرمان بدنسازی، بازیگر و سیاستمدار، در نوع خودش از اسطوره‌های قدرت اراده در دوره خودش هم بود. حالا در فیلم مستند «تپش آهن» که جورج باتلر و رابرت فیوری ساخته‌اند، به ششمین قهرمانی مسترالمپیا و همچنین دیگر قهرمانی‌های او پرداخته شده است. در این مستند همچنین از لو فرینگو و فرانکو کولومبو که از دیگر قهرمانان شاخص تاریخ زیبایی‌اندام بوده‌اند هم یادشده است. جالب اینکه این مستند از نظر تجاری هم موفق بوده و فروش خوبی را تجربه کرده است و البته باعث شد تا آرنولد به‌نوعی به عالم سینما هم معرفی شده و پیش‌زمینه‌ای برای حضورش در سینما فراهم آید.

بسته پیشنهادی

پادکست

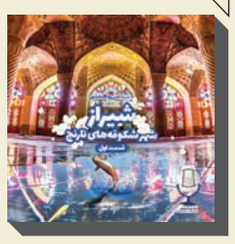

شیراز؛ شهر شعر و شکوفه
زیبایی‌ها و دیدنی‌های شهر شیراز بر کسی پوشیده نیست و روزی نیست در این شهر که مسافران از گوشه و کنار کشور و جهان برای دیدن آن صف نکشیده باشند. شیراز در تمام فصل سال دیدنی است اما اگر فرصت یا موقعیت سفر به این شهر تماشایی را ندارید پیشنهاد می‌کنیم به ۲قسمت پادکستی که درباره این شهر در رادیو جولون منتشر شده است گوش کنید. در این دو پادکست گشتی در گوشه و کنار شهر زده‌اند و تمام آن را روایت می‌کنند. دیدنی‌هایی مثل مجموعه وکیل، آرامگاه‌های حافظ و سعدی، باغ‌های نارنج و هم‌صحبتی با مردم شهر و آشنایی با راه و رسم آنها به‌طور کامل در این دو قسمت روایت شده است.

مستند

غذاهای خیابانی
یکی از سبک‌های جدید تهیه مستند که به تازگی در بین گردشگران و بینندگان بسیار پرطرفدار شده است خیابان‌گردی با تکیه بر غذاست. در چند سال گذشته چرخ‌دستی‌ها و ماشین‌های غذایی که در ظاهر ثابت نیستند اما هر شب در یک مکان مشخص بساط به پا می‌کنند و عده‌ای را به بهانه غذا دور خود جمع می‌کنند بسیار زیادشده است و هم‌اکنون به یک جاذبه گردشگری تبدیل شده‌اند. Chef's Table یکی از مستندسازان معروف است که در قسمت اول از ساخت مستند خود سری به کشورهای جنوب‌شرقی آسیا زده و از غذاهای خیابانی در این کشورها فیلم تهیه کرده است. اگر علاقه‌مند به این سبک از گردشگری هستید دیدن این مستند Street Food را از دست ندهید.

کتاب

گشت‌وگذار در کاشان
اگر علاقه‌مند به کتاب‌های گردشگری هستید کتاب «نگین کویر» را از دست ندهید. در این کتاب یک راهنمای جمع‌وجور و خلاصه درباره سفر به کاشان به قلم مصطفی نیکومنش برای شما گردآوری شده است. در نگین کویر می‌توانید به‌طور کامل با تاریخ شهر کاشان از گذشته تا به امروز آشنا شوید و همچنین زیبایی‌ها و دیدنی‌های آن را بهتر بشناسید. در قسمتی از این کتاب آمده است: بنای اولیه باغ فین به قبل از اسلام بازمی‌گردد که با تمدن سیلک پیوند خورده است، خود تمدن سیلک نیز پیوندی ناگسستنی با چشمه جوشانی دارد که از بالای باغ جاری است، این چشمه که به چشمه سلیمانیه معروف است در اصل قناتی است که مظهر آن را چشمه می‌گویند و...

جاده جنگلی سیاهکل به دیلمان تصور شما از پاییز را برای همیشه عوض خواهد کرد

سفر به ملکوت رنگ‌ها

مجتبی یارزمان

پاییز را پادشاه فصل‌ها نامیده‌اند و دلیل آن چیزی جز طبیعت هزارویک‌رنگ آن نیست. در این روزهای سرد پاییزی که شاید تب و تاب سفر رفتن در حال فروکش کردن باشد، برای بعضی‌ها فصل سفر تازه آغاز شده و در حال تدارک باروبنه هستند. این آدم‌ها به‌دنبال سفرهای متداول و مرسوم نیستند، بلکه ماجراجویی و همزیستی با طبیعت در فصلی که رنگ‌ها پادشاهی می‌کنند هدف این افراد است؛ خود را به جاده می‌سپارند و غرق می‌شوند در میان کوه و جنگل و دریا. جاده‌های جنگلی نخستین مقصد دوستداران فصل پاییز است؛ چراکه طیف گسترده رنگ و صدای باد در میان رقص برگ‌های سرگردان، چشم هر جنبنده‌ای را مبهوت می‌کند و می‌توان ساعت‌ها این صحنه‌ها را به نظاره نشست و پلک هم نزد. در این گزارش سری به جاده زیبا و جنگلی سیاهکل به دیلمان در استان گیلان زده‌ایم که در فصل پاییز زیبایی آن غیرقابل‌وصف است.

رفت‌وآمدی که دائمی شد

در گذشته مردم دیلمان از این مسیر برای ییلاق و قشلاق استفاده می‌کردند. در اوایل فصل پاییز عشایری به منطقه دیلمان کوچ کرده بودند کم‌کم به سمت سیاهکل باز می‌گشتند و پس از سپری کردن زمستان، با آغاز دوباره بهار رهسپار ییلاقات دیلمان می‌شدند اما نزدیک به ۱۵۰سال است که مردم آن منطقه تصمیم گرفته‌اند تا در همان منطقه بمانند و این آغازی شد برای رفت‌وآمد دائمی مردم شهر سیاهکل به دیلمان که از میان جنگل‌های سرسبز و زیبای این منطقه می‌گذرد. با افزایش عبور و مرورها کم‌کم این مسیر توسعه پیدا کرد و راهداری‌ها به فکر مناسب‌سازی آن افتادند و تا به امروز که به یک جاده استاندارد تبدیل شده است روند این تغییرات ادامه داشته است.

مسیر سبز و زرد پاییزی

این مسیر جذاب که از شهر سیاهکل شروع و تا منطقه اسپیلی و دیلمان ادامه پیدا می‌کند ۴۵کیلومتر مسافت دارد و همانند باقی مسیرهای کوهستانی حداقل دوبرابر زمان عادی برای گذر از این مسیر به زمان احتیاج دارید. به شهر دیلمان که می‌رسید، ارتفاع‌تان از سطح دریا حدود ۲هزار متر است، پس درنظر داشته باشید که این جاده پرپیچ‌وخم کاملاً شیب‌دار است و خودتان و وسیله نقلیه همراه‌تان را آماده مقابله با سختی‌های پیش‌رو کنید. هر زمان که برنامه سفر به این جاده جنگلی زیبا را داشتید، زمان‌تان را مدیریت کنید تا بتوانید در مسیر از زیبایی‌های کم‌نظیرش حداکثر استفاده را ببرید. در پس هر پیچ از جاده صحنه‌ای زیبا منتظر شماست تا بر زیبایی منظره قبلی بیفزاید.

جنگل‌های رنگارنگ

بی‌راه نیست اگر بگوییم مسیر سیاهکل به دیلمان یکی از زیباترین جاده‌های ایران است. تا با چشم خودتان نبینید پی به این همه شکوه و عظمت نخواهید برد. از همان ابتدای راه متوجه خواهید شد که پا در چه جاده‌ای گذاشته‌اید و قرار است با چه شگفتی‌هایی روبه‌رو شوید. این مسیر در همه فصل‌ها زیباست و در فصل پاییز هم زیبایی‌های خاص خودش را دارد. غالباً درختان با شروع فصل پاییز شروع به تغییررنگ می‌کنند و معمولاً رنگ زرد غالب است اما جنگل‌های سیاهکل با توجه به تنوع گونه درختی و گیاهی‌ای که دارد در این فصل منظره‌ای متفاوت را خلق می‌کند. شما با تنوع وسیعی از رنگ‌ها روبه‌رو می‌شوید که هر کدام از خانواده رنگ‌ها، خود از طیف وسیعی رنگ تشکیل می‌شود.

دیدنی‌های سیاهکل به دیلمان

جای‌جای این مسیر پر شده از زیبایی‌های چشم‌نوازی که هر قدمی که برمی‌دارید خاطره‌ای را برای شما می‌سازد و ماندگار می‌شود. در این سفر از دیدنی‌های طبیعی و تاریخی که در مسیر رسیدن به شهر دیلمان وجود دارد به‌هیچ‌عنوان غافل نشوید و حتی برای دقایقی هر چند کوتاه از آنها دیدن کنید. اولین جاذبه طبیعی که بیشتر مسافران و حتی بومیان منطقه به این مکان سفر می‌کنند و ساعت‌ها در کنار آن به آرامش می‌نشینند، آبشار لونک است. این آبشار دوقلو که بلندترین قسمت آن ۶متر ارتفاع دارد از به هم پیوستن ۲آبراه تشکیل می‌شود که با برخورد روی صخره‌های زیرین و پیچیده‌شدن صدای آب در میان درختان برای چند دقیقه مدهوش‌تان می‌کند.

سفر به کاروانسرای تی‌تی

یکی دیگر از جاذبه‌های زیبا و منحصربه‌فرد این مسیر، کاروانسرای تی‌تی است. این مکان تاریخی که بیش از ۶۰۰سال قدمت برای آن تخمین زده‌اند در طول سالیان گذشته لوکیشن بسیاری از فیلم‌ها و سریال‌های تاریخی در شمال کشور بوده است و کارگردان‌ها سعی داشته‌اند تا از این طریق، فرهنگ غنی و عمق تاریخی مردم آن منطقه را به نمایش بگذارند. چنانچه هوس کردید در میان راه کمی در جنگل پیاده‌روی کنید، حواستان باشد که از کیلومتر ۸جاده رد نشوید. در این نقطه از مسیر، جنگل زیبای لاریخانی جا خوش کرده است که قدم زدن در آن هوش از سرتان خواهد پراند. درختان درهم‌تنیده همراه با پستی و بلندی‌هایی که از ریشه درختان و سنگ‌ها آن را پدید آورده‌اند، قطعاً تصاویر بی‌نظیری را خلق کرده است. اگر در این جنگل کمی خوش‌شانس باشید، اسب‌های وحشی و برخی پرنده‌های خوش‌صدا و خاص را هم مشاهده خواهید کرد. اگر در منطقه اسپیلی و شهر دیلمان اقامت داشتید، با طی کردن مسافت کمی می‌توانید به تماشای جنگل ابر بنشینید، البته اگر کمی هم خوش‌شانس باشید.

معرفی چند جاده زیبای ایران که کمتر معروف شده‌اند ولی زیبایی‌های بی‌نظیری دارند

هم مسیر با زیبایی‌ها

برای رسیدن به هر مقصدی باید از مسیرهایی عبور کنیم که گاهی در کیفیت سفر تأثیر مستقیم دارند؛ مسیرهایی که گاهی با سختی همراه هستند و گاه یک جاده مستقیم اما خسته‌کننده. تجربه ثابت کرده جاده‌هایی که پرپیچ‌وخم هستند و حتی زمان رسیدن به مقصد را طولانی می‌کنند، برای مسافران همراه با لذت بیشتری است و همیشه به جاده‌های یکنواخت ترجیح داده می‌شود. گاهی لذت بردن از جاده و فضای حاکم بر آن باعث می‌شود تا برخی ترجیح دهند مقصد سفرشان همین جاده‌ها باشد، یک روز را به تردد در این جاده‌ها اختصاص بدهند و از جاذبه‌های اطراف آن حداکثر استفاده را ببرند. این جاذبه‌ها ممکن است طبیعی باشد یا تاریخی اما چیزی که مهم است حس و حالی است که به رهگذران منتقل می‌کند. با هم ۴جاده زیبای ایران را مرور می‌کنیم؛ جاده‌هایی که زیبایی‌های بی‌حدوحصری دارند اما به اندازه جاده‌های معروفی چون اسالم به خلخال معروف نشده‌اند.

هیجان در میان درختان بلوط و توسکا

توسکستان شاهرود

این روزها راه ارتباطی شهرستان شاهرود به توسکستان و گرگان به یک مقصد گردشگری تبدیل شده است. بسیاری از اهالی ۲استان سمنان و گلستان روزهای تعطیل را در این جاده می‌گذرانند و از زیبایی‌های آن لذت می‌برند. این جاده که طول آن کمتر از ۹۰کیلومتر است، مابین شهرهای توسکستان و شاهرود قرار دارد و در مسیر رشته‌کوه‌های البرز خودنمایی می‌کند.
جنگل‌هایی که در این مسیر رشد کرده‌اند زیرمجموعه جنگل‌های هیرکانی محسوب می‌شوند و بافت منحصربه‌فردی دارند. بیشتر درخت‌های این منطقه از توسکا تشکیل شده است که علت نام‌گذاری این جاده هم وجود همین درخت‌هاست؛ هرچند که با طی کردن مسیر به سمت شاهرود درختان اورس، بلوط و سرخدار هم دیده خواهند شد. اگر از سمت گرگان به شاهرود در حرکت هستید، قدم‌به‌قدم در این جاده جاذبه وجود دارد که هر کدام به تنهایی داستانی را یدک می‌کشد؛ از چشمه باغ سرهنگ در کیلومتر ۴ این جاده گرفته تا آبشار کیلومتر ۹ و کمی جلوتر از آن دشت سرعلی‌آباد؛ که هر کدام به تنهایی برای حال خوب مسافرانی که در این جاده تردد می‌کنند کافی است. این جاده مسیری برای وصل شدن به چند جاذبه طبیعی هم شده است که از بسیاری برای رسیدن به آنها وارد این جاده می‌شوند؛ دیدنی‌هایی مثل پارک جنگلی النگدره و پارک ناهارخوران که در نزدیکی شهر گرگان قرار گرفته است یا دریاچه توشن که دارای آب‌وهوایی معتدل و مطلوب است و گردشگران زیادی همه‌روزه برای دیدن آن از مسیر این جاده تردد می‌کنند.

محصور میان کوه و دریا

پارسیان بندر مقام

اگر گذرتان به این مسیر که ۶۰کیلومتر مسافت دارد افتاد، از ایستادن و عکس گرفتن در گردنه عشاق غافل نشوید. این نام را افراد محلی به قسمتی از مسیر که ساحل بزرگ و صخره‌ای دارد لقب داده‌اند و هم‌اکنون کمتر مسافری از این ساحل حاضر است عبور کند و برای لحظاتی توقف نکند. اگر صبح زود و همزمان با طلوع خورشید یا سمت عصر و با نزدیک شدن به غروب خورشید در این مسیر باشید تلالو نور خورشید روی سطح آب دریا و شن‌های ساحل تصاویر وصف‌ناپذیری را رقم می‌زند که چشم هر بیننده‌ای را متحیر از این همه زیبایی می‌کند.
اگر هم مجبورید این مسیر را در تاریکی طی کنید باز هم نگران نباشید، زیرا به‌دلیل وجود برخی آبزیان در آب‌های این منطقه که با موج دریا به سمت ساحل آورده شده‌اند، بیشتر نوار ساحلی در این منطقه نورانی می‌شود و باز شما را وادار به ایستادن در کنار ساحل و عکاسی می‌کند. همچنین اگر خوش‌شانس هم باشید شاید بتوانید لاک‌پشت‌هایی که به سمت ساحل برای تخم‌گذاری در حرکت هستند یا حرکت دسته‌جمعی مرغان دریایی که مشغول شکار ماهی‌های کوچک سطح آب هستند را ببینید. بسیاری از مسافران در این مسیر تا توقف‌های طولانی و لذت بردن از طبیعت منطقه، زمان را فراموش می‌کنند و از هدف اصلی سفر فاصله می‌گیرند اما نگران نباشید، شما می‌توانید در بندر مقام از خانه‌های بوم‌گردی استفاده کنید و یا اگر اهل کمپینگ هستید، شب را در یکی از ساحل‌های محلی بگذرانید.

هنر دست طبیعت و انسان

هجیج اورامان‌تخت

یکی از منحصربه‌فردترین جاده‌های ایران است که در دل طبیعت بکر و کوهستانی ۲استان کردستان و کرمانشاه جای گرفته است. این جاده پرپیچ‌وخم که ۲روستای هجیج و اورامان‌تخت را به یکدیگر متصل می‌کند، در بین اهالی منطقه و حتی مسافران از شهرت خاصی برخوردار است. کوه‌هایی سر به فلک کشیده با شیب تند و صخره‌هایی که گویی هر لحظه قرار است از جای خود کنده و غلتان‌غلتان به سمت دره حرکت کنند و در پایین رود، دره‌های پرآبی که در تمام فصول سال وظیفه انتقال آب را به پایین‌دست به‌عهده دارند، بخشی از این چشم‌نوازی‌هاست. اینها بخش قابل‌وصف این جاده زیبا بود و مابقی آن را باید از نزدیک به نظاره بنشینید. دامنه‌های این کوه‌ها با شروع فصل زمستان برف‌خیز است و گاهی ممکن است تردد را با مشکل مواجه کند اما در نیمه نخست سال و حتی پاییز از زیبایی‌های کم‌نظیری برخوردار است که پای هر گردشگری را به این منطقه باز می‌کند. از برجسته‌ترین جذابیت‌های این منطقه می‌توان به قله شاهو و رودخانه سیروان اشاره کرد که در بین این دو روستا قرار دارند و مسافران زیادی را در طول سال مجذوب خود می‌کنند. دسترسی بین این دو روستا از ۲مسیر انجام می‌شود که یکی کوتاه‌تر و دومی کمی طولانی‌تر است. مسیر کوتاه که حدود ۴۰کیلومتر مسافت دارد بیشتر آن در استان کردستان است و مسیر طولانی و ۵۰کیلومتری بخش عمده آن از استان کرمانشاه می‌گذرد اما هر ۲ جاده به‌دلیل کوهستانی بودن خیلی در شرایط مناسبی قرار ندارند.

زیبایی‌های پنهان

شهداد نهبندان

همانطور که بسیاری از آدم‌ها به‌دنبال مسیرهای پرپیچ‌وخم هستند، بسیاری دیگر ترجیح می‌دهند به‌دنبال این زیبایی در مسیرهایی با ریسک کمتر و مستقیم باشند. زیبایی‌های خدادادی در هر صورتی جلوه‌ای از شکوه آفریدگار هستی هستند و هر آنچه آفریده شده قطعاً عظمت و بزرگی خالقی را نشان می‌دهد. اگر در این روزها تمایلی برای سفر به استان‌های سرد یا جاده‌های کوهستانی را ندارید، سری به کویر مرکزی ایران و جاده نهبندان به شهداد بزنید. در این جاده که ۲۹۰کیلومتر مسافت دارد شما آرامش و سکوتی را تجربه خواهید کرد که کمتر در اطراف شهرها و زندگی ماشینی پدیدار می‌شود. مسیری که یک طرف آن به شهداد و سمت دیگرش به شهر نهبندان ختم می‌شود، زیبایی‌هایی دارد که شاید برای همه جذاب نباشد اما اگر اهل کویر و عکاسی هستید حتماً برای یک‌بار هم که شده به تجربه کردن و طی آن می‌ارزد. در این مسیر شما با کلوت‌های شهداد که یک جاذبه جهانی محسوب می‌شوند مواجه می‌شوید و همچنین تپه‌های شنی و ریگ‌های روان هم که از شهداد تا نهبندان با شما همراه هستند از دیگر جذابیت‌های این مسیر کویری به‌حساب می‌آیند. اگر تمایل به رفتن در این مسیر را دارید حتماً این نکته را درنظر بگیرید که با توجه به کویری بودن منطقه، این جاده برای فصل پاییز و زمستان مناسب است و قبل از شروع سفر از عملکرد خودرو برای مواجه شدن با دمای بالا و مدت طولانی رانندگی اطمینان پیدا کنید؛ چرا که همین نکته‌های ساده شاید برای شما در چنین مسیرهایی دردسرساز شوند.

در این ستون قصد داریم هر هفته اطلاعات کوتاه و مختصری از برخی نکات کلیدی و کاربردی که ممکن است در سفرها کاربرد داشته باشد ارائه بدهیم؛ پس اگر اهل سفر هستید دیدن این ستون را از دست ندهید.

مقدمات سفر با خودروی شخصی

بسیاری از آدم‌ها سفر با خودروی شخصی را به وسایل حمل‌ونقل عمومی ترجیح می‌دهند. البته که زمان‌بندی سفر و مسافتی که قرار است طی شود هم در این میان بسیار اهمیت دارد. برخی دیگر هم هستند که ترجیح می‌دهند به جای لذت بردن از رانندگی در سفر، فاصله بین مبدأ و مقصد را مستقیم و بدون توقف طی کنند و از برنامه‌هایی که در مقصد برای خود فهرست کرده‌اند نهایت استفاده را ببرند. حال اگر شما جزو دسته اول هستید و علاقه رانندگی و سفر با خودروی شخصی را دارید باید به چند نکته مهم قبل از شروع سفرتان دقت کنید. با ما همراه باشید تا برخی از نکات را برای‌تان یادآوری کنیم.

اطلاعات کافی به‌دست بیاورید
قبل از رفتن به هر مکانی باید اطلاعاتی را درباره آن مکان به‌دست بیاورید. خیلی از ما وقتی برای نخستین بار به سمت مکان جدید حرکت می‌کنیم، از امکانات و موقعیت مقصد هیچ اطلاعی نداریم و با موارد غیرمنتظره‌ای روبه‌رو می‌شویم که ممکن است تمام سفر را تحت‌تأثیر قرار بدهد. پس حتماً از موقعیت جغرافیایی، شرایط آب‌وهوایی، پستی‌وبلندی، مسیر دسترسی و... قبل از سفر اطلاعات کافی به‌دست بیاورید.

بازدید خودرو فراموش نشود
از چکاپ خودرو قبل از سفر غافل نشوید. شاید به ظاهر ساده باشد اما بسیار مهم و تأثیرگذار است. در سفر لاستیک‌های خودرو باید از آج سالم و کافی برخوردار باشد؛ روغن خودرو باید تا دوبرابر مسافت سفر فرصت تعویض داشته باشد؛ تیغه‌های برف‌پاک‌کن نباید صدادار باشد یا خط بیندازد؛ سیستم صوتی خودرو در سفر بسیار مهم است و از سلامت آن مطمئن باشید؛ شیشه بالابرها نباید کند بالا و پایین بروند، با سرویس کار مطمئن مشورت کنید؛ حتماً از کارایی بالای باتری ماشین مطمئن شوید، باتری نقش حیاتی را ایفا می‌کند؛ تمام چراغ‌های خودرو را چندین بار چک کنید و جهت پرتاب روشنایی چراغ‌های جلو را کاملاً تنظیم کنید؛ از سلامت دزدگیر و باتری ریموت آن مطمئن شوید.

کوچک اما مهم و ضروری
بعضی از وسایل شاید هیچ زمان در سفر به کارتان نیاید و همیشه به‌عنوان یک‌بار اضافی محسوب شود اما در شرایط ضروری ممکن است هر کدام از آنها زندگی خودتان و هم‌سفرهای‌تان را نجات بدهد. پس، از سهل‌انگاری بپرهیزید و این وسایل مهم را در جای مشخصی از خودرو همیشه همراه‌تان داشته باشید.

- **چراغ‌قوه:** حتماً چراغ‌قوه شارژی با باتری‌های یدکی بیشتر همراه داشته باشید.
- **کمک‌های اولیه:** یک جعبه کوچک کمک‌های اولیه از وسایل ضروری برای خودتان درست کنید.
- **خوراکی:** برخی از خوراکی‌های مهم مثل آب، بیسکوئیت، شکلات، خرما و هرآنچه که برای‌تان مهم است جدای از خوراکی‌های اصلی داخل ماشین برای مواقع ضروری بگذارید.
- **لامپ یدک:** از هر کدام از لامپ‌های اصلی خودرو یک عدد اضافه همراه‌تان داشته باشید.
- **برف‌پاک‌کن:** تیغه‌های برف‌پاک‌کن درصورت استفاده مداوم و طولانی ممکن است خراب یا کنده شوند، حتماً یک‌دست اضافه داشته باشید.
- **آب:** ممکن است برای شست‌وشو یا سرریز رادیاتور خودرو به آب احتیاج داشته باشید، پس حتماً به مقدار کافی آب برای این موارد داخل خودرو بگذارید.
- **سوییچ خودرو:** از موارد مهم وسایل ضروری که باید همراه‌تان باشد سوییچ یدکی است، آن را در یک جای مشخص و مطمئن بگذارید.
- **پول نقد:** ممکن است همیشه کارت‌خوان و دستگاه خودپرداز در دسترس نباشد، مقداری پول نقد همراه داشته باشید.
- **طناب:** از طناب یدک‌کش باتوجه به مشخصات خودروی‌تان غافل نشوید.
- **زنجیر چرخ:** برای فصل‌های پربارش و همچنین مسیرهای کوهستانی حتماً زنجیر چرخ همراه داشته باشید.
- **نکته:** قبل از سفر یک‌بار وسایل پنچرگیری را چک کنید و حتماً تمرین تعویض لاستیک داشته باشید، همچنین باز و بسته کردن زنجیر چرخ خودرو را بیاموزید.

به سوی آینده

تصویرسازی جراحی با کمک واقعیت مجازی

آرچی ۶ماهه با شرایطی به دنیا آمد که خطوط رشد در جمجمه‌اش خیلی زود از بین رفت. والدین او باید تصمیم سختی می گرفتند؛ خطرات جراحی را انتخاب می کردند یـا اجازه می‌دادند طبیعت مسـیر خود را با تأثیرهای فیزیکی و روانی که ممکن است در پی داشته باشد، طی کند. اما به لطف یک فناوری جدید پیشگام، پدر و مادر کودک توانسـتند در واقعیت مجـازی (VR)، تغییرات را پیش از عمل جراحی ببینند. دکتر این کودک بیمار می گوید، این اطلاعات بیشتر از اطلاعاتی است که معمولا در اختیار والدین قرار می گیرد. به گزارش وب‌سایت بی‌بی‌سی، وضعیت آرچی، معروف به سینوستوز ساژیتال، به این معنی است که با رشد مغز او، جمجمه نمی‌تواند به طرفین رشد کند تا بتواند آن را در خود جای دهد. در عوض، به سمت جلو و عقب بسط پیدا کرده و شکل سر را مخدوش می کند. درحالی که این وضعیت تهدیدکننده زندگی نیست، اما می‌تواند باعث تأخیر در گفتار و زبان و همچنین افزایش فشار داخل جمجمه شود. آماندا، مادر آرچی درخصوص وضعیت‌شان می گوید: «خیلی غافلگیرکننده بود. قرارهای زیادی بوده است و زمان زیادی دور از کار بوده‌ام.» شاید به‌همین دلیل هم باشد که والدین کودک وقتی بیمارستان این فرصت را به آنها داد تا نخستین کسانی باشند که از یک پلتفرم جدید هوش مصنوعی (AI) پیشـگام استفاده کنند که نتیجه یک عملیات تغییردهنـده زندگی را در واقعیت مجازی پیش‌بینی می کند، تردیدی به‌خود راه ندادند. در نخستین جلسه مشاوره آنها با تیم پزشکی به‌وسیله واقعیت مجازی، محیط غوطه‌ور به آنها این امکان را داد تا بازسـازی سـر آرچی را که از سی‌تی‌اسکن ایجاد شده بود، از همه زوایا ببینند. روی آن، با رنگ سبز، ظاهری که سر او پس از عمل تغییر شکل پیدا می کند، دیده شـد. الگوریتم‌های مورد نیاز برای ایجاد این تصاویر با استفاده از داده‌های ۶۰عملیات در طول ۷سال گذشته امکان‌پذیر شده است. آماندا پس از مشاوره گفت: «هیجان‌زده هستیم و بدیهی است که همیشـه این نگرانی در مورد کاری که او انجام خواهد داد، وجود دارد.» این فناوری اما نه‌تنها بـه زوج‌ها اجازه می‌دهد تا ببینند و بفهمند که این روش چه تفاوت‌هایی ایجـاد می کند بلکه آنها را تشویق می کند تا تغییرات احتمالی را به جراح پیشنهاد دهند.

واکسیناسیون کودکان مانع جهش‌های جدید کرونا

هر عفونت ویروسی چه در یک فرد بالغ در یمن اتفاق بیفتد یا در کودکی در آمریکا، به ویروس فرصت جدیدی برای جهش می‌دهد، اما محافظت از جمعیت بزرگ و کوچک در هـر کجای دنیا این فرصت را برای جهش محدود می کند. به گزارش یاهونیوز، حالا که در بیشتر کشورهای دنیا بزرگسالان دوزهای اولیه واکسن خود را گرفته‌اند و در برخی کشورها نیز در حال تزریق دوز سوم هستند، فرصت جهش‌های جدید کم می‌شود.

واکسیناسیون کودکان یعنی کاهش انتشار بدون علامت ویروس کرونا؛ چراکه از ابتدای پاندمی تاکنون مشـخص شده است که کودکان ناقلان خاموش ویروس هسـتند و در مواجهه با ویروس یا بی‌علامت بـوده یا علائم خفیفی دارند. به اعتقاد دانشـمندان وقتی انتقال ویروس دیده نشـود، غیرقابل توقف هم می‌شـود و از آنجایی که احتمالا افراد بیشـتری با آن روبه‌رو می‌شوند باعث افزایش جهش‌هـای جدید نیز می‌شـود. دیویـد اوکونور، یک متخصص ویروس‌شناسی در دانشـگاه ویسکونسین، عفونت‌ها را به بلیت بخت‌آزمایی که ما به ویروس می‌دهیم، تشـبیه کرده است. هر جهش جدیدی در ویروس رخ بدهد، می‌تواند ما را با چیز بدتر از گونه مسـری‌تر دلتا که هم‌اکنون، گونه غالب ویروس مولد بیماری کوویـد-۱۹ در دنیاست، روبه‌رو کند.

او گفت: هرچه افـراد کمتری به ویروس مبتلا شـوند، بلیت بخت‌آزمایـی کمتـری داده می‌شـود و ویروس را از ایجاد گونه‌های جدید بـاز می‌دارد. به گفتـه اوکونـور، جهش‌ها ممکن اسـت بیشتر در افرادی ظهور کند که سیسـتم ایمنی ضعیفـی دارند و مـدت زمان بیشتری ویروس را با خود حمل می‌کنند.

۴۳۰۰۰۰

مدل سازی علمی نشان می‌دهد با واکسیناسیون کودکان ۵ تا ۱۱ ساله آمریکا در نوامبر امسال، در ۱۲ مارس جدید میلادی ۴۳۰ هزار نفر کمتر به کووید-۱۹ مبتلا می‌شوند، البته اگر گونه جدید مسری تری به‌وجود نیاید

با اینکه محققان ابتدا کودکان را چندان در ایجاد همه‌گیری و پیشرفت آن مقصر نمی‌دانستند، اما برخی متخصصان می گویند کودکان نقش خاصی را امسال در انتشار گونه‌های مسری‌تر مانند آلفا و دلتا بازی می کردند.

طبق تخمین سـناریوی هاب مدل‌سـازی کووید-۱۹ واکسینه کردن کودکان می‌تواند یک تفاوت واقعی در مسیر پیش‌رو ایجاد کند. مجموعه‌ای از دانشـگاه‌ها و مؤسسات تحقیقاتی پزشکی با ساخت مدل‌هایی در رابطه با واکسیناسـیون کودکان و کاهش ابتلا به کووید به نتایج خوبی رسـیده‌اند. طبق این مدل‌سازی، با واکسیناسیون کودکان ۵ تا ۱۱ ساله آمریکایی در نوامبر امسال، در ۱۲ مارس ۲۰۲۲، ۴۳۰هزار نفر کمتر به کووید-۱۹ مبتلا می‌شوند؛ البته اگر گونه جدید مسری‌تری به‌وجود نیاید.

دکتر اسـتوارت کمپل‌رای، متخصص بیماری‌هـای عفونی در دانشـگاه جان هاپکینز می گوید: گونه دلتا یک خانواده بزرگ از ویروس‌هاست و دنیا در حال شنا در یک حوضچه از ویروس‌های دلتای کووید-۱۹ اسـت. واریانت‌های خطرناک ممکن است در میان جمعیت غیرواکسـینه شـده جهان که تعدادشان هم کم نیست، در راه باشد. واکسینه کردن تمام گروه‌های سنی در زمان مقرر می‌تواند ما را از بحران نجات دهد.

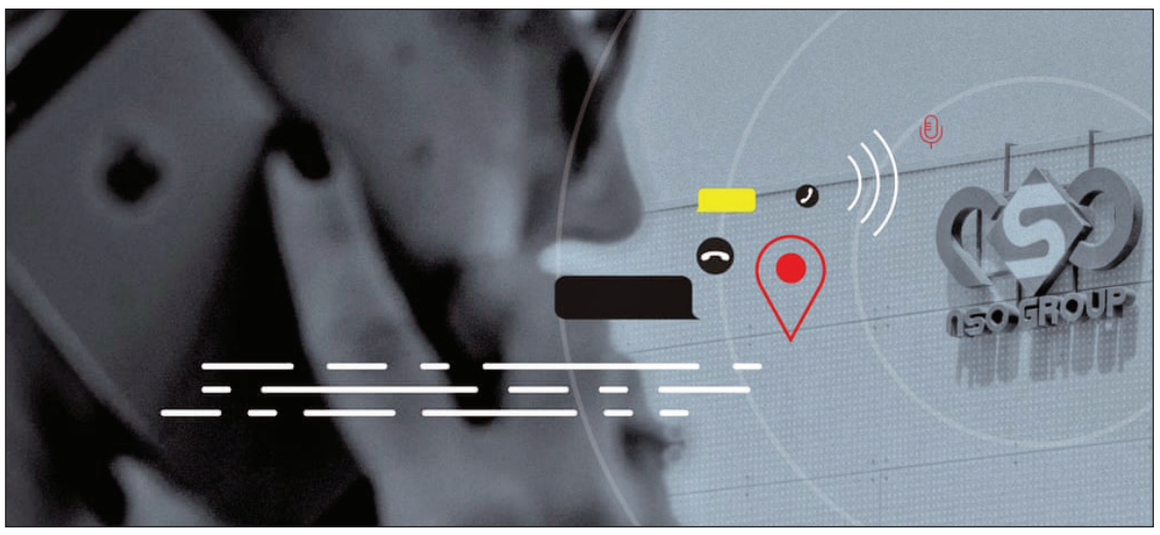

اعتراض جهانی به جاسوسی اسرائیل

شرکت اپل به‌عنوان غول فناوری آمریکا از شرکت NSO، وابسته به رژیم صهیونیستی به‌دلیل جاسوسی از کاربرانش به دادگاه شکایت کرده است

ساسان شادمان منفرد
خبرنگار

امنیت سایبری

شرکت اپل شـکایتی را در ایالات متحده علیه شرکت صهیونیستی NSO Group تنظیم کـرده و این شـرکت را متهم به استفاده از نرم‌افزار جاسوسی پگاسوس (Pegasus) خود برای هک کردن دستگاه‌های کاربران اپل کرده است. به گزارش وب‌سایت شبکه خبری الجزیره، در یک شکایت حقوقی که به دادگاه فدرال ایالات متحده ارائه شده است، شرکت اپل، NSO را «مزدوران غیراخلاقی قرن بیست و یکم» خوانده اسـت که از فناوری نظارت سایبری برای فعال کردن نقض حقوق بشر استفاده کرده‌اند. این شرکت صهیونیستی اوایل سال میلادی جاری و پس از بررسی رسـانه‌های بین‌المللی که نشـان داد، جاسـوس‌افزار پگاسوس توسـط نیروهای امنیتی و دولت‌های مستبد علیه روزنامه‌نگاران و فعالان حقوق بشر در چندین کشور مورد استفاده قرار گرفته است، خشم و تنفر افکار عمومی را نسبت به‌خود برانگیخت. کریگ فدریگی، معاون ارشد مهندسی نرم‌افزار اپل در بیانیه‌ای در این خصوص اعلام کرد: «بازیگران تحت حمایت دولت مانند گروه NSO، میلیون‌ها دلار را صرف فناوری‌های نظارتی پیچیده بدون پاسخگویی مؤثر می کنند. این شرایط باید تغییر کند.»

شکایت پس از تداوم داستان واتساپ

شکایت حقوقی اپل هفته‌ها پس از آن صورت گرفت کـه دادگاه استیناف ایالات متحده حکم داد واتساپ می‌تواند به شکایت خود علیه NSO ادامـه دهد و تلاش شرکت خصوصی صهیونیستی برای ادعای مصونیت حاکمیتی را رد کرد، زیرا مشتریان این شرکت سـازمان‌های دولتی هستند. در اوایـل نوامبر، دولـت جو بایدن همچنین تحریم‌هایـی را علیه NSO Group به‌دلیل آنچه آن را قادر به «سرکوب فراملی» خواند، اعمال کرد. دولـت آمریکا در آن زمان اعلام کـرد که این تصمیم را پس از یافتن شـواهدی مبنی بر اینکـه سـازنده نرم‌افزارهای جاسوسی صهیونیستی «برخلاف سیاست خارجی و منافع امنیت ملی ایالات متحده» عمل کرده، گرفته اسـت. با این حـال این شرکت صهیونیستی تأکید کرده است که محصولاتش برای ردیابی جنایتکاران و تروریست‌ها طراحی شـده و دولت‌هایی که متهم به استفاده از نرم‌افزارهای جاسوسی این شرکت علیه مدافعان حقوق بشر هستند نیز اتهامات مربوط به تخلـف را رد کرده‌اند. یکی از سخنگویان NSO گفت که این شرکت در بیانیه‌ای در پاسخ به این شکایت به دفاع از «حقیقت» ادامه خواهد داد. سخنگوی این شـرکت در بیانیه‌ای که با ایمیل به شبکه الجزیره ارسال شده بود، نوشـت: «جنایتکاران و تروریست‌ها توانسـته‌اند آزادانه در پناهگاه‌های امن فناوری فعالیت کنند و ما هم ابزار قانونی برای مبارزه با آن را در اختیار دولت‌ها قرار می‌دهیم.»

اپل به‌دنبال غرامت و محکومیت

اپل در شـکایت خود به‌دنبال غرامت مالی نامشخص و همچنین حکم دادگاه برای ممنوعیت دائمی NSO برای استفاده از سرورها و دستگاه‌های اپل و وادار کردن شرکت به حذف داده‌های هک‌شده قبلی است. در این شکایت آمده است: «با فعالیت‌های مخرب، NSO از محصولات اپل سوءاستفاده و کاربران را زخمی کرده و به کسب‌وکار و حسن نیت اپل آسـیب وارد کرده است. محصولات و خدمات مخرب NSO همچنین اپل را ملزم کرده است که هزاران ساعت را برای بررسی حملات، شناسایی آسیب، تشخیص میزان تأثیر و بهره‌برداری و توسعه و پیاده‌سازی تعمیرات لازم اختصاص دهد.» در عین حال شرکت اپل، یک پچ را معرفی کرد که به‌گفتـه خودش از کاربران در برابر آسیب‌پذیری‌هایی که پیش‌تر توسط NSO مورد سوءاستفاده قرار می‌گرفت، محافظت می‌کند. این شرکت صهیونیسـتی گفته اسـت که نرم‌افزارهای جاسوسی آن نمی‌تواند بر کاربـران آمریکایی تأثیر بگذارد، اما اپل تأکید دارد که دستگاه‌های تلفن همراه برخی شهروندان آمریکایی که می‌توانند از مرزهای بین‌المللی عبور کنند، هک شده است. این شرکت به یافته‌های اخیر مبنی بر اینکه نرم‌افزار جاسوسی پگاسوس در تلفن‌های ۶فعال حقوق بشر فلسطینی، ازجمله یک شهروند آمریکایی، مورد شناسایی قرار گرفته است، اشاره کرد. اپل همچنین اعلام کرد که ۱۰میلیـون دلار و همچنین خسـارت احتمالی ناشی از شـکایت را به گروه‌هایی که در افشای فعالیت‌های نظارت سـایبری کار می کنند، اختصاص خواهد داد. ران دیبرت، مدیر آزمایشـگاه شهروندی در دانشگاه تورنتو که به افشـای برخی از اقدامات NSO کمک کرده است، اپل را به‌خاطر شکایت‌اش از این شرکت صهیونیستی تحسین کرد. دیبرت در بیانیه‌ای که اپل آن را منتشر کرده اسـت، گفت: «شرکت‌های نرم‌افزارهای جاسوسی مزدور مانند NSO Group برخی از بدترین موارد نقض حقوق بشر و اعمال سرکوب فراملی را تسهیل کرده و در عین حال خود و سـرمایه‌گذاران خود را غنی کرده‌اند.» شـرکت NSO پیش‌تر اعلام کـرده بود که نرم‌افزارهای جاسوسی خود را فقط به مشتریان دولتی به‌منظور مبارزه با جرایم جدی و تروریسـم می‌فروشد و این شرکت از نزدیک توسط وزارت دفاع رژیم اشغالگر قدس کنترل می‌شود.

هک تلفن همراه فلسطینی‌ها

چندی پیش روزنامـه گاردین نوشت که براساس گزارش گروه حقوق بشـر FLD مسـتقر در دوبلین، تلفن‌های همراه ۶مدافع حقوق بشـر فلسـطینی توسط نرم‌افزارهای جاسوسی پیچیده سـاخته شـده توسـط NSO Group هک شده است. اطلاعات به‌دسـت آمده مشخص کرد که این هک درمـاه ژوئیه ۲۰۲۰رخ داده اسـت. یافته‌هـای FLD به‌طور مسـتقل بـا «اطمینان بالا» توسـط کارشناسـان فنی در آزمایشـگاه «سیتیزن‌لب» و آزمایشگاه امنیتی عفو بین‌الملل، تأیید شده اسـت. این افشاگری انتقادهای بیشـتری را نسبت به تصمیم اخیر رژیم صهیونیستی برای مرتبـط کـردن ۶مدافع برجسته حقوق بشر فلسطینی بـه سـازمان‌های تروریسـتی برانگیخت. کارشناسـان حقوق بشر سازمان ملل این موضوع را یک «حمله رو در رو» به جنبش حقوق بشر فلسطین و همچنین حقوق بشر در همه جا خوانده و گفتند که به‌نظر می‌رسد این کار نشان‌دهنده سوءاستفاده مقامات رژیم اشـغالگر قدس از قوانین جهانی ضدتروریسم است.

ترویج استفاده از ماسک در مدرسه

هنوز هیچ دستورالعمل واحدی از سوی سازمان بهداشت جهانی برای استفاده از ماسک در گروه سنی خاصی از کودکان صادر نشده و این منجر به سردرگمی خانواده‌ها شده است

زهرا خلجی
خبرنگار

دانش

ماسک زدن برای کودکان در دوران همه‌گیـری کووید-۱۹درسـت مانند واکسن زدن به این گروه سنی، محل مناقشه شـده است. تصمیم در مورد ماسـک زدن کودکان خردسال یکی از چالش‌هایی اسـت که بسـیاری از والدین و نهادهای نظارتی در سراسر جهان با آن روبه‌رو هستند زیرا این کار، تلاشی برای جلوگیری از موج‌های جدید کووید-۱۹اسـت و در عین حال به کودکان اجازه می‌دهـد در اجتماع حاضر شـوند و به رشـد عاطفی برسند. در سنگاپور و بسیاری از کشورهای دیگر، استفاده از ماسـک برای کودکان خردسـال در برابر کووید-۱۹معمول است اما جدا از محافظتی که در برابر ویروس ایجاد می کند، آیا ممکن است خطری برای رشـد طولانی‌مدت آنها باشد؟

مغایرت تصمیمات کشورها

از نظـر مقرراتـی، از اوایل اکتبر، کشـورها عمدتا در سـه گروه قرار می گیرند. سنگاپور و کشـورهای اروپایی مانند فرانسه و ایتالیا، زدن ماسـک برای کودکان بالای ۶سـال را توصیه می کنند. این یکی از موارد ذکرشده در دستورالعمل سازمان بهداشت جهانی است که به کودکان بالای ۶سـال توصیه می کند در موقعیت‌هـای خاص ماننـد مناطقی که انتشار ویروس در بالاترین حد است، از ماسک استفاده کنند. برخی اما استفاده از ماسک را فقط محدود به اماکن سربسـته خاص مانند مدرسه کرده‌اند.

سـایر سـازمان‌های مقرراتی مانند مرکز کنترل و پیشگیری از بیماری‌ها در آمریکا، زدن ماسک را برای کودکان دوساله به بالا توصیه کرده‌اند و در عین حال کشـورهایی هستند که اسـتفاده از آن را در کلاس‌های درس توصیه نمی کننـد. به‌عنوان مثال، در انگلیس نه بچه‌ها و نه معلم‌ها در مدرسـه برای اسـتفاده از ماسـک، اجباری ندارند. تنها اجماع جهانی پذیرفته‌شـده این است که کودکان زیر ۲سـال به علـت احتمال خطر خفگی، نیازی به زدن ماسک ندارند؛ اما دربـاره گروه سـنی بالاتـر هنوز یک دستورالعمل کلی وجود ندارد.

آداموس هاجیپانیاس، رئیس آکادمی اروپایی اطفـال می گویـد: محدودیت سـنی برای استفاده ماسک در بچه‌ها هنوز تعریف علمی ندارد. مطالعات نسبتا کمی در مورد استفاده از ماسک در کودکان به‌دلیل چالش‌های اخلاقی و تدارکاتی انجام شده است. در چند مطالعه هم که روی تأثیر فیزیکی ماسـک بر تنفس متمرکز بود، هیچ اثر مضری پیدا نشـد. اما بحث پیرامون مزایا و معایب گسـترده‌تر این اقدام، داغ شده است.

طرفداران ماسـک، معتقدند که این وسیله حفاظتی تنفسی، هم از کسی که آن را زده و هم اطرافیان او در برابر کووید-۱۹محافظت می کند. از سـوی دیگـر با ایـن تصور که کودکان، کمتر مبتلا می‌شـوند نباید عوامل خطرآفریـن بیماری برای کـودکان نادیده گرفته شود. بیشتر کشورها هنوز کودکان زیر ۱۲سال را واکسـینه نکرده‌اند مگر در موارد اسـتثنایی که باز هم منجر بـه جلوگیری از انتشار ویروس نمی‌شود.

هنوز هم طبق مطالعات، موارد ابتلای سخت به کووید-۱۹در کودکان خردسال نسبتا نادر است. یک مطالعه پرتعداد در انگلیس که در ماه جولای منتشر شد نشان داد تقریبا از هر ۵هزار کـودک مبتلا به کوویـد، یک نفر در مراقبت‌های ویژه بسـتری می‌شـود و از هر یک میلیون، ۲نفـر می‌میرند. اما نوع دلتا که به‌سرعت در حال گسـترش است و حداقل دوبرابر مسری‌تر از سویه‌های قبلی است، فشار مضاعفی به کشورها وارد کرده و آنها را ترغیب کرده اسـت تا برای جلوگیری از شیوع آن، ازجمله در میان کـودکان، اقدامات جدیدی وضع کنند.

نسبت مستقیم ماسک و کاهش ابتلا

دیپتی گورداسانی، اپیدمیولوژیست بالینی در دانشگاه کوئین‌مری لندن می گوید: «دلتا وضعیت را به‌مراتب بدتر می کند. پس از دلتا، ما شاهد شیوع بیشتر بیماری در مدارس سراسر جهان هستیم. اما خبر خوب این است که استفاده از ماسک با کاهش نرخ کووید-۱۹در مدارس مرتبط است. به‌عنوان مثال، در ایالت کارولینای شمالی ایالات متحده، جایی که ماسک زدن برای دانش آموزان بالای ۶سال اجباری است مدارس، نرخ انتقال بسیار پایین را گزارش کردند». در نظرسنجی دیگری که شامل ۱۶۹مدرسه ابتدایی در گرجستان بود، محققان دریافتند زمانی که معلمان و کارکنان ملزم به پوشیدن ماسک بودند، موارد گزارش‌شده کووید-۱۹در مقایسه با مدارس بدون ماسک ۳۷درصد کمتر بود. آنابل دو سنت موریس، استادیار اطفال در دانشگاه کالیفرنیا، می گوید: «ماسک‌ها، یک لایه محافظتی اضافه در برابر کووید-۱۹ایجاد می کنند و نشان داده شده است که خطر ابتلا به این بیماری را کاهش می‌دهند. البته، ماسک ممکن است تنها مسئول کاهش انتقال نباشد».

مارک نگ، سرپرست بالینی گروه کاری پیشـگیری از عفونت و بیماری‌های عفونی در پلی کلینیک سینگ‌هلث در سنگاپور، می گوید سایر عوامل محافظتی مانند شست‌وشوی دست‌ها، رعایت فاصله ایمن و تهویه خوب محیط، ممکن است در کاهش انتشار ویروس نقش داشته باشد اما زدن ماسک، یک اقدام پیشگیرانه کارآمد و مؤثر است. احتمالا به همین دلیل است که بسیاری از والدین کودکان خردسال در سنگاپور حتی پس از اینکه مقامات جزیره، سن قانونی استفاده از ماسک را در سپتامبر گذشته به ۶سال افزایش دادند، همچنان به قانون قبلی که کودکان بالای ۲سال را ملزم به زدن ماسک می کرد، پایبند هستند. بسیاری از والدین در سنگاپور می گویند برایشان فرقی نمی کند قانون چه می گوید؛ آنها برای کودکشان از ماسک استفاده می کنند چون به آنها بابت بیمار نشدن فرزندشان، آرامش می‌دهد.

پرتاب فضاپیما برای برخورد با سیارک

فضا

سرانجام ناسا موشک حامل فضاپیمایی که قرار است در یک ماموریت آزمایشی برای تغییر مسیر یک سیارک به آن کوبیده شود پرتاب کرده اسـت. این ماموریت نخستین آزمایش بشـر برای تغییر مسیر سیارک‌ها جهت جلوگیـری از برخورد آنهـا با زمین به‌حسـاب می‌آید. این اتفاق شـاید شبیه داستان‌های علمی- تخیلی به‌نظر برسد، اما آزمایش فضاپیمای «تغییر مسـیر دوگانه سـیارک» (DART) آزمایشی آینده‌نگرانه است که با موشک سـاخت اسپیس‌ایکس انجام شد. ناسا پس از این پرتاب در توییتی نوشت: «سیارک دیمورفوس، ما به‌دنبال تو می‌آییم!» هدف ناسـا این اسـت که کمی مسـیر حرکت دیمورفـوس را تغییر دهد. دیمورفوس یـک قمر کوچـک به عرض ۱۶۰متر اسـت که دور یک سیارک بسیار بزرگ‌تر به نام دیدیمـوس با قطر ۷۶۲متر می‌چرخـد و هـر دوی آنها با هـم به دور خورشید می‌چرخند. این برخورد به‌احتمال زیاد در پاییز ۲۰۲۲اتفـاق می‌افتد، یعنی زمانی که این منظومه سـیارکی دوتایی در فاصله ۱۱میلیون کیلومتری زمین قرار دارد. این فاصله تقریباً نزدیک‌ترین نقطه‌ای است که آنها در مجاورت زمین قرار می‌گیرند.

توماس زوبرشن، دانشمند ارشد ناسا، درباره این پروژه ۳۳۰میلیون دلاری که نخستین پروژه در نوع خود است، می‌گوید: «آنچه ما در تلاشیم بیاموزیم این است که چگونه یک تهدید را برطرف کنیم.»

تهدیدی وجود ندارد

برای اینکه موضوع روشن شـود، ذکر این نکته لازم است که سیارک‌های مورد بحث هیچ تهدیدی برای سـیاره ما محسـوب نمی‌شـوند. با ایـن حال، آنهـا در گروهی از اجسـام که معـروف به اجسـام نزدیک به زمین (NEO) هسـتند، طبقـه بندی می‌شـوند که تا حدود ۵۰میلیون کیلومتر به زمین نزدیک می‌شـوند. دفتر هماهنگی دفاع سـیاره‌ای (PDCO) ناسـا بیشتر به سیاره‌هایی با اندازه‌های بزرگ‌تر از ۱۴۰متر علاقه‌مند اسـت که توان نشانه گرفتن کل شـهرها یا مناطق دیگر را بـا انرژی معادل چندین برابر بمب‌های هسـته‌ای متوسط دارند.

تاکنون ۱۰هزار سـیارک نزدیک به زمین به اندازه ۱۴۰متر یا بیشـتر شناسایی شده است، اما هیچ‌کدام شانس قابل توجهی برای برخورد تا ۱۰۰سال آینده را ندارند. این در حالی است که دانشمندان هشدار می‌دهند که هنوز ۱۵هزار شیء دیگر کشف نشده‌اند.

ضربـه‌ای معادل ۲۴هـزار کیلومتر در ساعت

دانشمندان اخترشناس می‌توانند ضربه‌های مینیاتوری را در آزمایشـگاه‌ها شبیه‌سازی کننـد و از نتایج آن بـرای ایجاد مدل‌های پیچیده منحرف کردن یک سیارک استفاده کنند. با این حال، این مدل‌ها همیشـه در مقایسـه با آزمایش‌های واقعـی از درجه ضعیف‌تری برخوردار هستند.

دانشـمندان می‌گوینـد کـه منظومـه دیدیموس-دیمورفوس یک «آزمایشـگاه طبیعی ایده‌آل» اسـت، زیرا تلسکوپ‌های زمینـی می‌توانند بـه راحتـی تغییرات روشنایی این جفت سـیاره را اندازه‌گیری کنند و همچنین زمان لازم را برای چرخش قمر کوچک‌تر به دور سیاره بزرگ‌تر محاسبه کنند. از آنجا که مدت زمان کنونی چرخش به دور مدار مشـخص اسـت، اثر ضربه‌ای که قرار است بین ۲۶ سـپتامبر و اول اکتبر ۲۰۲۲ رخ دهد، آشکار می‌شود. علاوه بر این، از آنجا که مدار سیارک‌ها هرگز سیاره ما را قطع نمی‌کند، تصور می‌شود که مطالعه آنها ایمن‌تر است. کاوشگر DART که جعبه‌ای به اندازه یـک یخچال بـزرگ و همچنین پنل‌های خورشیدی به اندازه یک لیموزین در دو طرف آن اسـت، با سـرعتی بیش از ۲۴هزار کیلومتر در سـاعت به دیمورفوس برخورد خواهد کرد.

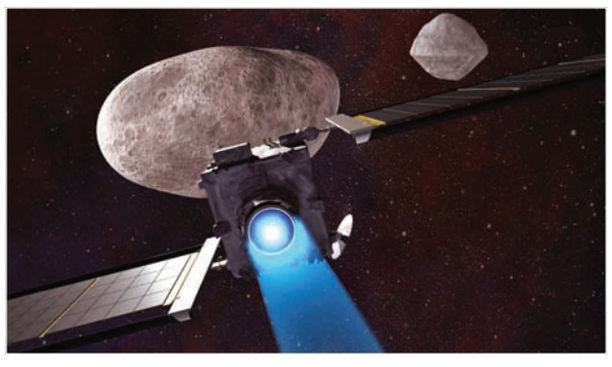

این در حالی است که در مورد میزان انتقال انرژی در اثر برخورد ابهـام وجود دارد، زیرا ترکیب درونی و تخلخل قمر مشخص نیست. هرچه بقایای بیشـتری تولید شود، فشار بیشتری به دیمورفوس وارد می‌شود.

اندی ریوکین، سرپرسـت تیم تحقیقاتی DART می‌گوید: «هر بار که یک سـیارک ظاهر می‌شـود، چیزهایـی را می‌یابیم که انتظارش را نداریم.»

فضاپیمای DART همچنین دارای ابزارهای پیچیده‌ای بـرای ناوبـری و تصویربرداری است، ازجمله CubeSat سازمان فضایی ایتالیا بـرای تصویربرداری از سـیارک‌ها (LICIACube) که می‌تـوان با آن، لحظه سقوط و اثرات پس از آن را تماشا کرد.

عکس: همشهری/ محسن بخشنده

کشاورزی در سبد گردشگری

گلستان به عنوان استان پایلوت، این روزها میزبان همایش ملی «گردشگری کشاورزی» است

پرنیان سلطانی
خبرنگار

گردشگری

صحبت از گردشگری که می‌شود، ذهن بیشتر ما حول دو محور گردشگری طبیعت‌گرا و گردشگری آثار باستانی می‌گردد. یعنی برای ما گردشگری یا در گشت و گذار در جنگل و ساحل و کوه خلاصه شده، یا در بازدید از آثار تاریخی و باستانی مثل تخت جمشید، چغازنبیل، سی و سه پل، ائل گلی و... . در حالی که گردشگری شاخه‌ای به نام «گردشگری کشاورزی» هم دارد که در دنیا مورد توجه ویژه گردشگران است. در این نوع از گردشگری، گردشگران یک روز خود را در مزارع کشاورزی، باغ‌های میوه، زمین‌های پرورش دام، استخرهای پرورش آبزیان و... می‌گذرانند و از نزدیک با این مشاغل آشنا می‌شوند. تقریبا شبیه همین کاری که چند سالی است در ایران رواج یافته و شرکت‌های فعال در حوزه گردشگری، تورهای گلاب‌گیری کاشان، برداشت گل نرگس بهبهان، برداشت چای لاهیجان و... را برپا می‌کنند. اما به نظر می‌رسد تا تبدیل این اقدامات جسته و گریخته در «اگروتوریسم» یا همان گردشگری کشاورزی به یک صنعت قابل اتکا در حوزه گردشگری کشور، راه درازی در پیش داریم. راهی که گام نخست آن را استان گلستان برداشته و این روزها به عنوان استان پایلوت، میزبان همایش ملی گردشگری کشاورزی است.

همایش دو روزه گردشگری کشاورزی

نام استان گلستان از گذشته با حوزه کشاورزی و پرورش دام گره خورده است؛ چرا که این استان در هر دو زمینه پتانسیل بالایی دارد و گندم و دانه روغنی کلزا در کنار اسب ترکمن، سرمایه‌های اصلی آن به حساب می‌آید. این در حالی است که یکی از محورهای اصلی و مورد توجه در گلستان، بحث گردشگری است. در نتیجه کنار هم قرار گرفتن حوزه گردشگری و کشاورزی و اقداماتی که مسئولان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی این استان از ۲ سال پیش تا کنون انجام داده‌اند، باعث شده تا گلستان به عنوان پایلوت اگروتوریسم شناخته و همایش ملی گردشگری کشاورزی در این استان برگزار شود. در این همایش که دیروز آغاز شده و تا پایان امروز ادامه دارد، علاوه بر برپایی نشست تعاملی ترویجی مسئولان طبیعت‌گردی در حوزه گردشگری کشاورزی و خوراک با شعار از مزرعه تا سفره، برنامه‌هایی چون بازدید از ۴ تیپ مزرعه گردشگری شاخص، آشنایی با معماری و فرهنگ میزبانی تعدادی از اقامتگاه‌های بوم‌گردی، بازدید از برخی از جاذبه‌های میراث فرهنگی و طبیعی و... نیز تدارک دیده شده است.

استان پیشرو در گردشگری کشاورزی

اما اینکه چرا استان گلستان به عنوان پایلوت بحث گردشگری کشاورزی انتخاب شده، سوالی است که آن را از «احمد تجری» مدیر کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی گلستان می‌پرسیم. تجری با بیان این مطلب که در سند آمایش، ۲ حوزه گردشگری و کشاورزی به عنوان محور توسعه استان مشخص شده، می‌گوید: «گلستان هم در بعد کشاورزی و هم در حوزه پرورش دام دارای پتانسیل بالایی است. جدای از این موضوع یکی از محورهای اصلی و مورد توجه استان، بحث گردشگری است که کنار هم قرار گرفتن این ۲ حوزه می‌تواند ظرفیت‌های استان را بهتر معرفی کند و توسعه اقتصادی و ایجاد اشتغال را در پی داشته باشد. به همین دلیل ما از ۲ سال پیش طرح فعالیت در حوزه گردشگری کشاورزی را آغاز کرده‌ایم که با استقبال بسیار خوب مزرعه‌داران استان مواجه شد.» او ادامه می‌دهد: «نخستین پروانه بهره‌برداری گردشگری کشاورزی کشور در مهر ماه سال ۱۳۹۹ در گلستان صادر شد. در حال حاضر نیز بیش از صد طرح متقاضی فعالیت در این حوزه، موافقت اصولی را به دست آورده و تا به امروز برای ۱۰ طرح، پروانه بهره‌برداری صادر شده است. این میزان پروانه بهره‌برداری صادر شده در کنار ارائه طرح برگزاری همایش مزارع گردشگری از سوی استان به معاون گردشگری کشور، از گلستان، استانی پیشرو در گردشگری کشاورزی ساخت و باعث شد تا درنهایت استان گلستان به عنوان استان پایلوت در بحث گردشگری کشاورزی کشور در نظر گرفته شود.»

تجربه یک روز کشاورزی

در مدت ۲ سالی که از اجرای طرح گردشگری کشاورزی در استان گلستان می‌گذرد، گردشگران بسیاری در قالب صدها تور گردشگری راهی گلستان شده و تجربیات منحصر به فردی از گردشگری کشاورزی به دست آورده‌اند. مدیر کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان گلستان در این باره می‌گوید: «با اطلاع‌رسانی‌هایی که در فضای مجازی و همچنین از طریق بروشور و تبلیغات محیطی صورت می‌گیرد، امروز یکی از برنامه‌های ثابت تورهای گردشگری که راهی استان گلستان می‌شوند، حضور در طرح‌های گردشگری کشاورزی استان است.

افرادی هم با اطلاع از برنامه‌های گردشگری کشاورزی به گلستان سفر و در این برنامه‌ها شرکت می‌کنند. به این ترتیب که به مزارع کشاورزی می‌روند و از نزدیک شاهد مراحل کاشت، داشت و برداشت محصولات کشاورزی هستند. در این میان این امکان وجود دارد که در راستای ترویج غذای سالم، گردشگران بتوانند شخصا به برداشت محصولات ارگانیک بپردازند.

حضور گردشگران در حوزه پرورش اسب و ماهیان و آبزیان همچنین حضور در باغ‌های گل و گیاه نیز دیگر تورهای گردشگری ما در این حوزه را رقم می‌زند.» تجری در حالی از کسب تجربه‌های منحصربه‌فرد از سوی گردشگران صحبت می‌کند که این استان دارای مزارع تلفیقی هم هست. یعنی فضاهایی در این استان تدارک دیده شده که گردشگران با حضور در آن‌ها می‌توانند همه پتانسیل‌های گلستان از پرورش آبزیان و اسب تا کاشت پنبه، برنج و گندم و... را در یک قاب ببینند.

از توسعه اقتصادی تا تحقق گردشگری پایدار

این طرح نو که به تازگی در دستور کار اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان گلستان قرار گرفته و امید است به سایر استان‌های کشور هم تسری پیدا کند، در ادامه می‌تواند نقش بسزایی در شناساندن ظرفیت‌های موجود استان، توسعه اقتصادی و ایجاد اشتغال برای گلستانی‌ها داشته باشد. مسئولان گردشگری این استان معتقدند توسعه گردشگری کشاورزی و طبیعت‌گردی گلستان در بلندمدت می‌تواند زمینه تحقق گردشگری پایدار را فراهم کند. این در حالی است که توسعه اگروتوریسم تاثیرات بسزایی نیز در معیشت کشاورزان و دامپروران خواهد داشت. ارتقای درآمد کشاورزان و فعالان حوزه پرورش اسب و ماهی، هم از تغییر کاربری اراضی آن‌ها جلوگیری می‌کند و هم باعث ماندگاری جوانان روستایی در زادگاهشان خواهد شد. در یک کلام توسعه گردشگری کشاورزی می‌تواند منبع خیرهای فراوانی برای روستاییان باشد و در عین حال رونقی دو چندان به حوزه گردشگری کشور تزریق کند.

نمونه‌های گردشگری کشاورزی در ایران

مکث

شاید تاکنون اقدامی جدی در راستای توسعه گردشگری کشاورزی در کشور ما انجام نشده باشد، اما در همین راستا تلاش‌های جسته و گریخته‌ای صورت گرفته که می‌توان از آن‌ها به عنوان گام نخست دستیابی به گردشگری پایدار در حوزه کشاورزی یاد کرد. به عنوان مثال چند سالی است که مراسم گلاب‌گیری کاشان، جشنواره گل نرگس بهبهان و برداشت چای لاهیجان، در برنامه تورهای گردشگری گنجانده شده است. این در حالی است که استان‌های مختلف کشور، ظرفیت‌های بی‌نظیری در این حوزه دارند که با برنامه‌ریزی اصولی و دقیق می‌توان از آن‌ها یک صنعت گردشگری تمام‌عیار ساخت.

برداشت انگور و سیب و کشت دانه روغنی کلزا در استان کهگیلویه و بویراحمد، برپایی جشنواره زغال‌اخته در شهرستان کلیبر آذربایجان شرقی، کشت و برداشت زعفران در شهرستان‌های بیرجند، قائنات، سرایان، فردوس، تربت‌حیدریه و گناباد استان خراسان جنوبی، برداشت خرما در خوزستان، برداشت پسته از باغ‌های دامغان، گردوچینی در شهمیرزاد سمنان، برپایی جشنواره توت‌فرنگی در استان گلستان، برداشت انارهای ساوه و خربزه‌های گرمسار، تولید و فراوری کشمش در خراسان رضوی و... تنها بخشی از ظرفیت‌های کشور برای توسعه گردشگری کشاورزی و جذب گردشگر به حساب می‌آید.

دلجویی وزیر کار از معدنکاران معترض کرمان

حمیده پازوکی
خبرنگار

پیگیری

نیمه آبان بود که اعتراضات کارگران معادن زغال‌سنگ کرمان به شرایط دشوار شغلی و واگذاری شرکت زغال‌سنگ استان به بخش خصوصی آغاز شد. کارگرانی که در این مدت دست از کار کشیدند تا توجه مسئولان استانی و کشوری را به‌خود جلب کنند.

واگذاری شرکت زغال‌سنگ به شرکت خصوصی دالاهو در حقیقت جرقه این اعتراضات بود. حسین عامریان، مدیر صندوق بازنشستگی فولاد که در جریان اعتراضات کارگران به کرمان سفر کرده بود اعلام کرد که دالاهو متعلق به صندوق است و خصوصی نیست. هرچند تا پیش از این سخنان مسئولان حوزه معدن وجود چیزی به اسم شرکت دالاهو را کتمان می‌کردند و این موضوع باعث بی‌اعتمادی کارگران شده بود.

از آنجا که جلسات مدیر صندوق بازنشستگی با نمایندگان کارگران معدن کرمان به نتیجه نرسید، اعتصابات به این شرط پایان یافت که گروهی از این نمایندگان بتوانند در تهران با وزرای کار و صمت جلساتی داشته باشند.

یکی از نمایندگان کارگران معادن زغال‌سنگ کرمان درباره اعتراضات معدن‌کاران به همشهری می‌گوید: اعتراضات معدن‌کاران از سال ۹۸ آغاز شد و در سال ۹۹ این اعتراضات شدت بیشتری گرفت. آن زمان قول‌هایی داده شد برای رفع مشکلات آنها اما تا آبان امسال اتفاق قابل توجهی رخ نداد و اعلام خصوصی‌شدن معادن زغال‌سنگ موجب شد که کارگران بیش از گذشته حساس شوند، زیرا خصوصی‌سازی موجب می‌شود اشتغال و بیمه کارگران با خطرات جدی مواجه شود. «یدالله زمانی» با بیان اینکه شورای کارگران معدن پیگیر جلوگیری از خصوصی شدن شرکت بود، می‌افزاید: همچنین موضوعاتی مانند افزایش ضریب شغلی کارگران معدن از ۱,۵ به ۲ نیز در کنار اعتراض به‌خصوصی‌شدن معدن دوباره مطرح شد. پس از گذشت ۲هفته از اعتراضات محمدرضا پورابراهیمی، نماینده مردم کرمان و راور به کمک معدن‌کاران آمد و پیگیر رفع مشکلات آنان شد. ایشان از حجت‌الله عبدالملکی، وزیر تعاون و کار فرصتی گرفت تا با معدن‌کاران جلسه‌ای داشته باشد.

روز سه‌شنبه جلسه‌ای با حضور وزیر کار، رضا محتشمی‌پور، معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت، سعید صمدی، دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران و نمایندگان کارگران برگزار شد تا مشکلات معدن‌کاران مورد بررسی قرار گیرد. وی در این‌باره می‌گوید: حاصل جلسه این بود که قیمت‌گذاری زغال از انحصار خارج شود و امکان صادرات آن فراهم شود. محصول زغال کشور تک‌نرخی و تک خریدار است. این موضوع موجب نفع کارگر و کارفرما خواهد بود و خوشایند همه است.

این نماینده کارگری ادامه می‌دهد: چند برنامه راهبردی هم برای صنعت زغال پیش‌بینی شد که یکی از آنها طرح جامع زغال‌سنگ است و قرار شد متولی این طرح وزارت صمت باشد. همچنین ورود زغال به بورس و محدودیت واردات زغال‌سنگ، بازسازی تجهیزات ایمنی و استخراج، ارائه بسته‌های حمایتی به صنعت زغال‌سنگ هم در دستور کار قرار گرفت و مقرر شد که دولت آنها را در اولویت انجام قرار دهد.

زمانی توجه به تبصره ۲ ماده ۷ قانون کار را از دیگر موارد مطرح شده در این جلسه عنوان کرده و می‌افزاید: یکی از مشکلات معدن‌کاران نداشتن قراردادهای دائمی کار است و گرچه قانون‌گذار گفته است اگر قرارداد کارگر تاریخ مشخصی نداشته باشد، قرارداد دائمی تلقی خواهد شد اما این موضوع موجب شده است که قراردادها عملا برای کارگر قابل اطمینان نباشد. به علاوه کارگر با چنین قراردادی نمی‌تواند به‌کار خود دلبسته باشد و به آن اهمیت لازم را بدهد. وی ادامه می‌دهد: همچنین موضوع توجه به احتساب ضریب ۲ شغل کار در معدن را درخواست دادیم تا این شغل در دسته مشاغل سخت و زیان‌آور حساب شود. درخواست ما این بود که یک ورودی بودجه برای این موضوع درنظر گرفته شود زیرا کارگر معدن سال‌های بسیار کمتری نسبت به دیگر کارگران توانایی کار دارد و باید ۱۵ ساله بازنشسته شود. همین شرایط در مورد افزایش دستمزدها هم وجود دارد که در این جلسه مطرح شد تا عایدی قابل توجهی به معدن‌کارانی که این همه صدمه می‌بینند تعلق گیرد. وزیر کار به ما قول داد که رئیس‌جمهور در سفر استانی به معادن سر بزند و ایشان دستور دهد تا این درخواست‌های کارگران مورد توجه قرار گیرد.

جلسه معدن‌کاران با وزیر صنعت، معدن تجارت به هفته آینده موکول شده است و قرار است مطالبات معدن‌کاران معادن زغال‌سنگ کرمان در آن به بحث گذاشته شود تا شاید این مشکلات پس از سال‌ها حل شده و آنان به‌کار در معادن زغال‌سنگ دلگرم شوند.

> اجرای طرح جامع زغال‌سنگ، ورود زغال به بورس، محدودیت واردات زغال‌سنگ، بازسازی تجهیزات ایمنی و استخراج ارائه بسته‌های حمایتی به صنعت زغال‌سنگ از جمله دستاوردهای جلسه وزیر کار با معدن‌کاران کرمانی است

۱۵ساله

کارگر معدن سال‌های بسیار کمتری نسبت به دیگر کارگران توانایی کار دارد و باید ۱۵ساله بازنشسته شود

۲سال

اعتراضات معدن‌کاران از سال۹۸ آغاز شد و در سال۹۹ این اعتراضات شدت بیشتری گرفت

خبرهای کوتاه

پارک ترافیک ساری به بهره‌برداری رسید

نخستین پارک ترافیک ساری، با هدف آموزش فرهنگ ترافیک به کودکان، در محدوده جنوبی بوستان ولایت ساری ایجاد شده و با انجام خیابان‌بندی و زیرساخت‌های ترافیکی از جمله تابلوهای راهنمایی و رانندگی و چراغ راهنما و همچنین ایجاد ایستگاه اجاره خودروهای ویژه کودکان یکی از پارک‌های مجهز ترافیک محسوب می‌شود. به گزارش ایرنا، ساخت این پارک ترافیک با اعتبار ۵۹۰میلیون تومان به مساحت ۱۳۷۵ مترمربع انجام شد تا علاوه بر اینکه فضایی برای تفریح و سرگرمی کودکان ایجاد می‌کند موجب شود تا زیرساخت‌های آموزش قوانین رانندگی بیشتر شود.

افزایش ۲۰درصدی میگوی پرورشی در بوشهر

مدیر کل شیلات بوشهر گفت: امسال میزان تولید میگوی پرورشی در این استان، ۲۸هزار تن است که نسبت به سال گذشته ۲۰درصد افزایش نشان می‌دهد. به گزارش ایرنا، علی بازدار با بیان اینکه کار برداشت میگوی پرورشی از ۱۱سایت فعال در بوشهر به پایان رسیده است، اظهار کرد: میزان برداشت امسال نسبت به تولید ۲۳هزار و ۳۰۰تن سال گذشته، ۵۲۰۰ تن افزایش داشته است. به گفته وی، این میزان میگوی پرورشی با ذخیره‌سازی ۲میلیارد و ۸۳میلیون قطعه بچه میگو در ۵هزار استخر پرورش در قالب ۳۵۷مزرعه در ۶۰۵۸هکتار برداشت و تولید شده است.

جابه‌جایی روستای کوه سفید داراب

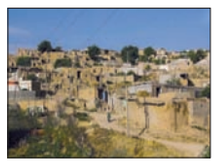

مدیر بنیاد مسکن داراب گفت: با توجه به خشکسالی و فرونشست زمین در روستای کوه سفید استان فارس، طی چند سال اخیر ۱۵هکتار زمین در فاصله ۷کیلومتری داراب برای جابه‌جایی روستای کوه‌سفید بخش جنت تملک و نقشه تفکیکی آن نیز تهیه و عملیات اجرایی آن نیز آغاز شده است. به گزارش فارس، محمدرضا حسن‌زاده بیان کرد: ۴۲۰ نفر از جمعیت روستای کوه‌سفید در قالب ۱۳۳ خانوار با مشکلات ارائه خدمات روبه‌رو هستند و جابه‌جایی این روستا می‌تواند زمینه معیشت بهتر روستاییان را فراهم کند.

برف و باران در ۱۴استان

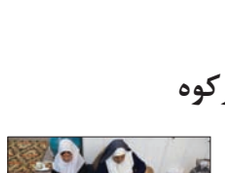

سازمان هواشناسی از بارش باران و برف تا یکشنبه آینده در ۱۴استان کشور و نسبت به کاهش ۱۰درجه‌ای دما، سیلاب و کولاک برف در برخی مناطق هشدار داده است. به گزارش تسنیم، امروز (پنجشنبه) بعدازظهر دامنه‌های زاگرس شامل جنوب کرمانشاه، ایلام، لرستان، ارتفاعات شمال خوزستان و چهارمحال و بختیاری ابرناکی و بارش پراکنده پیش‌بینی می‌شود. همچنین جمعه در اردبیل، گیلان، کرمانشاه، همدان، شمال لرستان، شرق خوزستان، چهارمحال و بختیاری و شمال کهگیلویه و بویراحمد، بارش پراکنده و در شمال شرق کشور وزش باد و کاهش نسبی دما پیش‌بینی شده است.

بحران فرونشست در مناطق مسکونی اصفهان

اصفهان با سابقه زیاد و شدید موارد متعدد فرونشست، امروز استانی با وضعیت قرمز است. به گزارش ایسنا، خشکسالی طولانی‌مدت، برداشت‌های بی‌رویه آب از سفره‌های زیرزمینی و همچنین حذف جریان آب رودخانه زاینده‌رود از دل شهر را از عواملی می‌دانند که موجب وقوع و شدت گرفتن فرونشست زمین در این شهر شده است. براساس آمار و اطلاعات سازمان زمین‌شناسی اصفهان، در سال ۹۵ فقط ۲درصد مساحت استان با فرونشست زمین درگیر بود؛ درحالی که آخرین مطالعات می‌گویند: حدود ۱۰هزار کیلومترمربع یعنی ۱۰درصد مساحت اصفهان در شرایط خطرناک فرونشست قرار گرفته است.

ثبت ملی ۱۳اثر در ابرکوه

در جلسه ثبت آثار ملی کشور که در وزارتخانه میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی کشور برگزار شد، شیوه پخت شیرینی چنگال سین ابرقویی، نحوه تهیه خورشت صغری خانم یا قیمه سبزی و اجرای مراسم سر سفره‌ای شهرستان ابرکوه، شهر پیرترین موجود زنده ایران، یعنی سرو کهنسال ابرکوه به ثبت ملی رسیدند. به گزارش ایسنا، ابرکوه طبق اعلام اداره کل میراث فرهنگی صنایع‌دستی و گردشگری، به‌خاطر داشتن آثار طبیعی و باستانی شاخص، جزو ۱۴شهر نمونه گردشگری ایران است. این شهرستان دارای بیش از ۴۰۰اثر تاریخی است که ۱۴۳اثر آن در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

آگهی دعوت از بستانکاران شرکت تعاونی مسکن کارکنان مرکز آموزش عالی امام خمینی (ره) (در حال تصفیه)

به شماره ثبت ۲۹۴۷۰ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۳۶۱۸۱۱ (نوبت سوم)

پیرو آگهی انحلال شرکت تعاونی یاد شده مندرج در روزنامه رسمی شماره ۲۱۹۸۹ به تاریخ ۱۳۹۹/۰۶/۲۳ در اجرای ماده ۲۲۵ لایحه اصلاح قسمتی از قانون تجارت و ماده ۲۱۵ قانون تجارت از کلیه بستانکاران و اشخاصی که ادعایی علیه شرکت منحل شده فوق دارند، دعوت می شود،ظرف مهلت قانونی از تاریخ انتشار این آگهی با مدارک مثبته و در ساعات اداری (۸:۰۰ - ۱۶:۰۰ بجز روزهای تعطیل) به دبیرخانه هیئت،آقای رحمت اله صفاجو، به نشانی:کرج،کیلومتر ۵ جاده ماهدشت ، خیابان شهید همت ، مرکز آموزش عالی امام خمینی (ره) ، کدپستی ۳۱۷۷۷۷۴۱۱ مراجعه نمایند . بدیهی است پس از انقضای مدت مذکور هیچ گونه ادعایی علیه شرکت فوق پذیرفته نخواهد شد .

مدیر تصفیه - محمد اسماعیل صالحی مقدم

تاسیس شرکت با مسئولیت محدود ویرا کاوش گستر ماکان درتاریخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۵ به شماره ثبت ۶۹۲۸۱ به شناسه ملی ۱۴۰۱۰۵۱۷۰۳۷ ثبت و امضا ذیل دفاتر تکمیل گردیده که خلاصه آن به شرح زیر جهت اطلاع عموم آگهی می گردد.

موضوع فعالیت :مشاوره و نظارت بر اجرای طرح‌های انفورماتیکی، شبکه داده‌ها (ارائه اجرا و پشتیبانی) موضوعات مربوط به تجارت الکترونیک خدمات اینترنت (ISP) ، توزیع اینترنت (ISDP)، خدمات انتقال داده ها (PAP) درصورت لزوم پس از اخذ مجوزهای لازم از مراجع ذیربط مدت فعالیت: از تاریخ ثبت به مدت نامحدود مرکز اصلی: استان اصفهان، شهرستان اصفهان، بخش مرکزی ، شهر اصفهان، محله آبشار، کوچه شهید محمد اکبر السادات[۲۲] ، کوچه شهید حمید غفرالهی[۷] ، پلاک -۱۲، طبقه اول کدپستی ۸۱۶۶۷۴۶۸۳۳ سرمایه شخصیت حقوقی عبارت است از مبلغ ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال نقدی میزان سهم الشرکه هر یک از شرکا آقای مسعود امیرخانی به شماره ملی ۱۰۸۰۳۵۴۰۰۱ دارنده ۱۰۰۰۰۰۰ ریال سهم الشرکه آقای محمدعلی فردانی به شماره ملی ۱۲۷۱۳۱۲۵۹۱ دارنده ۱۰۰۰۰۰۰ ریال سهم الشرکه آقای میلاد تابش به شماره ملی ۱۲۷۲۰۲۴۶۵۲ دارنده ۱۰۰۰۰۰۰ ریال سهم الشرکه اعضا هیئت مدیره آقای مسعود امیرخانی به شماره ملی ۱۰۸۰۳۵۴۰۰۱ به سمت رئیس هیئت مدیره به مدت نامحدود آقای محمدعلی فردانی به شماره ملی ۱۲۷۱۳۱۲۵۹۱ به سمت مدیرعامل به مدت نامحدود آقای میلاد تابش به شماره ملی ۱۲۷۲۰۲۴۶۵۲ به سمت نایب رئیس هیئت مدیره به مدت نامحدود دارندگان حق امضا : کلیه اوراق بهادار و تعهد آور شرکت از قبیل چک ، سفته ، بروات ، قراردادها ، عقود اسلامی با امضاء مسعود امیرخانی همراه با مهر شرکت و یا با امضاء آقایان محمدعلی فردانی و میلاد تابش به صورت همزمان همراه با مهر شرکت معتبر می‌باشد. همچنین کلیه نامه های اداری با امضاء هر یک از شرکاء همراه با مهر شرکت معتبر می باشد اختیارات مدیر عامل: طبق اساسنامه روزنامه کثیر الانتشار همشهری جهت درج آگهی های شرکت تعیین گردید. ثبت موضوع فعالیت مذکور به منزله اخذ و صدور پروانه فعالیت نمی باشد. اداره کل ثبت اسناد و املاک استان اصفهان اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری اصفهان

۱۲۷۱۱۷۷

طرح روز [بهرام غروی]

طی ۲ سال تنها ۲۳۵ دستگاه خودروی فرسوده تعویض شده است.

عدد خبر

۵۰۰ مترمکعب آب شیرین

روزانه ۱۲۰ میلیون مترمکعب آب دریا در دنیا در حال شیرین‌سازی است. حسین ملکی‌نژا، دبیر کانون تفکر آب دانشگاه یزد در این‌باره گفت: در یک طرح شیرین‌سازی و انتقال داخلی، قرار است به‌صورت پایلوت ۵۰۰ و سپس ۳۰ هزار مترمکعب در روز شیرین‌سازی انجام‌شود و در صورت موفقیت با درآمد حاصل از آن، فازهای بعدی طرح به‌طور کامل به مرحله اجرا درخواهد آمد.

۸۶ درصد سد زاینده‌رود

۸۶ درصد از سد زاینده‌رود خالی است. این خبر را سیدمجتبی موسوی، مدیر سد زاینده‌رود داد و گفت: سامانه بارشی اخیر توانست به‌صورت مقطعی ورودی سد زاینده‌رود را افزایش دهد. دیروز چهارشنبه ۳ آذر، ذخیره سد زاینده‌رود ۱۶۸.۹ میلیون مترمکعب و ورودی آن ۱۱.۹ میلیون مترمکعب و خروجی‌اش حدود ۱۲ مترمکعب بر ثانیه بود.

چهره روز

نگاه کارشناسانه آقای نماینده

بخش زیادی از آبی که این روزها در کشور مصرف می‌شود، در کشاورزی غیراصولی هدر می‌رود. هنوز داریم مسیری را می‌رویم که هزاران سال پیش با وجود وفور منابع آب انجام می‌شد. این وضع هیچ قاعده و قانونی هم ندارد. شرایط اما آنقدر حاد است که علیرضا پاک‌فطرت، نماینده مردم شیراز و زرقان در مجلس شورای اسلامی این دیدگاه اصولی محیط‌زیستی را مطرح کرد تا به چهره امروز زیست‌بوم همشهری تبدیل شود. معضل اصلی شیراز و بسیاری از مناطق نیمه‌خشک ایران، آب کشاورزی است و تداوم کاشت محصولات پرآب‌بر مانند سیفی و شالی بدون درنظر گرفتن وضعیت آب باعث شده تا حفظ آب‌های زیرزمینی با مشکل جدی مواجه شود. در این‌باره پاک‌فطرت گفت: باید به افزایش میزان تولید محصولات کشاورزی با جایگزین کردن آبیاری مکانیزه و قطره‌ای و دیگر روش‌های نوین، ترویج گلخانه‌داری و کاشت گیاهان کم‌آبخواه به جای آبیاری غرقابی و محصولات پرآبخواه روی بیاوریم.
نماینده مردم شیراز و زرقان در مجلس با بیان اینکه تغییر اقلیم نیز اثر زیادی بر ایجاد خشکسالی و کمبود آب داشته است، افزود: متخصصان محیط‌زیست و ذیربطان این امر باید به‌دنبال راهکارهایی جهت حفظ بقای محیط‌زیست برای نسل‌های بعدی باشند.

خبر

آنفلوآنزای فوق‌حاد پرندگان به تالاب‌های اردبیل نرسیده

پایش دقیق تالاب‌های استان اردبیل توسط گشت‌های تخصصی در حال انجام بوده و تاکنون آنفلوآنزای فوق‌حاد پرندگان مهاجر در این استان به ثبت نرسیده است. این خبر را سعید شهند، مدیرکل حفاظت محیط‌زیست استان اردبیل داد و گفت: شناسایی به‌موقع کانون‌های بیماری در تالاب‌ها مطمئنا در مهار و کنترل بیماری به ما کمک خواهد کرد و در این خصوص چندین تیم تخصصی در استان در حال فعالیت هستند. وی زمان آغاز پایش و رصد دقیق تالاب‌ها را از شهریورماه سال‌جاری اعلام کرد و افزود: تالاب‌های استان از جمله تالاب سد میل مغان و حاشیه رودخانه مرزی ارس با توجه به دستورالعمل‌های موجود به‌طور مستمر و شبانه‌روزی توسط کارشناسان و محیط‌بانان پایش می‌شود و تاکنون هیچ موردی از تلفات پرندگان در تالاب‌های استان اردبیل مشاهده نشده است. مدیرکل حفاظت محیط‌زیست استان با اشاره به اینکه با توجه به سرد شدن هوا تعداد پرندگان مهاجر در اردبیل افزایش یافته است، گفت: تاکنون انواع پرندگان مهاجر از جمله اردک سرسبز، خوتکا، تنجه، آنقوت، اردک نوک‌پهن، چنگر سیاه، کشیم بزرگ و کوچک، باکلان بزرگ و انواع کاکایی‌ها (ارمنی و صورتی) در تالاب مشاهده شده و فعالیت شبانه‌روزی گشت‌های تخصصی تا پایان فصل زمستان جهت پیشگیری از آنفلوآنزای پرندگان ادامه خواهد داشت.

اسب دره شوری در مسیر انقراض

اسب دره شوری یکی از ۴ نژاد اسب بومی فلات ایران است که اکنون جمعیت آن در خطر انقراض قرار دارد

[پوریا خلیلی
پژوهشگر]

گونه بومی

طایفه دره شوری یکی از ایلات شش‌گانه اتحادیه عشایری قشقایی است که در جنوب ایران و در سرزمین فارس زندگی و مأوا دارد. به نقل از دانشنامه تخصصی و بین‌المللی اسب دانشگاه اوکلاهما، یکی از ۴ نژاد اصلی اسب بومی ایران به نام طایفه دره شوری شناخته می‌شود.
اسب دره‌شوری در کنار اسب عرب، کرد و ترکمن یکی از ۴ نژاد اسب بومی فلات ایران و از ذخایر ژنتیک ارزشمند خاورمیانه است. به این مجموعه ۲ گروه دیگر را نیز می‌توان افزود؛ اسب خونسرد سیستانی که نسل آن به پایان رسیده و اسبچه خزر که روزگارانی سپاه سواران ساسانی را در برابر اقوام بیگانه یاری رساند و امروز تنها تعداد معدودی از آن باقی است.
قشقایی‌ها به‌عنوان یک نیروی رزمنده و مدافعان تاریخی مرزهای جنوبی ایران از دیرباز به پرورش اسب شهرت داشتند، اما پدیده اسب دره شوری در بیش از ۱۰۰ سال گذشته قصه‌ای خواندنی دارد.
در روزگاری که رشادت سربازان قشقایی به فرماندهی محمدقلی خان قشقایی و سردارانی همچون سهراب خان و قباد خان در جنگ با انگلیسی‌ها و در جنگ هرات و بوشهر، توجه سیاستمداران درباری و مرکزنشینان را به‌خود جلب کرده بود، طایفه دره‌شوری شاهد ظهور پدیده‌ای بود که پس از چندی شهرتش به آن سوی مرزها رسید.
هنوز اسمی از اسب دره‌شوری در میان نبود که ظل السلطان، برادر بزرگ‌تر و از سلطنت بازمانده مظفرالدین میرزا، ولیعهد قاجار شگفت‌زدگی خود را از ورزیدگی و چابکی اسب‌های قشقایی در خاطرات خود نوشت، اما جنگ ایران و انگلیس در سال ۱۲۷۳ قمری یا ۱۲۳۵ شمسی، حساب اسب دره‌شوری را از دیگر اسب‌های قشقایی جدا کرد.
پیشتازی اسب‌های حاج بابا خان، رئیس طایفه دره‌شوری که از فنوتیپ ویژه‌ای برخوردار بودند در جنگ هرات و موفقیت چشمگیر آنها در عملیات غافلگیری سپاه تا بن دندان مسلح انگلیس با عبور از مسیری ناهموار و دشوار، چشم زبدگان جنوب ایران را خیره کرد.
در میان طوایف شش‌گانه قشقایی نیز، «ایل‌راه» دره شوری از همه طولانی‌تر، صعب‌العبورتر و در عین حال به لحاظ اقلیمی متنوع‌تر و مفرح‌تر است؛ از این رو اسب‌های طایفه دره شوری به مرور زمان از اندامی ورزیده، شکیل و مقاوم برخوردار شدند.
علاوه بر ورزیدگی اسب‌های قشقایی، کیخاهای دره‌شوری (روسای طوایف) در حفظ، نگهداری و پرورش اسب دقت و وسواس فراوان داشتند و با ترکیب حساب شده نژادهای گوناگون تلاش می‌کردند به‌گونه‌های ارزنده‌تری دست یابند. از آن پس بود که حاج بابا خان تعدادی از اسب‌های ممتاز خود را که دارای خصوصیات رفتاری و ظاهری مشابه و صفات مشترک بودند از رمه اسب‌های خود جدا کرد و برای آنها نشان مخصوص «داغ ۲» را درنظر گرفت. پس از او نیز پسرش ایازکیخا، مسئولیت حفظ، پرورش و ارتقای نسل اسب مخصوص دره‌شوری را برعهده گرفت و در نهایت این مسئولیت برعهده فرزندان او به نام‌های حسین خان، زیاد خان و زکی خان گذاشته شد.
فریدون فرهنگ دره‌شوری در وصف اسب‌های آبا و اجدادی خود می‌نویسد: «اسب‌های دره شوری طی سالیان دراز در گذر از کوه‌ها، کتل‌ها و سنگلاخ‌های مسیر کوچ ایل دره‌شوری و تعقیب و گریز شکار و کبک وقیقاج‌زنی، دست وپای قوی‌تر، سم کوچک‌تر و سینه فراخ‌تر پیدا کردند و در آب‌وهوای کوهستانی ایل، حال و هوایی دیگر یافتند. پوستشان نازک‌تر از مخمل کاشان، گوش‌هایشان زیبای خنجر مانند، چشمان از حدقه بیرون‌زده درشت‌تر از چشمان آهو، گردن شمشیری با رگ‌های خونی قابل شمارش، گرده کوتاه مناسب زین و دست‌وپای نزدیک به هم و دم پرچم‌گونه افشان بر کفل آنها و رقصیدن با ترنم نسیم دامنه‌های زاگرس هنگام راه رفتن، از خصیصه‌هایی است که هر بیننده‌ای را مسحور خود می‌کند و دل می‌رباید.»
کوشش‌های زیاد خان بیش از دیگران زمینه‌ساز شهرت اسب دره شوری شد. او که بعد از اعدام برادر بزرگ‌ترش حسین خان در زمان رضاخان به ریاست طایفه دره‌شوری منصوب شد، به‌رغم ناملایمات فراوان تلاش فراوانی برای حفظ و ارتقای اسب دره شوری کرد.
خاطرات ویلیام داگلاس، قاضی فدرال آمریکایی و گزارش مجله تخصصی نشنال جئوگرافی در سال ۱۹۵۲ میلادی نیز به‌خوبی بیانگر اهمیت و جایگاه اسب دره‌شوری در میان طوایف جنوب ایران است. داگلاس در بخشی از کتاب خاطرات خود به نام «سرزمینی زیبا با مردمانی دوست‌داشتنی» نوشته است: «... زیادخان، پرورش‌دهنده مشهور اسب هر ۵ تیر خود را در وسط هدف جا داد و بالاترین رکورد را به‌دست آورد.... من تصور می‌کردم این بهترین و آخرین نمایش تیراندازی بود که من دیده‌ام. متوجه نبودم که هنوز باید در این منطقه شاهد ماجراهای نمایشی تازه‌ای با اسب باشم. من هرگز چنین مهارتی را در تیراندازی حتی در سیرک‌ها و به‌وسیله ماهرترین تیراندازان جهان ندیده بودم. به هر تقدیر به نظر من قشقایی‌ها نه‌تنها در بین عشایر، بلکه در تمام خاورمیانه بهترین و ماهرترین سوارکاران و تیراندازان هستند.»
مرحوم بهمن بیگی، بنیانگذار آموزش و پرورش عشایری نیز در کتاب ارزشمند خود به نام «بخارای من، ایل من» در مورد اسب دره‌شوری می‌نویسد: «همه طوایف در مقابل زیبایی و تناسب اندام و نجابت اسب‌های طایفه دره شوری لنگ انداختند. مدعی و رقیبی در کار نبود، زندگی دره‌شوری و اسب درهم آمیخته بود و یکی بدون دیگری مفهوم نداشت. دره‌شوری به اسب عشق می‌ورزید....»
نوعروسان ایل قشقایی همواره آرزوی سوار شدن بر یکی از زیباترین اسب‌های خان به نام «طرلان» را داشتند. در وصف اسب دره شوری گفته شده است که برای حرکات درساژ، پرش، یورتمه و چهارنعل مناسب هستند و استقامت‌شان از اسب عرب و کرد و ترکمن بیشتر است. رنگ معمول این اسب‌ها کهر طلایی، کرنگ، سمند و نیله است.
اسب دره‌شوری هر چند نسبت به سایر اسب‌های ایرانی قدمت چندان طولانی ندارد، اما برخی از پژوهشگران رد فنوتیپ اسب دره‌شوری را در ارتباط با تمدن آشوری گمانه‌زنی کرده‌اند. گمانه‌های دیگر نیز حاکی از شناسایی تبار این نژاد در دوره مغول است. مهندس فیروزیان، کارشناس اسب و داور جشنواره‌های سوارکاری و زیبایی به استناد برخی داده‌های غیررسمی ژنتیک، معتقد است که نسب اسب دره‌شوری به اسب ترکمن می‌رسد و به همین دلیل است که رنگ سمند در میان آنها فراوان دیده می‌شود.
به‌نظر او، نژاد اسب عرب نیز در شکل‌گیری فنوتیپ اسب دره‌شوری نقش مؤثری داشته است. با این حال به‌رغم این همه خوش‌اقبالی اما فلک، زمام مراد به کام اسب دره شوری نداد. سرگذشت یک قرن اخیر اسب دره شوری همواره با مخاطرات و فراز و نشیب‌های فراوان روبه‌رو بود؛ به‌نحوی که گاه نسل این اسب زیبا و مقاوم به دفعات با خطر انقراض کامل مواجه شد. نخستین رخداد هولناک، تصمیم رضاخان بر اسکان اجباری عشایر بود. رضاخان برای کاستن از قدرت عشایر، امر به اسکان و یکجانشینی آنها داد. از طرفی او که از مدت‌ها پیش با صولت‌الدوله، ایلخان وقت قشقایی میانه خوبی نداشت، بهانه‌ای فراهم کرد تا او را در زندان از میان بردارد. حسین خان، پسر ارشد ایازکیخا هم که بعد از پدر ریاست طایفه دره‌شوری را برعهده داشت به‌علت شرکت در توطئه ترور پهلوی اول اعدام و پس از آن ریاست طایفه برعهده زیاد خان گذاشته شد.
سرهنگ نوری، فرماندار نظامی وقت به نیابت از حکومت مرکزی سیاست یکجانشینی را بر عشایر تحمیل کرد و اجازه کوچ احشام و قبایل را ندارد. گفته می‌شود قشقایی‌ها انبوهی از احشام خود و ازجمله نزدیک به ۱۰ هزار رأس اسب خود را بر اثر سرمای استخوان‌سوز ییلاقات و نبود آذوقه از دست دادند.
بهمن بیگی در کتاب «طلای شهامت» خود در وصف آن سال‌ها نوشته است: «ایل دره‌شوری، بر سر جای خود ماند. علف‌ها پژمرد. برگ‌های درختان ریختند. بوته‌ها و درختچه‌ها برهنه شدند. اسب‌ها از پای درآمدند. بیش از هزار مادیان و نریان‌های گرانبها با آن یال‌های انبوه، دم‌های برافراشته، گوش‌های خنجری، گردن‌های کمانی، با آن پوست‌های لطیف و سم و ستون‌های استوار، جان به جان‌آفرین سپردند. مردم دره‌شوری، سال مرگ‌ومیر اسب‌ها را سال نوری نامیده‌اند؛ سال سرهنگ نوری! تاریک‌ترین سال‌های حیات‌شان را سال نوری نامیده‌اند!»
اما سرهنگ نوری به این مقدار بسنده نکرد و پس از مدتی امر کرد تا اسبان محلی تنها با اجازه حکومت می‌توانند جفت‌گیری کنند؛ آن هم فقط با اسبان ارتش. اما زیاد خان که بر خلوص نژاد اسب‌های خود تعصب داشت، زیر بار نرفت و تلاش فراوان کرد تا نژاد اسب‌های خود را محفوظ نگاه دارد و در نهایت به قیمت جان تعداد دیگری از اسبان خود، موفق شد نسل مقاومی از آنها را حفظ کند.
روایت مشهور حاکی از این است که او در نخستین تلاش نافرجام، تعدادی از اسب‌ها را برخلاف روال مرسوم وادار به جفت‌گیری با جمعیت گله کرد تا بهانه‌ای برای فرار از دستور حکومت مرکزی فراهم کند. زمانی هم که سیلمی‌های ارتش به سرحدات رسیدند، مادیان‌های او باردار بودند. اما کره‌های حاصل از این وصلت همگی تلف شده یا از کیفیت مناسب برخوردار نبودند. زیاد خان درصدد یافتن مادینه‌ای اصیل و بانژاد برآمد و در نهایت ثمره این کنکاش، تولید کره اسبی ممتاز به نام توکل شد که نسل اسبان دره‌شوری زیاد خان با او ادامه یافت. از میان خانواده‌های اصیل که دارای اسب دره شوری بودند نیز هیچ‌یک به اندازه زیاد خان بر خلوص نژاد و اصالت تبار اسبان خود اهمیت نمی‌دادند. شهرت اسب دره‌شوری حتی به دربار ایران و پادشاه اردن نیز رسیده بود.
اما ضربه هولناک دیگری که حیات اسب دره شوری را به خطر انداخت، شیوع نوعی طاعون حیوانی در سال ۱۳۳۲ بود. در نهایت با تغییر سبک زندگی عشایر و بالا رفتن هزینه نگهداری اسب، تعداد اسبان اصیل دره شوری روزبه‌روز کاهش یافت. پس از انقلاب اسلامی برخی افراد با خرید و گردآوری اسبانی که عمدتا به رمه اختصاصی ۲ برادر زیادخان یعنی حسین خان و زکی خان می‌رسیدند یا در گذشته به افرادی فروخته شده بودند، اقدام به احیا و بازپروری اسب دره شوری کردند؛ از آن جمله می‌توان به هلاکوخان کاشفی و لئون تامپاشیان تمپ فرانسوی اشاره کرد. اردشیر مسکوب نیز با جفت‌گیری اسب دره‌شوری و یک نژاد خارجی توانست تیپ جدیدی از اسبان دره شوری را به‌وجود آورد که به اسب دره شوری چاپار شهرت یافت.
تامپاشیان تمپ فرانسوی نیز همراه همسر آلمانی خود که به شناخت، حفظ و نگهداری گونه‌های جانوری سرزمین ایران از جمله سگ تازی و انواع اسب‌های ایرانی علاقه‌مند بود، تعدادی از اسبان دره شوری متعلق به رمه برادران زیاد خان را خریداری و در مزرعه اختصاصی خود در مامازند تهران نگهداری کرد. با مرگ تامپاشیان تمپ و بازگشت همسرش به زادگاه خود در آلمان اسب‌ها و دیگر گونه‌های گردآوری شده این خانواده ایران‌دوست به افراد مختلف فروخته شد.

بازمانده‌های اسب کهن دره شوری

هم‌اکنون در گوشه و کنار کشور، افراد فراوانی مدعی حفظ و نگهداری اسب دره‌شوری هستند. در این میان تنها امیر امان‌الله سترگ دره شوری، فرزند زیاد خان است که همچنان نشان خانوادگی «داغ ۲» را با استناد به تبارشناسی اجدادی اسب دره‌شوری به‌کار می‌برد.

وی که اکنون در آستانه ۹۰ سالگی به سر می‌برد، معتقد است تا زمان اعلام نتایج نهایی آزمایش‌های ژنتیک از طریق مراجع ذیصلاح، تنها روش حفظ اصالت اسب دره شوری و پرهیز از اختلاط نژادی درنظر گرفتن تبار آنها و حفظ دایره خویشاوندی اسبان موجود است.
به‌رغم فراوانی مدعیان پرورش اسب دره شوری، می‌توان گفت که اسب دره شوری نژادی رو به فراموشی و در معرض خطر انقراض است. هر چند معاونت فنی فدراسیون سوارکاری در سال‌های ۷۴ و ۸۰ تعدادی از اسب‌های دره شوری را براساس فنوتیپ شناسایی کرد و مدارک هویتی آنها را به‌صورت کد شناسایی و با استفاده از میکروچیپ اجرا کرد، اما به‌نظر می‌رسد تا تعیین نتایج آزمایش‌های ژنتیک، نمی‌توان از حفظ و بقای نسل اسب دره شوری اطمینان خاطر حاصل کرد و تنها راه باقی مانده برای حفظ نسل این اسب همچنان شناسنامه و تبار آن است.
هر چند اسب دره شوری خود حاصل ترکیب و امتزاج گونه‌های مختلف بود و پدید آوردن تیپ‌های جدید ترکیبی نیز می‌تواند به ارتقای کیفیت اسب ایرانی کمک کند، اما صداقت و امانتداری در برابر تاریخ ایجاب می‌کند که پدیدآورندگان تیپ‌های جدید از بازارگرمی اسب‌های هیبرید و با خلوص نامطمئن به نام دره شوری خودداری کنند.
از اسب‌های اصیل و معروف دره شوری که یاد و خاطره‌شان در ذهن و زبان مردان قشقایی همچنان زنده است، می‌توان به کارون، توکل، تاج، تاراج، رستم، بیستون، باجلان و شهپر اشاره کرد. هم‌اکنون نیز تعداد انگشت‌شماری اسب سیلمی نژاد با نشان «داغ ۲» به نام‌های ذوالجناح، تهمتن، ایلخان، آذرخش، سلطان و رستم از این نسل باقی مانده است.

عکس: ترئینی

توقف معدن کاوی در حریم سنگ نگاره های باستانی تیمره

رئیس اداره میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی شهرستان خمین گفت: اقدامات معدن‌کاران در محدوده سنگ‌نگاره‌های تیمره خمین متوقف شد.
علی مشهدی در گفت وگو با ایسنا، اعلام کرد: با پیگیری اداره کل میراث‌فرهنگی استان مرکزی و اداره شهرستان خمین و با همکاری و مساعدت دادستان شهرستان خمین، حکم توقف هر گونه عملیات استخراج مواد معدنی در محدوده عرصه سنگ‌نگاره‌های تیمره صادر و به بهره‌بردار معدن مورد نظر ابلاغ و از فعالیت آن جلوگیری شد.
وی افزود: حدود عرصه سنگ‌نگاره‌های تیمره در منطقه موسوم به داش دره و تنگه غرقاب بیش از ۱۷۰۰ هکتار شناسایی و ثبت شده است.
مشهدی با تاکید بر اینکه در محدوده‌های ثبت شده و تاریخی به هیچ معدنی اجازه فعالیت و معدن کاوی نخواهیم داد گفت: با خاطیان برخورد قضایی صورت خواهد گرفت.
وی یادآور شد: مجوز صادره توسط سازمان صمت به مساحت حدود ۱۴۰۰ هکتار صادر شده که تاکنون با پیگیری‌های صورت گرفته حدود ۵۰۰ هکتار آن به‌خاطر تداخل با سنگ‌نگاره‌ها از حیطه انتفاع خارج شده و از سازمان صادر کننده مجوز می خواهیم که برای حفظ آثار تاریخی و منظر بصری منطقه، مجوز یاد شده را باطل کند.

تمام احتمالات بازگشت به آموزش مجازی

درحالی‌که دبیر کمیته علمی ستاد ملی مبارزه با کرونا می‌گوید که باید در بازگشایی مدارس تجدیدنظر شود، معاون رسانه وزارت آموزش و پرورش در گفت‌وگو با همشهری عنوان می‌کند مجوز برگزاری کلاس‌های حضوری فقط به مدارس ایمن داده می‌شود

عکس: سعید قاسمی

فهیمه طباطبایی
خبرنگار

اظهارنظرهای دوگانه از سوی ۲وزارتخانه بهداشت و آموزش و پرورش، درباره بازگشایی مدارس، ظاهرا تمامی ندارد. در شرایطی که پیش از این اعلام شده بود با پروتکل‌های مصوب ستاد کرونا، تا روز اول آذرماه مدارس کشور در چند مرحله بازگشایی خواهد شد، حالا حمیدرضا جماعتی، دبیر کمیته علمی ستاد ملی مبارزه با کرونا گفته است: «چون واکسیناسیون افراد زیر ۱۸سال به اندازه کافی نبوده و واکسیناسیون جامعه هم به میزان مدنظرمان که حداقل ۸۰درصد است، نرسیده و از طرفی چون مدارس، دانشگاه‌ها، سینماها و رستوران‌ها در رعایت پروتکل‌های بهداشتی درست عمل نکرده‌اند، می‌خواهیم درباره بازگشایی مدارس تجدیدنظر کنیم تا مانع پیک ششم شویم.»

از سوی دیگر اپلیکیشن ماسک در کانال تلگرامی خود با توجه دادن مسئولان کشور به تجربه آلمان که این روزها با خیز سنگین بیماری کرونا مواجه است، بروز پیک ششم کرونا درصورت بازگشایی مدارس را حتمی دانسته است.

این اظهارنظرها درباره احتمال تجدیدنظر در بازگشایی مدارس درحالی از سوی مسئولان رسمی کشور مطرح می‌شود که تا به امروز براساس اعلام مسئولان وزارت آموزش و پرورش ۱۰۵هزار مدرسه از ۱۱۲هزار مدرسه کشور، طبق مصوبه ستاد ملی مبارزه با کرونا، درهایشان را روی دانش‌آموزان گشوده و کلاس‌های درس حضوری دایر کرده‌اند. کارشناسان می‌گویند، این نوع اطلاع‌رسانی از سوی مراجع منتسب به ستاد ملی مبارزه با کرونا، علاوه بر اینکه اعتبار مصوبات و تصمیمات ستاد ملی مبارزه با کرونا را به مخاطره می‌اندازد، تردید خانواده‌ها برای فرستادن فرزندان به مدارس را بیش از پیش تشدید می‌کند. در این‌باره با حسین صادقی، معاون رسانه‌ای وزارت آموزش و پرورش که در جلسات کمیته راهبردی بازگشایی مدارس شرکت می‌کند، گفت‌وگویی داشتیم تا مشخص شود علت نارضایتی مدیران وزارت بهداشت از بازگشایی مدارس ریشه در چه دارد و مسئولان وزارت آموزش و پرورش در نهایت چه تصمیمی برای شکل برگزاری کلاس‌های درس خواهند گرفت.

مسئولان کمیته علمی ستاد ملی کرونا می‌گویند که آموزش و پرورش نتوانسته مدارس را برای بازگشایی سراسری آماده کند و از همین روی باید در این زمینه تجدیدنظر شود. نظر مسئولان وزارت آموزش و پرورش در این‌باره چیست؟

طبق آخرین آماری که تا پانزدهم آبان ۱۴۰۰ به‌روز شده است، ۱۰۵هزار مدرسه به‌تدریج در طول ۲ماه گذشته مجوزهای لازم را برای بازگشایی از منطقه آموزش و پرورش خود دریافت کرده‌اند و ۷هزار مدرسه هم دنبال فراهم آوردن امکانات متناسب برای رعایت پروتکل‌های بهداشتی هستند که بتوانند مجوزهای لازم را دریافت کنند. مسئولان وزارت آموزش و پرورش هیچ الزامی برای بازگشایی صددرصدی مدارس نگذاشته‌اند و حتی گفته‌اند که اگر مدرسه‌ای شرایط لازم را نداشت، هیچ اصراری برای بازگشایی آن نیست، ولی مدیر تلاش کند با اقدامات مداخله‌ای سایر دستگاه‌ها زمینه آموزش حضوری کودکان و نوجوانان را فراهم کند.

الان مدارس کدام مناطق آموزش و پرورش بیشترین مشکل را در رعایت پروتکل‌های بهداشتی دارند و چرا؟

بیشترین مشکل برای مدارس مناطق حاشیه‌نشین کلانشهرهاست که تراکم جمعیت دانش‌آموزی بالایی در آنها داریم؛ مثلا در منطقه ۱۵ تهران جمعیت کلاس‌ها بالای ۳۵نفر است که تدریس معلمان را با مشکل مواجه کرده؛ به این معنا که معلم باید کلاس را به ۳گروه تقسیم کند و در ۳نوبت به آنها آموزش دهد یا در بسیاری از مناطق معلم باید برای گروهی از دانش‌آموزان به شکل حضوری تدریس کند و برای گروهی دیگر به شکل مجازی درس بدهد که فرصت زیادی را در روز از او می‌گیرد و باید خارج از وقت اداری هم کار کند. وقتی این مباحث در ستاد راهبردی بازگشایی مدارس در وزارت آموزش و پرورش مطرح شد، تصمیم گرفته شد که مدارس در مناطق پرتراکم دانش‌آموزی برای آشنایی معلم با دانش‌آموزان و همچنین رفع اشکال، روزهایی در هفته با تشخیص مدیر مدرسه باز باشد و بقیه آموزش‌ها به شکل مجازی دنبال شود. از طرف دیگر بازگشایی صددرصدی در مناطق عشایری و روستایی رخ داده و نیازی به آموزش مجازی نیست. تمام این تصمیمات گرفته شده این معنا را می‌دهد که ما تمام جوانب رعایت پروتکل‌های بهداشتی را متناسب با شرایط منطقه و مدرسه درنظر گرفته‌ایم و حکم کلی برای نحوه فعالیت آنها صادر نکرده‌ایم.

رصد وضعیت مدارس از نظر پروتکل‌های بهداشتی توسط چه گروه‌هایی انجام می‌گیرد و اگر مدرسه‌ای برخلاف قوانین، بازگشایی شده باشد، چگونه با آن برخورد خواهد شد؟

در ابتدای سال تحصیلی بخشنامه‌ای به مدارس ابلاغ شد، تحت عنوان بخشنامه۰۰۶ که تمام ضوابط و مقررات بهداشتی با جزئیات طی جدولی تعریف شده بود که مدیران باید آن را پر می‌کردند. در ابتدا باید مدیران مدارس عنوان می‌کردند که براساس این جدول چقدر توانایی بازگشایی را دارند که درواقع یک خوداظهاری بود. سپس منطقه آموزشی براساس تعداد دانش‌آموزان و ویژگی فضای فیزیکی مدرسه بر این خوداظهاری نظارت می‌کرد و مجوز آموزش حضوری، مجازی یا ترکیبی را می‌داد. در ادامه هم کارشناسان اداره کل ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات مردمی وزارت آموزش و پرورش از یک‌سو و کارشناسان وزارت بهداشت از سوی دیگر از مدارس بازدید می‌کنند که سطح رعایت پروتکل‌ها را در آنها ببینند.

مدیران کارگروه علمی ستاد ملی کرونا می‌گویند که میزان واکسیناسیون دانش‌آموزان پایین‌تر از حد استاندارد است و از این برای بازگشایی سراسری مدارس منطقی نیست و پیک ششم کرونا را به همراه خواهد داشت. مگر آمار رسمی واکسیناسیون دانش‌آموزان چقدر است؟

۹۰درصد دانش‌آموزان در کل کشور واکسن دریافت کرده‌اند که تا ۲۳آبان، از یک طرف استان‌های زنجان، گیلان، سمنان، آذربایجان‌غربی و مرکزی با ۹۰ تا ۹۷درصد واکسیناسیون دانش‌آموزان در دوز اول بهترین وضعیت و از طرف دیگر استان‌های قم، کردستان و خوزستان به‌ترتیب با ۱۱,۲۹درصد، ۲۰ و ۲۱درصد کمترین واکسیناسیون دانش‌آموزی را داشته‌اند که وضعیت در مدارس این مناطق خطرناک است. همچنین ۷هزار و ۲۲۸مدیر مدرسه اعلام کرده‌اند که توانایی رعایت فاصله‌گذاری فیزیکی دانش‌آموزان‌شان را در کلاس‌های درس ندارند و ۱۰هزار و ۲۶۰مدیر مدرسه گفته‌اند که امکان رعایت سایر پروتکل‌های بهداشتی مانند تامین سیستم تهویه مناسب را ندارند.

تا به امروز در مجموع چه تعداد دانش‌آموز به مدرسه بازگشته‌اند؟

بازگشایی فیزیکی مدارس در ۳نوبت صورت گرفت؛ در نوبت اول که همزمان با ابتدای مهرماه بود، ۲۹,۵درصد دانش‌آموزان معادل ۴میلیون و ۳۶۴هزار نفر به مدرسه بازگشتند که بیشتر دانش‌آموزان پایه اول ابتدایی، مناطق عشایری و روستایی بودند. در نوبت دوم یعنی ۱۵آبان، ۱۰,۸درصد معادل یک‌میلیون و ۵۹۰هزار دانش‌آموز دیگر توانستند به مدرسه بروند که دانش‌آموزان دوره متوسطه دوم را شامل می‌شدند، اما آمار نهایی نوبت دوم که اول آذر بود هنوز مشخص نیست و تا پایان هفته معلوم می‌شود.

آیا ممکن است که مدرسه‌ای که الان مجوز بازگشایی دارد، در میانه سال تحصیلی به‌علت رعایت نشدن پروتکل‌های بهداشتی مجوزش باطل شود؟

وقتی مدرسه‌ای مجوز گرفته به این معناست که توانسته فاصله‌گذاری فیزیکی، بهداشت و نظافت محیط و... را رعایت کند و کمتر اتفاق می‌افتد که در ادامه راه برای آن مشکلی پیش آید، ولی اگر در ادامه سال تحصیلی مدیران مناطق آموزشی متوجه شوند که مدرسه‌ای از پروتکل‌های اصلی سرپیچی کرده، می‌توانند نحوه آموزش‌ها در آنجا را از حضوری به مجازی تغییر دهند. به‌هرحال بنا نداریم که مدرسه‌ای را بدون درنظرگرفتن امکانات و ابزار بهداشتی بازگشایی کنیم و جان دانش‌آموزان را به خطر بیندازیم. از سویی باید مراقب باشیم که آموزش مجازی، دانش‌آموزان را از مدرسه دور نکند و باعث افت تحصیلی یا ترک تحصیل آنها نشود که جبران آن در آینده بسیار هزینه‌بر خواهد بود.

عدد خبر

رشد طلاق و ازدواج در بهار ۱۴۰۰

۲۳درصد افزایش نرخ ازدواج در بهار سال جاری به ثبت رسید

بررسی‌های مرکز آمار ایران نشان می‌دهد که آمار ازدواج و آمار طلاق در مسیر افزایش قرار گرفته‌اند. هر دو شاهد مثال این ادعا اعدادی است که در یک دهه گذشته در کارنامه ازدواج و طلاق کشور ثبت شده است.

۲۳/۶درصد

رشد ازدواج در بهار سال جاری به ثبت رسیده است. براساس آمار منتشرشده از سوی مرکز آمار ایران ۱۵۸هزار و ۹۹۲رویداد ازدواج در بهار ۱۴۰۰ ثبت شده و بر این اساس باید گفت که آمار ازدواج در قیاس با آمار مشابه در بهار سال ۹۹ با رشد ۲۳,۶درصدی همراه شده است.

۱۶/۴درصد

رشد طلاق در بهار سال جاری در کارنامه ازدواج و طلاق ایران به ثبت رسیده است. بررسی دقیق این آمار نشان می‌دهد که ۴۱هزار و ۷۵۷رویداد طلاق در بهار ۱۴۰۰ به ثبت رسیده است و این آمار در قیاس با آمار مشابه خود در بهار ۹۹ خبر از رشد ۱۶,۴درصدی طلاق می‌دهد.

۵۵۷هزار و ششصد و چهل و نه

رویداد ازدواج طی سال ۹۹ اتفاق افتاده است. آمارها در این حوزه خبر از عقب ماندن اعداد ازدواج از اعداد طلاق است.

۱۸۴هزار و ششصد و پنجاه و چهار

رویداد طلاق در سال ۹۹ رخ داده است. که این روند نسبت به مدت مشابه سال قبل در مسیر افزایش قرار داشته است.

۱۲۸هزار و ششصد و بیست و یک

رویداد ازدواج در بهار سال گذشته به ثبت رسیده است. که این رقم در سال جاری ۳۰ هزار واحد افزایش داشته است.

۳۶درصد

در دهه ۹۰ کاهش ازدواج تجربه شده است. براساس گزارشی که از سوی مرکز آمار در رابطه با وضعیت ازدواج و طلاق ثبت شده در کشور از سال ۱۳۹۰ تا سال ۱۳۹۹ ارائه شده است.

۲۸درصد

افزایش طلاق در دهه ۹۰ به روایت مرکز آمار ایران به ثبت رسیده است. در سال ۱۳۹۰، ۱۴۲هزار و ۸۴۱نفر طلاق ثبت شده بود که در سال ۱۳۹۹ به ۱۸۳هزار و ۱۹۳نفر افزایش یافت.

راهنما

یکتا فراهانی
خبرنگار

نوشیدنی‌ها بخش عمده‌ای از تغذیه روزانه ما را تشکیل می‌دهند؛ یعنی معمولا صبح خود را با نوشیدن چای یا قهوه آغاز و تا آخر شب هم با توجه به فصل و علایق خود از نوشیدنی‌های مختلف استفاده می‌کنیم. نکته اما اینجاست که هیچ کدام از این نوشیدنی‌ها را نباید با غذا مصرف کرد. هر چند که خوردن یک لیوان آب قبل از غذا مفید است و می‌تواند به حفظ تعادل افراد در استفاده بیش از اندازه وعده‌های غذایی کمک کند. جلال الدین میرزای رزاز، عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و رئیس انجمن تغذیه ایران در گفت‌وگو با همشهری درباره فواید و مضرات ۵ نوشیدنی پرمصرف در کشور توضیح می‌دهد

یک لیوان نوشیدنی سالم

هشدار
- سرانه مصرف لبنیات ایرانیان پایین و یک سوم کشورهای توسعه یافته است
- هیچ سند علمی مبنی بر مضر بودن شیر برای بدن وجود ندارد

یک لیوان شیر

۱۴۶ کیلو کالری
یک لیوان شیر پرچرب حدود ۱۴۶ و شیر کم چرب ۱۱۰ کیلو کالری انرژی دارد

۸ گرم چربی
۱۱ گرم کربوهیدرات
۸ گرم پروتئین
محتویات شیر پرچرب در یک لیوان است

۴,۵ گرم چربی
۱۲ گرم کربوهیدرات
۸ گرم هم پروتئین
شیر کم‌چرب دارد

حاوی ریزمغذی‌های مفید مثل کلسیم، ویتامین B۱۲، D، B۲، پتاسیم، فسفر و سلنیم است

یک لیوان دوغ

دوغ منبع غنی از پروتئین و کلسیم و ویتامین‌های گروه B کمپلکس است

۵۰ کیلو کالری
میزان انرژی در یک لیوان دوغ کم چرب است

۷۵ کیلو کالری
انرژی یک لیوان دوغ پر چرب است

نمک موجود در دوغ‌های آماده مضر است

۵ گرم
میزان قند هر لیوان دوغ است

گاز موجود در دوغ به همان اندازه گاز نوشابه مضر است

دوغ یک نوشیدنی مناسب برای افراد دیابتی است

یک لیوان نوشیدنی گازدار

۱۵۰ کیلو کالری
هر لیوان «۲۴۰ تا ۲۵۰ سی سی» نوشابه انرژی دارد؛ یعنی ما با مصرف ۲ لیوان نوشابه گازدار در روز ۳۰۰ کالری اضافه وارد بدنمان می‌کنیم

نوشیدنی‌های گازدار قند زیادی دارند، اغلب آنها با شیرین کننده‌های مصنوعی مثل آسپارتام شیرین می‌شوند که قدرت شیرین کنندگی آنها ۲۰۰ برابر قندهای معمولی است

گاز موجود در نوشیدنی‌های گازدار به معده و دستگاه گوارش آسیب می‌زند و ممکن است منجر به زخم معده و اثنی عشر شود

نوشابه‌های تحت عنوان زیرو، یا فاقد قند، محرک اشتها هستند، مواد نگهدارنده آنها اسیدفسفریک دارد که منجر به پوکی استخوان می‌شود.

یک لیوان آبمیوه غیرطبیعی

یک لیوان آبمیوه غیرطبیعی، مانند نوشابه گازدار عمل می‌کند

۱۵۰ کالری
انرژی دارد که با توجه به میزان قند، کالری آن هم متغیر است

رنگ، طعم دهنده‌ها و اسانس و مواد افزودنی آن بسیار مضر است

یک لیوان انرژی‌زا

۱۴۰ کالری
انرژی دارد

۸۰ میلی‌گرم
کافئین دارد

حاوی مواد محرک مغز است

اگر مصرف این نوشیدنی، تبدیل به عادت شود، منجر به ایجاد اختلالات خواب، ایست قلبی و اضطراب می‌شود. نوشیدنی انرژی‌زا، سم مهلکی است که می‌تواند آسیب زیادی به بدن وارد کند

نکته
- تمام نوشیدنی‌ها، حاوی کالری هستند، جز آب
- در مصرف نوشیدنی‌ها، باید سقف مجاز کالری مورد نیاز روزانه، در نظر گرفته شود
- اینکه در طول روز هر میزان که دلمان می‌خواهد می‌توانیم نوشیدنی مصرف کنیم، اشتباه است
- مصرف میوه، مفیدتر از آب میوه است، چرا که بخش مهمی از فواید میوه، در پروسه آبگیری از بین می‌رود
- هر فرد با توجه به وزن، سن و شرایط جسمی، مجاز به مصرف میوه و آبمیوه است

گرافیک: مهدی امامی

همه چیز ورزشی
پنجشنبه ۴ آذر ۱۴۰۰ ■ ۱۹ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳ ■ سال بیست‌ونهم ■ شماره ۸۳۷۱ ■ ۴ صفحه

عکس: سجاد ایمانیان

فجر سپاسی	0	2	سپاهان
پرسپولیس	1	0	صنعت نفت
گل گهر	0	0	استقلال

بازگشت بدون VAR

پرسپولیس در روز بازگشت تماشاگرانش و در دیداری که جای خالی کمک داور ویدئویی به شدت احساس شد به سختی نفت را شکست داد. استقلال اما بدون خارجی‌هایش مساوی داد تا سپاهان از راه شیراز به صدر جدول برسد

در هفته ششـــم لیگ برتر از جمع ۶تیم بالای جدول که شانس صدرنشینی در پایان هفته ششم را داشتند فقط سپاهان بود که پیروز شد و سایر تیم‌ها با نتیجه مساوی متوقف شدند. پرسپولیس هم با یک برد سخت خودش را از رتبه هفتم به پله چهارم رساند. آلومینیوم بعد از یک هفته صدرنشینی که آن هم با تفاضل یک گل نسبت به استقلال به دست آمده بود در تهران به مصاف هوادار رفت و بدون گل متوقف شد. تیم رضا عنایتی که مقابل بزرگانی چون استقلال و سپاهان هم به سختی تسلیم شده بود مقابل آلومینیوم تسلیم نشد و با یک تساوی بدون گل راه را برای صدرنشینی سایرین باز کرد. هوادار و آلومینیوم در حالی به تساوی بدون گل رسیدند که بهترین بازیکن زمین مهرداد بشاگردی دروازه‌بان هوادار بود. تیم پیکان هم دیگر تیم بالانشین جدول بود که هم‌امتیاز با سپاهان در رتبه چهارم قرار داشت و در صورت پیروزی می‌توانست صدرنشین شود. اتفاقا شاگردان مجتبی حسینی فاصله زیادی هم با پیروزی نداشتند اما در ۱۰دقیقه پایانی گل تساوی را خوردند و در زیباترین بازی هفته به تساوی ۲-۲ در زمین نساجی قناعت کردند.

پاییز شیراز به محرم چسبید

همزمان با لغزش و توقف رقبا، تیم ســـپاهان در شیراز به مصاف فجرسپاســـی رفت و بعد از دو هفته توقف بالاخره به یک پیروزی قاطعانه رســـید. پورقاز در نیمه اول و حسینی در نیمه دوم دروازه میزبان را باز کردند تا زردپوشان که این بار با لباس‌های مشکی به مصاف میزبان زردپوش خود رفته بودند با این پیروزی ۱۳امتیازی و صدرنشین شوند. سپاهان بعد از ۳پیروزی ابتدایی‌اش از ۲بازی اخیر فقط یک امتیاز گرفته بود اما با بردن فجر دوباره به اوج برگشت.

کویر، کویر، کویر

ساعتی بعد از بازی ســـپاهان، مصاف استقلال و گل گهر هم در سیرجان آغاز شـــد اما مهم‌ترین اتفاق این مسابقه قبل از سوت آغازش رخ داد. در حالی که دو سه ســـاعت بیشتر به آغاز بازی نمانده بود و ترکیب ۱۱نفره آبی‌ها هـــم روی خروجی‌ها رفته بود، سازمان لیگ به باشگاه استقلال اعلام کرد حق استفاده از دو مهاجم خارجی‌اش را نـــدارد. ظاهرا با وجود تذکرهای قبلی باشگاه استقلال ضمانتنامه لازم برای این دو بازیکن را به موقع آماده نکرده و از حضور کوین یامگا و ژستد محروم شده است. این دو مهاجم که مثل هفته‌های گذشته در ترکیب اصلی آبی‌پوشان بودند در آخرین ســـاعات جای خود را به قاســـمی‌نژاد و آزادی دادند. این حادثه عجیب باعث اعتراض شدید آبی‌ها شد و فرهاد مجیدی هم در کنفرانس بعد از مسابقه ضمن انتقـــاد از برگزارکننـــدگان لیگ، کنایه‌ای هم نثار امیر قلعه‌نویی کرد. استقلالی‌ها پیش از بازی هم اعتراض خود را به گوش مسئولان برگزاری بازی رساندند.

ادامه در صفحه ۱۹

اولویت بسکتبال پیروزی است نه جوانگرایی

تیم ملی فردا در پنجره جام‌جهانی با بحرین بازی دارد. هاشمی سرمربی تیم می‌گوید شایسته‌ها را دعوت کرده تا شرمنده مردم نشود ۲۰

پایان یک دهه حبس استعداد؟

نشانه‌ها از قطعی بودن جدایی سردار آزمون از لیگ روسیه خبر می‌دهند ۱۸

دوست دارم یک روز در منچستریونایتد بازی کنم

یونس دلفی که بعد از بهبود مصدومیتش به ترکیب گوریسا برگشته، در گفت‌وگو با همشهری از برنامه‌ها و رویاهای آینده‌اش می‌گوید ۱۸

نکته بازی

باز خدا را شکر غر نمی‌زنی

یحیی گل‌محمدی در نشست خبری پیش از بازی با نفت‌آبادان نیم ساعت یک نفس به زمین و زمان گیر داده و از همه‌چیز انتقاد کرده، بعد گفته: «چون ما آرام و ساکت هستیم این بلا را سرمان می‌آورند.» برادر بزرگوار؛ خدا به همه ما رحم کرد شما ساکت هستید، وگرنه اگر خدای ناکرده، زبان‌مان لال به گروه مربیان بهانه‌جو اختصاص داشتید چه می‌کردید؟ یحیی فصل گذشته ۷بار کنار زمین کارت زرد گرفت و ۲ بار اخراج شد، باشگاه پرسپولیس در دو فصل اخیر ۲۰۰بیانیه اعتراضی داد که آخرین آنها قبل از همین بازی با نفت بود، خود آقای گل‌محمدی هم گاه و بیگاه از فدراسیون و وزارت تا سازمان لیگ و داوران و مدیران قبلی باشگاه را مورد تفقد قرار می‌دهد. اگر آرام نبودی دیگر چه می‌گفتی اخوی؟

اگر گران نبود، چرا تخفیف دادید؟

باشگاه پرسپولیس برای نخستین حضور هوادارانش در ورزشگاه حسابی کیسه دوخته بود. آنها بلیت‌های ورزشگاه آزادی را با قیمت‌های ۵۰، ۸۰و ۱۰۰هزار تومان برای فروش گذاشتند که با اعتراضات زیادی همراه شد. در مقابل این گلایه‌ها، مجید صدری، سرپرست باشگاه گفته بود:«کجای ۱۰۰ هزار تومان گران است؟» اظهارنظر او کاملا نشان می‌داد چه حال و روزی دارد و میزان آشنایی‌اش با شرایط این روزهای مردم چقدر است! بعضا هم آقایان قیمت بلیت در ایران را با اروپا مقایسه می‌کنند که چیز باطلی است و در این صورت باید دستمزد ایرانیان را هم با درآمد اروپایی‌ها مقایسه کرد. در هر صورت فشارها مؤثر افتاد و باشگاه ۳۰درصد به هواداران تخفیف داد. خب چرا از اول بدون تحقیق و تفکر قیمت می‌گذارید که بعد مجبور به اصلاح شوید؟

فقط نرود تا دو ماه بعد!

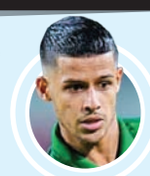

مهدی قائدی در جریان تساوی الاهلی امارات برابر النصر، تنها گل تیمش را به ثمر رسانده؛ گلی زیبا که بار دیگر باعث شده انبوهی از تمجیدها به سمت او روان شود. قائدی حتما بازیکن خوبی است و حتی قابلیت آن را دارد که تبدیل به ستاره‌ای به‌مراتب بزرگ‌تر شود، اما نباید گول این ستایش‌های اغراق‌آمیز را بخورد. دفعه قبلی که قائدی برابر شارجه دبل کرد، او را تا مقام مارادونایی بالا بردند. آنقدر تعریف کردند که این پسر الکی باد شد، چندین هفته گل نزد و چسبید به نیمکت. این خاصیت رسانه‌های ورزشی در برخی کشورهای عربی است و حالا بعد از گلزنی قائدی برابر النصر بار دیگر شاهد شکل‌گیری همین فضا هستیم. امیدواریم این بار قائدی خویشتن‌دارتر باشد و گلزنی بعدی او تا ۲ماه دیگر به تعویق نیفتد!

آماربازی — متریکا

04 زوانمیر سولدو با تیم تراکتور در ۲بازی اول به ۴امتیاز رسید و بیشتر از ۴بازی قبلی برای این تیم امتیاز کسب کرد. تیم تراکتور که چند سالی است به رکورددار تغییر سرمربی در لیگ برتر فوتبال تبدیل شده امسال تمرینات پیش‌فصل را با فراز کمالوند آغاز کرد اما نخستین تغییرات را قبل از هفته اول انجام داد و فیروز کریمی را جانشین کمالوند کرد. کریمی از ۴هفته اول فقط ۳امتیاز گرفت و بلافاصله زوانمیر سولدو جانشین او شد. سرمربی کروات تراکتور طی ۲بازی اول با یک صدرنشین و یک قعرنشین روبه‌رو شده که حاصل رویارویی او با سپاهان و پدیده ۴امتیاز و ۲کلین‌شیت بوده است. او روز گذشته با کسب نخستین پیروزی‌اش تراکتور را ۷امتیازی کرد و به نیمه‌های جدول رساند.

05 تیم پرحاشیه مشهدی‌ها دیروز در هفته ششم لیگ برتر به تراکتور هم باخت تا صاحب رکورد ۵باخت متوالی در لیگ جاری شود. این تیم که با مربیگری اکبر میثاقیان در بازی‌ها شرکت می‌کند و هنوز مشخص نیست نامش پدیده است یا شهرخودرو، اگر هفته بعد هم ببازد فقط با ۷بازی به رکوردی خواهد رسید که فصل گذشته هیچ تیمی با ۳۰بازی هم به آن نرسید. فصل قبل، رکورد باخت‌های متوالی ۵باخت بود که چند تیم ازجمله آلومینیوم اراک و نفت مسجدسلیمان به آن رسیده بودند. امسال اما مشهدی‌ها در همین ۶بازی اول این رکورد را ثبت کردند و تاریخ‌ساز شدند. آنها هفته آینده میزبان فجرسپاسی هستند و ممکن است بالاخره از این روند نجات پیدا کنند.

06 تیم گل‌گهر با زدن ۶گل در نیمه اول بازی‌هایش همچنان بهترین شروع‌کننده لیگ جاری است. اگر فوتبال فقط ۴۵دقیقه بود تیم امیر قلعه‌نویی الان با ۳برد، ۳مساوی، ۱۲امتیاز و با تفاضل گل بهتر نسبت به سپاهان صدرنشین لیگ برتر بود. گل‌گهر دیشب در نیمه اول با استقلال به تساوی بدون گل رسید و هفته گذشته مقابل نفت آبادان هم همین نتیجه را کسب کرده بود. اما در مجموع این تیم ۳بار نیمه‌های اول را برده و هرگز بازنده به رختکن نرفته است. سپاهان هم ۳برد و ۳مساوی در نیمه اول بازی‌هایش دارد که سومین برد همین دیروز مقابل فجرسپاسی به‌دست آمد. هر دوی این تیم‌ها در نیمه اول گلی نخورده‌اند اما سپاهان ۵گل زده و گل‌گهر با ۶گل شروع‌کننده بهتری بوده است.

پایان یک دهه حبس استعداد؟

نشانه‌ها از قطعی بودن جدایی سردار آزمون از لیگ روسیه خبر می‌دهند

قرارداد سردار آزمون با زنیت سن‌پترزبورگ در پایان فصل جاری خاتمه می‌یابد و این پنجره زمستانی، آخرین فرصت باشگاه روسیه‌ای است تا با فروش ستاره ایرانی کسب درآمد کند. اگر سردار در این زمستان هم جدا نشود، در شروع فصل جدید به‌عنوان بازیکن آزاد می‌تواند به هر تیمی که دلش خواست برود. مدیران زنیت که نمی‌خواهند با چنین شرایطی مواجه شوند، به آزمون پیشنهاد تمدید قرارداد داده‌اند؛ آنچه امیدواریم سردار نپذیرد و دوباره خودش را گرفتار نکند. اگر او خام شود و بار دیگر با روس‌ها قرارداد ببندد، شاید به راستی تا آخر فوتبالش دیگر نتواند بازی در یک لیگ معتبر و تیم بزرگ را تجربه کند. فعلا سردار مقاومت کرده و گویا همین مسئله هم برخی منابع نزدیک به زنیت را برآشفته است. این اواخر غیر از حواشی و اتفاقات عجیبی که در زندگی شخصی آزمون رخ می‌دهد، برخی انتقادهای تند و تیز هم از این بازیکن به عمل می‌آید. به‌عنوان مثال همین چند روز پیش یکی از پیشکسوتان فوتبال روسیه با لحنی نه‌چندان خوشایند گفته بود: «امثال آزمون در بازار زیاد هستند. ولش کنید برود!»

سردار و فوتبال روسیه حتما خدماتی به هم داشته‌اند و حیف است اگر این تجربه مشترک به ناسپاسی آلوده شود. با این حال همین فضای تند هم می‌تواند کمک کند تا سردار هر چه سریع‌تر و مصمم‌تر تصمیم نهایی‌اش را بگیرد و از لیگ روسیه دل بکند. همیشه فهرست بلندبالایی از مشتریان برای آزمون در رسانه‌ها مطرح شده، اما حتی به فرض کذب بودن همه آنها، آزمون بازیکنی نیست که بدون مشتری بماند. او به‌زودی ۲۷ساله خواهد شد و دیگر بیشتر از این نباید لفتش بدهد. همین حالا مهدی طارمی افسوس می‌خورد که چرا ۲سال زودتر راهی قاره سبز نشده است.

سردار از سال ۲۰۱۲و زمان پیوستن به روبین‌کازان در روسیه حضور داشته و حالا دهمین فصل حضورش در این لیگ را پشت سر می‌گذارد. این آمار واقعا کافی است. او قهرمانی‌های متعدد و آقای گلی لیگ روسیه را به‌دست آورده و هدف هیجان‌انگیزی برای دستیابی در کار نیست. سردار باید به یک دهه حبس استعداد در سرزمین تزارها پایان بدهد. وقتش همین حالاست.

دوست دارم یک روز در منچستریونایتد بازی کنم

یونس دلفی که بعد از بهبود مصدومیتش به ترکیب گوریسا برگشته، در گفت‌وگو با همشهری از برنامه‌ها و رویاهای آینده‌اش می‌گوید

امیرحسین اعظمی | یونس دلفی چند سال پیش در استقلال خوزستان چهره شد و حتی چند تیم مطرح لیگ برتری هم به‌دنبال جذب این بازیکن بودند ولی او در سال ۲۰۱۹ تصمیم به خروج از فوتبال ایران گرفت تا در فوتبال اروپا دنبال رسیدن به آرزوهایش باشد. دلفی مثل چند بازیکن ایرانی دیگر، شارلوا را انتخاب کرد ولی در فوتبال بلژیک فرصت چندانی برای بازی پیدا نکرد تا به‌صورت قرضی راهی گوریسا در لیگ کرواسی شود. دلفی البته پنج‌شش‌ماه به‌دلیل مصدومیت دور از میادین بود ولی حالا به روزهای خوب خودش برگشته و با انگیزه بالایی از آینده حرف می‌زند. گفت‌وگوی این بازیکن را با همشهری ورزشی می‌خوانید.

ورزشی شرایط فعلی‌ات در تیم گوریسا چطور است؟

بعد از مصدومیتی که داشتم در اکثر بازی‌ها به میدان رفتم و خدا را شکر شرایط خوبی دارم. منتظر هستم تا هم گل بزنم و هم پاس گل بدهم. از حضور در گوریسا احساس خوبی دارم، اینجا همه‌چیز خوب پیش می‌رود.

ورزشی مصدومیت تو چند ماه طول کشید؟

پنج‌شش‌ماه دور از میادین بودم. آسیب‌دیدگی من از ناحیه کشاله ران بود، آن اوایل هم از این ناحیه مشکل داشتم که با درد تمرین و بازی می‌کردم ولی در ادامه شرایط سخت‌تر شد و با پارگی عضلات مواجه شدم. خدا را شکر الان شرایط خوبی دارم و در لیگ امسال ۹بازی انجام داده‌ام.

ورزشی در جدول لیگ کرواسی که ۱۰تیم حاضر هستند، در جایگاه ششم قرار دارید. آیا می‌توانید مدعی قهرمانی باشید؟

باشگاه هم‌اکنون شرایط لازم برای خرید بازیکن و تقویت تیم را ندارد. در لیگ کرواسی معمولا دینامو زاگرب قهرمان می‌شود و تیم قهرمان به پلی‌آف لیگ قهرمانان اروپا راه پیدا می‌کند. تیم‌های دوم تا چهارم هم شانس حضور در لیگ اروپا و لیگ کنفرانس را دارند و ما هم تلاش می‌کنیم تا بهترین عملکرد ممکن را داشته باشیم.

ورزشی تو تا آخر فصل در گوریسا می‌مانی؟

من بازیکن قرضی هستم و از شارلوا به اینجا آمدم. امکان جدایی‌ام از گوریسا در تعطیلات زمستانی ژانویه وجود دارد. هنوز صحبتی در این زمینه صورت نگرفته ولی اگر هم اتفاقی رخ دهد با هماهنگی باشگاه شارلوا خواهد بود.

ورزشی بعد از رفتن به فوتبال اروپا تا چه حد به هدف‌هایت نزدیک شدی؟

شرایط فوتبال اروپا با آسیا متفاوت است و اینجا بازیکن از لحاظ ذهنی و فنی زود پیشرفت می‌کند. وقتی به اروپا آمدم متوجه شدم که فوتبال ایران و فوتبالیست‌های ایرانی در خیلی از زمینه‌ها از فوتبال روز دنیا عقب‌تر هستند و یکی از مسائل مهم، بحث یادگیری و تاکتیک تیمی است. در اروپا فوتبالیست باید ساده بازی کند، هرچند هر تیم یک یا دو بازیکن تکنیکی هم دارد ولی اینجا از ما می‌خواهند یک‌ضرب دوضرب بازی کنیم. در فوتبال اروپا بازیکنان از نونهالی و نوجوانی به‌خوبی آموزش می‌بینند ولی در ایران اینطور نیست. من متأسفانه در یک مقطع مصدوم شدم در غیراین صورت بیشتر می‌توانستم به هدف‌هایم برسم. حالا هم دیر نشده است.

ورزشی فکر می‌کنی شانس دعوت‌شدن به تیم ملی را داشته باشی؟

تمام تلاشم را به‌کار می‌گیرم تا دعوت شوم. اتفاقا آقای اسکوچیچ اینجا به دیدار من هم آمد و با یکدیگر صحبت داشتیم. برای تیم ملی آرزوی موفقیت دارم و امیدوارم من هم در آینده دعوت شوم.

ورزشی دوست داری در کدام لیگ معتبر اروپایی بازی کنی؟

همه می‌دانند که لیگ انگلیس بهترین لیگ دنیاست و دوست دارم یک روز بازی در لیگ این کشور را تجربه کنم. زمانی که رونالدو به منچستریونایتد رفت، طرفدار این تیم شدم و آرزو دارم یک روز در منچستر بازی کنم. لیگ اسپانیا و زبان این کشور را هم دوست دارم.

ورزشی مگر زبان اسپانیایی بلد هستی؟

کمی بلد هستم و دوست دارم بیشتر یاد بگیرم. البته انگلیسی را بلد هستم. من و علی قلی‌زاده دوست داریم یک روز در اسپانیا بازی کنیم.

ورزشی لیگ ایران را دنبال می‌کنی؟

تا جایی که وقت داشته باشم بازی‌ها را می‌بینم و اگر هم نشد نتایج را دنبال می‌کنم.

ورزشی اگر از استقلال یا پرسپولیس پیشنهاد داشته باشی، دوست داری به فوتبال ایران برگردی؟

اصلا به فکر بازگشت به فوتبال ایران نیستم. دوست دارم در فوتبال اروپا چالش‌های جدیدی را تجربه کنم.

ما مسخره می‌کنیم، آنها افتخار کسب می‌کنند

در مورد قهرمانی الهلال و آقای گلی اولونگا

در شرایطی که فضای فوتبال باشگاهی ایران شدیدترین حجم از بی‌احترامی برخی هواداران به یکدیگر و کری‌خوانی‌های دم‌دستی و سطح پایین را تجربه می‌کند، رقبای قاره‌ای مشغول کار هستند و هر روز هم قدرتمندتر می‌شوند. الهلال عربستان در دیدار فینال لیگ قهرمانان آسیا با ۲گل پوهانگ کره‌جنوبی را شکست داد تا با ۴قهرمانی، به تنهایی عنوان پرافتخارترین تیم آسیا را در اختیار بگیرد. الهلال ۲ سال پیش هم با پیروزی بر اوراوردز قهرمان آسیا شده بود. نماینده قدرتمند عربستان فصل گذشته به‌دلیل شیوع شدید کرونا در اردوی این تیم از لیگ قهرمانان اخراج شد، وگرنه چه‌بسا الهلال امروز هت‌تریک قهرمانی‌هایش را جشن می‌گرفت. این موفقیت در حالی برای الهلال به‌دست می‌آید که در ایران بعضی هواداران پرسپولیس و استقلال همدیگر را به‌خاطر نوع شکست برابر این تیم به سخره می‌گیرند و رقابت «ما بهتر باختیم» راه انداخته‌اند. از سوی دیگر بازیکنی مثل مایکل اولونگا هم که ۵گل به استقلال زد و مایه کری‌خوانی حریف سنتی شد، آقای گل این فصل لیگ قهرمانان شد. همه سهم ما از این تورنمنت دست انداختن یکدیگر است، اما این رقبا هستند که با بودجه مناسب، بازیکنان خوب را شکار می‌کنند و هر روز فهرست افتخارات‌شان طولانی‌تر می‌شود.

برنامه

لیگ برتر خلیج فارس

لیگ برتر - هفته هفتم

دوشنبه ۸ آذر ۱۴۰۰

پیکان - گل‌گهر
15:00
صنعت نفت - استقلال
سپاهان - نساجی
مس رفسنجان - هوادار
16:00
پرسپولیس - نفت مسجدسلیمان
18:00

سه‌شنبه ۹ آذر ۱۴۰۰

پدیده - فجر سپاسی
آلومینیوم - ذوب آهن
15:00
فولاد - تراکتور
16:00

لیگ برتر - هفته هشتم

شنبه ۱۳ آذر ۱۴۰۰

گل‌گهر - سپاهان
هوادار - نفت مسجدسلیمان
15:00
صنعت نفت - پیکان
استقلال - پرسپولیس
16:00

یکشنبه ۱۴ آذر ۱۴۰۰

نساجی - پدیده
ذوب آهن - مس رفسنجان
فجر سپاسی - فولاد
تراکتور - آلومینیوم
15:00

AFC ASIAN QUALIFIERS

مقدماتی جام جهانی - مرحله نهایی

پنجشنبه ۷ بهمن ۱۴۰۰

ایران - عراق

سه‌شنبه ۱۲ بهمن ۱۴۰۰

ایران - امارات

پنجشنبه ۴ فروردین ۱۴۰۱

کره جنوبی - ایران

سه‌شنبه ۹ فروردین ۱۴۰۱

ایران - لبنان

لیگ برتر ایران (جام خلیج فارس) - فصل بیست‌ویکم

رتبه	تیم	بازی‌ها	برد	مساوی	باخت	گل‌زده	گل‌خورده	تفاضل گل	امتیاز
۱	سپاهان	۶	۴	۱	۱	۸	۱	۷	۱۳
۲	آلومینیوم	۶	۳	۳	–	۶	۱	۵	۱۲
۳	استقلال	۶	۳	۳	–	۵	۱	۴	۱۲
۴	پرسپولیس	۶	۳	۲	۱	۸	۵	۳	۱۱
۵	پیکان	۶	۳	۲	۱	۷	۴	۳	۱۱
۶	گل‌گهر	۶	۲	۴	–	۷	۳	۴	۱۰
۷	فولاد	۶	۳	۱	۲	۵	۷	-۲	۱۰
۸	ذوب‌آهن	۶	۳	–	۳	۴	۵	-۱	۹
۹	مس رفسنجان	۶	۲	۲	۲	۶	۵	۱	۸
۱۰	تراکتور	۶	۲	۱	۳	۶	۷	-۱	۷
۱۱	فجر سپاسی	۶	۲	۱	۳	۴	۵	-۱	۷
۱۲	نساجی	۶	۱	۳	۲	۵	۷	-۲	۶
۱۳	نفت مسجدسلیمان	۶	۱	۲	۳	۲	۶	-۴	۵
۱۴	هوادار	۶	۱	۱	۴	۲	۵	-۳	۴
۱۵	صنعت نفت	۶	۱	۱	۴	۲	۷	-۵	۴
۱۶	پدیده	۶	–	۱	۵	۱	۹	-۸	۱

CHAMPIONS LEAGUE

هیچ کس حریف پروفسور نیست

روزهای خوب چلسی با توخل ادامه دارد

تیم و سبک کاملا تدافعی یوونتوس و آلگری در لندن درهم شکست و خرد شد. باز هم مدافعان چلسی برای توماس توخل در این فصل گل زدند؛ این‌بار ریس جیمز و چالوبا. هر ۲تیم اول هفته آینده در لیگ داخلی خود بازی سختی دارند. یووه شنبه به مصاف آتالانتا می‌رود و چلسی هم یکشنبه با منچستریونایتد بازی دارد. توماس توخل ملقب به پروفسور در ۵۰بازی ابتدایی‌اش در چلسی رکوردهای عجیبی ثبت کرده، بیشترین برد، کمترین گل خورده و بیشترین کلین‌شیت بین همه مربیان تیم‌های انگلیسی.

■ آخرین باری که یوونتوس در یک‌بازی لیگ قهرمانان اروپا با اختلاف ۴گل شکست خورده بود، به شکست ۴ بر صفر مقابل آاس رم در سال ۲۰۰۴ برمی‌گردد، ۶سال پیش از آغاز قهرمانی‌های سریالی این تیم در سری‌آ.

■ این پنجاهمین حضور توخل روی نیمکت چلسی بود؛ آن هم در شبی رؤیایی که آبراموویچ هم مشکل اداری‌اش حل شده بود و پس از ۳سال می‌توانست وارد خاک بریتانیا شود و بازی تیمش را از نزدیک ببیند. توخل با این برد مقتدرانه یک رکورد برای خودش و چلسی ثبت کرد؛ بهترین سرمربی تاریخ یک تیم انگلیسی که تیمش در ۵۰ بازی نخست خود، کمترین تعداد گل را دریافت می‌کند؛ ۲۴گل، میانگین ۰٫۴۸ گل در هر بازی.

■ عملکرد توخل در ۵۰بازی نخست برای چلسی، ۳۲پیروزی، ۱۱تساوی، ۷شکست، ۸۱گل زده، ۳۱کلین شیت، یک‌لیگ قهرمانان اروپا، یک‌سوپرجام اروپا و صدرنشین فعلی لیگ برتر بوده است.

■ از روز ۲۶ژانویه ۲۰۲۱ که او هدایت چلسی را در دست گرفت، ۳۰۰روز می‌گذرد. او چلسی را در رده نهم لیگ برتر تحویل گرفت و در پایان فصل به رده چهارم جدول رساند و هم‌اکنون در هفته سیزدهم لیگ برتر، این تیم را در صدر جدول نگه داشته است.

■ او در زمینه تعداد پیروزی بعد از ۵۰بازی ابتدایی یک تیم انگلیسی هم رکورددار بوده؛ توخل ۳۲برد، گواردیولا ۲۹برد و کلوپ ۲۳برد.

■ چلسی در بازی‌های خانگی تحت هدایت توماس توخل تنها یک گل در لیگ قهرمانان دریافت کرده که آن هم در استمفوردبریج نبوده و فصل قبل به‌خاطر شرایط کرونایی انگلیس در شهر سویل اسپانیا بود که از طارمی آن گل زیبا را خورد.

■ چلسی در این فصل لیگ برتر و لیگ قهرمانان ۴۰گل به ثمر رسانده که بیشتر آنها سهم مدافعان است. ریس جیمز ۵گل، چالوبا ۳گل، چیلول ۳گل، رودیگر ۲گل، آلونسو، کریستنسن و سیلوا هر کدام یک گل که مجموع گل‌های مدافعان تیم لندنی را در این فصل به عدد۱۶ می‌رساند.

■ مدافعان ۱۶گل، هافبک‌ها ۱۱گل و مهاجمان ۱۲گل، آمار گلزنان چلسی در تمام مسابقات این فصل به تفکیک پست بوده است. جیمز با ۵گل بهترین گلزن این فصل چلسی است.

■ چلسی در بازی‌هایی که تیمو ورنر را در لیگ قهرمانان در ترکیب داشته، نباخته؛ ۱۴بازی، ۱۱برد، ۳تساوی و ۵گل زده توسط این مهاجم آلمانی.

دلبری لوا برای توپ طلا

درخشش لواندوفسکی کماکان ادامه دارد، آیا او بازیکن سال جهان خواهد شد؟

روبرت لواندوفسکی در زمین یخی و هوای برفی کی‌یف یک گل زیبای برگردان برای بایرن‌مونیخ زد تا بار دیگر با زبان بی‌زبانی بگوید «توپ طلا حق من است». مهاجم لهستانی در ۹بازی آخرش در لیگ قهرمانان اروپا موفق به گلزنی شده؛ ۲گل به سالزبورگ (۳نوامبر ۲۰۲۰)، یک گل به سالزبورگ (۲۵نوامبر ۲۰۲۰)، یک گل به لاتزیو (۲۳فوریه ۲۰۲۱)، یک گل به لاتزیو (۱۷مارس ۲۰۲۱)، ۲گل به بارسلونا (۱۴سپتامبر ۲۰۲۱)، ۲گل به دیناموکی‌یف (۲۹سپتامبر ۲۰۲۱)، یک گل به بنفیکا (۲۰اکتبر ۲۰۲۱)، ۳گل به بنفیکا (۲نوامبر ۲۰۲۱) و یک گل به دیناموکی‌یف (۲۳نوامبر ۲۰۲۱). لواندوفسکی حالا نخستین بازیکن تاریخ لیگ قهرمانان است که در ۲ مقطع مختلف، در ۹بازی متوالی در این رقابت‌ها موفق به گلزنی می‌شود. مقطع اول، آگوست۲۰۱۹ تا آگوست ۲۰۲۰ بود. کریس رونالدو (۱۱بازی) و رود فان‌نیستلروی (۹بازی) دیگر بازیکنانی هستند که در حداقل ۹بازی پیاپی لیگ قهرمانان موفق به گلزنی شده‌اند. پس از مروری بر آمار لوا بدنیست نگاهی هم به آمارهای ثبت شده توسط بایرن داشته باشیم.

■ این هجدهمین باری است که بایرن به‌عنوان سرگروه به دور حذفی لیگ قهرمانان صعود می‌کند. فقط بارسا با ۲۱بار آمار بهتری دارد.

■ بایرن در ۳بازی قبلی در لیگ قهرمانان بالای ۴گل زده بود. اگر به دیناموکی‌یف ۴گل می‌زد، نخستین تیم تاریخ لیگ قهرمانان می‌شد که از زمان پیدایش یعنی از سال۱۹۵۵، در ۴بازی پیاپی بالای ۴گل می‌زند.

■ کی‌یف به همراه مالمو تنها تیم‌های بدون گل زده در لیگ قهرمانان این فصل بودند که تیم اوکراینی توانست با گلزنی به مونیخ این رکورد منفی را از جلوی نام خود پاک کند.

■ بایرن با ۱۹گل زده قوی‌ترین خط حمله فعلی این رقابت‌هاست.

■ بایرن در ۲۱بازی اخیر خارج از خانه خود در لیگ قهرمانان بدون شکست بوده است.

رونالدو و رکوردهای جدید

مهاجم پرتغالی هر گلی که می‌زند یک‌سری آمار جدید در تاریخ فوتبال از خودش بر جای می‌گذارد

مایکل کریک در نخستین تجربه‌اش به‌عنوان سرمربی در یک دیدار سخت خارج از خانه توانست منچستریونایتد را در زمین قهرمان فصل قبل لیگ اروپا به پیروزی ۲بر صفر برساند. او کار خاصی نکرد، تنها تغییری که به‌وجود آورد، بازی دادن به فان‌دبیک به‌جای برونو فرناندز بود که آن هم جواب نداد و در نیمه دوم هافبک پرتغالی جای هافبک ضعیف هلندی را گرفت. از منچستر خبر می‌رسد که ارنستو والورده که نزدیک ۲سال است بیکار است و پس از اخراج از بارسا هیچ تیمی نگرفته، ممکن است تا پایان فصل هدایت یونایتد را در دست بگیرد. او هیچ تجربه خارج از لالیگا غیراز حضوری کوتاه‌مدت در لیگ یونان نداشته. زبان انگلیسی هم نمی‌داند. در برد ۲بر صفر در زمین ویارئال، کریستیانو رونالدو باز هم مشتی رکورد و عدد ثبت کرد. او که در طول بازی به‌خاطر گل‌های زده قبلی‌اش به این تیم از سوی تماشاگران هو می‌شد، طبق معمول در ورزشگاهی که مورد توهین قرار گرفت، زهر خودش را ریخت. با این اتفاق بدنیست نگاهی به آمار و رکوردهای جدید رونالدو و منچستر داشته باشیم.

■ منچستریونایتد برای نخستین‌بار از سال ۲۰۱۸موفق شد به مراحل حذفی راه پیدا کند.

■ منچستریونایتد تحت هدایت مایکل کریک موفق به ثبت یک کلین‌شیت در بازی‌های لیگ قهرمانان شده؛ برابر با همان تعدادی که در زمان سرمربیگری اوله‌گونار سولسشائر ثبت کرده بود. در ۱۴بازی با اوله فقط یک‌بار دروازه می‌یو بسته مانده بود.

■ منچستریونایتد در دیدار مقابل ویارئال به رکورد ۱۵۰برد در رقابت‌های لیگ قهرمانان اروپا رسید.

■ با حساب نکردن ۶گل رونالدو در این فصل لیگ قهرمانان، منچستر با ۲امتیاز در انتهای جدول گروه F قرار می‌گرفت.

■ کریستیانو ۱۰گل در این فصل برای منچستر به ثمر رسانده که هر ۱۰گل نتیجه بازی را عوض کرده است. این پنجمین گل منجر به پیروزی این بازیکن برای من‌یو در این فصل بود.

■ گل ستاره پرتغالی، گل شماره ۱۴۱او در لیگ قهرمانان بود. تنها ۲۰تیم در همه ادوار این رقابت‌ها از رونالدو بیشتر گل زده‌اند. یعنی رونالدو بیست‌ویکمین تیم در لیگ قهرمانان از لحاظ تعداد گل زده است!

■ کریس رونالدو به نخستین بازیکنی تبدیل شد که در هر ۵بازی نخست یک‌فصل لیگ قهرمانان، برای تیمی انگلیسی موفق به گلزنی می‌شود. او سابقه گلزنی در ۱۱بازی متوالی در این رقابت‌ها با رئال را هم دارد.

■ این هفدهمین فصل متوالی است که رونالدو حداقل ۱۰گل در تمامی رقابت‌ها به ثمر می‌رساند.

■ این سومین باری بود که او در ۱۵دقیقه پایانی یک‌بازی لیگ قهرمانان اروپا، گل پیروزی را به ثمر می‌رساند. این بیشترین گل توسط یک بازیکن در یک فصل در این رقابت‌ها (به استثنای وقت اضافه) بود.

■ رونالدو که بیشترین تعداد گل زده را در تاریخ فوتبال دارد، ۷۹۹گله شد. او فقط یک گل دیگر تا عدد رند ۸۰۰گل فاصله دارد. در بازی سخت یکشنبه‌شب مقابل چلسی به این رکورد هم حمله خواهد برد.

■ رونالدو در همه بازی‌های این فصل لیگ قهرمانان گل زده؛ ۶گل در ۵بازی. برونو فرناندز هم در هر ۵بازی این رقابت‌ها موفق به ارسال پاس گل شده است. برونو فرناندز بیشترین تعداد خلق موقعیت (۱۸) و بیشترین تعداد پاس گل(۵) را در این فصل لیگ قهرمانان داشته است.

■ در هر ۵فصل اخیر، سرمربیان تیم‌های کریس رونالدو باشگاه‌های خود را ترک کرده‌اند. فصل ۱۸-۲۰۱۷؛ خروج زیدان از رئال‌مادرید در پایان فصل (و جدایی خود رونالدو)، فصل ۱۹-۲۰۱۸؛ جدایی آلگری از یوونتوس پس از ۵ سال (در پایان فصل)، فصل ۲۰-۲۰۱۹؛ جدایی ساری از یوونتوس پس از یک فصل با وجود کسب قهرمانی سری‌آ، فصل ۲۱-۲۰۲۰؛ جدایی پیرلو از یوونتوس به‌دنبال از دست رفتن قهرمانی پس از ۹فصل متوالی و درنهایت فصل ۲۲-۲۰۲۱؛ جدایی سولسشائر از منچستر پس از حدود ۳سال.

گره بارسایی

تا پیش از بازی‌های دیشب لیگ قهرمانان اروپا، تیم‌های بایرن‌مونیخ، منچستریونایتد، منچسترسیتی، پاری‌سن‌ژرمن، لیورپول، آژاکس، چلسی و یوونتوس صعود خود به دور حذفی را قطعی کرده بودند. در این مطلب احتمالات صعود در هفته پایانی گروه‌های چهارگانه دوم را بررسی کرده‌ایم.

E

بارسلونا پس از تساوی خانگی مقابل بنفیکا، هفته آخر در زمین بایرن‌مونیخ به میدان می‌رود. اگر به فرض محال بتواند یک‌مساوی هم در باواریا بگیرد، ۸امتیازی می‌شود. بنفیکا اگر در بازی آخر دیناموکی‌یف را ببرد و مثل دیدار رفت مساوی نکند، ۸ امتیازی می‌شود. در این‌صورت به‌دلیل باخت ۳بر صفر بارسا به بنفیکا در دیدار رفت و مساوی در بازی برگشت، این تیم پرتغالی است که به دور حذفی راه می‌یابد و بارسلونا به لیگ اروپا سقوط می‌کند. البته ژاوی قول داده در هفته آخر بایرن را ببرد. بارسلونا برای سومین بازی متوالی کلین شیت کرده که این برای نخستین بار از سال ۲۰۱۹ است (۲ بار در مقابل منچستریونایتد و یک‌بار هم در مقابل لیورپول).

F

با پیروزی مقابل ویارئال، صعود منچستر از گروهی که ۲فینالیست فصل قبل لیگ اروپا در آن حضور داشتند قطعی شد؛ آن هم به‌عنوان صدرنشین. در هفته آخر ویارئال با هر نتیجه‌ای ببرد و من‌یونایتد با هر نتیجه‌ای ببازد امتیازات‌شان مساوی می‌شود اما بازی‌های رودررو تعیین می‌کند که یونایتد صدرنشین است. ضمن اینکه آتالانتا هم با یک بازی کمتر از ویارئال در بازی آخر برای صعود باید این تیم اسپانیایی را ببرد.

G

در این گروه عجیب که شبیه لیگ دسته دوم یک کشور اروپایی است، هر ۴ تیم شانس صعود و حذف دارند. لیل صدرنشین ۸ امتیازی است، سالزبورگ، سویا و ولفسبورگ با اختلاف یک‌امتیاز نسبت به‌هم در تعقیب صدرنشین هستند. هر نتیجه‌ای در بازی آخر می‌تواند این ترتیب را به‌هم بزند. تیم صعودکننده از این گروه می‌تواند قرعه مناسبی برای تیم‌های حاضر در دور حذفی باشد.

H

پیروزی قاطع و تحقیرکننده چلسی بر یوونتوس باعث شد تا جای صدرنشین و تیم دوم در هفته پنجم جابه‌جا شود. ۲ تیم با امتیاز ۱۲، برای صعود به‌عنوان تیم اول باید امیدوار باشند که در هفته آخر خودشان ببرند و حریف‌شان امتیاز از دست بدهد. چلسی در زمین زنیت در روسیه به میدان می‌رود و یووه میزبان مالمو است. درصورت تساوی امتیازات چلسی به‌عنوان تیم اول راهی مرحله بعد می‌شود. حضور زنیت در مرحله حذفی لیگ اروپا قطعی شده و مالمو قطعا حذف شده است.

گزارش بازی

بازگشت بدون VAR

ادامه از صفحه ۱۷

در نهایت مسابقه‌ای که به‌شدت تحت‌تاثیر حواشی بود با نمایش ضعیف دو تیم و بدون موقعیت‌های گل آنچنانی بدون گل مساوی به پایان رسید و استقلال از صدر به زیر آمد. در این بازی هر تیم فقط یک شوت داخل چارچوب داشت!

۲گل زدند و یک هیچ بردند

در آخرین بازی هفته ششم هم پرسپولیس میزبان صنعت‌نفت بود و یحیی گل‌محمدی برای فرار از نتایج بد هفته‌های گذشته تیمش را با چند تغییر به زمین فرستاد. البته احسان پهلوان که بعد از چند بازی در ترکیب قرار گرفته بود در همان نیمه اول مصدوم شد تا هواداران پرسپولیس بالاخره چهره کمال کامیابی‌نیا را هم در میانه زمین ببینند. با وجود این تغییرات پرسپولیس در نیمه اول همان پرسپولیس ناکام هفته‌های گذشته بود اما در نیمه دوم و به‌خصوص از زمان به میدان آمدن مهدی عبدی سرخپوشان بالاخره توانستند خطراتی روی دروازه میهمان خلق کنند و به گل برسند. قبل از گل سرلک، شوت عبدی هم از خط دروازه گذشته بود که داوران گل را نپذیرفتند و کار پرسپولیس سخت شد. دقایق پراسترس پایانی برای قرمزها که بعد از ۲۱ماه تماشاگران خود را هم در ورزشگاه می‌دیدند به سختی سپری شد و تیم یحیی با ۱۱امتیاز به رتبه چهارم رسید. اما با این برد سخت و این شکل بازی، هنوز نمی‌توان پرسپولیس را در لیگ بیست‌ویکم مدعی دانست. در بازی‌های همزمان، مس رفسنجان و فولاد با یک گل بر نفت مسجدسلیمان و ذوب‌آهن غلبه کردند. نکونام از زمان بازگشت به فولاد ۶امتیاز باارزش از ۲بازی کسب کرده و در صورت ادامه همین روند می‌تواند مدعی صدرنشینی باشد. نکته ویژه این بازی هم اشتباهات عجیب داوری به ضرر پرسپولیس بود، اشتباهاتی که باعث شد تا جای خالی کمک داور ویدیویی بیشتر از قبل احساس شود.

سوژه روز

هر استوری چند؟

رشید مظاهری احتمالا گران‌ترین سکونشین لیگ برتر است

بهروز رسایلی | رشید مظاهری، دروازه‌بان استقلال در دیدار با گل‌گهر سیرجان برای دومین بار از فهرست ۱۸نفره این تیم خط خورد. او در مسابقه با نساجی هم سکونشین شده بود تا حالا روشن شود هیچ جایگاهی در تفکرات مجیدی ندارد. فرهاد، علیرضا رضایی را جذب کرده که اعتقاد بسیار زیادی به او دارد. حسین حسینی هم کماکان هست؛ بنابراین عرصه بر رشید، تنگ تنگ است. بعد از اعلام خبر سکونشینی دوباره مظاهری، این دروازه‌بان بار دیگر لوگوی استقلال را استوری کرد و زیر آن هم نوشت: «با آرزوی موفقیت برای همبازیانم. امیدوارم هواداران بعد از بازی، شاد باشند.» عین همین پیام را مظاهری پیش از بازی با نساجی هم منتشر کرده بود. در مجموع به نظر می‌رسد رشید حالاحالا باید این استوری را کپی‌پیست کند، چون مجیدی که از اول هم با اکراه راضی به ادامه حضور مظاهری شده بود، الان رسما نشان می‌دهد اعتقادی به این دروازه‌بان ندارد. با این شرایط، آیا کسی می‌داند اصلا فلسفه تمدید قرارداد با مظاهری چه بود؟

استوری‌های میلیاردی

احتمالا هر استوری آرزوی موفقیتی که رشید مظاهری برای استقلالی‌ها می‌گذارد، چند صد میلیون و چه‌بسا چند میلیارد تومان برای آبی‌ها هزینه دارد. او دروازه‌بان گمنامی نیست و سابقه حضور در تیم ملی را در کارنامه‌اش دارد؛ بنابراین حتما رقم قراردادی که با استقلالی‌ها بسته چشمگیر است. کسی چه می‌داند؛ ۳میلیارد، ۵میلیارد و شاید هم ۱۰میلیارد تومان. پرسش اینجاست که اصلا چرا باید چنین پولی برای حفظ دروازه‌بانی پرداخت شود که نیازی به او نبود؟ فرهاد مجیدی از روز اول با آب‌وتاب از علیرضا رضایی تمجید کرده و او را بهترین گلر سال‌های آینده ایران دانسته است. مجیدی در عمل هم با بازی دادن به رضایی این مسئله را ثابت کرد. حسین حسینی هم که به دوران حضورش در استقلال ادامه می‌دهد. بنابراین چه منطقی پشت حفظ رشید مظاهری بود؟ چرا این همه پول باید صرف تمدید قرارداد گلری شود که خوب یا بد، درست یا غلط، کادر فنی حتی حاضر نیست او را در لیست ۱۸نفره قرار بدهد؟

این تعصب باورنکردنی

از طرف دیگر اظهار عشق و علاقه رشید مظاهری به استقلال هم کاملا باورنکردنی به نظر می‌رسد. دم خروس این ماجرا آنجا بیرون می‌زند که مظاهری به خاطر اختلاف مالی با استقلال حتی حاضر نشد در بازی با الهلال عربستان شرکت کند و دست تیمش را لای پوست گردو گذاشت. شاید گروهی از هواداران کم‌سال و هیجانی با این استوری‌ها به تعصب و غیرت مظاهری درود بفرستند اما سایرین یادشان هست که او دورهایش را زد و صرفا به‌خاطر اینکه مشتری درخور و مناسبی پیدا نکرد استقلالی ماند. در این شرایط، باور کردن علاقه مظاهری به باشگاه، دشوار است و چه‌بسا اگر یکی از تیم‌های مدعی در تابستان سر کیسه را شل کرده بود، رشید الان لوگوی همان تیم را نشان می‌داد!

یک خداحافظی تلخ دیگر؟

اگرچه تا نیم‌فصل زمان زیادی باقی مانده و شاید کلی اتفاقات جورواجور و غیرقابل پیش‌بینی رخ بدهد اما دست‌کم تا امروز شرایط طوری بوده که نباید از جدایی مظاهری از استقلال در پنجره زمستانی تعجب کرد. او اگر با همین وضعیت استقلال را ترک کند، یک خداحافظی تلخ دیگر را در کارنامه‌اش ثبت خواهد کرد. رشید از تراکتور هم با همین شرایط جدا شد و چنان با تیم تبریزی به بن‌بست رسیده بود که حتی در فینال معروف جام حذفی برابر استقلال هم در فهرست قرار نگرفت. آیا او در زمستان جدا خواهد شد؟ آیا مظاهری به یک تیم سرشناس دیگر می‌پیوندد؟ و آیا آن تیم احتمالی، حساب این قبیل رفتارهای عجیب آقای دروازه‌بان را کرده است؟

اولویت بسکتبال پیروزی است نه جوانگرایی

تیم ملی فردا در پنجره جام‌جهانی با بحرین بازی دارد. هاشمی سرمربی تیم می‌گوید شایسته‌ها را به تیم دعوت کرده تا شرمنده مردم نشود

لیلی خرسند | ساعت ۱۷ فردا از تیم مصطفی هاشمی رونمایی می‌شود. تیم ملی بسکتبال در پنجره اول مقدماتی جام‌جهانی ۲۰۲۳ روز جمعه با بحرین بازی می‌کند، تیمی که بعد از ۴ سال سرمربی جدیدی روی نیمکت دارد. برای ایران که از تیم‌های سطح یک آسیاست، شکست دادن بحرین کار سختی نیست و کسانی که منتظر بازی هستند، بیشتر کنجکاوند ببینند هاشمی چه تیمی را روانه میدان می‌کند. تیم هاشمی نه حامد حدادی را دارد و نه صمد نیکخواه بهرامی را. برخلاف مهران شاهین‌طبع، او علاقه‌ای به بازیکنان دوتابعیتی هم ندارد. سرمربی جدید چند بازیکن جوان و چند باتجربه به تیم دعوت کرده است، البته در همین شروع با بدشانسی هم روبه‌رو شده چون سجاد مشایخی گارد رأس او آسیب دیده و به بازی نمی‌رسد. آیا با این همه تغییر، تیم هاشمی بازی متفاوتی به نمایش می‌گذارد؟ او به همشهری می‌گوید که اولویتش پیروزی تیم است.

ورزشی تیم ملی فردا بازی دارد، شرایط راضی‌کننده است؟

با توجه به بضاعت بسکتبال و با توجه به مطالبات مردم و جامعه بسکتبال که همگی از تیم ملی پیروزی می‌خواهند، بهترین بازیکنان ممکن را انتخاب کرده‌ایم. همه بازیکنانی که به تیم ملی دعوت شده‌اند، در این مقطع زمانی شایستگی پوشیدن پیراهن تیم ملی را دارند. می‌گویم در این مقطع زمانی چون در هر پنجره و هر دوره زمانی یک عده از بازیکنان شرایط خوبی دارند. بازیکنانی که برای بازی فردا در تیم هستند، همه شایسته هستند، تعهد کاری‌شان کامل است و می‌دانند چه مسئولیت خطیری دارند. چند نفر از این بازیکنان تا حالا با من کار نکرده‌اند اما نزدیک به ۷۰ درصد از آنها سابقه کار با من را دارند. می‌دانیم که بحرین تیم درجه ۲ آسیاست و می‌خواهد خودش را به تیم‌های درجه‌یک آسیا نزدیک کند ولی ما بهترین بازیکنان آسیا را داریم و اگر اتفاق خاصی نیفتد، جمعه حقانیت خودشان را ثابت می‌کنند.

ورزشی با توجه به اینکه تیم مدت کوتاهی در اردو بوده توانسته‌اید به هماهنگی لازم برسید؟

زمان زیادی نداشتیم و نمی‌توانستیم لیگ را تعطیل کنیم. اینکه بگوییم تیم به هماهنگی صد درصد رسیده، درست نیست. رسیدن به هماهنگی زمان‌بر است ولی سعی می‌کنیم زمان را کوتاه کنیم تا شرمنده خانواده بسکتبال و مردم نشویم.

ورزشی سجاد مشایخی هم بد موقع آسیب دید. نبود او چقدر روی کار تیم تأثیر منفی می‌گذارد؟

خیلی زیاد. ما ۲ بازیکن گارد داریم؛ آقای کامرانی و آقای مشایخی. قرار بود آنها با هم بازی ما را جلو ببرند و حالا در نبود مشایخی تیم خیلی اذیت می‌شود اما مصدومیت جزئی از ذات ورزش است و ما باید با آن کنار بیاییم. امیدوارم سجاد هر چه زودتر بهبود پیدا کند و به تیم اضافه شود. مشایخی روز جمعه قطعا بازی نمی‌کند. برای بازی روز دوشنبه باید ببینیم پزشک چه نظری می‌دهد. اگر بتواند همراه تیم به بحرین می‌آید، اگر نه اینجا می‌ماند و درمانش را انجام می‌دهد.

ورزشی شما بعد از دوره‌ای که انتقاد زیادی به‌کار سرمربی قبلی بود، تیم را به‌دست گرفتید. همه منتظرند ببینند تیم شما چه تفاوت‌هایی نسبت به تیم شاهین‌طبع دارد.

جا دارد از آقای شاهین‌طبع و همکارانشان تشکر کنم. آنها در این ۴ سال خیلی زحمت کشیدند و برای تیم وقت گذاشتند، ما قدردانشان هستیم. خیلی از چیزهایی که شاهین‌طبع انجام داد، درست بود و ما هم همان کار را انجام می‌دهیم. اگر از نظر من ایرادی هم وجود داشته باشد، حتما برطرف می‌کنم. باید قبول کنیم سلیقه‌ها متفاوت است. هر مربی، بازیکن و مدیری باورهایی دارد که براساس آن باورها برنامه‌ریزی و کار می‌کند. ولی همه ما یک هدف داریم و آن هم سربلندی کشور است.

ورزشی بعضی‌ها نبود حامد حدادی و صمد نیکخواه در تیم را یک فرصت می‌دانند. اینکه از وابستگی تیم به این دو بازیکن کم شود.

حامد و صمد اگر ایران بودند، حتما به تیم دعوت می‌شدند، همینطور پارسا فلاح. اینکه وابستگی تیم به حامد و صمد کم شود و پوست‌اندازی کند، یک بحث است و اینکه تیم بتواند نتیجه بگیرد یک بحث دیگر. تیم ما باید ۱۲ امتیاز بگیرد و به جام‌جهانی صعود کند. اگر من بتوانم ۶ بازیکن جوان در سطح تیم ملی تحویل بدهم اما تیم ببازد و به جام جهانی نرسد، مردم قبول نمی‌کنند. برای من اولویت، صعود به جام‌جهانی و نتیجه‌گیری است و در کنارش سعی می‌کنیم کاری کنیم تا بازیکنان جدید به‌خودباوری برسند و به مجموعه اضافه شوند.

ورزشی با این شرایط به بازیکنان جوان، زیاد فرصت بازی داده نمی‌شود؟

باز هم تأکید می‌کنم اولویت برد تیم است. در رده پایه می‌شود ریسک کرد اما در مقدماتی جام‌جهانی هیچ‌جای دنیا اجازه ریسک به شما نمی‌دهند. با این حال برای ما سن و سال مهم نیست و شایستگی در اولویت است.

ورزشی ایران تنها کشوری است که بازی‌ها را بدون تماشاگر برگزار می‌کند. شما یک امتیاز از بقیه حریفان عقب هستید.

مشخص است که بودن تماشاگر چقدر می‌تواند در یک بازی تأثیر بگذارد، ولی فدراسیون هم تابع وزارت بهداشت و پروتکل‌های مربوطه است. فدراسیون هم دوست دارد سالن از تماشاگر پر شود. با حضور تماشاگران انگیزه بازیکنان هم مضاعف می‌شود ولی حتما به فدراسیون دستور داده‌اند که بازی بدون تماشاگر باشد.

چرا تماشاگران نیستند؟

غلامرضا نوروزی، رئیس فدراسیون پزشکی ورزشی ۱۶ آبان اعلام کرده بود تماشاگرانی که کارت واکسن یا نتیجه تست پی س آر منفی ۷۲ ساعته دارند می‌توانند به‌صورت محدود در ورزشگاه‌ها حضور پیدا کنند. با این حال فردا در بازی ایران و بحرین، ایران هیچ تماشاگری در سالن ندارد. همه کشورهایی که در مقدماتی جام‌جهانی بازی دارند، می‌توانند از امتیاز تماشاگر استفاده کنند ولی فیبا به ایران اجازه نداده است که تماشاگر داشته باشد. محمدرضا صالحیان، دبیر فدراسیون بسکتبال می‌گوید فدراسیون طبق دستورالعمل‌های ستاد کرونا در ورزش عمل کرده است: «ما تلاش کردیم بازی تماشاگر داشته باشد اما اجازه حضور تماشاگران در سالن‌های مسقف داده نشده است. ما باید طبق دستورالعمل‌های ستاد کرونا در ورزش عمل کنیم. دستورالعمل جدیدی به ما نرسیده است.» مسئله دیگری هم درباره بازی فردا مطرح است. گفته می‌شود روزهای گذشته فیبا و مسئولان صداوسیما سر قیمت پخش تلویزیونی به مشکل خوردند و مشکل به قدری جدی بود که فیبا تهدید کرده بود میزبانی را از ایران می‌گیرد. صالحیان این مسئله را تکذیب می‌کند: «مشکلی نبود. بازی برگزار و پخش تلویزیونی می‌شود.»

ایران سرتر از بحرین

مقایسه ۲ تیم ایران و بحرین نشان می‌دهد ایران از هر نظر از بحرینی‌ها سرتر است. بحرین در رنکینگ، تیم ۱۰۲ جهان است و ایران تیم بیست و دوم. میانگین سنی ایران ۲۸ سال است و میانگین سنی بحرین ۲۷ سال. میانگین قدی ایران ۱۹۸ سانتی‌متر است و میانگین قدی بحرین ۱۸۷ سانتی‌متر. بحرینی‌ها این میانگین را هم مدیون بازیکن خارجی‌شان هستند. دارل گیلس آمریکایی که سابقه بازی برای تیم پتروشیمی بندرامام را دارد با ۳۶ سال سن، ۲ متر و ۱۱ سانتی‌متر قد دارد. بحرین تیم درجه ۲ آسیاست و چند سالی است که تلاش می‌کند به سطح یک آسیا برسد. آنها چند بازیکن آمریکایی به تیم آورده‌اند و سرمربی تیمشان هم آمریکایی است. آخرین دوره‌ای که آنها در جام ملت‌های آسیا بازی کردند سال ۲۰۱۳ بود که برای نهم تا دوازدهمی بازی کردند. بحرین امسال هم در پنجره‌های آسیا بازی کرد و یکی از تیم‌های حاضر در کاپ آسیا ۲۰۲۲ است.

زیر یک خم

محسن محمود صفری
خبرنگار

حمایت رئیس مجلس از ورزش اول

اعتراض برخی از روسای فدراسیون‌های ورزشی درخصوص کمبود بودجه و بی‌توجهی وزیر ورزش به این موضوع درنهایت با واکنش رئیس مجلس شورای اسلامی همراه شد. محمدباقر قالیباف رئیس مجلس با اشاره به نقش ورزش در کاهش آسیب‌های اجتماعی گفت: «ورزش یک موضوع چندجانبه است، ورزش از یک نظر یک پدیده مهم اجتماعی است و از نظر سیاسی، فرهنگی و اقتصادی بسیار حائز اهمیت است. در ورزش هزینه وجود ندارد و هرچه هست سرمایه‌گذاری است. مشکل کشور ما نبود نقشه راه مدون و مدیریت صحیح است به همین‌خاطر عذر محدودیت اقتصادی در حوزه ورزش پذیرفته نیست.» هفته گذشته علیرضا دبیر رئیس فدراسیون کشتی نسبت به عملکرد سجادی وزیر ورزش انتقاد تندی داشت و عنوان کرده بود از زمان حضور او تا به حال هیچ اتفاق مثبتی برای ورزش رخ نداده است. به‌نظر با این اظهارنظر رئیس مجلس، وزیر ورزش به‌زودی برای پاسخگویی به شرایط موجود راهی بهارستان شود.

نام مشترک، روش متفاوت

سرمربیان کشتی آزاد و فرنگی چرخه انتخابی تیم ملی بزرگسالان برای رسیدن به دوبنده تیم‌ملی را اعلام کردند. ۲ چرخه کاملا متفاوت که فقط اسم مشترکی دارند؛ در کشتی آزاد جز مدال‌آوران رقابت‌های جهانی، تمام سرمایه‌های کشتی آزاد برای اینکه شانس ملی‌پوش شدن داشته باشند باید در رقابت‌های قهرمانی کشور روی تشک بروند. این چرخه تا جام تختی و رقابت رودرروی مدعیان در انتخابی تیم ملی ادامه خواهد داشت. البته که چرخه کشتی آزاد هم یک ایراد بزرگ دارد و آن هم سر وزن آمدن‌های مکرر برای رسیدن به دوبنده تیم ملی است. اهل فن می‌دانند که سبک‌وزن‌ها کیلوهای زیادی وزن کم می‌کنند و برای اینکه بازدهی داشته باشند حداکثر ۲ مرتبه در سال می‌توانند وزن کم کنند. شرایط در کشتی فرنگی کاملا متفاوت است؛ محمد بنا سرمربی تیم‌ملی تمام ملی‌پوشانش در جهانی و المپیک را از حضور در قهرمانی کشور معاف کرده و در آخر بسیاری از بندها با نظر کادرفنی اضافه شده که خبر از سردرگمی کشتی‌گیران در آینده نزدیک می‌دهد.

یزدانی در لیگ، کشتی نمی‌گیرد

حضور نایفانوف روس دارنده مدال برنز جهان و المپیک، کشتی گرفتن حسن یزدانی در مسابقات لیگ را در هاله‌ای از ابهام قرار داده است. تیم سهند ارس رسما قراردادش با آرتور نایفانوف را ثبت کرد و از آنجایی که تیم‌های سهند ارس و فولادذوب آمل در نیمه‌نهایی با یکدیگر روبه‌رو می‌شوند کشتی گرفتن یزدانی برای آمل بعید به‌نظر می‌رسد. یزدانی ۲ مرتبه نایفانوف را شکست داده ولی بعد از رقابت‌های جهانی تمرینات منظمی نداشته بنابراین خیلی بعید است در مدت باقیمانده به آمادگی حضور در مسابقه برسد. کامران قاسمپور هم با تیم صنایع مازندران قرارداد دارد و احتمالا او برای دیدارهای روز ۱۸ آذرماه در وزن ۸۶ کیلوگرم کشتی می‌گیرد. به‌نظر می‌رسد قرارداد حسن یزدانی با تیم فولادذوب آمل تنها اقدامی نمایشی و تبلیغاتی برای این تیم بوده و رویارویی یزدانی با نایفانوف و قاسمپور بعید به‌نظر می‌رسد.

جدول اعداد | ۴۰۸۰

اعداد ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یک‌بار دیده شود. پاسخ‌ها در ادامه آمده است.

ساده

۵				۷				۲
	۱		۶		۹		۵	
		۷	۸		۳	۴		
۶	۹						۸	۵
		۴				۹		
۷	۲						۴	۳
		۵	۹		۱	۷		
	۴		۷		۵		۶	
۱				۳				۸

سخت

		۷				۴		
۸					۱			
		۱		۳			۹	
۴						۳	۶	
			۵		۸			
	۲	۵						۷
	۹			۲		۶		
			۱					۲
		۳				۱		

متوسط

						۳		۶
		۲				۱	۷	
	۶		۹		۴			
				۸				۵
	۴		۳		۶		۲	
۸				۵				
			۸		۱		۶	
	۷	۳				۴		
۵		۱						

متوسط

۸	۶	۲	۱	۷	۵	۹	۴	۳
۵	۹	۱	۴	۶	۲	۸	۷	۱
۱	۳	۷	۸	۹	۴	۲	۶	۵
۲	۸	۴	۶	۱	۷	۳	۵	۹
۹	۷	۶	۳	۵	۸	۱	۲	۴
۳	۱	۵	۷	۲	۹	۶	۸	۷
۶	۴	۸	۵	۳	۱	۷	۹	۲
۷	۲	۹	۲	۴	۶	۵	۱	۸
۴	۵	۳	۹	۸	۷	۱	۳	۶

ساده

۷	۶	۹	۳	۴	۵	۸	۱	۲
۱	۸	۳	۹	۷	۲	۴	۶	۵
۴	۲	۵	۶	۸	۱	۹	۷	۳
۳	۷	۱	۸	۶	۴	۲	۵	۹
۸	۹	۶	۲	۵	۷	۱	۳	۴
۵	۴	۲	۱	۳	۹	۶	۸	۷
۶	۱	۷	۵	۲	۸	۳	۴	۹
۹	۳	۸	۷	۱	۶	۵	۲	۴
۲	۵	۴	۴	۹	۳	۷	۹	۱

سخت

۶	۴	۱	۸	۷	۹	۴	۲	۳
۴	۲	۲	۴	۶	۱	۹	۸	۷
۹	۷	۸	۲	۹	۳	۱	۶	۵
۷	۹	۶	۱	۴	۲	۸	۵	۱
۸	۷	۹	۶	۱	۴	۵	۳	۲
۱	۳	۵	۸	۲	۵	۶	۷	۴
۳	۱	۴	۵	۸	۷	۲	۹	۶
۵	۸	۲	۳	۵	۱	۷	۴	۹
۲	۶	۷	۹	۳	۶	۱	۱	۸

جدول ۸۳۷۱

افقی:

۱- واحدی برای اندازه‌گیری طول- انتزاعی- علف خشک
۲- حاصل هر عدد به توان صفر- از ارزهای دیجیتال- موسیقی‌دان عصر ساسانی
۳- رسول- فریاد- کامل‌کننده
۴- کوشش و فعالیت- برای خدا شریک قائل است- حرف ندا
۵- مخترع لگاریتم- مسلک- همراهی کردن جنازه تا گورستان
۶- میله فلزی گرداننده چرخ اتومبیل- جلادهنده کفش- هنگام تنگدستی در... کوش و مستی
۷- نگهبان گله- محصل دانشگاه- ساز بادی بلوچستان
۸- از محلات شمال تهران- مخترع سینما- به جا آوردن
۹- پایدار- موکت- پیشتاز سه‌رقمی‌ها
۱۰- نوعی کبک- چاقوی آشپزخانه- نویسنده کتاب فتح خون
۱۱- ساز خطه خراسان- هضم‌کننده- غزوه سال سوم هجرت
۱۲- خط کش مهندسی- پاکیزه- بی‌همتا
۱۳- خدمتکار- پرتاب گلوله از تفنگ- توطئه پنهانی
۱۴- به دنیا آمدن- دوستی و رفاقت- زندگی کن
۱۵- دندان فیل- آیاتی از قرآن که معنی‌شان واضح است- گرمابه

عمودی:

۱- حرکتی در جودو- سجده‌کننده- گوناگونی
۲- یک نفر- سرمربی تیم فوتبال منچسترسیتی
۳- از وسایل حمل‌ونقل درون شهری- نوعی اسباب‌بازی- درخت کریسمس
۴- چالاک- دانش ذاتی- نافرمانی
۵- قطار برقی شهری- مغازه- زمینه
۶- صدمتر مربع- مجموع کارکنان یک اداره- میزان اهمیت
۷- تهیدست- راننده- بسیار مشتاق
۸- از ماهیان اقتصادی دریای خزر- فیلمی ساخته ابراهیم حاتمی‌کیا و بازی پرویز پرستویی- شبیه عقیق
۹- از قبایل صدر اسلام- روئیدن- خبرگزاری قرآنی ایران
۱۰- ریسیدن- سختی دادن به جسم برای تزکیه روح- گوشت آذری
۱۱- نفس خسته- بلندقامت- دلسردی
۱۲- نیروی یاری‌رسان- سست- لقب حضرت عیسی(ع)
۱۳- شیرینی تولد- در توضیح کلام به‌کار می‌رود- نهی‌کننده
۱۴- نویسنده ایرانی و خالق رمان ثریا در اغما- کیفر
۱۵- ستاره دنباله‌دار- حقه‌باز- تاج

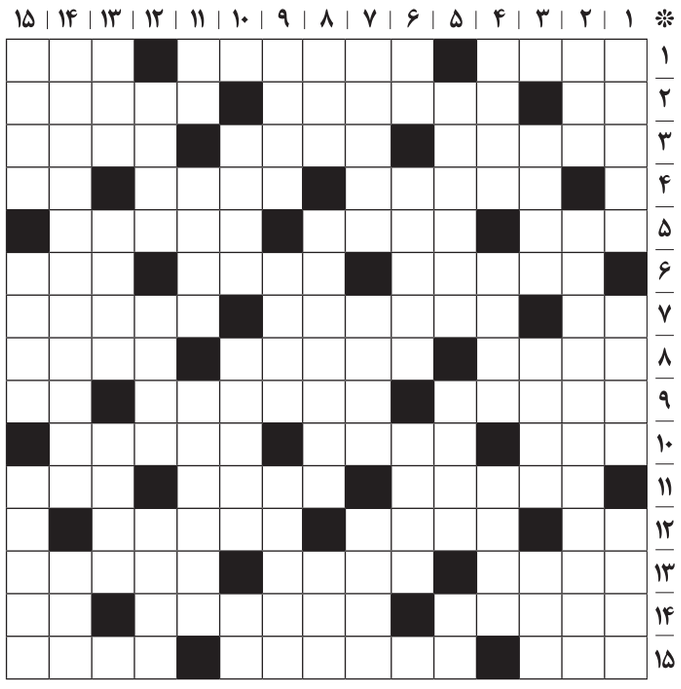

حل جدول شماره ۸۳۷۰

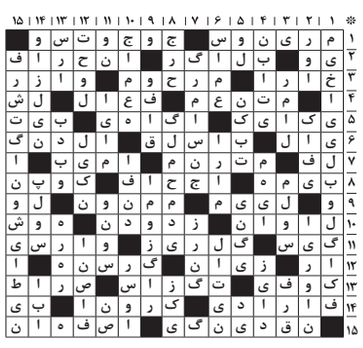

با مردم

شماره تلفن ارتباطی با خوانندگان ۰۲۱۲۳۰۲۳۳۳۷
ارسال پیام کوتاه خوانندگان ۰۲۱۲۳۰۲۳۹۱۶
تلگرام با مردم @bamardom_hamshahri

جلسات سازمان‌ها و ادارات برای پرسنل شفاف‌سازی شوند

باتوجه به اینکه شفافیت در ادارات سبب سالم‌سازی سازمان‌ها می‌شود شایسته است که جلسات رؤسا و معاونین سازمان‌ها وادارت در بولتن‌های داخلی سازمان‌ها چاپ شود تا پرسنل مشاهده کنند که در قسمت‌های بالایی سازمانی که در آن کار می‌کنند چه مسائلی مصوب شده است.

قاسم محمدرضایی از تهران

پلیس به وضعیت رانندگی اتوبوس‌های قم-تهران رسیدگی کند

اتوبوس‌های مسیر قم-تهران اغلب در مسیر، کارهای خطرناک می‌کنند و امنیت خود و دیگر رانندگان را به خطر می‌اندازند. از پلیس راهور تقاضا داریم با کنترل رانندگان به‌خصوص در محدوده پل آزاده تهران-قم با این تخلفات برخورد کند تا از تکرار تصادفات کاسته شود.

عزیزی از قم

شرکت گاز با سازندگان رادیاتور طرح کاهش مصرف را اجرا کند

باتوجه به فصل سرما و افزایش بیش از حد مصرف انرژی گاز بدیهی است که این معضل هر ساله نیازمند رفع مسئله ساختاری است. پیشنهاد این است که شرکت گاز با همکاری سازندگان رادیاتور طرحی را برای مصرف کمتر گاز اجرایی کنند تا هم کمبود پیش نیاید و هم انرژی برای نسل‌های آینده ذخیره شود.

محمدرضایی از تهران

بیمارستان‌های خصوصی کاسبکار شده‌اند

به‌دلیل دل درد شدید با احتمال آپاندیس یا سنگ صفرا در بیمارستان کسری بستری شدم. بعد از انجام آزمایش‌های لازم تشخیص سنگ صفرا و دستور جراحی داده شد. اما ۴۸ساعت بدون اینکه هیچ دکتری مرا ببیند یا دستوری برایم صادر شود یا تعیین تکلیفی صورت گیرد همچنان درد می‌کشیدم که در نهایت با رضایت شخصی خودم از بیمارستان ترخیص شدم. آیا نهادی هست که جلوی اینگونه رفتارهای کاسبکارانه بیمارستان‌ها در مواجهه با بیماران را بگیرد و اجازه ندهد آنها بازیچه دست برخی افراد ناصالح شوند.

سرویان از تهران

برای بازپرداخت وام‌های عشایر کوهرنگ مهلت قائل شوند

تعدادی از عشایر کوهرنگ در سال ۹۹ وام‌هایی به مبلغ ۴ تا ۱۰۰ میلیون تومان گرفتند و قرار شد بازپرداخت ۵ساله داشته باشند اکنون بعد از یک سال به تمام وام‌گیرندگان از بانک کشاورزی ابلاغ شده که وام خود را تسویه کنند درحالی که هیچ‌کدام از گیرندگان وام توانایی پرداخت اقساط به‌صورت یکجا را ندارند. به همین دلیل حساب ضامنان این وام گیرندگان مسدود شده و مشکلات بسیاری ایجاد شده است. دادگاه حکم جلب و حکم اموال گرفته است. کمک‌مان کنید ما پولی نداریم که وام را یکجا پرداخت کنیم. از مسئولان تقاضا داریم صدای ما را بشنوند و بانک مهلتی برای وام گیرندگان قائل شود و حساب ضامن‌ها را باز کند تا بیش از این شرمنده نباشیم.

شریف‌زاد از کوهرنگ چهارمحال و بختیاری

ایجاد تقاطع در بزرگراه زین‌الدین از ترافیک می‌کاهد

با ایجاد یک تقاطع در قسمت کندرو بزرگراه شهید زین‌الدین، بار ترافیکی خیابان هنگام -استقلال به طرز قابل توجهی کاهش پیدا می‌کند. از مسئولان تقاضای بررسی این طرح و اجرای آن را داریم.

روحانی از تهران

هزینه‌های گفتاردرمانی کمرشکن شده است

متأسفانه هزینه‌های گفتاردرمانی که کم هم نیست، تحت پوشش هیچ بیمه‌ای قرار ندارد. حتی انجمن لکنت زبان هم مسئولیتی در این‌باره به‌عهده نمی‌گیرد. از طرفی بسیاری از سازمان‌ها و ادارات هم با جذب و استخدام آنها مشکل دارند و اغلب این افراد به‌دلیل نداشتن شغل از پس پرداخت هزینه‌ها برنمی‌آیند. واقعا تکلیف درمان این افراد چیست؟

ارجمند از بوشهر

سازمان‌های غذا و دارو و استاندارد بر تولید ماسک نظارت کنند

به‌نظر می‌رسد سازمان‌های غذا و دارو و نیز استاندارد بر تولید و توزیع ماسک نظارت کافی ندارند. به‌عنوان یک شهروند مقید به دستورالعمل‌های بهداشتی و به‌دلیل اعتمادی که باید به داروخانه‌ها داشته باشم از داروخانه خیام در خیابان مدنی نارمک یک بسته ماسک خریدم که علامت سیب سبز سازمان غذا و دارو و نیز استاندارد روی آن بود ولی بعد از باز کردن بسته ۵۰تایی متوجه شدم ماسک غیراستاندارد است و حتی با فوت کردن از پشت ماسک می‌توانی چای را خنک کنی! داروخانه هیچ تعهدی در قبال کالای فروخته شده نپذیرفت و عنوان کرد مسئول این موضوع ما نیستیم. سؤال این است که امثال ما که دستمان به مسئولان بالا نمی‌رسد، جز داروخانه‌ای که کالا به ما فروخته چه کسی را می‌شناسیم و چگونه باید به بسته ماسک غیراستاندارد اعتراض کنیم. هر چند داروخانه ماسک را پس گرفت اما تکلیف شهروندانی که متوجه بی‌اثر بودن استفاده از این ماسک‌ها نمی‌شوند چیست و چه کسی مسئول است؟ چرا از هر برند اصلی چند مدل تقلبی در بازار هست آیا بر این موضوع نظارت می‌شود؟

دلاوری از کوچه نجف‌آبادی نارمک

خیابان عطایی‌منش ارومیه را پارکینگ کرده‌اند

خیابان عطایی که کم عرض و مسکونی است تبدیل به پارکینگ اتوبوس شده است. به‌واسطه پارک کردن اتوبوس‌ها روغنکاری هم در همین خیابان انجام می‌شود و کنار آنها دستفروشان هم بساط می‌کنند. این موضوع مدت‌هاست آرامش اهالی این خیابان را گرفته است و خیابان همواره مملو از زباله و روغن و اتوبوس‌های دودزا و دستفروشان خرد است. لطفا صدای ما را بشنوید و اتوبوس‌ها را از این خیابان به پارکینگ منتقل کنید.

عطایی از ارومیه

پیگیری همشهری

ارسال درخواست یک شهروند برای ایجاد پل عابر به معاونت حمل‌ونقل

روابط‌عمومی شهرداری منطقه ۶ پیرو درج پیام مردمی با عنوان «نیاز به پل عابر در تقاطع خیابان‌های بهشتی و مطهری با ولیعصر» در ستون با مردم روز ۱۱آبان پاسخ داده است: ضمن تقدیر از دغدغه این شهروند گرامی به اطلاع می‌رساند که موضوع درخواست به معاونت حمل‌ونقل ترافیک منطقه ارسال و مقرر شد پس از بررسی‌های لازم، انتخاب مکان مناسب و اخذ مجوزات لازم جهت نصب پل اقدامات مقتضی انجام پذیرد.

آخرین تلاش‌ها برای نجات آرمان از قصاص و جلب رضایت اولیای دم ناکام ماند و او قصاص شد

روایت آخرین دقایق زندگی آرمان پای چوبه دار

آخرین جلسه صلح و سازش در زندان رجایی‌شهر

الهه فراهانی
خبرنگار

پیگیری

پرونده جنجالی قتل غزاله به‌دست آرمان، سحرگاه دیروز در حالی با قصاص قاتل بسته شد که تا آخرین ثانیه‌ها قبل از اجرای حکم تلاش‌ها برای جلب رضایت از اولیای دم ادامه داشت. حتی رئیس زندان رجایی‌شهر و جمعی از خادمین حرم امام رضا(ع) نیز با پادرمیانی سعی داشتند اولیای دم را راضی به گذشت کنند اما همه این تلاش‌ها به نتیجه نرسید و در نهایت حکم اجرا شد. این گزارش روایتی از ماجرایی است که سحرگاه دیروز در زندان رجایی‌شهر رخ داد.

زندان رجایی‌شهر، ساعت ۴صبح

هنوز خورشید طلوع نکرده و سرمای هوا تا مغز استخوان را می‌سوزاند. پیش از رسیدن پدر و مادر غزاله، والدین آرمان خودشان را به آنجا رسانده‌اند و چشم انتظار خانواده غزاله‌اند. زمان زیادی تا ساعتی که برای اجرای حکم اعلام‌شده نمانده و آنها خوب می‌دانند که سرنوشت پسرشان در گرو تصمیم پدر و مادر غزاله است.

پدر و مادر غزاله راس ساعت ۴ به مقابل زندان می‌رسند. والدین آرمان با دیدن آنها به سمتشان می‌روند و التماس می‌کنند که حکم قصاص را اجرا نکنند. آنها اما همچنان در تصمیم‌شان برای اجرای حکم مصمم هستند و لحظاتی بعد از گفت‌وگوی کوتاهی میان آنها، همگی وارد زندان رجایی‌شهر می‌شوند.

قرار است تا ساعاتی دیگر آرمان پای چوبه دار برود. محمد شهریاری، سرپرست دادسرای جنایی تهران، به همراه کمیته صلح و سازش دادسرا و جمعی از خادمین حرم امام رضا(ع) در زندان حاضر می‌شوند. همه امیدشان این است که شاید بتوانند در آخرین لحظات رضایت خانواده مقتول را جلب کنند.

نیم ساعت بعد، در داخل زندان

جلسه صلح وسازش ساعت ۴:۳۰ شروع می‌شود؛ آخرین جلسه برای نجات آرمان از چوبه دار. در این جلسه علاوه بر سرپرست دادسرای جنایی و خادمین حرم امام رضا(ع)، رئیس زندان و خانواده غزاله و آرمان، خود آرمان نیز حضور دارد.

قاضی محمد شهریاری، جلسه را شروع می‌کند و می‌گوید: پیش از این ۲۰جلسه صلح و سازش برای رضایت در این پرونده برگزار کردیم. در تمام این سال‌ها افراد مختلفی از جمله تعداد زیادی از چهره‌های فرهنگی و اجتماعی، به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم برای جلب رضایت خانواده غزاله وساطت کردند و قوه قضاییه هم در این زمینه تلاش‌های بسیاری انجام داده است. وی رو به خانواده غزاله ادامه می‌دهد: تصمیم‌گیرنده در نهایت شما هستید اما در پرونده آرمان مواردی مطرح شد که مورد بررسی قضات قرار گرفت و به همین دلیل پرونده این همه سال طول کشید تا به مرحله اجرا برسد. خواسته شما پیدا شدن جسد دخترتان بود و صلح و بخشش را منوط به تحویل گرفتن جسد غزاله کردید درحالی که آرمان در همه بازجویی‌ها گفته که جسد را در سطل زباله‌ای رها کرده است. هرچند شما معتقدید که آرمان همه حقایق را نمی‌گوید اما این را هم بدانید که پرونده‌هایی وجود داشته که قاتل جسد را داخل سطل زباله رها کرده و جسد هیچ وقت پیدا نشده است. به‌عنوان نمونه پرونده خرمدین که بخشی از بقایای اجساد مقتولان هیچ وقت پیدا نشد. شهریاری در ادامه می‌گوید: ما در پروسه این پرونده صحبت‌های زیادی با شما انجام دادیم و اکنون تصمیم‌گیرنده شما هستید. ما نمی‌خواهیم حقتان را از شما بگیریم چراکه اجرای قصاص حق طبیعی و قانونی شماست، اما می‌خواهیم دقیق‌تر فکر کنید.

قتل دخترمان یک اتفاق نبود

بعد از حرف‌های شهریاری، پدر غزاله شکور می‌گوید: اگر این قتل ناشی از یک اتفاق یا حادثه بود به همان قرآن قسم که می‌بخشیدم، اما این موضوع حاصل یک اتفاق نبوده است و ما می‌خواهیم که حکم اجرا شود. در جلسه دیروز باز هم به خانواده غزاله پیشنهاد شد که به نام غزاله خیریه یا مدرسه و... تاسیس شود و حتی درصورت درخواست آنها آرمان و خانواده‌اش برای همیشه از تهران بروند و آنها رضایت دهند اما اولیای دم قبول نکردند. در ادامه پدر آرمان با چشمانی اشکبار خطاب به خانواده غزاله شکور، می‌گوید: ما می‌دانیم این حق شماست، ما هربار در زندگی به مشکلی برخورد می‌کنیم به رحمت خدا دل می‌بندیم. پدر آرمان، رو به فرزندش ادامه می‌دهد: ۸سال است که به‌خاطر اشتباهت، ۲خانواده نابود شدند، ما چه زمانی به تو یاد دادیم که چنین کاری انجام دهی؟

در ادامه آرمان به پای خانواده غزاله می‌افتد و با التماس از آنها می‌خواهد او را ببخشند و از قصاص وی صرف‌نظر کنند. او با گریه به آنها می‌گوید که می‌داند اشتباه بزرگی مرتکب شده اما به جوانی‌اش رحم کنند و فرصت زندگی به او بدهند تا گذشته را جبران کند. «درست است که بچه شما از بین رفته اما من هم در همه این سال‌ها عذاب کشیدم و زندگی سختی داشتم.»

حرف‌های آرمان را رئیس زندان تأیید می‌کند و می‌گوید: آرمان در همه این سال‌ها در زندان از اشتباهی که مرتکب شده پشیمان است و توبه کرده. او در این سال‌ها خطایی مرتکب نشده و همه او را دوست دارند. زندانیان دیگر امید دارند که او بخشیده می‌شود و همه آنها برای نجات او دعا می‌کنند و حالا هم در بندهای خود بی‌صبرانه منتظر شنیدن یک خبر امیدوارکننده هستند. بعد از این گفت‌وگوها، قاضی شهریاری از ۲خانواده می‌خواهد تا زمان نماز صبح، در حیاط زندان با آرامش با یکدیگر صحبت کنند تا شاید نتیجه رضایت بخشی حاصل شود.

ساعت ۵:۳۰، سالن اجرای حکم

تلاش‌ها برای جلب رضایت پدر و مادر غزاله تا ساعت ۵:۳۰ادامه پیدا می‌کند اما هنوز هیچ نتیجه‌ای که باعث امیدواری آرمان و خانواده‌اش شود، به‌دست نیامده است. زمان به سرعت می‌گذرد و آرمان به سمت سالن اجرای حکم هدایت می‌شود.

پیش از آن اما خدام حرم مطهر امام رضا(ع) که پرچم متبرک گنبد حضرت امام رضا(ع) را به همراه دارند، نزد آنها می‌روند و از خانواده غزاله درخواست می‌کنند آرمان را ببخشند اما تلاش آنها نیز در آخرین لحظات بی‌نتیجه می‌ماند. حالا ترس و دلهره نه در چشمان آرمان که پدر و مادرش هم موج می‌زند. آیا هنوز امیدی به بخشش آرمان وجود دارد؟

آخرین روزنه امید، بی‌شک پای چوبه دار است. شاید وقتی طناب دار به گردن آرمان افتاد و او به مرز مرگ و زندگی رسید، خانواده غزاله از قصاص صرف‌نظر کنند. درست مثل ده‌ها اتفاقی که پیش از این و در همین زندان رجایی‌شهر رخ داده و قاتلان زیادی بودند که درست در ثانیه آخر و زمانی که طناب دار به گردنشان افتاده بود، از سوی خانواده مقتول بخشیده شدند.

ساعت حدود ۶، پای چوبه دار

زمان همچنان به سرعت می‌گذرد. آخرین حرف‌ها زده شده، آخرین پادرمیانی‌ها و آخرین تلاش‌ها انجام شده اما تصمیم خانواده مقتول هنوز تغییر نکرده است.

عقربه‌های ساعت به ۶صبح نزدیک شده. آرمان با پاهای لرزان وارد سالن اجرای حکم می‌شود. به غیراز او فقط یک نفر دیگر اجازه ورود دارد. پدر غزاله. او قرار است حکم قصاص قاتل دخترش را اجرا کند. بقیه دور از سالن اجرای حکم منتظر می‌مانند و حالا دل توی دل پدر و مادر آرمان نیست.

در سالن اجرا اما، شرایط طور دیگری است. مأموران آرمان را به‌سمت چوبه دار هدایت می‌کنند و طناب دار بر گردنش قرار می‌گیرد. همان اتفاقی که ۲سال قبل هم رخ داد اما در آخرین لحظات پدر و مادر غزاله به او مهلت یک ماهه دادند و حکم را اجرا نکردند. شاید همه امید آرمان به تکرار این اتفاق است. او در هفته‌های گذشته چندین بار به قرنطینه منتقل شده اما هر بار خبر رسید که اجرای حکم متوقف شده و دوباره به بند برگشته بود اما این بار ماجرا فرق دارد. او پای چوبه دار قرار گرفته و سردی طناب دار را روی گردنش حس می‌کند.

گریه امان آرمان را می‌برد. اشک‌ریزان از پدر غزاله می‌خواهد تا به او فرصت یک هفته‌ای بدهد. می‌گوید: «تنها خواسته‌ام این است که یک‌بار دیگر برادر کوچکم را ببینم. خواهش می‌کنم یک هفته اجرای حکم را به تعویق بیندازید تا برای آخرین‌بار برادرم را ببینم.» اما پدر غزاله می‌گوید: ۲سال قبل وقتی برای نخستین بار پای چوبه دار قرار گرفتی، مهلت یک ماهه دادیم که محل جسد دخترمان را بگویی اما پس از آن مهلت، ۲سال طول کشید تا بار دیگر حکم به مرحله اجرا برسد.

این آخرین جمله پدر غزاله به آرمان بود و بعد اهرم را کشید و به این ترتیب پرونده زندگی قاتل غزاله برای همیشه بسته شد.

پرونده جنجالی

مکث

آرمان ۱۴اسفند سال ۹۲، دختر موردعلاقه‌اش غزاله را در خانه‌شان به قتل رساند و پس از دستگیری هر چند در ابتدا مدعی بود که غزاله به‌دلیل سقوط از پله‌ها جانش را از دست داده اما در نهایت اعتراف کرد که او را به قتل رسانده است. «من و غزاله با هم دوست بودیم و قصد ازدواج داشتیم اما روز حادثه که به خانه ما آمد، گفت که قصد دارد مرا فراموش کند. عصبانی شدم، بحث‌مان شد و او را هل دادم. بعد با ضربه میله بارفیکس او را به قتل رساندم و جسد را داخل چمدانی گذاشتم و به بیرون از خانه بردم. بعد جسد را داخل سطل زباله انداختم و به خانه برگشتم.» او با همین اعتراف به قصاص محکوم شد اما یکی از دلایلی که باعث طولانی و جنجالی شدن پرونده شد پیدا نشدن جسد غزاله بود که شبهاتی همچون زنده بودن وی را در پی داشت اما با انجام تحقیقات ویژه و بررسی‌های صورت گرفته از سوی تیم جنایی مشخص شد که غزاله به‌دست آرمان به قتل رسیده است. آرمان دوبار در دادگاه محاکمه و هر دو بار به قصاص محکوم شد که با تأیید حکم قصاص، از مدتی قبل تلاش‌ها برای نجات وی و جلب رضایت اولیای دم آغاز شد. به‌دستور محمد شهریاری، سرپرست دادسرای جنایی تهران جلسه صلح و سازش در دادسرا با حضور خانواده غزاله، آرمان و خانواده‌اش برگزار شد اما التماس‌های آرمان و خانواده‌اش و افتادن آنها به پای خانواده غزاله بی‌نتیجه ماند. در دوماه اخیر آرمان چندین بار به قرنطینه، اتاق مخصوص مجرمانی که قرار است به‌زودی حکم قصاص‌شان اجرا شود منتقل شده بود اما هربار به‌دلایلی حکم اجرا نشد و یک شب قبل از اجرا آرمان به بند زندانیان بازمی‌گشت. اما آخرین تاریخی که برای اجرای حکم قصاص آرمان درنظر گرفته شد چهارشنبه سوم آذر ۱۴۰۰بود که به خانواده‌ها نیز ابلاغ شد. از طرفی آرمان از چند روز قبل نیز بار دیگر به قرنطینه منتقل شد و درحالی که او و خانواده‌اش امیدوار به رضایت پدر و مادر غزاله بودند اما این اتفاق هرگز رخ نداد.

بعد از ۸ سال به حق‌مان رسیدیم

مکث

با پدر غزاله چند ساعت پس از اجرای حکم به گفت‌وگو نشستیم. او با گفتن این جمله که «بعد از ۸سال به حقمان رسیدیم و حالا احساس سبکی و آرامش می‌کنیم» ادامه داد: ۸سال بود که انگار یک‌بار سنگین روی دوش‌مان بود. حالا با اجرای حکم قصاص و رسیدن به حق قانونی‌مان به آرامش رسیدیم و احساس سبکی می‌کنیم. در این مدت چندین بار تاریخ اجرای حکم به ما ابلاغ شد. هر بار به ما گفتند که حکم به تعویق افتاده است. دلیل‌شان هم این بود که آرمان قرار بوده به همراه زندانیان دیگر پای چوبه دار برود، اما پرونده زندانیان دیگر مشکلاتی داشته و دلیل تعویق حکم، پرونده آرمان نبوده است. آخرین تاریخی که به ما اعلام شد، چهارشنبه سوم آذر بود. حتی شنیدیم که آرمان از چند روز قبل (فکر می‌کنم روز یکشنبه) به قرنطینه منتقل شده بود. دیگر خسته شده بودیم؛ هم من و هم همسرم. دل‌مان می‌خواست هرچه زودتر حکم اجرا شود. ساعت حدود ۴صبح بود که به زندان رجایی‌شهر رسیدیم. خانواده آرمان هم حضور داشتند و حتی آخرین جلسه صلح و سازش در زندان برگزار شد. اما حق ما بود که قاتل جگرگوشه و تنها فرزندمان را مجازات کنیم. آرمان با بی‌رحمی تنها دخترمان را از ما گرفت. همانطور که بارها گفته‌ام، حتی از دخترمان قبری هم وجود ندارد که به آنجا برویم، گریه کنیم و آرام شویم.

پدر غزاله گفت: باید جای ما باشید تا درد و رنجی را که این همه سال کشیدیم، درک کنید. حق ما این نبود که سال‌ها دختری را با هزار امید و آرزو بزرگ کنیم و روزی برسد که یک نفر از راه برسد و به اسم عشق دسته‌گل ما را پرپر کند. او باید تاوان اشتباهش را می‌داد که به‌بعد از ۸سال داد. وی ادامه داد: من نماینده او در این دنیا بودم. دخترم دستانش از دنیا کوتاه شده و من باید به جای او حقش را می‌گرفتم. دخترم زمانی که زنده بود همیشه حقش را می‌گرفت. مطمئنم روح او امروز در آرامش است؛ چرا که ۸سال قبل قاتلش، جوانی او را گرفت، حق زندگی را از او گرفت. پدر غزاله درباره اینکه آرمان در واپسین لحظات درخواستش از او چه بوده است، گفت: از من حلالیت طلبید و خواست تا او را ببخشم. البته که همه زندانیان حلالیت می‌طلبند، آنها اگر به عاقبت اشتباه‌شان فکر می‌کردند، شاید هرگز دست به اشتباه نمی‌زدند. هر اشتباهی تاوان دارد. آن هم اشتباه بزرگی مثل جنایت.

پدر غزاله گفت: از دست دادن فرزندم از یک طرف و صحبت‌هایی که در شبکه‌های اجتماعی مطرح می‌شد، از سوی دیگر بیشتر به حال بدمان دامن می‌زد. صحبت‌هایی مانند اینکه دخترمان زنده است و آرمان قاتل نیست. باید جای ما قرار بگیرید تا ببینید این شایعات چه عذابی دارند. وی درباره واکنش مردم درباره بعد از اجرای حکم گفت: همه کسانی که با ما تماس گرفتند از اینکه بعد از ۸سال حق‌مان را گرفتیم ابراز همدردی کردند. من و همسرم واقعا خسته شده بودیم. در همه این سال‌ها مدام در دادسرا رفت‌وآمد داشتیم و حالا از این بلاتکلیفی خارج شدیم.

قاتل راننده وانت قصاص شد

مقتول

داخلی

علاوه بر آرمان، ۴قاتل دیگر نیز سحرگاه دیروز به سالن اجرای زندان رجایی‌شهر منتقل شدند که یکی از آنها قاتلی بود که ۷سال پیش راننده وانتی را که در حال جمع‌آوری ضایعات بود در مقابل چشمان پسرش به قتل رساند. هر چند این مرد نیز به همراه آرمان به دار مجازات آویخته شد اما ۳قاتل دیگر در واپسین لحظات از اولیای دم مهلت گرفتند و به زندان بازگشتند.

به گزارش همشهری، قاتلی که دیروز در کنار آرمان قصاص شد یکی از پرسنل پیمانکار شهرداری بود که یکی از روزهای مرداد سال ۹۳ در خیابان ۱۹۶ تهرانپارس با راننده وانتی که قصد خرید و جمع‌آوری ضایعات در این منطقه را داشت، مقابل چشمان پسر نوجوان این راننده درگیر شد. درگیری هر چند در ابتدا با مشاجره لفظی همراه بود اما لحظاتی بعد به زدوخورد تبدیل شد و در این میان راننده وانت ناگهان نقش زمین شد و از حال رفت. وی پس از انتقال به بیمارستان به‌دلیل شکستگی جمجمه به کما رفت و پس از یک هفته جانش را از دست داد.

با مرگ راننده وانت، عامل جنایت به همراه ۳همکار دیگرش که در محل حادثه حضور داشتند به دستور قاضی جنایی تهران تحت‌تعقیب قرار گرفته و مدتی بعد دستگیر شدند.

متهم اصلی در بازجویی‌ها گفت: آن روز با دیدن راننده وانت به‌سراغش رفتیم. او یک پیکان‌وانت داشت و ضایعات می‌خرید. از او پرسیدم مجوز داری؟ او هم جواب داد مجوزی ندارد. چون مجوز نداشت خواستیم مانعش شویم و او را با خودمان به ایستگاه ببریم که در بین راه مقاومت کرد و بعد هم گوشی‌اش را درآورد و با ۱۱۰ تماس گرفت. با او درگیر شدیم و به او سیلی زدم که وی روی زمین افتاد و سرش محکم به زمین خورد. در این هنگام به‌دلیل اینکه مردم دورمان جمع شده بودند و اعتراض می‌کردند، ترسیدیم و همگی فرار کردیم.

اظهارات متهم در حالی بیان می‌شد که پسر نوجوان مقتول که روز حادثه همراه او و شاهد درگیری وی با پرسنل پیمانکار شهرداری بود، می‌گفت که متهم اصلی پرونده با استفاده از پنجه‌بوکس به سر پدرش کوبیده و باعث مرگ او شده است. در این شرایط هر ۴متهم پرونده در دادگاه کیفری استان تهران پای میز محاکمه قرار گرفتند و هر چند در محاکمه نخست، قضات دادگاه مرگ راننده وانت را قتل شبه‌عمد تشخیص دادند اما رأی آنها در دیوان‌عالی کشور نقض شد و متهمان بار دیگر پای میز محاکمه قرار گرفتند. در دومین جلسه محاکمه، متهم اصلی پرونده در دفاع از خود گفت: من بوکسور حرفه‌ای نیستم و آن روز هیچ ضربه‌ای به سر مقتول نزدم. وقتی با هم درگیر شدیم، با مشت ضربه‌ای به سمت صورت مقتول زدم که به گردنش خورد. او ناگهان از حال رفت و سمت چپ سرش به زمین خورد و بیهوش شد.

پس از پایان این جلسه قضات دادگاه عمل متهم را قتل‌عمد تشخیص داده و او را به قصاص محکوم کردند. این حکم مدتی بعد به تأیید قضات دیوان‌عالی کشور رسید و پس از آن پرونده به شعبه اجرای احکام دادسرای جنایی تهران فرستاده شد. مرد محکوم به قصاص دی‌ماه پارسال در محوطه زندان رجایی‌شهر پای چوبه دار رفت اما پیش از اجرای حکم با التماس از اولیای‌دم خواست که او را ببخشند. اولیای‌دم دلشان به رحم آمد و در واپسین لحظات از اجرای حکم قصاص صرف‌نظر کردند. آنها به قاتل مهلت دادند و او از پای چوبه دار به زندان بازگشت. در شرایطی که تلاش تیم صلح و سازش برای رضایت اولیای‌دم ادامه داشت، آنها اصرار کردند که درخواستشان اجرای حکم است و به این ترتیب قاتل دیروز در زندان رجایی‌شهر به همراه آرمان به دار مجازات آویخته شد.

کوتاه از حادثه

دستور شهردار تهران برای بررسی مرگ کارگر مترو

یکی از کارگران متروی تهران براثر برخورد با قطار در خط ۴ متروی شهر تهران جان خود را از دست داد و به دستور شهردار تهران مقرر شد طی ۲۴ ساعت گزارش علت وقوع حادثه تهیه شود. به گزارش تسنیم، خبر فوت یکی از کارگران تعمیرکار خط ۴متروی تهران کام بسیاری از شهروندان را تلخ کرد. این کارگر تعمیرکار روز سه‌شنبه در زمان خرابی سوزن ریل راه‌آهن در خط ۴، مشغول تعمیر سوزن ورودی ایستگاه متروی ارم سبز تهران بود که قطار با او برخورد کرد و او را به کام مرگ کشاند. رستمی قائم‌مقام عملیات شرکت متروی تهران، درباره این حادثه گفت: در یکی از تجهیزات ریلی ایستگاه ارم سبز واقع در خط ۴که مربوط به تعویض خط قطارهاست، یک مشکل فنی رخ می‌دهد، به‌دنبال این مشکل تیم نگهداری تعمیرات با هماهنگی مرکز کنترل فرمان سریعاً به محل اعزام می‌شوند تا سریع‌تر مشکل را برطرف کنند و حرکت قطارها در زمان پیک دچار اختلال نشود.

وی افزود: هنگام فعالیت تیم تعمیرات، همکارمان که از پیمانکاران شرکت بود، از تیم تعمیراتی و محل امن جدا شد و متأسفانه در مسیر تردد قطار قرار گرفت که قطار خروجی از ایستگاه با وی برخورد می‌کند و به‌دلیل شدت جراحات وارده، فوت کرد.

قائم‌مقام عملیات شرکت متروی تهران تصریح کرد: به محض وقوع حادثه تیم‌های امدادی وارد عمل شدند و سعی کردند در کمترین زمان جریان عادی حرکت قطارها را حفظ کنند و سریعاً وی را از تونل خارج کردند. بنده از طرف خودم و شرکت متروی تهران به خانواده این همکار عزیز تسلیت عرض می‌کنم.

در پی وقوع این حادثه، علیرضا زاکانی، شهردار تهران با انتشار پیامی در صفحه شخصی خود در فضای مجازی جان باختن یکی از کارکنان مترو در حادثه برخورد با قطار در ایستگاه ارم سبز را تسلیت گفت و به سازمان بازرسی شهرداری دستور داد طی مدت ۲۴ساعت علت بروز حادثه را گزارش کند تا با متخلفین احتمالی برخورد شود.

قاچاق فروش متروی تهران به دام افتاد

جوان قاچاق فروش، بسته‌های آماده فروش تریاک را در فلاسک چای جاساز کرده بود و با پرسه زدن در متروی تهران موادفروشی می‌کرد اما در عملیات غافلگیرانه پلیس مترو دستگیر شد.

به گزارش همشهری، از چندی قبل مأموران پلیس مترو به اطلاعاتی دست پیدا کردند که نشان می‌داد یک مواد فروش حرفه‌ای در یکی از ایستگاه‌های مترو اقدام به فروش موادمخدر در بین جوانان می‌کند. آنطور که بررسی‌های اولیه نشان می‌داد، او مکان ثابتی نداشت و مدام درحال تغییر محل فعالیتش بود. با وجود این تحقیقات پلیس برای شناسایی او آغاز شد.

چند روز از آغاز پیگیری‌ها می‌گذشت که مأموران گشت نامحسوس پلیس مترو، به پسر جوانی که یک فلاسک چای در دست داشت مشکوک شدند. چون رفتار این جوان مشکوک به‌نظر می‌رسید مأموران به بازرسی او پرداختند و وقتی درِ فلاسک چای او را باز کردند با تعداد زیادی بسته‌های کوچک و آماده فروش تریاک روبه‌رو شدند و معلوم شد او همان مواد فروش تحت تعقیب است.

سرهنگ سعید عطاءاللهی، رئیس پلیس متروی پایتخت در این‌باره گفت: در راستای اجرای طرح ارتقای امنیت اجتماعی واحدهای نامحسوس پلیس مترو فعال بودند که به یک مرد جوان با فلاکس در دست مشکوک شده و او را بازداشت کردند. وی ادامه داد: در بازرسی از فلاکس چای، یک کیلو و ۱۶گرم تریاک کشف کردند. همچنین بررسی سوابق متهم ۲۲ساله نشان داد که او دارای چندین فقره سابقه و مدتی است که از یکی از شهرهای جنوب شرقی کشور به تهران آمده و در اینجا مواد فروشی می‌کند. براساس این گزارش، هم‌اکنون متهم در بازداشت به سر می‌برد و تحقیقات در این‌باره ادامه دارد.

یاد

ندا زندی
روزنامه‌نگار

مرد شعر و اسطوره

اگر اهل مطالعه کتاب‌های روانشناسی یونگی باشید، احتمالا نام (رابرت بلای) را شنیده‌اید یا حتی شـاید کتاب مشـهور او را با عنوان «مردِ مرد» که در ایـران بارها تجدید چاپ شـده، خوانده باشید. یکشـنبه این هفته، این نویسـنده، شـاعر و مترجم پرآوازه آمریکایی در ۹۴سالگی درگذشت. بلای متولد سـال ۱۹۲۶در ایالت مینه‌سوتای آمریکا بود و پدر و مادرش رگ و ریشه نروژی داشتند. او در سال ۱۹۴۴، وقتی که دبیرستان را تمام کرد، ۲سـال در نیروی دریایی ارتش آمریکا خدمت کرد و بعد از آن تحصیلات دانشگاهی‌اش را ادامه داد و در سال ۱۹۵۰فارغ‌التحصیل شد. او در دوران تحصیل اش با تعدادی از نویسندگان، شاعران، منتقدان ادبی و هنری طراز اول آمریکا همدوره بود. در سال ۱۹۵۶، بورسیه تحصیلی به او تعلق گرفت تا به نروژ برود و اشعار شاعران نروژی را به انگلیسی ترجمه کند. شاید بشود گفت این سفر زندگی بلای را برای همیشه تغییر داد. او با تعدادی از شاعران بزرگ بین‌المللی آشنا شد که آثارشان به ندرت در آمریکا شناخته شده بود؛ شـاعرانی از نروژ، اسپانیا، آمریکای لاتین و حتی از ایران همچـون حافظ و مولانا. بلای که بعد از این زندگی‌اش با شـعر گره خورده بود، نخستین مجموعه اشعارش را در سال ۱۹۶۲با عنوان «سکوت در دشت‌های برفی» منتشر کرد. ایماژهای ناب بلای، دو نسل بعدی شاعران آمریکایی را تحت‌تأثیر خود قرار داد.

بلای در اغلب آثار منثورش، تمرکز خـود را بر معضل زوال نقش سـنتی پدر گذاشـت که _ به اعتقاد او _ باعث می‌شود مردان جوان، مراحل مختلف زندگی را بدون راهنمـا طی کنند. بلای معتقد بود مردان برخلاف زنان نیاز دارند تا به وسـیله بزرگترها از دوره پسرانگی به دوره مردانگی هدایت شـوند. او برای اثبات نظریه‌اش در فرهنگ‌های پیشامدرن دست به جست‌وجو و یافتن آیین‌های اسـطوره‌ای «گذار» زد که پسران را برای ورود به دوره مردانگی آماده می‌کنند. از نظر بلای، افسـردگی مردان از دوره انقلاب صنعتی آغاز شـده و مدام رو به فزونی گذاشته و حالا به جایی رسیده که قابل چشم‌پوشی نیست. او در کتاب «مردِ مرد» (ترجمه فریدون معتمدی، انتشارات مروارید) می‌گوید: کتابش قصد شوراندن مردان علیه زنان یا ایجاد چالش علیه زنان را ندارد و اتفاقا قصد دارد چشم مردان را بر رفتارهایی مثل چپاول دیوانه‌وار زمین، تحقیر زنان و جنگ‌های نژادی که از آنها سـر می‌زند، باز کند. نظریات بلای در این کتاب متأثر از روانشناسی یونگی و الگوی سفر قهرمان جوزف کمبل اسـت. از بلای چندین عنوان کتاب دیگر همچون «جامعه نیمه بالغ ها» یا «اسرار سایه: رمزگشایی از نیمه تاریک وجود» یا مجموعه شـعر «خوردن عسل کلمات» در ایران ترجمه شـده است. سـفر دور و دراز رابرت بلای در روز ۲۱نوامبر سال ۲۰۲۱به پایان رسید و او حالا به همان اساطیری پیوسته که عمرش را صرف غور و تفحص در آنها کرد. بدرود مرد شعر و اسطوره.

آغاز آذر پراکران

بعد از نمایش فیلم‌های «آتابای» و «شهر گربه‌ها» ۸فیلم دیگر در پاییز امسال به نمایش درمی‌آیند

فهیمه پناه‌آذر
روزنامه‌نگار

با شروع پاییز فیلم‌هایی که درخواست اکران داده بودند در نوبت نمایش قرار گرفتند، با آغاز جدید اکران فیلم‌ها از هفته اول آبان‌ماه، قرار بود «شیشلیک» محمدحسین مهدویان هم پاییز اکران شود، اما با طولانی‌تر شدن تأخیر نمایش این فیلم به‌نظر می‌رسد، هنوز مجوز اکران فیلم صادر نشده است. ترافیک اکران‌ها به آذرماه رسیده و با شروع نمایش فیلم‌هایی چون «آتابای»، «شهر گربه‌ها» ۸فیلم سینمایی در صف اکران قرار گرفتند. یکی از فیلم‌هایی که در نوبت اکران آذر قرار دارد، «جنایت بی‌دقت» شهرام مکری است. این فیلم از تولیدات سال ۹۸است و در هفتادوهفتمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم ونیز موفق به کسب جایزه بهترین فیلمنامه از منتقدان سینمایی شد.

آغاز «شهر گربه‌ها» و نگرانی کارگردان

«شهر گربه‌ها» از دیگر فیلم‌های اکران آذرماه است. نمایش فیلم از روز گذشته شروع شد. سیدجواد هاشمی، این فیلم را که برای گروه سنی کودک و نوجوان ساخته در جشنواره فیلم کودک و نوجوان نمایش داده است. هاشمی امیدوار است این فیلم اکران موفقی داشته باشد و در گفت‌وگویی که با ایسنا داشته گفته با توجه به بدهی زیادی که دارم چاره‌ای جز اکران فیلم «شهر گربه‌ها» نبود و اگر این فیلم نفروشد، احتمالا باید در زندان همه را ملاقات کنم. از هفته دوم آذر هم «گربه سیاه» روی پرده می‌آید. فیلمبرداری این فیلم که تهیه‌کنندگی آن برعهده بهرام رادان است، تنها چندماه قبل از شروع پاندمی کرونا به پایان رسید و نخستین نمایش آن سال گذشته در بخش مسابقه جشنواره ورشو ۲۰۲۰ بود.

«آتابای» نیکی کریمی

از دیگر فیلم‌هایی که در نمایش جشـنواره موردتوجه منتقدان سـینمایی قرار گرفت، «آتابای» نیکی کریمی است. اکران این فیلم هم از سوم آذر شروع شده و باید شاهد فروش فیلم در گیشه باشـیم. این فیلم می‌تواند از بهترین فیلم‌های حاضر اکران باشد. هادی حجازی‌فر که از بازیگران اصلی آن است، فیلمنامه «آتابای» را نوشته است.

کمدی مستانه مهاجر و «بندر بند» منیژه حکمت

دهم آذر هم «جوجه تیغی» که فیلمی کمدی اسـت، اکران می‌شـود. مستانه مهاجر کارگردانی فیلم را برعهده دارد. همچنین از هفته دوم آذر هم «بندر بند» منیژه حکمت روی پرده می‌آید. از هفته سوم آذرماه «بی همه‌چیز» اکران خود را آغاز می‌کند. محسن قرائی آن را کارگردانی کرده و اقتباسی آزاد از نمایشنامه «ملاقات بانوی سالخورده» فردریش دورنمات اسـت. «اتومبیل» از دیگر فیلم‌هایی است که همزمان با «بی‌همه‌چیز» اکران می‌شود. این فیلم به کارگردانی علی میری است.

«تی‌تی» آیدا پناهنده

هفته آخر آذرماه هم «تی‌تی» آیدا پناهنده نمایش خود را شـروع می‌کند. این فیلم هم در اکران خود در جشنواره ۳۹ توانسـت نظر منتقدان را جلب کند. «صحنه‌زنی» هم در کنار «تی‌تی» اکران خود را آغاز می‌کند. «صحنه‌زنی» به کارگردانی و نویسندگی علیرضا صمدی محصول سال ۱۳۹۹ است. این فیلم که برنده بهترین کارگردانی در بخش جلوه‌گاه شرق در سی‌وهشتمین جشنواره جهانی فیلم فجر معرفی شد، دومین فیلم بلند سینمایی صمدی بعد از «بی‌نامی» است.

جواد عزتی در نمایی از فیلم آتابای

بلاتکلیفی «شیشلیک»

«درخت گردو» مهدویان روی پرده است، اما این کارگردان از زمان اکران فیلم «شیشلیک» خود بی‌خبر است. شنیده‌ها حاکی از آن اسـت که فعلا مجوز اکران فیلم به تهیه‌کنندگی محمدرضا منصوری صادر نشده و باید دید «شیشلیک» اکران می‌شـود یا در فهرست فیلم‌هایی که اجازه اکران ندارند، قرار می‌گیرد. این فیلم نخستین کمدی مهدویان با نگاهی انتقادی به مسائل اجتماعی است که رضا عطاران، پژمان جمشیدی، جمشید هاشـم‌پور، ژاله صامتی، وحید رهبانی، مه‌لقا باقری و عباس جمشیدی در آن بازی کرده‌اند. «شیشلیک» به‌گفته کارگردانش در جشنواره دچار ممیزی‌های فراوان شد.

جشنواره تئاتر و فیلم در دهه فجر

جشنواره تئاتر و فیلم فجر امسال، همزمان برگزار می‌شوند. دوشنبه اول آذرماه، حسین مسافر آستانه، دبیر چهلمین جشنواره تئاتر فجر، خبر از برپایی این جشنواره در تاریخ دهم تا بیستم بهمن‌ماه داد؛ تاریخی که جشنواره فیلم فجر هم در آن برگزار خواهد شد.

به‌گزارش همشـهری، این نخستین‌باری نیسـت که با تغییر تقویم جشنواره تئاتر فجر، این ۲ جشنواره همزمان با یکدیگر برگزار می‌شوند. این همزمانی‌ها در دوره‌های گذشـته به‌دلیل برخورد زمان برگزاری جشنواره با مناسبت‌های غالباً مذهبی از جمله ایام سوگواری بوده است؛ درحالی که در دوره اخیر، هیچ توجیهی برای آن وجود ندارد. بیشتر اهالی حوزه تئاتر، نبود اساسنامه و برنامه‌ریزی بلندمدت برای این رویداد مهم فرهنگی در کشور را آن هم پس از برگزاری ۳۹دوره از آن، دلیل اصلی این تداخل‌ها و ناهماهنگی‌ها می‌دانند و بیان می‌کنند. در ۲دهه گذشته که جشنواره تئاتر فجر در ۱۰روز اول بهمن‌ماه و پس از آن جشنواره فیلم فجر برگزار می‌شد و تکلیف همه از جمله فعالان این ۲حوزه، مخاطبان، رسانه‌ها و سایر عوامل مرتبط با این ۲ رویداد مهم سال مشخص بود.

گزارش

آرش نهاوندی
مترجم

جمعه سیاه برای پلتفرم‌ها

پلتفرم‌های آمریکایی به مشتریان خود تحفیف می‌دهند

هفته گذشته در بازار جمعه سیاه ویژه‌ترین تخفیف‌ها برای عضویت کاربران در مشـهورترین پلتفرم‌های اینترنتی آمریکا اختصاص یافت. با کاهش روند ثبت‌نام کاربران در پلتفرم‌های اینترنتی، هولو، پیکوک، پارامونت+ و دیسکاوری+ طی هفته جاری تخفیف‌های ویژه‌ای را برای ثبت‌نام سالانه و ماهانه کاربران در پلتفرم‌های خود ارائه می‌دهند.

به گزارش هالیوود ریپورتر، پنجشنبه هفته گذشته به بینندگان برنامه «صبح‌بخیر آمریکا» تخفیف ویژه‌ای برای ثبت‌نام در پلتفرم هولو (متعلق به کمپانی دیزنی) ارائه شد. به باور کارشناسان این بزرگ‌ترین تخفیفی است که در جمعه سیاه از سوی یک پلتفرم اینترنتی به کاربران ارائه می‌شود. براساس این تخفیف، اشتراک هولو ۶دلار در ماه و ۷۲دلار در سال به کاربرانی که این هفته در این پلتفرم ثبت‌نام کنند، تخفیف می‌دهد.

این مسئله که کمپانی دیزنی برنامه صبحگاهی شبکه ای‌بی‌سی برای ارائه تخفیف خود را انتخاب کرده نشان از آن دارد که تا چه اندازه سیر افزایش دوباره تعداد کاربران در پلتفرم اینترنتی هولو اهمیت دارد. براساس گزارش ۳ماهه سوم سود این کمپانی که در ماه نوامبر انتشار یافت، تعداد کاربران ثبت‌نامی در کمپانی دیزنی آنگونه که انتظار می‌رفت، افزایش نیافته است. در ۳ماهه سوم سال مالی ۲۰۲۱، تنها ۲میلیون کاربر به اعضای دیزنی+، دیگر پلتفرم متعلق به کمپانی دیزنی، افزوده شده است. به تعداد کاربران پلتفرم هولو نیز تقریبا ۷۰۰هزار نفر اضافه شـده است. مجموع کاربران عضو پلتفرم‌های دیزنی، اکنون ۴۳,۸میلیون نفر است.

اما دیزنی تنها کمپانی نیست که از فرصت جمعه سیاه برای ارائه تخفیف‌های ویژه استفاده کرده است. «ان بی‌سی یو یونیورسال» نیز از برنامه تلویزیونی «امروز» برای ارائه تخفیف ویژه در پیکوک، پلتفرم اینترنتی متعلق به این کمپانی استفاده کرده است. آنگونه که در برنامه تلویزیونی «امروز» عنوان شده، پیکوک برای عضویت ۶ماهه کاربران در این پلتفرم ۵۰درصد تخفیف ارائه می‌دهد. در حالت عادی حق عضویت این پلتفرم ماهانه ۴,۹۹دلار است.

پارامونت+ نیز از طریق شبکه سی‌بی‌اس اعلام کرده که عضویت یک‌ماهه در طرح پرمیوم خود را به‌طور رایـگان به کاربران ارائه می‌دهد. در حالت عادی حق عضویت در طرح پرمیوم پارمونت+، ماهانه ۹,۹۹دلار اسـت. در قالب این طرح به کاربران برای دیدن مسـابقات زنده فوتبال آمریکایی و «اسـتار ترک: دیسکاوری» دسترسی داده می‌شود. پلتفرم‌های خواهر پارامونت+ و شو تایم در مجموع ۴۷میلیون عضو دارند.

دیسـکاوری نیز اعلام کرده که دیسـکاوری+ کاربران را با حق عضویت ماهانه ۰,۹۹دلار ثبت‌نام خواهد کرد. حق عضویت ۳ماهه در پلتفرم دیسکاوری+ در حالت عادی ۴,۹۹دلار است. ای‌ام‌سی نیز اعلام کرده که تا آخر هفته جاری حق عضویت ماهانه در پلتفرم ای‌ام‌سی+ ۱,۹۹دلار خواهد بود.

مشورت درباره بازسازی انقلابی ساختار فرهنگی

نشست مشورتی «بازسازی انقلابی سـاختار فرهنگی کشور» برگزار شد. با حضور حجت‌الاسلام‌والمسلمین «محمد قمی» -رئیس سازمان تبلیغات اسلامی- و اهالی رسانه، نشست مشورتی «بازسازی ساختار فرهنگی کشور»، پیش از ظهر سوم آذرماه در سالن زنده‌یاد طاهره صفارزاده، حوزه هنری انقلاب اسلامی برگزار شد. به‌گزارش همشهری، در این نشست مشـورتی که با حضور رئیس سازمان تبلیغات اسلامی و اهالی رسانه کشور برگزار شد، سـردبیران و دبیران فرهنگی رسانه‌ها در فضایی صمیمانه به تبیین فضای فرهنگی پرداخته و پیشنهادهای خود را برای بازآفرینی ساختار فرهنگی کشور بیان کردند. نتایج این نشسـت مشورتی، در اختیار تیمی قرار خواهد گرفت که در حال بررسی پیشنهادهای ارائه شده برای تحول و بازسازی فرهنگی کشور در سطح کلان هستند. در روزهای گذشته این نشست‌های مشورتی با فعالان فرهنگی، پژوهشگران و استادان فعال در زمینه فرهنگ برگزار شده است. بازسازی ساختار فرهنگی کشور یکی از نکات برجسته‌ای است که مقام معظم رهبری بر آن تأکید داشته‌اند. در دولت سیزدهم این مسئله با حضور نمایندگانی از سازمان‌ها و نهادهای مرتبط با حوزه فرهنگ در حال پیگیری است.

از صنعتی تا کیمیایی در گالری‌ها

فردا ۵گالری تهران نمایشگاه‌های تازه‌ای را آغاز می‌کنند. به گزارش همشهری، در گالری آرتیبیشن آثار آبرنگ علی‌اکبر صنعتی، نقاش، مجسمه‌ساز و از مشهورترین هنرمندان مکتب کمال‌الملک پس از سال‌ها به نمایش درمی‌آید؛ نام این نمایشگاه «آن درختان، آن مردمان» اسـت. ۲۵ تابلو در تکنیک رنگ روغن روی بوم نیز از مسعود کیمیایی، نویسنده و کارگردان سـینما، در گالری گلستان روی دیوار می‌رود. «ایستایی» عنوان نمایشگاه آثار کوشا موسـوی از مجموعه انسان در گالری پروژه‌های آران و «تعلیق تن» مجموعه نقاشی‌های احسان ارجمند است که در گالری سـاربان به نمایش درمی‌آید. در گالری شیرین، نمایشگاه انفرادی نقاشی و چاپ چوب فرشاد نکومنش با نام «باریه» و ۱۰نقاشی از سمیرا البرزکوه با نام «ویروس دست‌ساز» که در اعتراض به مصرف بی‌رویه پلاستیک است، پیش چشم مخاطبان خواهد بود. عاطفه مجیدی‌نژاد آثار خود را در نمایشگاهی با نام... (سه‌نقطه) در گالری زیرزمین دستان در معرض دید مخاطبان قرار می‌دهد. گالری اعتماد نیز در طبقه اول (اعتمـاد ۱) و دوم (اعتماد۲) خود، میزبان کارهای اخیر مرتضی احمدوند و اشکان عبدلی در ۲ نمایشگاه «آبه» و «در باغ» است.

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده (نوبت اول)
شرکت تعاونی مسکن فرهنگیان آموزش و پرورش منطقه ۳ تهران
به شماره ثبت ۴۸۸۸۵ و شناسه ملی ۱۰۱۰۰۹۴۰۶۶۲

بدینوسیله از کلیه اعضاء محترم شرکت تعاونی مسکن فرهنگیان آموزش و پرورش منطقه ۳ تهران دعوت می‌شود تا در جلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق‌العاده (نوبت اول) شرکت که رأس ساعت ۱۴ بعدازظهر روز پنج‌شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۲۵ بمنظور اتخاذ تصمیم در خصوص دستورات ذیل به آدرس : **تهران ـ همت غرب (شهید خرازی) بعد از پارک هزار و یک شهر ـ اول جاده وردیج ـ پروژه معلم تشکیل می‌گردد حضور بهم رسانند.**

دستور جلسه : ۱ـ استماع گزارش هیأت مدیره در خصوص عملکرد سال مالی منتهی به ۹۹/۱۲/۲۹ و وضعیت جاری شرکت. **۲ـ** ارائه گزارش حسابرسی و بازرسان قانونی شرکت در خصوص عملکرد سال ۱۳۹۹ و تصویب صورت‌های مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۲۹ **۳ـ** طرح و تصویب بودجه پیشنهادی هیأت مدیره برای سال ۱۴۰۰ **۴ـ** انتخاب بازرسین اصلی و علی‌البدل **۵ـ** بررسی و تصویب قیمت تمام شده فاز یک و دو **۶ـ** ساخت فاز سه به صورت مشارکت

*** توضیحات :**
هر یک از اعضای تعاونی می‌توانند نماینده تام‌الاختیار برای حضور در مجمع و اعمال رأی تعیین نماینده و تعداد آراء وکالتی هر عضو حداکثر ۳ رأی و هر شخص غیرعضو تنها یک رأی خواهد بود.
به منظور تنظیم وکالتنامه وکیل و موکل از تاریخ نشر آگهی به مدت ۷ روز در دفتر تعاونی به آدرس (تهران ـ همت غرب شهید خرازی بعد از پارک هزار و یک شهر ـ اول جاده وردیج ـ پروژه معلم) از ساعت ۹ صبح تا ساعت ۵ بعدازظهر می توانند اقدام نمایند.
* حضور اعضاء یا وکیل با کارت شناسایی معتبر ممکن می باشد.
* ضمناً کاندیداهای بازرسی از تاریخ انتشار این آگهی حداکثر به مدت ۷ روز از ساعت ۹ صبح تا ۵ بعدازظهر فرصت دارند فرم معرفی کاندیداتوری خود را از دفتر تعاونی دریافت و پس از تکمیل به همراه : **۱ـ** کپی شناسنامه **۲ـ** کارت ملی **۳ـ** آخرین حکم کارگزینی **۴ـ** عدم سوء پیشینه **۵ـ** تعهدنامه مربوطه **۶ـ** آخرین مدرک تحصیلی **۷ـ** دو قطعه عکس ۴×۳ تحویل دفتر تعاونی نمایند.
* **ضمناً افراد شاغل نیاز به عدم سوء پیشینه ندارند.**

هیئت مدیره

نوبت دوم

آگهی مناقصه انتخاب پیمانکار تامین مصالح، تعمیر و نگهداری تاسیسات الکتریکی مجموعه فرهنگی گردشگری دریاچه شهدای خلیج فارس ۱۴۰۰/۱۳

شرکت عمرانی کارکنان شهرداری تهران در نظر دارد **عملیات اجرایی تامین مصالح، تعمیر و نگهداری تاسیسات الکتریکی مجموعه فرهنگی گردشگری دریاچه شـهدای خلیج فارس (چیتگر)** را از طریق مناقصه عمومی دو مرحله‌ای به اشخاص حقیقی یا حقوقی واجد شرایط واگذار کند.
متقاضیـان می‌تواننـد از تاریخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۹ الـی ۱۴۰۰/۰۹/۰۶ با مراجعه به مدیریت امور حقوقی و قراردادهای شـرکت، اسـناد مناقصه را دریافت و تا پایان وقت اداری روز ۱۴۰۰/۰۹/۱۷ نسـبت به تحویل فرم‌های تکمیل‌شده به دبیرخانه شرکت عمرانی کارکنان شهرداری تهران اقدام نمایند. نشانی: تهران، بزرگراه شهید خرازی، میدان موج، بلوار علامه قزوینی، خیابان نور، ضلع شرقی دریاچه شهدای خلیج فارس شماره تلفن: ۴۴۷۲۹۳۳۲ و ۴۴۷۲۹۴۱۲
۱-کلیـه هزینه‌های کارشناسـی و نشـر آگهـی در روزنامه به عهـده برنده مناقصه است.
۲-هزینه خرید اسـناد مزایده ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال اسـت که باید به حسـاب ۷۰۰۴۱۸۳۹۶۱ یا شـماره شـبا: IR۸۸۰۶۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۷۰۰۴۱۸۳۹۶۱ نزد بانک شهر به نام شرکت عمرانی کارکنان شهرداری تهران واریز شود.

روابط عمومی شرکت عمرانی کارکنان شهرداری تهران

آگهی مزایده عمومی کد آگهی /ط۲۱۲م/ شماره ۴۰۰/۵

شهرداری منطقه ۱۵ در نظر دارد اجاره بدون سرقفلی مشروحه ذیل را از طریق مزایده عمومی به بخش خصوصی واگذار نماید.
بدینوسیله از اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط جهت شرکت در مزایده دعوت به عمل می‌آید.

ردیف	شرح و محل انجام عملیات	سپرده نقدی شرکت در مزایده به ریال	مدت انجام خدمات	نوبت	شرایط متقاضی
۱	اجاره بدون سـرقفلی پارکینگ خودروهای اسـقاطی ناحیـه ۶	۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۴ ماه	دوم	ارائه سوابق کاری مرتبط با موضوع مزایده الزامی می‌باشد.

الف) محل دریافت اسـناد و قبول پیشـنهادات : محل دریافت اسناد امـور قراردادها و محل قبول پیشـنهادات دبیرخانه شـهرداری منطقه ۱۵ واقع در خیابان خاوران نرسیده به میدان بسیج ساختمان شماره دو
ب) شـماره حسـاب : شـماره حسـاب ۱۰۰۴۴۹۳۵۳۱ نزد بانک شهر شعبه سه‌راه افسریه کد ۲۳۳ به نام شهرداری منطقه ۱۵
پ) ثبت نام در سامانه شهرداری تهران (tehran.ir) الزامی می‌باشد.
ج) مهلت ارائه اسناد : حداکثر ۱۰ روز از تاریخ درج آگهی
بدیهی اسـت شرکت در مزایده و ارائه پیشـنهاد به منزله قبول شروط و تکالیف مقرر در اسناد مزایده بوده و شهرداری در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختار است و هزینه درج آگهی بعهده برندگان مزایده می‌باشد. ضمناً، مشروح شرایط مناقصه در اسناد درج می‌باشد که شرکت‌کنندگان باید مدارک را پس از اخذ مهر و امضاء نموده و در پاکت‌های لاک و مهر شـده تحویل نمایند. بدیهی است حضور شرکت‌کنندگان و یا نمایندگان قانونی تام‌الاختیار آنان در جلسه مزایده اختیاری است.
((نظر به اسـتقرار سیسـتم مدیریت یکپارچه IMS در منطقه ۱۵ تعهد به اجرای ضوابط بهداشت، ایمنی، محیط زیست و کیفیت خدمات از الزامات پـروژه‌ها می‌باشـد.)) **در صورت مغایرت متن آگهی با اسناد مزایده، اولویت با اسناد مزایده می‌باشد.**
اسناد مناقصه / مزایده از طریق تالار آگهی معاملات شهرداری تهران به نشانی business.tehran.ir قابل رویت و دریافت می‌باشد.

روابط عمومی شهرداری منطقه ۱۵

تاسیس شرکت سهامی خاص
البـرز پویـان اریـس
درتاریخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۴
به شماره ثبت ۴۱۴۹۳ به شناسه ملی ۱۴۰۱۰۵۱۳۰۸۶

ثبـت و امضا ذیـل دفاتر تکمیل گردیده که خلاصه آن به شـرح زیر جهت اطلاع عموم آگهی می‌گردد. موضوع فعالیت : طراحی و سئو سایت درصورت لزوم پس از اخذ مجوزهای لازم از مراجع ذیربط مدت فعالیت : از تاریخ ثبت به مدت نامحدود مرکز اصلی : اسـتان البرز، شهرستان کرج، بخش مرکزی، شهر کرج، محله شـاهین ویلا، کوچه قنات، خیابان نهم شرقی[نهم غربی]، پلاک ۰، ساختمان زاگرس، طبقه همکف کدپستی ۳۱۹۳۹۳۳۶۱۸ سرمایه شخصیت حقوقی عبارت اسـت از مبلغ ۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال نقدی منقسم به ۱۰۰۰ سـهم ۲۰۰,۰۰۰ ریالی تعداد ۱۰۰۰ سـهم آن با نام عادی مبلغ ۷۰۰۰۰۰۰۰ ریال توسط موسسین طی گواهی بانکی شماره ۴۵۴۶۱۷۶ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۱۹ نزد بانک صادرات شـعبه شـاهین ویلا با کد ۴۵۴۶ پرداخت گردیده اسـت و الباقی در تعهد صاحبان سـهام می‌باشد اعضا هیئت مدیره آقای نادر ملک به شـماره ملی ۰۰۱۵۵۲۷۹۰۵ به سمت مدیرعامل به مدت ۱ سال و به سمت عضو اصلی هیئت مدیره به مدت ۱ سال آقای علی بهرامی به شماره ملی ۰۰۱۵۶۰۷۷۱۲ به سمت رئیس هیئت مدیره به مدت ۱ سال و به سـمت عضو اصلی هیئت مدیره به مدت ۱ سال آقای مسعود محمدی به شـماره ملی ۰۴۵۲۵۰۱۰۴۰ به سمت عضو اصلی هیئت مدیره به مدت ۱ سال آقای محمدعلی رحیمی به شماره ملی ۱۶۱۰۰۵۷۶۶۱ به سمت عضو اصلی هیئت مدیره به مدت ۱ سال خانم فاطمه بهرامی صالح به شماره ملی ۳۹۹۲۲۴۵۰۳۹ بـه سـمت نایب رئیـس هیئت مدیره به مدت ۱ سـال و به سـمت عضو اصلی هیئت مدیره به مدت ۱ سـال دارنـدگان حق امضا : کلیه اوراق و اسـناد بهادار و تعهدآور شـرکت از قبیل چک، سفته، بروات، قراردادها عقود اسلامی و همچنین کلیه نامه‌های عادی و اداری متفقا با امضاء آقایان علی بهرامی، نادر ملک، محمدعلی رحیمی و خانم فاطمه بهرامی صالح همراه با مهر شـرکت معتبر می‌باشد. اختیارات مدیر عامل : طبق اساسنامه بازرسـان خانم الهه نصیری‌نژاد به شـماره ملی ۰۳۱۱۱۳۵۹۳۵ به سـمت بازرس علی‌البدل به مدت ۱ سـال خانم سـودابه پویامنش به شـماره ملی ۴۴۶۰۰۴۷۳۴۹ به سمت بازرس اصلی به مدت ۱ سال روزنامه کثیرالانتشار همشـهری جهـت درج آگهی‌های شـرکت تعیین گردید. ثبـت موضوع فعالیت مذکور به منزله اخذ و صدور پروانه فعالیت نمی‌باشد.

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان البرز
اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری کرج

آگهی فراخوان مناقصه عمومی دومرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی
دفتر مرکزی
(مناقصه شماره ب/ق/۱۴۰۰-۴/۰۹) نوبت اول

دفتـر مرکزی کمیته امداد امام خمینی (ره) در نظر دارد نسبت به **ارزیابی کیفی تامین‌کنندگان** واجد شـرایط و صلاحیت دار مطابق با شرایط مندرج در اسـناد ارزیابی از طریق سـامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) بـه آدرس **www.setadiran.ir در خصوص خرید، طراحی، تامین تجهیزات، جابجایی، حمل، نصب و راه‌اندازی سیستم نظارت تصویری (دوربین‌های مداربسته) با گارانتی سه ساله برای ساختمان‌های خود** در سراسـر کشور اقدام نماید. لذا از کلیه تامین‌کنندگان مرتبط دعوت می‌گردد از روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۶ الی روز پنج‌شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۱۱ با مراجعه به سامانه و اخذ کد کاربری و رمز عبور نسبت به دریافت **اسناد ارزیابی کیفی** اقدام و به مدت **۱۵ روز** از تاریخ ۱۴۰۰/۰۹/۱۳ الی ساعت ۱۴ روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۲۷ فرصت دارند علاوه بر بارگزاری اسـناد ارزیابی‌کیفی در سامانه تدارکات الکترونیک دولت، فیزیک آن را نیز به دسـتگاه مناقصه‌گزار در قالب یک پاکت به صورت مهر و موم شـده به نشـانی ذیل تحویـل نمایند. پس از بارگزاری و اتمام ارزیابی‌کیفی، اسـناد مناقصه بین متقاضیان واجد شرایط که صلاحیت آنان تایید گردیده اسـت توزیع خواهد شد. بدیهی است ارائه مدارک هیچ‌گونه حقی را جهت متقاضیان برای شرکت در مناقصه ایجاد نخواهد کرد.
* داشـتن گواهی HSE، گواهی افتا (در زمینه پیاده‌سـازی امنیت فیزیکی و محیـط پیرامونی) و گواهینامه نمایندگی فروش و خدمات پس از فروش معتبر از شرکت سازنده اصلی الزامیست.
مناقصه‌گزار : دفتر مرکزی کمیته امداد امام خمینی (ره) به نشانی : تهران ـ میدان آزادی ـ ابتدای جاده شـهید لشـکری ـ بعد از مجتمع شهید فکوری ـ طبقه هفتم ـ اداره کل پشتیبانی ـ تلفن ۲۳۹۰۲۰۵۴ و ۲۳۹۰۲۰۷۲
شماره ثبت در سامانه تدارکات الکترونیک دولت ۲۰۰۰۰۵۰۰۳۰۰۰۰۴۹
ستاد مرکزی کمیته امداد امام خمینی(ره) ـ اداره کل پشتیبانی

جهان‌نما

کرونا؛ هراس در غرب، آرامش در هند

همزمان با اوج‌گیری همه‌گیری کرونا در اروپا و پیش‌بینی مرگبار سازمان بهداشت جهانی از وضعیت در این قاره، هند کاهش خیره‌کننده آمار ابتلا را تجربه می‌کند

اروپا، امروز شرایطی را تجربه می‌کند که در هند، خاطره‌ای رعب‌آور است؛ سازمان بهداشت جهانی پیش‌بینی کرده صدها هزار نفر در ماه‌های پیش رو جانشان را به‌خاطر کووید-۱۹ از دست خواهند داد. هند اما، از روزهای سخت کرونا دور شده و حالا می‌تواند بگوید که توانسته به فرمول زندگی آرام با کرونا دست پیدا کند.

به گزارش الجزیره، سه‌شنبه هند ۷هزار و ۵۷۹ مورد جدید ابتلا ثبت کرد که پایین‌ترین میزان ثبت شده روزانه در ۵۴۳ روز قبل از آن بوده است. این آمار در شرایطی ثبت شده که در هفته‌های اخیر، جشن‌های سراسری در این کشور برگزار شده و طبیعتا می‌شد انتظار داشت آمار به‌شدت بالا برود.

روزهای خوش در حالی به هند برگشته‌اند که شرایط در اروپا، به‌گفته دکتر هانس کلوگه، مدیر منطقه‌ای سازمان بهداشت جهانی «بسیار جدی» است و ممکن است صدها هزار نفر تا ماه مارس (انتهای زمستان و ابتدای بهار) جان خود را به‌خاطر کووید-۱۹ از دست بدهند. همین حالا چند کشور اروپایی قرنطینه‌های منطقه‌ای و سراسری را دوباره اعمال کرده‌اند و انتظار می‌رود، زمستان سیاهی پیش روی اروپایی‌ها باشد.

به گزارش گاردین، به‌گفته سازمان بهداشت جهانی، کرونا دوباره به عامل شماره یک مرگ‌ومیر اروپا تبدیل شده و روزانه، ۴هزار و ۲۰۰ نفر جان خود را به همین‌خاطر از دست می‌دهند. این میزان، دوبرابر تعداد قربانیان کرونا در ابتدای پاییز است. در مجموع حدود یک‌میلیون و ۵۰۰ هزار نفر از زمان شروع همه‌گیری کرونا جان خود را به‌خاطر کووید-۱۹ در اروپا از دست داده‌اند و انتظار می‌رود، این میزان، اگر وضعیت فعلی تداوم پیدا کند، تا ۴ ماه دیگر از ۲میلیون و ۲۰۰هزار نفر هم عبور کند.

سازمان بهداشت جهانی هشدار داده که بیمارستان‌ها در ۴۵ کشور از ۵۳ کشور قاره، تنش شدید یا بالا را تجربه خواهند کرد و وضعیت بخش‌های آی‌سی‌یو هم در ۴۹کشور همینطور خواهد بود.

وضعیت فعلی اروپا، تا اندازه‌ای روزهای رعب‌آور اوج همه‌گیری کرونا را در هند به یاد می‌آورد که حتی جنازه‌ها هم برای دفن و سوزانده شدن باید در صف‌های طویل منتظر می‌ماندند.

اما آن روزها گذشته است و حالا هند، به لطف آنتی‌بادی در بدن اکثریت جامعه آن، تا حد بالایی در برابر کرونا ایمن شده است. دکتر ام دی گوبه، مدیر سابق انستیتو ملی ویروس‌شناسی هند با اشاره به اینکه بیشتر مردم به صورت طبیعی صاحب آنتی‌بادی شده‌اند گفته است: «حتی بعد از (فستیوال هندوی) دیوالی، شاهد اوج‌گیری میزان ابتلا نیستیم. فکر کنم ما حالا بسیار امن‌تر از گذشته هستیم.»

براساس تحقیقات دولتی، حدود ۷۰درصد مردم هند تا ماه جولای (اوایل تابستان) به‌صورت طبیعی به ویروس آلوده شده‌اند. موج دوم کرونا در هند که اوج آن آوریل و می (بهار) بود، وضعیتی آخرالزمانی در این کشور پدید آورده بود و در اوج کرونا، روزانه ۴۰۰هزار مورد جدید ثبت می‌شد.

پیش از این انتظار می‌رفت هند در ماه‌های اکتبر و نوامبر (ماه جاری) شاهد موج سوم باشد. با این حال پیش‌بینی‌ها، محقق نشده‌اند. کارشناسان معتقدند که هند شاهد سناریویی است که بیماری در آن، وارد «فاز اندمیک (وجود دائمی بیماری یا عامل بیماری‌زا در یک منطقه جغرافیایی یا گروه جمعیتی، مثل سرماخوردگی که همیشه در منطقه‌ای جغرافیایی وجود دارد و دائم برخی مردم به آن مبتلا هستند)» شده است. البته کارشناسان دیگری معتقدند فعلا زود است که از تغییر فاز همه‌گیری به اندمیک در هند صحبت شود.

در اروپا اما تکلیف مشخص است و هیچ‌کس تردید ندارد که همه‌گیری، در حال اوج گرفتن است. تا حالا، اتریش به‌عنوان نخستین کشور اروپایی، قرنطینه سراسری اعلام کرده و انتظار می‌رود دیگر کشورها هم قرنطینه‌های منطقه‌ای را گسترش دهند. یک مشکل بزرگ در اروپا، مقاومت گروه‌های مخالف واکسن با اقدامات اخیر دولت‌هاست. دولت‌ها در نخستین گام‌ها، محدودیت‌ها را علیه افرادی که واکسن نزده‌اند بیشتر کرده‌اند. این اقدام چنان درنظر این افراد نادرست بوده که در کشورهایی مثل اتریش، آلمان و به‌خصوص هلند اعتراض‌های خیابانی شکل گرفته است. در روتردام هلند، اعتراض به آشوب کشیده شده و پلیس مجبور شده تیراندازی کند.

سازمان بهداشت جهانی گفته است که دلیل افزایش تعداد مبتلایان در اروپا، جولان گونه بسیار مسری دلتا در این قاره است. علاوه بر آن، دولت‌ها به یکباره محدودیت‌ها و اقدامات پیشگیرانه مانند اجبار به پوشیدن ماسک و فاصله‌گذاری اجتماعی را از تابستان کنار گذاشتند تا کار به اینجا کشیده شود.

دکتر کلوگه درباره شرایط در اروپا گفته است که دولت‌ها مجبورند رویکرد «فراتر از واکسن» داشته باشند؛ «این یعنی باید دوز استاندارد واکسن و همچنین دوز تقویتی دریافت شود، اما علاوه بر آن، اقدامات پیشگیرانه هم به بخشی از زندگی نرمال ما تبدیل شود.»

کلوگه گفته است که در ترکیب با واکسن، زدن ماسک، شستن دست‌ها، تهویه فضاهای داخلی، حفظ فاصله فیزیکی و عطسه کردن در داخل آرنج، روش‌هایی ساده و مؤثر برای کنترل ویروس هستند.

سازمان بهداشت جهانی گفته است که یک‌میلیارد دوز واکسن در اروپا توزیع شده، اما فاصله معناداری بین نرخ واکسیناسیون در کشورهای شرق و غرب وجود دارد و درحالی‌که در برخی کشورها ۸۰درصد جامعه واکسن زده‌اند، اما نرخ واکسیناسیون در برخی کشورها فقط ۱۰درصد است.

از باغ انار تا زمین خشخاش

خشکسالی و بحران اقتصادی باعث شده تا کشاورزان و باغداران در افغانستان به کشت خشخاش روی بیاورند

عکس: نیویورک تایمز

فتانه احدی
روزنامه‌نگار

تحولات افغانستان در ماه‌های اخیر باعث شده تا کشاورزان و باغداران این کشور برای تامین معاش خود رویه‌ای دیگر در پیش گیرند؛ انتخاب آنها برای کشت امسال خشخاش است. تغییر مسیر کشاورزان افغان مورد حمایت طالبان نیز قرار گرفته است؛ طالبانی که ۱۰۰روز قبل زمانی که بر کابل تسلط پیدا کرد، وعده به صفر رساندن تولید خشخاش را داد. اما بحران اقتصادی در افغانستان باعث شده سران طالبان وعده خود را کنار بگذارند و کشت خشخاش را راه علاجی برای عبور از بحران بدانند. عدم مخالفت طالبان با کشت خشخاش باعث شده تا باغداران در مناطق کم‌آب به فکر برچیدن درخت‌های خود و تغییر کاربری زمین‌ها بیفتند. آنها که به‌دنبال کشت خشخاش نبوده‌اند هم مجبورند در میانه یک فروپاشی اقتصادی تن به این اقدام دهند و این آغازی باشد برای شروع فصل سرد و خزان باغ‌های افغانستان.

وعده‌ای که عملی نشد

از مردادماه امسال، یعنی زمانی که نیروهای طالبان بر افغانستان چیره شدند، سرنوشت مردم این سرزمین، سمت و سوی دیگری به خود گرفت. در کنار همه تغییرات، آنچه بسیار مورد توجه جامعه جهانی قرار گرفت، وعده طالبان برای ممنوعیت کشت خشخاش در افغانستان بود؛ وعده‌ای که از سوی ذبیح‌الله مجاهد سخنگوی طالبان بر آن تأکید شد. او با اشاره به جوانان معتاد و بیکار وعده داد که طالبان کشت خشخاش را یک‌بار دیگر مانند ۲۰سال قبل، به صفر برساند. براساس آمار سازمان ملل، طالبان در سال ۲۰۰۱ موفق شد کشت خشخاش را ۹۱درصد کاهش دهد. تا پیش از آن ۸۲هزار هکتار از اراضی افغانستان زیرکشت خشخاش بود. در ۲منطقه «هلمند» و «ننگرهار» که قطب تولید تریاک جهان هستند، کشت خشخاش تقریبا به صفر رسید. در آن سال تنها «بدخشان» بود که حدود ۶هزار و ۵۰۰هکتار از مزارع آن زیرکشت خشخاش بود.

پس از حوادث ۱۱سپتامبر و سقوط حکومت طالبان، سفره خالی کشاورزان باعث شد تا آنها زود کشت خشخاش را از سر بگیرند.

ذبیح‌الله مجاهد هفته گذشته در مصاحبه‌ای اعلام کرد که طالبان دیگر هیچ برنامه‌ای برای توقف یا ریشه‌کن‌کردن کشت خشخاش ندارد؛ چراکه مردم افغانستان در حال گذراندن بحران اقتصادی هستند و متوقف کردن کشت خشخاش که تنها درآمد مردم است، ایده خوبی نیست. کشورهای غربی مانع دسترسی طالبان به منابع مالی افغانستان در بانک‌های خود شده‌اند و به‌نظر می‌رسد این گروه با رها کردن ایده ممنوعیت کشت خشخاش به‌دنبال تحت فشار قرار دادن این کشورهاست.

۲۲۴۰۰۰

طبق آمار سازمان ملل، طی سال ۲۰۲۰ حدود ۲۲۴هزار هکتار زمین در افغانستان زیرکشت خشخاش رفته است

باغ‌های خشک مردم افغانستان

روزگار سخت کشاورزان افغان باعث شده که آنها در مناطق درگیر خشکسالی از جمله میوند و ارغنداب در ولایت قندهار از باغ‌های انار دل‌کنده و به کشت خشخاش روی آورند. فقدان زیرساخت‌های کشاورزی صنعتی مانند سیستم نظام‌مند تولید و توزیع سموم دفع آفات یا آبرسانی، سوددهی از کشت‌های جایگزین خشخاش را تا حد زیادی ناممکن کرده؛ چراکه خشخاش علاوه‌بر نیاز بسیار کم به آب، در برابر آفات بسیار مقاوم است.

روزنامه نیویورک‌تایمز در گزارشی از این منطقه نوشته که یک باغ ۱۰۰ساله متعلق به کشاورزی به نام عبدالحمید در اثر خشکسالی و درگیری‌های ماه‌های منتهی به سقوط افغانستان، به قبرستانی از تنه‌های پیچ‌خورده و میوه‌های خراب و آسیب‌دیده تبدیل شده است؛ باغی که نسل به نسل از آن ارتزاق می‌کرده‌اند. از بین بردن کل باغ تصمیمی است که او و بسیاری از کشاورزان دیگر برای ادامه زندگی گرفته‌اند.

انار، محصول اصلی منطقه ارغنداب است و بخشی از آن به‌طور سنتی به بازارهای پاکستان، هند و کشورهای خلیج‌فارس صادر می‌شده است اما بسته شدن ناگهانی مرزها همزمان با درگیری‌های دولت و طالبان و تعطیلی فرودگاه کابل از زمان به قدرت رسیدن طالبان، صادرات میوه را بسیار دشوار کرده است. بیشتر میوه باغداران منطقه امسال از بین رفت. خشکسالی فلج‌کننده و مشکلات مالی باعث شده آنها به فکر کشت خشخاش بیفتند. باغداران آخرین میوه‌های باقی‌مانده فصل را از شاخه‌های خاردار می‌چینند و می‌دانند که مرگ انارچینی رسیده است. آنها نوید کشت خشخاش را برای سال آینده می‌دهند. کشاورزان و باغداران بعد از این خیال‌شان از امرار معاش راحت است. تریاک را می‌توان برای مدت طولانی‌تری نگهداری کرد. مرز هم اگر بسته شود، دیگر مشکلی برای محصول آنها ایجاد نمی‌شود.

کشت خشخاش در افغانستان طی سال ۲۰۲۰

آمارها نشان می‌دهد که به‌رغم میلیاردها دلار هزینه‌ای که آمریکا و سایرین برای مبارزه با موادمخدر در افغانستان کرده‌اند، کشت خشخاش آن در این کشور طی سال‌های گذشته به‌طور پیوسته افزایش یافته است. گزارش سازمان ملل نشان می‌دهد که کل سطح زیرکشت خشخاش در افغانستان در سال ۲۰۲۰ حدود ۲۲۴هزار هکتار بوده که نسبت به سال ۲۰۱۹ افزایش ۳۷درصدی داشته است.

گزارش سالانه موادمخدر سازمان ملل نشان می‌دهد که ۸۳درصد از تریاک تولیدی در جهان بین سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹، محصول زمین‌های افغانستان بوده است. تریاک تولیدی افغانستان در بازارهای کشورهای همسایه و اروپا، خاور نزدیک و میانه، آسیای‌جنوبی و آفریقا و بخش کوچکی در آمریکای‌شمالی (به‌ویژه کانادا) و اقیانوسیه توزیع شده است. ۷درصد تریاک جهان در کشورهای جنوب شرق آسیا به‌ویژه میانمار و یک‌درصد هم لائوس تولید می‌شود که در بازارهای شرق و جنوب شرق آسیا و در اقیانوسیه عرضه می‌شود. ۶درصد تریاک تولیدشده در کشورهای آمریکای لاتین، به‌ویژه مکزیک و کمتر از یک‌درصد تولید در کلمبیا و گواتمالاست که بیشتر به صورت هروئین دربازارهای جنوب به فروش می‌رسد.

۲۲۴هزار هکتاری که اکنون در افغانستان زیرکشت خشخاش است، ۸۰درصد بیشتر از ۱۰سال قبل است. طبق گزارش سازمان ملل، در سال ۲۰۲۰ نیمی از خشخاش تولیدی در افغانستان محصول ولایت هلمند در جنوب این کشور بوده است. کشت خشخاش در این منطقه نسبت به سال قبل، ۲۷درصد افزایش یافته است. در مناطق بادغیس و فاریاب، غزنی و زابل کشت خشخاش دوبرابر شده است.

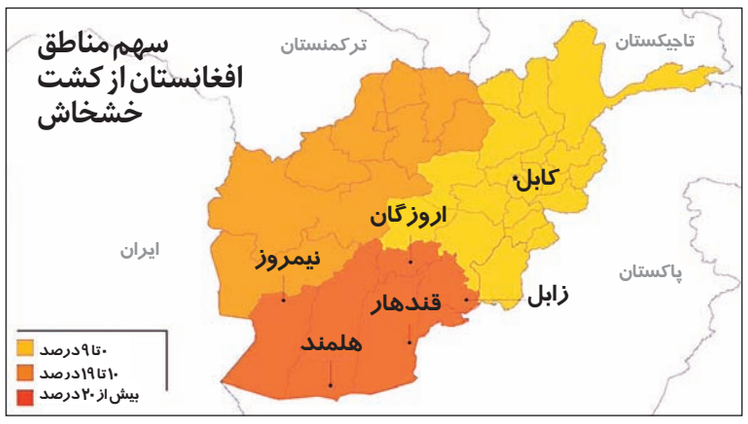

کیوسک

روزنامه نیویورک تایمز [آمریکا]

موج جدید تعطیلی‌ها در اروپا

روزنامه نیویورک تایمز نوشته که موج جدید کرونا، اروپا را تهدید می‌کند. از ماه گذشته در اروپا بسیاری از رستوران‌ها، کافه‌ها و مراکز تفریحی بسته شده است. مردم کشورهای اروپایی پس از اعمال محدودیت‌های کرونایی، ناچارند تعطیلات کریسمس و سال‌نو میلادی را بدون جشن، مهمانی و سفر در خانه‌های خود بگذرانند. بیشترین موارد بستری در بیمارستان‌ها و مرگ‌ومیر ناشی از کرونا افرادی هستند که واکسینه نشده‌اند. مرکز کنترل و پیشگیری از بیماری اتحادیه اروپا از همه خواسته واکسینه شوند؛ حتی افرادی که به کرونا مبتلا شده‌اند.

روزنامه وال‌استریت ژورنال [آمریکا]

هجوم مردم به فرودگاه‌های آمریکا

روزنامه وال‌استریت نوشته که فرودگاه‌های این کشور شاهد ازدحام افراد برای سفر و حضور در مراسم روز شکرگزاری است. فقط در فرودگاه بین‌المللی «دنور»، حدود ۴میلیون نفر برای سفر به مناطق مختلف آمریکا مراجعه کرده‌اند. درحالی‌که این تعداد در سال ۲۰۲۰ حدود ۳میلیون نفر بوده است. باوجود اینکه شمار مبتلایان به کرونا در آمریکا رو به افزایش است، بسیاری از آمریکایی‌ها درحال مسافرت به شهرهای زادگاه خود برای حضور در مراسم روز شکرگزاری هستند.

اعتراضات خیابانی در ترکیه پس از سقوط ارزش لیر

رویداد

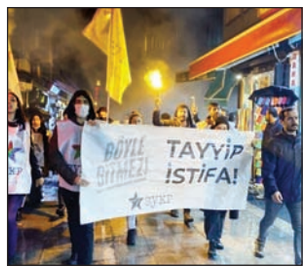

مردم در آنکارا و استانبول در پی کاهش ارزش پول ملی ترکیه به خیابان‌ها آمدند.

اعتراضات خیابانی پس از آن اتفاق افتاد که نرخ برابری لیر در مقابل دلار آمریکا روز سه‌شنبه به رکورد تاریخی ۱۳.۴۵ رسید. اگرچه ساعاتی بعد با تعدیل این نرخ، ارزش برابری لیر با دلار روی ۱۲.۵۱ تنظیم شد اما همچنان این یک رکورد تاریخی در افت ارز پول ملی ترکیه به‌شمار می‌رود.

به نوشته جمهوریت، معترضان در خیابان‌های آنکارا رجب طیب اردوغان را به سوءمدیریت در اقتصاد متهم کرده و خواستار استعفای او شدند. احزاب مخالف دولت نیز خواستار برگزاری انتخابات زودهنگام شده‌اند تا در همین آغاز راه بحران اقتصادی، مردم در مورد سرنوشت دولت اردوغان تصمیم‌گیری کنند. کاربران شبکه‌های اجتماعی ویدئوهایی از استانبول منتشر کرده‌اند که نشان می‌دهد پلیس برای جلوگیری از تجمع معترضان میدان «تقسیم» را مسدود کرده است.

همزمان با این اعتراض‌ها اردوغان در یک کنفرانس مطبوعاتی از سیاست پولی و مالی دولتش حمایت کرده است. او وعده داده که «جنگ استقلال اقتصادی» خود را با موفقیت رهبری کند و جلوی افت اقتصادی ترکیه را بگیرد. این به معنای ادامه برنامه‌های اقتصادی دولت خواهد بود؛ برنامه‌هایی که به‌گفته کارشناسان با فرایندهای اقتصادی شناخته‌شده بین‌المللی همخوانی ندارد.

به گزارش آسوشیتدپرس، بانک مرکزی ترکیه از ماه سپتامبر سال‌جاری تاکنون نرخ بهره بین‌بانکی را به دستور رئیس‌جمهور ۴درصد کاهش داده که این امر نگرانی‌ها را در مورد استقلال این کشور از دولت افزایش داده است. اردوغان از سال ۲۰۱۹ تاکنون ۳رئیس بانک مرکزی این کشور را برکنار کرده است.

آسوشیتدپرس می‌گوید رجب طیب اردوغان معتقد است که نرخ بهره بالا باعث افزایش تورم می‌شود و به همین دلیل با فشار بر بانک مرکزی ترکیه خواستار کاهش نرخ بهره شد که به‌گفته او می‌تواند با رونق صادرات کشور به ایجاد اشتغال کمک کند.

این در حالی است که نرخ تورم در سال‌جاری به حدود ۲۰درصد رسیده و افت چشمگیر ارزش لیر باعث شده است بسیاری از مردم پس‌اندازهای خود را از دست بدهند. کارشناسان مالی بین‌المللی نیز هشدار می‌دهند که اگر سقوط ارزش لیر ادامه پیدا کند بسیاری از مردم ترجیح خواهند داد که پس‌اندازهای خود به دلار را از سیستم بانکی ترکیه خارج کنند و در آن صورت این کشور با یک بحران ارزی جدی روبه‌رو خواهد شد.

آگهی مناقصه عمومی
کد آگهی /ط۲۱۳م/ شماره ۸۰-۷۸/۴۰۰

شهرداری منطقه ۱۵ در نظر دارد اجرای عملیات مشروحه ذیل را از طریق مناقصه عمومی به بخش خصوصی واگذار نماید. بدینوسیله از اشخاص حقوقی واجد شرایط جهت شرکت در مناقصه دعوت به عمل می‌آید.

ردیف	شرح و محل انجام عملیات	برآورد هزینه اجرای کار (ریال)	سپرده نقدی یا ضمانتنامه‌بانکی شرکت در مناقصه به ریال	مدت انجام خدمات	نوبت	شرایط متقاضی
۱	عملیات احداث یک دستگاه مخزن بتنی در بوستان فجر افسریه	۲۹,۲۳۹,۴۳۰,۵۷۵	۱,۴۶۰,۰۰۰,۰۰۰	۶ ماه	اول	ارائه گواهینامه معتبر در رسته آب از سازمان برنامه و بودجه کشور و تائیدیه سامانه شهرداری تهران الزامی می‌باشد.
۲	عملیات احداث نیروگاه خورشیدی ۳۰ کیلووات در ساختمان شماره یک منطقه ۱۵	۷,۶۵۳,۶۰۵,۰۲۶	۳۸۰,۰۰۰,۰۰۰	۶ ماه	اول	ارائه گواهینامه صلاحیت دار معتبر در رسته نیرو یا انرژی‌های تجدید پذیر از سازمان برنامه و بودجه کشور و تائیدیه سامانه شهرداری تهران الزامی است.
۳	حفظ و نگهداری فضای سبز بزرگراه امام رضا (ع)	۶۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۲ ماه	اول	ارائه گواهینامه معتبر و مرتبط از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و پرینت سایت آن سازمان و تائید نهائی سامانه تامین‌کنندگان و ارائه‌دهندگان (Tehran.ir) شهرداری تهران الزامی می‌باشد.

الف) محل دریافت اسناد و قبول پیشنهادات: محل دریافت اسناد امور قراردادها و محل قبول پیشنهادات دبیرخانه شهرداری منطقه ۱۵ واقع در خیابان خاوران نرسیده به میدان بسیج ساختمان شماره دو

ب) شماره حساب: شماره حساب ۱۰۰۴۴۹۳۵۳۱ نزد بانک شهر شعبه سه‌راه افسریه کد ۲۳۳ به نام شهرداری منطقه ۱۵

پ) ثبت نام در سامانه شهرداری تهران (tehran.ir) الزامی می‌باشد.

ج) مهلت ارائه اسناد: حداکثر ۱۰ روز از تاریخ درج آگهی

د) نحوه پرداخت: پرداخت بصورت نقد و غیرنقد می‌باشد.

ارائه گواهی صلاحیت ایمنی پیمانکاران از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی توسط پیمانکار برای شرکت در مناقصه الزامی می‌باشد.

بدیهی است شرکت در مناقصه و ارائه پیشنهاد به منزله قبول شروط و تکالیف مقرر در اسناد مناقصه بوده و شهرداری در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختار است و هزینه درج آگهی بعهده برندگان مناقصه می‌باشد. ضمناً، مشروح شرایط مناقصه در اسناد درج می‌باشد که شرکت‌کنندگان باید مدارک را پس از اخذ مهر و امضاء نموده و در پاکت‌های لاک و مهر شده تحویل نمایند. بدیهی است حضور شرکت‌کنندگان و یا نمایندگان قانونی تام الاختیار آنان در جلسه مناقصه اختیاری است.

((نظر به استقرار سیستم مدیریت یکپارچه IMS در منطقه ۱۵ تعهد به اجرای ضوابط بهداشت، ایمنی، محیط زیست و کیفیت خدمات از الزامات پروژه‌ها می‌باشد.)) **در صورت مغایرت متن آگهی با اسناد مناقصه، اولویت با اسناد مناقصه می‌باشد.**

اسناد مناقصه /مزایده از طریق تالار آگهی معاملات شهرداری تهران به نشانی business.tehran.ir قابل رویت و دریافت می‌باشد.

روابط عمومی شهرداری منطقه ۱۵

■حضرت امیر المؤمنین علی ع:
خودبینی، نابودی است.

■اذان ظهر: ۱۱:۵۱ ■غروب آفتاب: ۱۶:۵۲
■اذان مغرب: ۱۷:۱۲ ■نیمه‌شب‌شرعی: ۲۳:۰۷
■اذان صبح: ۵:۲۳ ■طلوع آفتاب: ۶:۵۱

تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع زدایی‌ها

همشهری

■پنجشنبه ۴ آذر ۱۴۰۰ ■سال بیست و نهم ■شماره ۸۳۷۱

صفحه آخر

روزنامه اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی

■صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری

■دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (عج)، کوچه تورج، شماره ۱۴
■کدپستی ۴۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ ■تهران، صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۵۴۴۶
■تلفن: ۲۳۰۲۳۰۰۰، نمابر: ۲۲۰۴۶۰۶۷

■چاپ: همشهری ■تلفن: ۴۸۰۷۵۰۰۰
■همشهری: www.hamshahrionline.ir
■سایت روزنامه: newspaper.hamshahrionline.ir

توزیع و اشتراک:
موسسه نشرگستر امروز نوین
■تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰

سازمان آگهی‌ها و نیازمندی‌ها:
■خیابان قائم‌مقام فراهانی، میدان شعاع، خیابان شهید خدری شماره ۲۹ - طبقه اول ■ تلفن: ۸۴۳۲۱۷۰۰ - ۸۸۸۶۱۸۱۹

خوش خبر

«جنتکس»، لایروبی و اخلاق شهروندی

می گویند آب که از سر گذشت چه یک وجب چه ۱۰۰ وجب؛ اما برای کارگرهای زحمتکش شهرداری وجب به وجب آن فرق می کند. وقتی پای در جوی‌ها، کانال‌ها و مسیل‌هایی که زباله بیخ گلویشان را گرفته می گذارند تا نفس آبراهه را باز کنند، آب اگر یک وجب باشد فقط به مچ چکمه لاستیکی‌شان شتک می‌زند و اگر ۱۰ وجب باشد تا کمر خیس سرمایی استخوان‌سوز می‌شوند و اگر ۱۰۰ وجب باشد دست کم برای چند لحظه غرقاب می‌شوند تا زباله‌هایی که ما ریخته‌ایم را بیرون بکشند. خبر بد این است که برخی از ما بدون رعایت اخلاق شهروندی هنوز عادت نداریم دست زباله‌هایمان را در دست سطل زباله بگذاریم و آنها را بدون درنظر گرفتن تن رنجور نارنجی‌پوش‌های شهرمان در کوچه و خیابان و حتی جوی‌ها می‌ریزیم.

خبر خوب اینکه همین چند روز پیش ۱۹ دستگاه لایروب جنتکس توسط شهرداری خریداری شده و ۵ دستگاه آن برای لایروبی کانال‌ها و جوی‌های پایتخت فعال شده است. دستگاه‌های یادشده به همت مهندسان داخلی پهلو به پهلوی نمونه‌های خارجی‌اش کارایی دارند و با قدرت مکش بالا و ویبره رسوب‌ها و لجن‌های جمع شده در مسیرهایی که «امکان کار نیروی کارگری وجود ندارد» را تخلیه می کنند. اگر به زحمت‌کشان میان این دو گیومه معنادار و دست‌های پینه‌بسته‌شان اهمیت می‌دهیم در سطح شهر زباله نریزیم که گاهی نفس راحت آنها به پاکی نفس همین جوی‌های شهر بسته است.

فراغت روی میز

فاطمه عباسی

در دنیای کودکی ما بزرگترها «فکر بکر» بود و «دوز بازی» و حالا این بازی‌های فکری شده‌اند «بردگیم»های امروزی. بردگیم‌ها یا بازی‌های رومیزی درست مثل بازی‌های کامپیوتری، بزرگ و کوچک نمی‌شناسند و آنهایی که اهل بازی کردن هستند، در هر سنی که باشند باز هم سراغ این بازی‌ها می‌روند. خاطرات گذشته را که مرور کنیم، دبرنا بازی کردن چند خانواده دور هم، منچ و مارپله بازی کردن بچه‌ها، اسم و فامیل، نقطه بازی و... ثابت می کند که بازی‌های فکری و رومیزی در گذشته طرفداران زیادی داشته است. حالا اما این مدل بازی‌ها به روزتر شده و با اینکه اغلب بازی‌هایی که اکنون در ایران وجود دارند از نمونه‌های خارجی الهام گرفته شده‌اند، اما تولیدکنندگانی هم هستند که برای تولیدات داخلی در چند سال گذشته تلاش زیادی کرده‌اند و اکنون چندین بازی اورجینال طراحی‌شده در داخل ایران داریم که بازار خوبی دارند. حالا دیگر در کمتر خانه‌ای بازی‌های رومیزی پیدا می‌شود و این بازی‌ها این روزها بیشتر روی میز کافه‌ها موجود است. به همین دلیل در میان گروه‌های مختلف سنی، اغلب قشر جوان جامعه به‌دلیل دسترسی بیشتری که به فضای کافه‌ها دارند، مخاطبان اصلی بازی‌های رومیزی هستند و فرصت بازی کردن برایشان آزادتر است. آنطور که نعیم تدین، تصویرگر بازی‌های رومیزی می گوید، بیشترین کارکرد بازی‌ها تجربه و تمرین موقعیت‌هایی است که به‌نوعی در زندگی یا فضاهای مختلف پیش می‌آید. او «بازی» را مخلوطی از تصمیم‌گیری، سرعت‌عمل و چیدن استراتژی تعریف می کند که با ترکیبی از تم‌های متنوع هم جذابیت ایجاد می کند و هم تجربه موقعیت‌های مشابهِ زیست را در مقیاس کوچک‌تری زنده می کند. به‌طور اختصاصی، شاید نخستین تأثیری که بُردگیم بتواند بگذارد، «تجربه جمعی» باشد. آن هم در دوره و زمانه‌ای که جمع شدن آدم‌ها دور هم، مثل گذشته آسان نیست. البته بازی‌هایی هم وجود دارند که بتوان به‌صورت فردی آنها را انجام داد که روی تصمیم‌گیری و حل مسئله توسط شخص بازیکن متمرکز هستند، اما بازی‌ها برای شروع حداقل ۲ نفر و معمولاً بیش از ۲ نفر را احتیاج دارند؛ بنابراین تجربه جمعی نخستین و مهم‌ترین تأثیر بازی‌های رومیزی تلقی می‌شود. حضور افراد با جنس نگاه‌های متفاوت و تصمیم‌های مختلف در مورد قوانین ثابت یک بازی، به‌نوعی هم کنش و تعامل میان بازیکن‌ها ایجاد می کند و هم موجب شناخت بیشتر هم‌بازی‌ها می‌شود. حین بازی، اتفاقات و تجربیاتِ جالبی ممکن است برای افراد اتفاق بیفتد که این نیز نکته قابل توجهی است. خلاصه اینکه بازی‌های رومیزی که فضای زیادی نمی‌خواهند و به راحتی در دسترس هستند، می‌توانند برای چند ساعتی هم که شده مثل گذشته‌ها شما را دور هم جمع کرده و از غوغای جهان فارغ‌تان کند.

اول آخر

در مسیر بازار آبی سبزیجات سریناگار همراه با پدر -کشمیر هند/ عکس: گاردین

به روی یار نظر کن ز دیده منت دار
که کار دیده نظر از سر بصارت کرد
حافظ

عدد خبر

۲۹ نفر
سخنگوی سازمان اورژانس کشور گفت: مهرماه سال گذشته ۲۷ نفر بر اثر مسمومیت با منواکسید کربن جان خود را از دست دادند اما اعلام شده که این آمار طی مهرماه سال‌جاری ۲۹ نفر بوده است. از این‌رو مشخص است که آمار کمی افزایش پیدا کرده؛ درحالی‌که طی مهرماه هنوز هوا سرد نشده بود.

۸ نفر
مدیرکل آموزش و پرورش شهر تهران از مشکلات فضاهای آموزشی شهر تهران سخن گفت و اضافه کرد: در شهر تهران، حدودا ۸۲۷ فضا را آتش‌نشانی ناایمن اعلام کرده است؛ اما چالش ما تراکم بالای دانش‌آموزان است. به طور میانگین ۸ نفر دانش‌آموز مازاد در هر کلاس داریم که نیاز به فضاهای جدید دارند.

۳ برابر
مدیر دیسپچینگ شرکت ملی گاز گفت: در ۲ هفته گذشته با توجه به سرد شدن نسبی هوا، مصارف گاز در بخش‌های خانگی و تجاری، افزایش یافته است و ۳ برابر اروپا گاز مصرف می‌کنیم.

گرینویچ

ممنوعیت نمایش ثروت در چین

مقامات چین با وضع قوانین جدید حاکم بر فضای مجازی، هرگونه نمایش ثروت در شبکه‌های اجتماعی را مخصوصا برای سلبریتی‌ها و مشاهیر عرصه دنیای مجازی ممنوع کردند. به گزارش یاهونیوز، همچنین براساس اعلام اداره نظارت بر فضای مجازی چین، تمامی پیج‌های پرطرفدار از این پس، فقط مجاز به تبلیغ سبک زندگی سالم هستند و بر اطلاعات فردی ستارگان و تبلیغات در تارنماهای مختلف نظارت می‌شود. محدودیت‌های جدید، عرصه رسانه‌ها را هم در برمی‌گیرد. به این معنی که چنانچه پیج‌ها یا شخصیت‌های پرطرفدار اخبار و شایعاتی بدون مبنای واقعی منتشر کنند با آنها برخورد قانونی خواهد شد.

مکزیکی‌ها بلیت لاتاری نمی‌خرند

فروش انواع بلیت‌های بخت‌آزمایی موسوم به لاتاری در بسیاری از کشورهای جهان مرسوم است، اما مردمان مکزیک گویا دیگر میل و رغبتی به خرید این بلیت‌ها ندارند. دلیل این مورد هم دست‌اندازی کارتل‌های موادمخدر و قاچاق انسان به این حوزه است. به این معنی که به محض معرفی برنده بلیت بخت‌آزمایی، تبهکارهای این باندها، سراغ برنده می‌روند و پول‌های کمی تا قسمتی بادآورده را مثل باد با خود می‌برند. به گزارش بی‌بی‌سی، در یک مورد اخیر والدین کودکان یک مهدکودک که به‌صورت اشتراکی بلیت بخت‌آزمایی خریده بودند برنده شدند و حالا تحت تعقیب باندهای تبهکار این کشور هستند.

استخدام ناشیانه قاتل اینترنتی

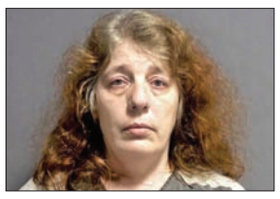

زن ۵۲ ساله ای که شنیده بود استخدام قاتل در فضای مجازی راحت است، برای کشتن شوهرش سراغ وب‌سایتی به نام RENT-A-HITMAN به‌معنای (قاتل یا مزدور استخدام کن) رفت و با پیشنهاد ۵ هزار دلار درخواست کرد شوهرش را به قتل برسانند. مدیر سایت هم که فقط خدمات حل مسئله می‌داد و دست از پا خطا نمی‌کرد به جای قاتل، به پلیس زنگ زد. حالا خانم وندی لین‌وین باید ۹ سال را پشت میله‌های زندان بگذراند. جالب این که در فضای اینترنت غیرقانونی، بسیاری فقط با جست‌وجوی همین عبارت (hire a hitman)، قاتل استخدام و رمزارز پرداخت می‌کنند و به قول معروف جنازه واقعی تحویل می‌گیرند.

دغدغه

عطش آسمان آبی

شیدا اعتماد

آلودگی هوا، مستقیما زندگی همه ساکنان شهر را تحت‌تأثیر قرار می‌دهد. با این همه به‌نظر می‌رسد که کسی برنامه‌ای طولانی مدت برای رفع این معضل ندارد. مسئولین هم همراه شهروندان، نگاهشان به آسمان است که کی نم بارانی بزند یا بادی بوزد که از حجم آلاینده‌های روی شهرهای بزرگ بکاهد.

در سال‌های اخیر آلودگی هوا، هر سال بیشتر از پارسال شده و تعداد روزهای پاک و قابل‌قبول کمتر و کمتر شده است.

جدا از تأثیر فیزیکی آلودگی هوا بر سلامتی جسمانی انسان‌ها، تأثیر روانی آلودگی هوا را هم نمی‌توان نادیده گرفت. زندگی در شهرهای بزرگ، مثل زندگی در شهری بی‌آسمان شده است. شهری که به‌جای رنگ آبی و ابرها فقط و فقط خاکستری توی آسمانش دیده می‌شود. خاکستری که بعضی روزها به زرد می‌زند و بعضی روزها به سیاهی.

دیگر نمی‌شود فهمید که هوا آفتابی است یا ابری. وضعیت هوای نیمه دوم سال در شهرهای بزرگ، همیشه «دودی» است. خاکستری روشن یا تیره یا زرد خاکستری. بعضی وقت‌ها، صبح‌های زود کمی پرده آلودگی کنار می‌رود و آن وقت به روشنی حال آدم‌های شهر عوض می‌شود.

به‌نظر می‌رسد ما هم مثل ساکنان شهرهای ابری که عطش آفتاب دارند، عطش آبی آسمان داریم. عطش اینکه روز، مثل یک روز معمولی آغاز شود.

درصورتی که تجربه زیسته کشورهای دیگر نشان می‌دهد که آلودگی هوا، با برنامه‌ریزی قابل حل است. البته که نمی‌توان ناگهانی اکسیژن را به هوای شهر پس داد و رنگ آسمان را عوض کرد. اما می‌توان این مسیری که به قهقرا می‌رود، را تغییر داد. می‌توان به‌جای اینکه هر سال بدتر از پارسال باشد، هر سال کمی به رفع این معضل نزدیک شویم. اگر اراده‌ای به تغییر باشد، تغییر قطعا شکل می‌گیرد. ممکن است اول با قدم‌های کوچک باشد و بعد به قدم‌های بزرگ‌تری بینجامد. همین حالا باید معضل سوخت کارخانه‌های اطراف شهرهای بزرگ، کیفیت بنزین مصرفی خودروها و ظرفیت ناوگان عمومی بازبینی شود و تا جای ممکن به آن رسیدگی شود.

زندگی پدیا

ملال نیفزاییم بر ملال‌ها

مریم ساحلی

لامپ‌های چسبیده به سقف اتاق انتظار که روشن می‌شوند، زن به ساعتش نگاه می کند. بعد سرش را به گوش دخترکش نزدیک می کند. دخترک تا جواب مادر را می‌دهد، شیشه عینکش از بخار پوشیده می‌شود. زن اسپری الکل را از کیفش می کشد بیرون. اول دستانش را ضدعفونی می کند. بعد عینک را از چشم دخترش برمی‌دارد و با یک برگ دستمال کاغذی پاکش می کند. دخترک عینک را به چشم زده و گیره ماسک را روی بینی محکم می کند. ۱۱ نفر روی صندلی‌های آبی نشسته‌اند. چند نفری هم توی راهرو هستند که هر چند دقیقه یک‌بار در آستانه در ظاهر می‌شوند و سرک می کشند. مردی سالمند با سمعکی در گوش سرش خم شده سمت شانه و چرت می‌زند. هر بار صدای چرخش دستگیره در اتاق دکتر به گوش می‌رسد، چشم‌هایش را باز می کند و همراه با دیگران، نگاهش را می‌دوزد به دهان خانم منشی. مریض بعدی که راه می‌افتد، حجم عظیمی از حسرت دنبال سرش است. دخترک پاهایش را تاب می‌دهد. مادرش می‌رود کنار میز منشی و می‌پرسد چه وقت نوبت‌شان می‌شود. منشی می گوید صبور باشند. زن لفظ قلم و مودبانه عذر خواهی می کند. توضیح می‌دهد که ۲ هفته پیش وقت گرفته و طبق قرار از ساعت ۴ منتظر است. خانم منشی بی‌آن که سرش را بلند کند، بی‌حوصله جواب می‌دهد که همه وقت گرفته‌اند. زن آهی بلند می کشد و می‌نشیند. عقربه‌های ساعت ده دقیقه به ۷ را نشان می‌دهند که خانم منشی نام دخترک را می‌خواند.

مادر و دختر کمتر از ۱۰ دقیقه بعد دستگیره در اتاق دکتر را می‌چرخانند و چشمان بیماران اتاق انتظار برق می‌زند. آنها می‌ایستند مقابل میز خانم منشی تا برای مراجعه‌ماه بعد وقت بگیرند. اما او همانطور که پشت جلد دفترچه، تاریخ می‌نویسد، به تلفن هم پاسخ می‌دهد. بعد همانطور که با تلفن حرف می‌زند، دفترچه را سمت زن سر می‌دهد. زن منتظر است تا صحبت‌های تلفنی تمام شود. خانم منشی گوشی را که می گذارد با لحنی عصبانی می‌پرسد کارشان که تمام شده، چرا نمی‌روند. خون می‌دود به‌صورت زن و با صدایی لرزان جواب می‌دهد که سؤالی دارد. شیشه عینک دخترک بخار گرفته. اهالی اتاق انتظار سرشان را انداخته‌اند پایین. لابد به زن فکر می کنند که خجالت کشیده و شاید به همه آدم‌هایی که لابه‌لای دلهره ابتلا به کرونا ناچارند زیر یک سقف منتظر باشند. آنها به همه ساعت‌های تلف شده‌ای می‌اندیشند که رنجش بر درد بیماری و هزینه‌های درمان اضافه می‌شود. آنها فکر می کنند مگر نمی‌شود با درنظر گرفتن متوسط زمان لازم برای ویزیت هر بیمار، مدیریت مناسبی برای تنظیم نوبت داشت؟ آنها می‌اندیشند با همه خستگی‌ها و مشکلاتی که با آن دست به گریبانیم، کاش با دیگران رفتار بهتری داشته باشیم و اگر نمی‌توانیم از رنج و ملال کسی بکاهیم، دست کم بر آن نیفزاییم.

باشگاه نویسندگان

پنجشنبه

مصائب مونتاژ عکس قدیمی فرخ‌لقای خالدار

ابراهیم افشار | روزنامه‌نگار

۱ زندگی فتوشاپی، غذاهای فتوشاپی، رفاقت‌های فتوشاپی، عشق‌های فتوشاپی. دیگر ذله شده‌ام از فتوشاپ و هرچه در او هست؛ فتوشاپی که همیشه مرا به دهه ۴۰ تهران می‌برد و لطف عکاسان دوره گردش. داستان نخستین فتوشاپ لنگه به لنگه که آن روزها مونتاژ خوانده می‌شد. فتوشاپ رجب کچل. عمله روزمزد خیابان لختی‌ها یا همین سعدی امروز. همان مش‌رجبی که به محض اکران فیلم امیرارسلان در تهران(۱۳۴۵) و شهرت‌افزایی «فرخ‌لقای خالدار» بازیگر زن فیلم که پوسترش چنان پرطرفدار شده بود که در عکاسی‌های دوره‌گرد و پابساطی‌ها به یک قران فروخته می‌شد مشتری یک همین پوسترها بود.

۲ آقا یک روز درِ عکاسی اکبر پاشنه‌طلا باز شد و رجب کچل کارگر روزمزد خیابان لختی‌ها در حالی که عکس یک‌قرانی فرخ‌لقای خالدار را در دست گرفته بود، وارد آتلیه شد. اسمال لنگه به لنگه شاگردعکاسی اکبرآقا که روزمزدش دوریال و ده‌شاهی بود، در غیاب اوستاش نگاهی به مشتری انداخت و چشمش در پوستر کوچک توی دست عمله توقف کرد. رجب کچل عکس یک‌قرانی فرخ‌لقا را به سمت او دراز کرد و گفت «اسمال آقا دستم به دومنت. عکس منو وردار بذار کنار فرخ‌لقا.» اسمال لنگه به لنگه گفت چی؟ رجب باز توضیح داد که «شما بی‌زحمت عکسی از کله اینجانب تهیه کن و بذارش کنار عکس فرخ‌لقا. می‌خوام برفستم به دهات‌مون واسه گل روی نومزدم قرنفل‌خانوم. بگم حالا ببینین رجب کچل‌تون چطوری دم به دم فرخ‌لقا خانوم عسک انداخته». اسمال لنگه به لنگه که تازه فهمیده بود منظور رجب‌خان، مونتاژ است، روی هوا عکس رجب را به‌صورت سرپا در آتلیه پاشنه‌طلا گرفت و گفت «برو یه هفته بعد بیا تا بچسبونمت قشنگ به فرخ‌لقای خالدار.» در روز موعود، رجب خسته از آجر بالاانداختن و گِل لگدکردن روزانه، با هزار شوق و ذوق در پاشنه‌طلا را باز کرد و عکس خودش را کنار فرخ‌لقا تحویل گرفت. مزد یک روزش را هم تمام و کمال سلفید به اسمال لنگه به لنگه. اما عوضش غرور در چشمانش موج می‌زد. عکس را گذاشت تو جاف پاکت و فرستاد واسه ننه‌جانش شب‌بوخانم و بابای نامزدش قرنفل در دهات دشت قزوین و نوشت خلاصه که ما اینیم.

۳ ننه شب‌بو ساده‌تر از این بود که چیزی از عسک رجبش ببیند و دور سرش نگردد. فقط کمی غیض کرده بود که «آخرش این بچه ایکبیری، قرنفل را گذاشت اینجا رفت با فرخ‌لقای خالدار روی هم ریخت؟ شرفت رو شکر بچه». اما بابای قرنفل با یک نگاه به عکس مشترک رجب کچل و فرخ‌لقا، متوجه خطی در وسط عکس دونفره شد و روی هوا فهمید که مونتاژ است. حتی نگذاشت چشم دخترش تر شود. فقط در جواب نامه نوشت که «تو هم کلک شدی نامرد بی‌مروت؟ حالا دیگر کلاه از سر منِ کلاهدوز می‌ربایی؟ گوربابای فرخ‌لقا و خالش. گوربابای امیرارسلان که زنش چنته به چنته تو بایستد و عکس طاقچه‌ای بیندازد. ازت ناامید شدیم رجب. این عکس‌ها معلوم است که جداجدا برداشته شده. قرنفل را جلوی سگ هم بیندازم، دیگر دست تو نمی‌دهم.» رجب را جواب نامه، بدفرم دژم کرد. نامه در دست رفت سمت عکاسی پاشنه‌طلا و آبروی سگ را داد به اسمال لنگه به لنگه و اوستاش؛ این چه مونتاژی‌ست آبروی من و جّد و آبائم، را بردید.

۴ آقا کار به دعوا و یقه‌گیری رسید و عکاس‌باشی زد سر رجب کچل را شکست و او هم با همان سر خونین که عین قارپوز چاک برداشته بود، دوید تا کلانتری باهارستان و عارض شد که سرم را شکسته‌اند و یک آب هم رویش. افسرنگهبان رجب را آرام کرد و آژان فرستاد که عکاسباشی را کت‌بسته آوردند. سروان از آن افسرها بود که اول حکم می‌کرد دو طرف روی هم را ببوسند و آشتی کنند مگر دیگر حرف او را زمین می‌انداختند که آن وقت پرونده را می‌فرستاد دادگستری و من بدو آهو بدو. سروان هرچه به رجب گفته بود رضایت بده، او گفته بود نوچ که نوچ. رضایت بی‌رضایت. «قربان ببینین آبروم رو چه شکلی پیش قرنفل‌خانوم و در و همساده بردند؟ مونتاژ بلد نیستند بگویند نابلدیم، نه که رسوایم کنند.» اکبرآقا پاشنه‌طلا و اسمال لنگه به لنگه جیک نمی‌زدند. سروان دید اینجوری کار پیش نمی‌رود، خطاب به رجب گفت «شما می‌دونی اگه امیرارسلان بفهمه با نومزد ایشون عکس گرفتی چه خونی به پا می‌کنه؟» رجب هاج و واج ایستاده بود و یاد هیکل غولتشن امیرارسلان (با بازی فردین‌خان) افتاده بود که درخت را قلفتی از جاش می‌کند. سروان گفت «می‌دونی اگه این عکس دست امیرارسلان بیفته و ببینه که شما با ناموسش عکس گرفتی و سَر و سّری باهاش پیدا کردی پدرت رو درمی‌آره؟» رجب به فکر رفت. سروان ادامه داد «مگه تو فیلم ندیدی امیرارسلان با فولادزره و الهاک دیو چه کرد؟ مگه ندیدی چه بلایی سر پطرس شاه فرنگی (با بازی منوچهر نوذری) آورد؟ مگه ندیدی جادوگرها رو چطوری لقمه‌چپش کرد؟ حالا تو با این هیکل قناست توان درافتادن با امیرارسلان را داری؟ بگو دارم.» رجب کچل بینوا سرش را انداخته بود پایین و بفهمی‌نفهمی رنگش شبیه آهک شده بود. سروان گفت «فقط دعا کن دست امیرارسلان به این عکس نرسه و آقای پاشنه‌طلا این عکس شما با فرخ‌لقای خالدار رو معدوم کنه که کارمون زاره. باس بری خودتو گم و گور کنی که اگه امیرارسلان پیدات کنه هفت‌تیکه‌ات می‌کنه.» هنوز آخرین کلام سروان تمام نشده بود که رجب افتاد به‌دست و پایش؛ من نه‌تنها رضایت می‌دم بلکه قربون اکبرآقا پاشنه‌طلا و شما هم می‌رم. فقط این عکس رو طوری ریزریز کنید که اثری ازش در عالم و کائنات نمونه!

۵ اسمال لنگه به لنگه که بعدها عکاس معروف ایران شد و بیش از نیم‌قرن در روزنامه کیهان، دوربین را قلمدوش خود کرد هر وقت از خیابان لختی‌ها می‌گذشتیم فاتحه‌ای هم نثار روح فرخ‌لقای خالدار و فردین و جناب سروان و رجب کچل می‌کرد و می‌گفت پوف.ف.ف.ف. فقط من معنی پوفش را می‌دانستم. هر کجای آسمان‌ها که باشی، جایت خوب باشد اسمالم.